ባለፉት ፴ ዓመታት ሰማዕታተ ክርስትና

ዝክረ ሰማዕታት

ዓለም አቀፍ ኦርቶዶክስ ተዋኅዶ ሕብረት

International Orthodox Tewahedo Alliance (IOTA)

ግንቦት 2015/May 2023

office@iotaethio.org

1 መግቢያ

1.1 የጽሑፉ ዳራ

የጽሑፉን ዳራ ለመቃኘት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አጭር ቅኝት እንመለከታለን፡፡ በዚህ ዓለም የምትገኘዋ ቤተ ክርስቲያን ሁል ጊዜም በተጋድሎ ላይ ናት። በቤተ ክርስቲያን ላይ እየደረሱ ያሉ መከራዎች አባቶቻችን ያለፉበት መሆኑ ይታወቃል። በዘመናችን እየተፈጸሙ ያሉ ጥቃቶች የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ከአገራችን ማጥፋትን ታስቦ የሚፈጸሙ ናቸው። ጥንት አባቶቻችን ያደርጉት እንደነበረው ቤተ ክርስቲያንን የሚመጥን በቂ ምላሽ በመሥጠት ቤተ ክርስቲያንን ለመታደግ ጥብዓቱ በዚህ ዘመን እየቀነሰ መሆኑ ይታወቃል። ችግሩን አሳሰቢ እያደረገው ይገኛል።

ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በመስቀል ላይ የተመሠረተች በመሆኗ ከመከራ ያረፈችበት ጊዜ የለም፡፡ ዮዲት ጉዲት፣ አህመድ ግራኝ፣ ካቶሊኮች፣ ፋሺስት ኢጣሊያ በቤተ ክርስቲያን ላይ ከፍተኛ ጉዳት አድርሰዋል። በዘመነ ደርግ ደግሞ እግዚአብሔር የለም በሚል መርሕ አምልኮተ እግዚአብሔርን ወደ መከልከል ደረጃ ተደርሶ ነበር፡፡ በ1983 ዓ.ም ከተካሄደው የመንግሥት ለውጥ በኋላም በቤተ ክርስቲያን ላይ በዓይነትም በመጠንም የተለያየ መከራ ደርሶባታል። ብዙዎቹ ጥቃቶች የሚፈጸሙት በአክራሪ እስልምና ሲሆን አንዳንድ አካባቢዎች ደግሞ በመንግሥት መዋቅር በተቀመጡ ፕሮቴስታንቶች ድጋፍ ይፈጸማሉ። በጨቋኝ ተጨቋኝ ላይ የተመሠረተው የአገራችን ሕገ መንግሥት ሌላው አካል ቤተ ክርስቲያንን ጨቋኝ አድርጎ በመሳል ቢችል ማጥፋት ካልቻለ ደግሞ ማዳከም ይፈልጋል።

የመንግሥት ባለ ሥላጣናት በአክራሪነት መፈረጅ፣ የአንገት ማተብ መበጠስ፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ ሰሚዎች በሚፈልጉት መንገድ አስተካከለን እንድናስተምር እስከ ማስጠንቀቅ ደርሰዋል። ከዚህም አልፎ ለረጅም ዘመናችን የኖረችውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሕጋዊ ዕውቅና እንደ ሌላቸው ተቋማት እንደ አዲስ እንድትተመዘገብም ተሞክሮ ነበር። ቅድስት ቤተ ክርስቲያን እየተፈጸመ ያለው ጥቃት መንግሥታዊ ድጋፍ ያለው መሆኑን ደፍሮ ከመናገር መቆጠቧም ለአጥፊዎች ተጨማሪ ጠቃት እንዲያደርሱ ዕድል ፈጠረላቸው። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አገር መሆኗ በጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ ከተነገረ ጀምሮ እስካሁን ከተፈጸሙባት በከፋ ሁኔታ ጥቃቶች ቀጥለዋል። መንግሥትም አገርነቷን ከመመስከር አልፎ አገር ሲጠፋ ሊደረግ የሚገባውን የመከላከል፣ የመጠበቅና ሥርዓት የማስከበር ኀላፊነቱን ባለመወጣቱ ጥፋቱም ጥቃቱም ቀጥሏል። ጠቅላይ ሚኒስትሩ ጥቃቶች መቀጠላቸውን ከመናገር ወደ ማስቆም አልተሸጋገሩም። ከቅዱስ ሲኖዶስ ጀምሮ በየደረጃው በአገልግሎት ላይ የሚገኝ የቤተ ክርስቲያን መዋቅራዊ አስተዳደር አካላት የሚያቀርቧቸው የእንወያይ ጥያቄዎች እንኳን በመንግሥት አካላት ተቀባይነት አያገኙም። እንዲህ ያለው ድርጊት በአማኖቹ ዘንድ ተናቅን፣ ተደፈርን የሚል ስሜት ያሳድራል። ሰላምና ደኅንነትን ሊያረጋግጥ የሚችል መንግሥታዊ አካል ከሌለ ጉዳዩን በውል ለማስረዳትና ለዓለም ለማሳወቅ ሰላማዊ ሰልፍ ማድረግና ራሳቸውን በማደራጀት ቤተ ክርስቲያንን መጠበቅ አለብን ወደሚል ውሳኔ እንዲሸጋገሩ አድርጓል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ለ2000 ዓመታት ሰውን ለድኅነት ለማብቃት ስትተጋ መኖሯ ከዘለዓለማዊ ሕይወት ባሻገር ጤናማ ለሆነ ምድራዊ ጤናማ ኑሮ የሚበጁ ተግባራትን ስታከናውን ኖራለች፡፡ በዚህም ከምእመናኗ በተጨማሪ ለመላው የኢትዮጵያ ሕዝብ ወሳኝና ጠቃሚ፣ በዓለም መለያ የሆኗቸውን ዕሴቶች ማስገኘት ችላለች። አገራችን በነጭ በቅኝ ገዥዎች ላለመወረሯ ቀዳሚውን ሚና የተጫወተችውም እርሷ ናት። የሥነ-ምግባርና የሞራል ምንጭ በመሆን፣

ሀገሩን የሚወድ፣ በሕግና ሥርዓት የሚመራ ሥልጡን ማኅበረሰብ በመገንባት በመገንባት ያደረገችውን አስተዋጽኦ ነጮች ጭምር የሚመሰክሩት ነው። የራሷ ቋንቋና ፊደል ያላት፣ ለሥልጣኔ፣ ለኪነ ጥበብ፣ ለሥነ-ልሳን፣ ለመልከዓ ምድር፣ ለደንና የተፈጥሮ ሀብት መጠበቅ፣ ለሥነ-ሕንጻ ምርምር የሚጠቅሙ መጻሕፍትን አበርክታለች፡፡ ይሁን እንጂ ቤተ ክርስቲያን ይህንን ሁሉ አስተዋጾ ማበርከቷ ተረስቶ በአሁኑ ሰዓት ረቂቅ እና ታቅዶበት የሚፈጸም፣በመንግሥት ድጋፍ ያለውና የፖለቲካ ፓርቲዎችም ጭምር ሰፊ ሱታፌ የሚያድርጉበት ጥቃት በመፈጸም ላይ ነው። በሕንፃ ቤተ ክርስቲያንና በአማኞቿ ላይ የሚደርሱ ጥቃቶች ልዩ ልዩ መገለጫዎች ያላቸው ናቸው። ለማሳያ ያህል፡-

ሀ. ኃይል የታከለባቸው ጥቃቶች፡- ኦርቶዶክሳውያንን በአሰቃቂ ሁኔታ መግደል፣ አካል ማጉደል፣ አብያተ ክርስቲናትን ማቃጠል፣ የኦርቶዶክሳውያንን ቤት፣ ሰብል፣ ከብት ማቃጠል፣ ንብረት መዝረፍ፣ የቤተ ክርስቲያንን ይዞታ መንጠቅ፣ ኦርቶዶክሳውያን በኢኮኖሚ አቅማቸው ደካማ እንዲሆኑ ማድረግ፣ ከወሳኝ የንግድ እና ገቢ ማስገኛ ተግባራት እንዲገለሉ ማድረግ፣ ቤተ ክርስቲያን እንደ ተቋም እንድትዳከም፣ ይዞታዎቿን እንድታጣ፣ በሙስናና በተለያዩ ብልሹ አሠራሮች እንድትጠመድ ማድረግ፣ ከተለያዩ የትምህርት እና የሥራ ዕድሎች ኦርቶዶክሳውያንን በዘዴ ማግለል።

ለ. ማኅበረሰባዊ ጥቃት፡- ነባር ኦርቶዶክሳውያን ትውፊት ከሆኑት ከዕድር፣ ከዕቁብ እና ከመሳሰሉት ማግለል፣ በትምህርት ቤቶች ኦርቶዶክሳዊ ትውፊትና አስተምህሮ እንዳይነገር ማድረግ፣ ኦርቶዶክሳውያን በሚበዙባቸው አካባቢዎች የቤተሰብ ምጣኔን ምክንያት በማድረግ እንዲቀንሱ ማድረግ።

ሐ. ፖለቲካዊ ጥቃት፡- ኦርቶዶክሳውያን ከከፍተኛ ሥልጣን፣ ከሀገራዊም ሆነ በተዋረድ ከሚገኙ ኃላፊነቶች እንዲገለሉ ማድረግ፣ በሥልጣን ላይ በሚገኙ ኦርቶዶክሳውያን ላይ የሐሰት ትርክት በመፍጠር ስም ማጥፋት ዘመቻና ሥነ-ልቦናዊ ጫና በመፍጠር ከሥልጣን እንዲለቁ ማድረግ፣ ኵላዊት የሆነችንውን ቤተ ክርስቲያን ለተወሰኑ አካባቢዎች ብቻ መስጠት፣ ካለፈ ሥርዓት ጋር በአሉታዊ መንገድ ማዳበል፣መፍትሕ መንፈግ፡- ፍትሕ መንፈግ፣ የቤተ ክርስቲያንን ጉዳይ በሕግ ውስጥ አለማካተት፣ ከውጭ አካላት ጋር ተባብሮ ማጥቃት፣ የቤተ ክርስቲያኗ መንፈሳዊ ፍርድ ቤት ዕውቅና እንዳይኖረው መከልከል፣ ለሙብቷ ዕውቅና መንፈግ፣ በቤተ ክርስቲያን አስተዳደርና የፍትሕ ሥርዓቷ ጣልቃ በመግባት አቅም ማሳጣት፣ ተበዳይ የሆኑ ክርስቲያኖች ወደ ሕግ እንዳይሄዱ ማስፈራራት፣ የፍትሕ አካላት ከበዳዮች ጋር የዓላማ አንድነት መኖሩ፣ ልዩ ኃይል፣ ወንጀል ምርመራ አካባቢ የኦርቶዶክሳውያን ድምጽ አለመስማት፣ ወንጀሎኞች ያለፍርድ መልቀቃቸው፣ በዳይን ለቆ ተበዳይን ማሰር፣ የአብያተ ክርስቲያናትን ይዞታዎች መውረር/የጥምቀት የልማት የደመራ ቦታዎችን በግፍ መንጠቅ፣ ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን መሥሪያ ቦታ እንዳታገኝ መከልከል፣ የሚሉት ይገኙበታል።

አስቀድሞ የተጠቀሰውን ጥቃት የሚፈጽሙትም፡- ፖለቲካውን ለሃይማኖታዊ ድብቅ ዓላማቸው ማስፈጸሚያ የሚጠቀሙ ከቀበሌ እስከ ፌዴራል በየደረጃው የተሰገሰጉ የመንግሥት አካላት፣ አክራሪ ሙስሊሞች፣ እና በእነሱ የሚዘወሩ የተለያዩ ቡድኖችና አደረጃጀቶች፣ በተለያዩ ፕሮቴስታንት ስም የተደራጁ ቤተ እምነቶችና በውስጣቸው የሚያገለገሉ የሐሰት ነቢያት፣ ፓስተሮችና ከተመዘገቡበት ዓላማ ውጪ በቤተ ክስቲያንና በክርስቲያኖች ላይ ዘረፋና ሃይማኖት የማስቀየር ተግባር የሚፈጽሙ ዓለም አቀፍ "ግብረ ሠናይ" ድርጅቶች፣ የሚደርሱ ጥቃቶችን ተከታትሎ ለዓለም አቀፉ ማኅበረሰብ ለማሳወቅ የተቋቋሙ ዓለም ዓቀፍ ድርጅቶች የኦርቶዶክሳውያንን ጥቃት ሆን ተብሎ የአለማቀፉ የዓለም አቀፉ ማኅበረሰብ እንዳይሰማው በሪፖርታቸውን ሰሚዎች በሚፈልጉት መንገድ ማቅረባቸው ተጠቃሽ ነው።

1.2 የመረጃው አስፈላጊነት

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንና በምእመናኖቿ ላይ ሃይማኖት ተኮር ጥቃት በየዘመናቱ መፈጸሙ ይታወቃል። በጥቃቱ ምእመናን ተሰደዋል፤ ሞተዋል፤ ሀብት ንብረታቸውን አጥተዋል። ከዚህ በተጨማሪ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ለዘመናት ጠብቃ ያቆየታቸው ቅርሶችና ንዋያተ ቅድሳት ወድመዋል። ጥቃት አድርሾቹ የተለያዩ ቢሆኑም የዓላማ አንድነት ያላቸው መሆኑን መረጃዎች ያስረዳሉ። የመጽሐፉ አስፈላጊነትም ለሃይማኖታቸው መከራ የተቀበሉ ክርስቲያኖችን በመዘከር የደረሰባቸው መከራ የሃይማኖታቸው ፍሬ መሆኑን ለመጭው ትውልድ ለማሳወቅ ነው። ለአንባብያንና ለተመራማሪዎች ትክክለኛ መረጃ ለመስጠት የሚለው ሁለተኛው ነው። በየጊዜው የሚፈጸሙ ጥቃቶች በመንግሥትም ሆነ በግል ብዙኃን መገናኛዎች በቂ ሽፋን ባለማግኘቱና ችግሮቹን ለማስወገድ በሚመለከታቸው አካላት የተሠሩ የቅድመ ማስጠንቀቂያ ሥራዎች ባለመኖራቸው ምክንያት በየጊዜ ችግሩ እየከፋ መሔዱን ለማሳየት። በኦርቶዶክሳውያን ላይ የሚፈጸሙ ጥቃቶች ድንገተኛ ሳይሆኑ ታስቦባቸውና በሚገባ ታቅደው፣ መዋቅራዊ ድጋፍም አግኝተው የሚፈጸሙ መሆናቸውን ለማሳየት መጽሐፉን ለማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኗል።

1.3 የመረጃ አሰባሰብ ዘዴና ምንጮች

ዘገባው የተዘጋጀው የተለያዩ የመረጃ ምንጮችን በመጠቀም ሲሆን ዋና ዋናዎቹ መረጃ አቀባዮችም ጥቃቶቹ ሲፈጸሙ ለተመለከቱ እማኞች የተሰበሰቡ የቃል፣ የፎቶና የተንቀሳቃሽ ምስል መረጃዎችና ጥቃቱ በደረሰባቸው አካባቢዎች የተላኩ የመረጃ ሰዎች የተሰበሰቧቸው መረጃዎች፣ ጥቃቶቹ ከተደረሱ በኋላ በተለያዩ የሚዲያዎችና ኅትመት ውጤቶች የተሰራጩ ጽሑፎች፣ እስከ አጥቢያ በተዘረጋው መዋቅር የተሰበሰቡ መረጃዎች፣ አጠቃላይ ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ የቀረቡ የአህጉረ ስብከት ሪፖረቶች ሲሆኑ ከዚህ በተጨማሪ ጥቃቶች እንደ ተፈጸሙ በልዩ ልዩ ማኅበራዊ ብዙኃን መገናኛ የተለቀቁ መረጃዎችን ለማመሳከሪያ ተጠቅመናል።

2 የቤተክርስቲያን ጥቃት ለምን?

2.1 መንግሥት በቤተ ክርስቲያን ጥቃት ለምን ይሳተፋል?

ላለፉት 50 ዓምታት ሥልጣን ላይ የሚወጡ አካላት ጸረ-ኦርቶዶስ አቋም ያላቸው ናቸው። አቋማቸውንም በፖለቲካ ማንፌስቷቸው አስቀምጠውታል። ሥልጣን የሚገኘው ነባር እና ጥንታዊ የሆነን ነገር ሁሉ በአዲስ እና በተውሶ አስተሳሰብ በመተካት መሆኑ የሚታወቅ ነው። በተንሸዋረረ አስተሳሰብ የሚመሩ በመሆናቸው እንቀፋት ይሆኑብናል ብለው ከሚያስቧቸው መካከል ዋነኛዋ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ናት፡፡ ይህ የተሳሳት አስተሳሰባቸው ለኦርቶዶክሳውን መገፋት ክፍተኛ አስተዋጽዖ እያደረገ ነው። መንግሥት በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በቤተ ክርስቲያንና በአማኞቿ ላይ በሚደርሰው ጥቃት እንዲሳተፍ ከሚያደርጉት ምክኛንያች መካከል በዋናው የተጠቀሰው ቢሆንም ሌሎች ምክንያቶችም አሉ፡፡ የመንግሥት የአስተዳደርና የጸጥታ መዋቅሮች በኢአማንያን በመያዛቸው የኢ/ኦ/ተ ቤተ ክርስቲያን ከዘውዳዊው ሥርዓት ጋር በመተባበር ስትጨቁን ኖራለች በሚል የተሳሳተ አመለካከት ብድር መላሽ ሆኖ መቅረብ ይገኝበታል።

2.2 አክራሪ እስልምና በቤተ ክርስቲያን ጥቃት ለምን ይሳተፋል?

የአንዳንድ አክራሪ ሙስሊሞች ዓላማ ክርስቲያኖችን በመግደልና በማጥፋት ኢትዮጵያን እስላማዊ አገር ማድረግ ነው፡፡ ይህን ካሳኩ በኋላ ከአይ ኤስ፣ በምዕራብ አፍሪካ ከሚንቀሳቀሰው ቦኮ ሐራም እና በምሥራቅ አፍሪካ ከሚንቀሳቀሰው አል-ሸባብ የተባሉት ድርጅቶች ጋር ተመሳሳይ አመለካከት እና አስተምህሮ ያለው ድርጅት/ፓርቲ በማቋቋም ኢስላማዊ መንግሥትን መመሥረት ነው፡፡ እነዚህ አሸባሪ ድርጅቶች በግዛታቸው

ውስጥ ክርስቲያን የሚባል እንዲኖር አይፈቀድለትም፡፡ ነባር ሙስሊሞች እንኳን የእነርሱን አስተምህሮ ለመቀበል ፈቃደኛ ካልሆኑ በስተቀር በሕይወት እንዲኖሩ አይፈቀድላቸውም:: በዚህ አስተሳሰባቸው በመካከለኛው ምስራቅ የራሳቸው አስተዳደር እስከመመስረት የደረሱበት ሁኔታ የነበረ ሲሆን በአሁኑ ሰዓት ይህ አስተሳሰብ ሰፍቶ በተወሰኑ የሰሜን አፍሪቃ ክልሎችና በሶማሊያ ሰፊ ግዛቶችን እስከመቆጣጠር ደርሷል፡፡ ይህም በአጋጣሚ የተፈጠረ ሳይሆን አስቀደሞ እስልምና የተሰፋፋባቸውን አካባቢዎች መሰረት ያደረገናና በውቅቱ በነበረ የኢትዮጵያ ጠንካራ ክርስቲያን መንግስት ምክንያት መሰፋፋት ያልቻሉባቸውን ቦታዎች በማካተት ሰፊ እስላማዊ ግዛት ለመመሰረት ታስቦ የተሰራ ስራ ነው:: ከታች በምሰሉ ላይ የምንመለከተውም በቀጣይነት ሊመሠርቱት ያሰቡትን ግዛት የሚያመለክት ነው::

ሥዕል 1፡ በ"'Empire of Fear: Inside the Islamic State" በተባለ መጽሐፍ ላይ እንደተገለጸው ከአይ ኤስ በቀጣይነት ዓለምን ለመቈጣጠር ያወጣው የግዛት መስፋፋትን የሚያሳይ ካርታ ነው።

በካርታው ላይ እንደምንመለከተው ከስፔን እስከ ቻይና ድረስ የተዘረጋ፣ ከምዕራብ አፍሪካ እስከ አፍሪካ ቀንድ ድረስ ከምድር ወገብ በላይ ያለውን የሚያካትተው ክፍላተ ዓለም የሚያካትት ነው። ከምዕራብ ስፔን፣ ሰሜን አፍሪካ፣ ማግረብ (ሙሉው ምዕራብ አፍሪካ ናይጀሪያን ጨምሮ)፣ አርድ አልኪናን (ሊቢያ እና ግብጽን)፣ አርድ አል ሀበሻ (ከካሜሩን ጀምሮ መካከለኛው አፍሪካ፣ የቪክቶሪያ ሐይቅ አካባቢ አገራት፣ ኢትዮጵያና ሶማልያ)፣ ሂጃዝ (ሳውዲ አረቢያ፣ የኤደን ባሕረ ሰላጤ አገራት)፣ የመን፣ ኩራሳን (አዘርባጃን፣ ፓኪስታን፣ ደቡብ ምዕራብ ቻይና) ኢራን እና ቱርክ ናቸው። የአረብ ምድርን እና ከፊል እስያን የሚያጠቃልለውን ግዛት ያካትታል፡፡ በዚህ ግዛትን እና አክራሪነቱን የማስፋፋቱ ጉዳይ ኢትዮጵያ ላይ ልዩ ትኩረት አለው፡፡ በአገራችን በተለያዩ ጊዜያት የሚፈጠሩ ሃይማኖታዊ ግጭቶች እና የአብያተ ክርስቲያናት ቃጠሎ መንስኤው ከዚሁ ግብ ጋር ተያያዥነት ያላቸው ጉዳዮች ናቸው፡፡

በዓለም አቀፍ ደረጃ በአክራሪዎች የሚፈጸሙ ጥቃቶችን የሚዘግበው “the religion of peace” ድረ ገጽ በአማካይ በወር ከ200፣ በዓመት ደግሞ ከ2400 በላይ ጥቃቶች እንደሚፈጸሙ ያመለክታል፡፡ በጥቃቶችም ብዙዎች ሕይወታቸውን ያጣሉ፤ አካላዊና ሥነ ልቡናዊ ጉዳት ይደርስባቸዋል፡፡ በተጨማሪም ክርስቲያኖች ከቀያቸው ተፈናቅለዋል፣ ሴቶች ለወሲብ ባርነት ተዳርገዋል፤ አዛውንት ያለ ተንከባካቢ፣ ሕፃናት ያለ አሳዳጊ ቀርተዋል፡፡ በተለይ ራሱን እስላማዊ መንግሥት እያለ የሚጠራው አሸባሪ ቡድን በሺዎች የሚቆጠሩ ንጹሐንን አርዷል፡፡ በኢራቅ፣ ሊቢያና ሶርያ ውስጥ የሚገኙ ብዙ ጥንታዊ ቅርሶችን በተለይም ጥንታውያን አብያተ ክርስቲያናትና ገዳማትን አውድሟል፡፡ በተለይም የኢራቅ እና የሶሪያ እስላማዊ መንግሥት (Islamic State in Iraq and Syria) አካል የሆነው ዳይሽ የሚባለው ቡድን በሊቢያ ውስጥ እስላማዊ መንግሥት ለመመሥረት እና የሰለፊያን አስተምህሮ ለማስፋፋት ሊቢያን የጦር አውድማ አድርጓታል፡፡ ቦኮ ሐራም እና አል-ሸባብ የተባሉት ድርጅቶችም ከአይ ኤስ ጋር የጋራ ግብ ያላቸው ድርጅቶች ሲሆኑ በተመሳሳይ በናይጀርያ ፣ ሶማሊያና ኬንያ ተመሳሳይ ጥቃቶችን እየፈጸሙ ይገኛሉ፡፡

በእንደዚህ ያለ ተልእኮ የተጠለፉ አክራሪ የሆኑ አንዳንድ የአገራችን ሙስሊሞች መኖራቸው የሚታወቅ ነው፡፡ ለማሳያ ያህል፦ ራሱን ጂሐዲ ጆን ብሎ የሚጠራ በተለያዩ የቪዲዮ ምስሎች ላይ ከስምንት በላይ ሰዎችን አንገት ሲቀላ የሚያሳይ ሙሐመድ ኢምዋዚ የሚባል የኩዌት ተወላጅ እንግሊዛዊ ሲሆን የዚህ ሰው የቅርብ ጓደኛ የነበረው አሊ አዶረስ በትውልድ ኢትዮጵያዊ የሆነ እንግሊዛዊ ዜግነት ያለው ግለሰብ ነው፡፡ አሊ አዶረስ ከሙሐመድ ኢምዋዚ ጋር ቅርብ ግንኙነት የነበረውና በዚህ ቡድን ውስጥም ሱታፌ ያለው አሸባሪ ነው፡፡ አሊ አዶረስ በ2015 ዓ.ም በአሸባሪነት ወንጀል ተጠርጥሮ ኢትዮጵያ ውስጥ ታስሮ ነበር፡፡ በተጨማሪም ትውልደ ኢትዮጵያዊ የሆነ ሙሐመድ የሚባል የ17 ዓመት ልጅ ኢራቅ ውስጥ ለአይሲስ ሲዋጋ መሞቱ ይነገራል፡፡ ከዚህም በተጨማሪ ሰሚራ አባስ የተባለች ጽንፈኛ ከሌሎች ሁለት ጓደኞቿ ጋር ከዚህ ቡድን ጋር እንደተቀላቀሉ ብዙ መገናኛ ብዙኀን ዘግበውታል። እነዚህ አክራሪ ኢትዮጵያውያን ሙስሊሞች ከሌላው ሕዝብ ጋር አብሮ ተቻችሎ የመኖር ነባር ባህልን እያበላሹ መሆኑን የእስልምና ጉዳዮች ምክር ቤትም ገልጧል።

እስልምና ከራሱ እምነታዊ አስተምህሮ በመነሳት በሚቻለው መንገድ ሁሉ ተገዳዳሪ እምነቶችን እና ሃይማኖትን በማናቸውም መንገዶች በማጥፋት፣ በሀገሪቱ ላይ የበላይ የመሆንና ሀገሪቱን በሸሪዓ የመምራት ዓላማ አለው፡፡ ከዚህ አንጻር ኢትዮጵያ ውስጥ በአማኞች ብዛት ከፍተኛ ቊጥር ያላትን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በማጥቃት ማዳከም እና ምእመኖቿን ከተቻለ በውድ፣ ካልተቻለ ደግሞ በግድ ማስለም እንደ ዓላማ ይዘውታል። ይህ ዓላማ እንደ ተቋም በአደባባይ ባይሰበክ በእምነቱ ስም የተደራጁ ቡድኖች እና የእምነቱ ተከታዮች ቤተ ክርስቲያንን ሲያጠቁ እና በተለያዩ ጊዜያት ጥቃቶችን ሲፈጽሙ ፤ በመስጊዶች ጭምር ተቋማዊ ድጋፍ ሲሰጣቸው እንጂ አንድም ጊዜ በመጅሊስም ሆነ ፤ በሌሎች በሚመለከታቸው የእምነቱ አካላት ሲወገዙ አይታይም፡፡ ቁርዓን ከ160 ጊዜ በላይ መግደልን የሚያዝ ሲሆን ፤ እስልምና በአንድ ሀገር ውስጥ ከአናሳነት ተነስቶ ሁሉን ወደ መቆጣጠር የሚያድግባቸው ፤ በኢኮኖሚ ፤ በፖለቲካ ፤ በማኅበራዊ ኑሮ ብሎ ጅሃድ እስከ ማወጅ የተለያዩ የእርምጃ ደረጃዎች ያሉት ሲሆን እነዚህ ተተግብረው በተለያዩ ክፍላተ ዓለማት ውጤት እንዳስገኙ ይታወቃል

2.3 ከፕሮቴስታንት የሚፈጸም ጥቃት

የፕሮቴስታንት ተልእኮ ምራባዊ ባህልና አስተሳሰብ በአንድ አገር ሕዝብ ላይ በመጫን ማኅበረሰቡ ለምዕራባውያኑ ሸቅጥ ማራገፊያ ገበያነት ማመቻቸት ነው። በአገራችን ዓላማቸው እንዳይሳካ እንቅፋት የሆነችባቸው የኢ/ኦ/ተ/ቤ/ክ መሆኗን የእምነቱ መሪዎች ጭምር በተለያዩ ጊዜያት ሲገልጹ ተሰምተዋል። በመሆኑም ሃይማኖትን ሽፋን አድርገው በመግባት በኢ/ኦ/ተ/ቤ/ክ ላይ የተጠናከረ ዘመቻ ከፍተዋል። ከሚጠቀሙባቸው ስልቶች አንደኛውና ዋነኛው የሐሰት ትርክቶችን በመፍጠር ቤተ ክርስቲያን ያላለችውን ያለች፤ያለችውን ደግሞ የማታምንበት አስመስሎ ስም ማጥፋት ነው፡፡ በዚህም የተቻላቸውን ያህል የዋሃንን በማሳት ምእመናንን ዘረፋ ላይ ተሰማሩ፣ የመንግሥትን ሥልጣን በመጠቀም ቤተ ክርስቲያኗን እንደ ተቋም የማጥቃትና የማዳከም ተግባር በማከናወን ላይ ናቸው።

2.4 የክርስቲያኖች በጥቃቱ ተሳታፊ መሆን

በቤተ ክርስቲያ መንፈሳዊ፣ ዕውቀታዊና መዋቅራዊ ሥልጣን የያዙት አካላት አንድም ከግንዛቤ ማነስ፣ በሌላ በኩል ደግሞ ከግል ጥቅም ጋር በተገናኘ በቤተ ክርስቲያንና በምእመናን ላይ ጥቃት እየደረሰ መሆኑን እያወቁ አይተው እንዳላየ ያልፉታል። ዝምታቸው መንግሥትም ሆነ ሌሎች የሚመለከታቸው አካላት "ባለቤት ካልጮኸ" እንዲሉ አድርጓል።

3 በኦርቶዶክሳውያን ላይ የደረሰው ጉዳትና ውጤቱ

የአንድ ማኅበረሰብ ወይን ግለሰብ ወይንም ተቋም ጉዳት የሚመዘነው በሥነ ልቡና፣ በምጣኔ ሀብት፣ በገጽታ፣ በዕውቀት ሀብታት፣ በታሪካዊ ክብር፣ በመታመንና መተማመን፣ በፖለቲካ ተሳትፎና ተሰሚነት፣ በማኅበራዊና ሕጋዊ ዋስትና ሊሆን ይችላል፡፡ ለሃይማኖት ተቋም የተከታይ ቊጥርና በአስተምህሮው ጸንቶ የሚኖር፣ በሕይወት የሚገለጥ የጥራት መስፈርት ተጨማሪ ሆኖ ይታያል፡፡ ባለፉት ዓመታት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ በባህል ሽፋን፣ በፖለቲካ ቡድኖች ርዕዮተ ዓለም፣ በሌሎች እምነቶችና በመንግሥት መዋቅር ይደርስባት በነበረው ጥቃት ምክንያት ከተከሠቱ ችግሮች መካከል ለአብነት ያህል፡-

3.1 የምእመናን ፍልሰት

ሕዝብና ቤት ቈጠራ ተካሄዶ የተገለጠው በሁሉም የአገሪቱ ክፍል በተለይም በኦሮሚያ፣ በሶማሌ፣ በደቡብ ክልሎች ኦርቶዶክሳውያን ልዩ ልዩ ጫናዎች ተደርገውባቸዋል፡፡ ክርስቲያኖች የሚደርስባቸው ጫና በፖለቲካዊ ርዕዮተ ዓለም እምነትን፣ ቋንቋንና ባህልን በማደበላለቅ፣ ኦርቶዶክስን ለተወሰነ ቋንቋ ተናጋሪ በመስጠት፣ በፖለቲካዊ ግፊት፣ ከዕድርና ከማኅበራዊ አገልግሎት ተጠቃሚነትና መሪነት በማራቅ፣ የድህነትና ኋላቀርነት መንስዔ አድርጎ በመክሰስና ትውልዱ ለሃይማኖቱ አሉታዊ አመለካከት እንዲኖረው በማድረግ፣ ኦርቶዶክሳውያን አናሳ በሆኑበት ወረዳዎችና ዞኖች ከመንግሥት መዋቅር በማስወገድና ፍትሕ በመንፈግና ባይተዋር በመደረጋቸው ከነባሩ ሃይማኖታቸው ፈልው ወደ ሌሎች ሔደዋል።

3.2 ከምጣኔ ሀብት መገፋት

የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ገዳማት፣ የአምልኮ ስፍራዎች፣ የዐደባባይ በዓላት ማክበሪያ ቦታዎች አዳዲስ በሚፈጠሩ የከተሞች ማስተር ፕላኖች እንዳይካተት በማድረግ ይዞታዎቿ ካርታና ፕላን የላቸውም በሚል ምክንያት መንጠቅ፣ በሚናገሩት ቋንቋ ምክንያት ሀብት ንብረታቸውን

መዝረፍ፣ ሃይማኖታቸውን ምክንያት አድርጎ ያላቸውን እተነጠቁና ማስፈራሪያ እየደረሰባቸው ተፈናቅለዋል። በደቡብና ደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በምሥራቅና በሶማሌ የተደረገውን መፈናቀል ስንመለከት በኦርቶዶክሳውያን ክርስቲያኖች ላይ ያነጣጠረ መሆኑን እንረዳለን። ድርጊቱም ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የትምህርት፣ የዕውቀት፣ የጥበብ፣ ሥነ መንግሥት፣ የአስተዳደርና የፍትሕ ምንጭ መሆኗን ዕውቅና መንሣት ነው። በዘመናዊ ትምህርት ቤቶች የሚሰጠው ትምህርት የኢትዮጵያን የካበተ ዕሴት ግንዛቤ ውስጥ ያላስገባ መሆኑ ኦርቶዶክሳዊው አስተሳሰብ እንዲገፋ ምክንያት ሆኗል።

3.3 ማጠልሸት

በሐሰተኛ ትርክትና ፖለቲካዊ ርዕተ ዓለም፣ በውጭ ገብ የማኅበረሰብ ሐቲቶችና ፍልስፍናዎች፣ በሥነ-ብዕልና በስነ-መንግሥት አስተምህሮዎች፣ በሥልጣኔና የመዘመን ትንታኔዎች ሁሉ ቤተ ክርስቲያንን በአሉታዊነት በማንሳት የተለመደ ነው። የድህነትና የኋላቀርነት ምክንያት አድርጎ በማቅረብ አዲሱ ትውልድ ከኦርቶዶክሳዊ ማንነቱ እንዲሸሽና እንዲሸማቀቅ ለማድረግ ተሞክሯል። በመገናኛ ብዙኃን፣ በፖለቲካ ክርክር፣ በሕዝባዊ መድረኮች መለፈፍ የተለመደ ሆኗል፡፡ በማኅበረሰብ እድገት ውስጥ በመላው ዓለም የነበረውን የፊውዳሊዝምና የባላባት ሥርዓት በመሥጠትና በማርክሳዊ ሌኒናዊ የመደብ ጭቆና ትርክት በመተንተን የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በሐሰት የጭቆና መሣሪያ እንደ ነበረች በማስተጋባት ከፍተኛ ጥቃት መፈጸም፤ የይህን ጥቃት ወደ በብሔረሰብእ የፖለቲካ ትንታኔ በማሳደግ ቤተ ክርስቲያንን በግድ ስቦ የማስገባት ከፍተኛ ጥቃት መቀጠሉና በቀጥታ ክርስቲያኖችን ግድያ፣ የስደት፣ የመገፋት ዒላማ ማድረግ ተጠናክሯል፡፡ የአምልኮ ቦታዎች ከክርስትና አስቀድሞ ነበሩ ተብሎ ለሚተረክላቸው ባህላዊ እምነቶች ተላልፈው እንዲሰጡ ወጣቱን መገፋፋት፣ አደጋ ሲደርስ ለማስቆም ባለመፈለግ ከፍተኛ ጥፋት ተፈጽሟል። ፍትሕ በመንፈግ ቤተ ክርስቲያን በሥነ ልቡናም፣ በአካልም እንዲሸማቀቅ ማድርግ ቀጥሏል፡፡

3.4 አገራዊ ተሰሚነትና ሁለንተናዊ ተሳትፎ መቀነስ

ኦርቶዶክከሳውያን ክርስቲያኖች እንደ ዜጋ፣ ማኅበረ ክርስቲያኑ እንደ ማኅበሰብ፣ ቤተ ክርስቲያን እንደ ተቋም በሀገራዊ ሁለገብ ውሳኔዎች ውስጥ እንዳይሳተፉ፣ የአንድ የፖለቲካ ብሔረሰብ መዋቅርና የፖለቲካ ተሳትፎ ልክ እንኳን ተነፍጋ እንድትጠፋ ተፈርዶባታል፡፡ የሕግ ድንጋጌ፣ የፖሊሲ ቀረፃ፣ የሀብት ክፍፍል፣ የዓለም አቀፍ ሕግጋት ውስጥ አገራዊ ስምምነቶች ሲፈጸሙ የክርስቲያናዊ ማኅበረሰብ ፍላጎት ሳይጠየቅና ዕውቅና ሳየይሰጠው ቀኖናን፣ ፍትሐ መንፈሳዊን፣ ትውፊትና ታሪክን የሚቃረኑ ሕጎችንና ደንቦች ይተገደበራሉ፡፡ ይህንን ሂደት ለማቃናት ቤተ ክርስቲያን ድምፅዋን የምታሰማበት አገራዊ የፖለቲካና የሕግ ሥርዓት ጠፍቷል፡፡ ገዳማቶቿ በልማት ስም እንዲፈርሱ፣ መኖኮሳት እንዲሰደዱ ሲደረግ ቆይቷል።

3.5 የኦርቶዶክሳውያን ምእመናን ስደት

ክርስቲያኑ ሀብት ንብረቱን እየተነጠቀ ከገጠር ወደ ከተማ በመመሰደድ ድህነት ውስጥ እንዲገባ፣ መሬት አልባ እንዲሆን በተቀናጀ መንገድ ይደረጋል፡ ፡ ለዚህ አይነተኛ ምሳሌ የሚሆነው በሊሙ ገነት፣ ሊሙ ኮሳ፣ ሊሙ ሰቃ፣ ጋሌ፣ ጌራ፤ ጎሬና መቱ ዙሪያ በኖኖ ሰሌ ወረዳዎች፣ በምሥራቅ ሐረርጌ ጎሮ ሙጢ፣ ጂጂጋ ወዘተ ይገኙበታል፤ ከአገር ወደ ውጭ በተለይ በእምነት ወደማይመስሉን ማኅበረሰቦች የሚደረገው ፍልሰት ምንም አይነት ሃይማኖትዊ መብትን የሚመለከት መንግሥታዊ ጥበቃ ስለሌለው ተሰዳጁ በተለያዩ የባህልና የእምነት ጫና ሥር ገብቶ ተገዶ እምነት እንዲቀይር ይደረጋል፡፡

3.6 በሞት፣ በግድያ ፍትሕ ማጣት

ክርስቲያኖችን መግድል፣ማሳደድ፣ ንብረት መቀማት፣ አስገድዶ መድፈር፣ በግልፅና በስውር ጫና እምነት ማስቀየር ይካሄዳል፡፡ ለዚህ ሁሉ ፍትህ ለማግኘት የፍትሐ ሥርዓቱ የተደራጀው በጎሣና በእምነት መስመር በመሆኑ አየይቻልም፡፡ መብት መጠየቅ አደጋ ላይ ይጥላል። የየአህጉረ ስብከቱ አባቶችና የቤተክርስቲያን መዋቅር የክርስቲየንን መብቶች ለማስጠበቅ የሚያደርጉት ጠንካራና የተቀናጀ እንቅስቃሴ የለም፡፡ በአካባቢው የሚገኙ የባህል አባቶችና የሌላ እምነት ተከታጩ ጉዳዩን የሚያወግዙት በመገናኛ ብዙሀን ከተገለጠ በኃላ ለፖለቲካዊ ጥቅም ብቻ ነው፡፡ በቀጥታ የክርስቲያኖችን ጥቃት የሚቃወሙ ሙስሊሞችና ሽመግሌዎች ከተገኙ አደጋ የይደርስባቸዋል፡፡ ለዚህ በሜታ ወረዳ በጨለንቆ ከተማ ክርስቲያኖችን መግደልና ማሳደድ አግባብነት እንደሌለው የሚናገሩ ሙስሊሞች ላይ ከደረሰው አደጋ በአቶ መሐመድ ሰያቃ ላይ የደረሰው ግድያ ምስክር ነው፡፡

4 ችግሩ መፍትሔ ካልተሰጠው በቀጣይ የሚጠበቁ አደጋዎች

የአገራችን ሕገ መንግሥት በሃይማኖት ጉዳይ ጣልቃ እንደማይገባ ቢደነግግም ኦርቶዶክስን በጥላቻ ወይንም ምዕራባውያንን ለማስደሰት በክልል፣ በዞንና በወረዳ ሥልጣን ላይ የተቀመጡ አካላት የፈቀዱትን እንዲያደርጉ ለቋቸዋል። እንዲህ መደረጉም በቤተ ክርስቲያንና በክርስቲያኖች ላይ አሰቃቂ ግፍ እንዲፈጸም ምክንያት ሆኗል። አገሪቱን ከሚመራው መንግሥት፣ ከቅዱስ ሲኖዶስ፣ ከሌሎች የእምነት ድርጅቶች ችግሩ እንዲቆም ተባብረው ካልሠሩ በስተቀር በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እና በምእመናን ላይ የተጋለጠው ከፍተኛ አደጋ በዚያው መቀጠሉ ነው።

እስካሁን ለደረሱት ጥቃቶች መንግሥትም ሆነ የሃይማኖት ተቋማቱ መፍተሔ ለመፈለግ የሚያሳዩት ዳተኛነት ምክንያት ወደ ፊት በኢትዮጰያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ ሊደርሱ የሚችሉ አደጋዎች የሚከተሉት ናቸው። ይህ ግምታዊ ትንበያን መሠረት አድርጎ የተሠራ ቢሆንም ዕለት ዕለት እየተመለከትነው ካለው ክሥተት በመነሣት የቀረበ ነው። በሶሪያ፣ በግብጽ፣ በሕንድ እና በምሥራቅ አቢያተ ክርስቲያናት ላይ በሌሎች እምነቶችና ሴኩላር ነን በሚሉ መንግሥታት ከሚደርሰው ተጨባጭ መረጃ በመነሣት የተሠራ ነው። እየተካሄደ ያለውን ድብቅ ኦርቶዶክሳውያንን የማጥፋት ዘመቻ በማቆም ሕጋዊ፣ ተቋማዊ፣ ማኅበራዊና ፍትሐዊ ዋስትና በፍጥነት ማረጋገጥ ካልተቻለ፡-

- ክርስቲያኖች ከልዩ ልዩ የሀገራችን ክፍል ፈጽመው እንዲጠፉ ስለሚደረጉ አቢያተ ክርስቲያናት፣ ገዳማትና ጉባኤ ቤቶች ይዘጋሉ፡፡
- በሂደት ላይ የሚገኘው ታሪክን በማጣመም ክርስቲያኑን የማሳቀቅ፣ የቤተክርስቲያንን አገራዊ ተሳትፎ የማኮሰስ ሁኔታ ተጠናክሮ ይቀጠጥላል፡፡ ሰላምን፣ የአገር ዳር ድንበርንና መሰል ታላላቅ አገራዊ ጉዳዮች በሚወሰኑበት ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ምንም ሚና የሌላት መሆኑ ማሳያ ነው።
- በተለይ ነቃ ያሉ ክርስቲያኖችን ከቀበሌ ጀምሮ እስከ አገራዊ የፖለቲከ ሥልጣን ተሳትፎ እንዳኖራቸው በማድረግ ኦርቶዶክሳዊ ክርስቲያንን በአገሩ ባይተዋርና እንግዳ፣ ስደተኛና ለማኝ፣ ተቅበዝባዥና የበታች ማድረግ ሂደት ተጠናክሮ ይቀጥላል፡፡ ሀብት፣ ሥልጣን፣ ዕውቀት፣ ኢትዮጵያዊ ዕሴት ከምድር ለማጥፋት ሲደክሙ፣ ገዳማትን ሲያቃጥሉ፣ አገርን ሲወሩ፣ ለዘመናት የዘለቀውን ነባር ትምህርት ከመደበኛ ትምህርት ሙሉ በሙሉ ማስወጣታቸው።
- ክርስቲያን ወጣቶች በሃይማኖታቸው ምክንያት ከትምህርትና ከሥራ ዕድል፣ ከማኅበራዊና ምጣኔ ሀብታዊ ተሳትፎ የመገለሉን ጫና ባለመቋቋም መፍለሳቸው።
- እንደ ጅማ፣ በሻሻ፣ ሊሙ ኮሳ፣ ሊሙ ሰቃ፣ ቄለም ወለጋ፣ አሰላ፣ ምስራቅ ሐረርጌ (በጎሮ ሙጢ) እንደ ተደረገው አስገድዶ እምነት ማስቀየር፣ መደብደብ፣ የእምነት ቦታ መጋፋት፣ ግድያ ተጠናክሮ ይቀጥላል።

- ክርስቲያንን መግደል እንደ ግለሰቦች ግጭት በፖለቲካና በመገናኛ ብዙሀን እየተሰወረ ከየአካባቢው የማጥፋቱ ሂደት ይቀጠጥላል፤ ፖለቲከኞች ክርስትናን ሳይሆን ብሔርን በመቁጠር ድጋፍ ያሰባስቡበታል፡፡
- ውጭ-ገብ ዘመናዊያን እምነቶች፣ አረባዊ እስላም፣ የባህልን እምነቶች ወዘተን እንደ መሣሪያ በመጠቀም ኦርቶዶክስን ማጠጥቃት በብሔረሰብ የፖለቲካ ድርጅቶች ተጠናክሮ ይቀጥላል (በሰላሌ የተደረገው የዋቂነፈታ ወጣቶች ጥቃትና የኦነግ መቀናጀት ይህንን ያሳያል)፡፡
- አገር ውስጥ ከተፈጠረው ሃይማኖታዊ አድልዎ ምክንያት ከአረብ አገራትና ከምዕራብ የሚመጡ አልሚዎች ኦርቶዶክሳዊያን በአገራቸው በእኩል ተወዳድረው በሁሉም የምጣኔ ሀብት፣ የትምህርትና የፖለቲካ ሕይወት እንዳየይሳተፉ ከፍተኛ አድልዎ የሚፈጽሙበት እድል እያደገ ይመጣል።
- ቀደም ሲል በብሔረሰብ ፖለቲካ ተቃኝተው በምዕራባዊያን ትምህርት ልቀው፣ በጥላቻና ሀሰተንነት ተገንዘው የሀሰት ትርከትን በመተረክ መጽሐፍት ሲያሳትሙ፣ ቤተክርስቲያንን ስም ሲያጠፉ የኖሩ ምሁራን ከምንጊዜውም የበለጠ ተሰባስበው በአውቀት፣ በታሪክ፣ በጥናትና ምርምር ስም የኦርቶዶስ ተዋኅዶ ቤተ ክርስቲያንን ስም ማጥፋቱን ይቀጠጥላሉ፤ በአሁኑ ጊዜ በድንዛዜ ውስጥ ቆሞ የሚገኘው በስም ኦርቶዶክስ ክርስቲያን የሆነው ምሁር በሴኩላሪዝም ጭምብል ሕሊናውን እየሸነገለ በሠለጠነ ፖለቲካ ስም እናት ቤተክርስቲያኑን ከሚያጠቁት ጋር ቆሞ መሳለቁን ይቀጥላል፡፡
- ዐረባዊ ፖለቲካዊ እስልምናው ምእመናን ከምጣኔ ሀብታ ማግለል እና ከአካላዊ ጥቃቱ በተጨማሪ ክርስትናን የሚያጎድፉ ሀሰተኛ ማጽሐፍትን በመተርጎም፣ በመጻፍ፣ የቤተክርስቲያንና የኢትጵያን ታሪክ በማስለም፣ የሕዝቡን የኖረ የትብብር ባህል በጥርጣሬና በጥላቻ እንዲተካ በማድረግ በኦርቶዶክስ ላይ ያነጣጠረ ጦርነቶችን መቀስቀስ፤ የአካባቢና የቦታ ስሞች በመቀየር፣ ክርስቲያናዊ አሻራዎችን ማደብዘዝ፣ ሥልጣን ላይ ከሚገኙ የነሳና ስውር የእምነት አጀንዳ ይዘው ከሚሠሩ የመንግሥትና የፖለቲካ ተቋማት ባለሥልጣናት ጋር በመሥራት በኦርቶዶክስ ክርስስቲያኖች ላይ የሚደርሰው ግፍ ከመቼውም የበለጠ ለፍትሕ እንዳቀርብ፣ መገናኛ ብዙሀን እንዳየይደርስበት በማድረግ እልቂቱ ይጠናከራል።
- በኦሮሚያ ክልል በቁሮ ስም ስልጣን ላይ ባሉ ሰዎች ተደራጅቶና ሽፋን እየተሰጠው በክርስቲያኖች ንብረትና የአምልኮ ቦታ ላይ አደጋ የሚያደርሰው፣ ከአክራሪ እስልምና ጋር የሚቀናጀው ጥቃት ተጠናክሮ ይቀጥላል።
- እንደተለመደው የመንግሥት ባለሥልጣናት፣ ፖሊሶች፣ መከላከያ በክርስቲያኖች ላይ የሚደርሰውን ግፍና በደል እንዳላዩ በማለፍ፤ ወይንም የሁለት ሰዎች ግጭትና ድንገተኛ ችግር በማስመሰል ክርስቲያኖች ራሳቸውን በተደራጀ መልክ እንዳየይከላከሉ የማመቻቸቱ ሴራ ይቀጠጥላል።

5 በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እና በምእመናን ላይ የደረሱ ጥቃቶች

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋኅዶ ቤተ ክርስቲያንና በምእምናንፕቿና አገልጋይ ካህናቶቿ ላይ የደረሰው ጥቃት አያሌ ቢሆንም ለማሳያነት ብቻ ይረዳ ዘንድ ከ1983 የመንግስት ለውጥ ጅምሮ ያሉትን ጥቂት መረጃዎች ለማሳየት የሚሞከር ሲሆን የተወሰኑት መረጃዎቹ የተሰበሰቡበት ጊዜ ረዘም ያለ

ከመሆኑ አንጻር ዝርዝር ጉዳዮችን ለማስቀመጥ አስቸጋሪ ያደርገዋል፡፡ ይሁን እንጂ ከቅርብ ዓመታት ወዲህ የመገናኛ ቴክኖሎጂው ማደግ በተነጻጻሪ የተሻለ መረጃ ለመሰብሰብ አስችሏል፡፡ በቤተ ክርስቲያኗ ላይ የደረሰውን ጉዳት መጠንና እድገት ለማየት ይረዳ ዘንድ በተለያዩ ጊዜያት ከፋፍሎ ጉዳቱ በደረሰባቸው አካባቢዎች ለይቶ ማስቀመጡ ችግሩን ከመሰረቱ ለመቅረፍ ለሚሰሩ አካላት እንደግብዓት ስለሚያገለግል ሪፖርቱን በአራት ዓሥርት ዓመታት ተከፋፍሎ ተቀምጧል፡፡

5.1 ከ1983 – 1989 ዓ/ም የደረሱ ጥቃቶች

5.1.1 በጅጁ ወረዳ

በ1984 ዓም አቦምሳ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ፣ አቡሌ ቅዱስ ጊዮርጊስ፣ አብሽራ መድኀኔ ዓለም በጉና ወረዳ አንድሬ ቅዱስ ጊዮርጊስ፣ ተራም ቅዱስ ገብርኤልና መሶ ቅዱስ ገብርኤል አብያተ ክርስቲያን ሙሉ በሙሉ በእሳት ሲወድሙ ሁለት አብያተ ክርስቲያን ደግሞ ፈርሰዋል፤ ጽላቱን ጨምሮ ተዘርፈዋል።

5.1.2 አርሲ ነገሌ ወረዳ

በምዕራብ አርሲ ዞን አርሲ ነገሌ ወረዳ ታኅሣሥ 9 ቀን 1984ዓ.ም 60 ሰዎች የተገደሉ ሲሆን 60 ሰዎች በከፍተኛ ሁኔታ ቆስለዋል፡፡ በወቅቱ የአካባቢው ነዋሪዎች የሆኑ ክርስቲያኖች ቤት ንብረታቸው ተዘርፏል፤ ወድሟል፡፡ 6987 ነዋሪዎች ከቀያቸው ተፈናቅለዋል፡፡ ብዙ አብያተ ክርስቲያን ተቃጥለዋል ፡፡

5.1.3 አርሲ

በ1984 ዓ.ም በ አ ር ሲ በመቶዎች የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች በጥይት ተደብድበው ሕይወታቸው ሳያልፍ ወደ ገደል ተጥለውና በእሳት ተቃጥለው ሲገደሉ፣ በሺዎች የሚቈጠሩ ደግሞ መኖሪያ ቤቶቻቸው ተቃጥለውባቸው ተፈናቅለዋል። ከብቶቻቸውና ንብረታቸው ተዘርፈውባቸዋል፤ ወድሞባቸዋል፡፡ በጅጁ ወረዳ አቦምሳ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ፣ አቡሌ ቅዱስ ጊዮርጊስ፣ አብሽራ መድኃኔ ዓለም፣ በጉና ወረዳ አንድሬ ቅዱስ ጊዮርጊስ፣ ተራም ቅዱስ ገብርኤልና መሶ ቅዱስ ገብርኤል አብያተ ክርስቲያናት ሙሉ በሙሉ በእሳት ሲወድሙ፣ ሁለት አብያተ ክርስቲያን ደግሞ ፈርሰዋል። የብዙዎቹ ንብረት ተዘርፏል።

አርሲ ውስጥ ኮፈሌ ወረዳ በምትገኘው ቆሬ ከተማ ጥቅምት 24 ቀን 1988 ዓ.ም ከኢድ አልፈጥር በዓል መልስ ክርስቲያኖች የመንግሥት ተቀዋሚ በመሆናቸው እጃቸውን እንቆርጣለን በሚል ቄጥራቸው በውል ያልታወቁ ክርስቲያኖች ተደብድበዋል፣ በጩቤ ተወግተዋል፣ ቤቶቻቸውም ፈራርሰዋል። መንግሥት ችግሩ በሽማግሌ እንዲፈታ አሳብ ቢያቀርብም ጉዳዩ ከሙስሊም ሽማግሌዎችም አቅም በላይ በመሆኑ ከፍተኛ ጉዳት ደርሷል።

5.1.4 ጎንደር

በሰኔ 4 ቀን 1988 ዓ.ም በጎንደር የአበራ ጊዮርጊስና በዓታ ለማርያምን ይዞታ ለመንጠቅ ሙከራ ተደርጓል። በቦታው ላይ የዛሬ 100 ዓመት አካባቢ አንድ ሙስሊም ተቀብሮበታል በሚል ሙስሊሞች የሐሰት መረጃ አቅርበው ነበር። እንድሁም በሰኔ 20 ቀን 1988 ዓ.ም በጎንደር ከተማ ኑር አሊ በሚባል ሾፌር ሰሌዳ ቁጥሩ 03984 በሆነ ከባድ መኪና ውስጥ የተመረዘ ጩቤ የተገኘ ሲሆን ፖሊስ ቀድሞ ባለመድረሱ ሾፌሩ ሳይያዝ ቀርቷል። ሳይሰራጩ የተያዙት 63 ጩቤዎች በአንድ መስጊድ ዉስጥ ተገኝተዋል፡፡ ከሰኔ 24 -26 ቀን በተደረገ አሰሳም 111 ተጨማሪ ጩቤዎች

ከአክራሪ ሞስሊሞች ቤት ለመሰብሰብ ተችሏል። ሰኔ 27 ቀን 1988 ዓ.ም ሙኪታር ሳህል ጅብሪል የተባለ የወሀብያ አራማጅ ቤተ ክርስቲያንን የሚያጠቃበትን ካርታ፤ አነስተኛ ካሜራ፤ የእጅ ቦምብ በመያዝ ከምሽቱ 2:00 ሰዓት ላይ ወደ መንበረ መንግሥት መድኃኔ ዓለም በማምራት ለማጥቃት ሙከራ ያደረገ ሲሆን ሁኔታው ያሰጋቸው አረጋውያን ሙስሊሞች ከክርስቲያኖች ጋር ተባበረዉ አክራሪዎቹ የሚያዘወትሩበትን ቦታ በጠቆሙት መሠረት አካባቢው ሲፈተሽ የሦስት መኖሪያ ቤቶችን በማገናኘት የተሠራ የአጥፍቶ ጠፊዎች ማሠልጠኛ ተገኝቷል፡፡ በፍተሻውም የፋክስ ማሽን፣ ኢንተርኔት፣ ከአጥፍቶ ጠፊዎች ጋር የተደረጉ የፋክስና የኢሜይል ልውውጦች፣ የሚገደሉ የአብነት መምህራንና ተማሪዎች ስም ዝርዝር፣ የአጥፍቶ ጠፊዎች ዝርዝር፣ ለጂሐድ እንቅስቃሴ የሚሆን 70 ሚሊዮን ብር ባንክ ውስጥ መቀመጡ ተደርሶበታል። በተመሳሳይ ወቅትም በዳባትና ደንቢያም በሕጻናት መርጃ ማዕከላት ስም በተከፈቱ ድርጅቶች ውስጥ አጥፍቶ ጠፊዎች ሲሠለጥኑ ለመያዝ ተችሏል፡፡

5.2 ከ1990 – 1999 ዓ/ም የደረሱ ጥቃቶች

5.2.1 ምዕራብ አርሲ

ኮፈሌና ቆሬ በ1992 ዓ.ም በተነሣ ግጭት ጉች መድኅኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ተቃጥሏል። በአርሲ ኮፈሌ ወረዳ ቆሬ ከተማ ጥቅምት 6 ቀን 1997 ዓ.ም 10 ክርስቲያኖችን ገድለው ሦስቱን በከፍተኛ ሁኔታ አቁስለው 2,237 ምእመናን ከአካባቢው አፈናቅለዋል። አንድ ቤተ ክርስቲያን እና 194 የክርስቲያኖች ቤቶችን ሙሉ በሙሉ አቃጥለዋል። 24 ተጨማሪ ቤቶች በከፊል ተቃጥለዋል። 304 የክርስቲያኖች ከብቶች ደግሞ ተዘርፈዋል። ጥቅምት 27 ቀን ቆሬ ቅዱስ አማኑኤል በዓል ለማክበር በተሰበሰቡ ክርስቲያኖች ላይ አክራሪዎች ጥቃት ለማድረስ ሞከረው ሳይሳካላቸው ሲቀር ወደ መኖሪያ ሰፈር በመሔድ የክርስቲያኖችን ቤት ሲደበድቡና ሲዘርፉ አድረዋል።

ኅዳር 6 ቀን 1998 ዓ.ም በአርሲ ሀገረ ስብከት በኮፈሌ ወረዳ ውስጥ የምትገኘው የአይሻ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ፀረ ክርስትና አቋም ባለው ቡድን ስትቃጠል አገልጋዮቿ ካህናት በቤተ መቅደስ ውስጥ ታርደዋል፡፡ አሥር ሰዎች በገጀራ ሲገደሉ ብዙዎች ተጎድተዋል። በወቅቱ የአንሻ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያንን ጨምሮ ብዙ አብያተ ክርስቲያንና የ72 ክርስቲያን አባ ወራዎች መኖሪያ ቤቶች ተቃጥለዋል፤ ብዙ ንብረት ወድሟል፤ ነዋሪዎች ከቀያቸው ተፈናቀለዋል፡፡

5.2.2 ግራር ጃርሶ ወረዳ፡-

ሐምሌ 22 ቀን 1993 ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሰላሌ ሀገር ስብከት ግራር ጃርሶ ወረዳ የሚገኘው ደብረ ፍስሐ ሽንኩርት ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ጥበቃ በቅርስ ዘራፊዎች ተገድለው ቤተ ክርስቲያኑ ተዘርፏል።

5.2.3 ኤፍራታና ግድም ወረዳ፡-

የምእመናንና የካህናት ሞት ሚያዚያ 6 ቀን 1993 ከሰሜን ሸዋ ሀገረ ስበከት ኤፍራታና ግድም ወረዳ በደብረ ሰላም ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ሌሊት በማኅሌተ ላይ የነበሩ ምእመናን ላይ በአክራሪዎች የጥይት ሩምታ ወርዶባቸዋል፡፡ በዚህም ምክንያት የአንድ አባት ሕይወት ሊያልፍ ችሏል፡፡

5.2.4 ከሚሴ

ጥር 11 ቀን 1994 ዓ.ም ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን አክራሪዎች ገብተው ስድስት የሣር ክምር፣ 11 የአገዳ ክምር፣ አቃጥለው የቤተ ክርስቲያኑን አጸድ አፈረሱ። በጥር 11 ቀን 1998 ዓ.ም በተከበረው የጥምቀት በዓል ላይ በአክራሪዎች የከሚሴና የባቲ ክርስቲያኖች ተደብድበዋል።

5.2.5 ምሥራቅ፣ ቄለምና ምዕራብ ወለጋ

በጥቅምት 23 ቀን 1997 ዓ.ም በምዕራብ ወለጋ ሀገረ ስብከት ዋንኬ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ምዕራብ በር በመስበር ታቦቱና ንዋየተ ቅድሳቱን ዘርፈዋል። የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሰፊ ቦታ ይዛ ሌላው በጠባብ ቦታ መቸገር የለበትም» በማለት የቤተ ክርስቲያኑን አጥር አስፈርሰው መስጊድ እንዲሠሩ ፈቅደውላቸዋል፡፡ በዚሁ ዕለት በአካባቢው በርካታ ክርስቲያኖች ተገድለዋል፤ ካህናት ተደብድበዋል።

5.2.6 መቱ (ኢልባቡር)

1999 ዓ.ም ገቺ ጎሌ ጋትራ ተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን ሙሉ በሙሉ በአክራሪ እስላሞች ወድሞ እንደ ገና በ260 ሺህ ብር ተሥርቷል፡፡ በተመሳሳይ ዓመት በዴዴሳ ወረዳ ከሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት የጨሎ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያንና የቀመቼ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ቃጠሎ ደርሶባቸው በማኅበረ ቅዱሳን እገዛና በምእመናን አስተዋጽኦ ተገንብተዋል፡፡ ሆኖም ታላላቅ የእስልምና መድረሳ ትምህርት ቤት ያለባትና አክራሪነት የሚስፋፋባት የዬምቤሮ ከተማ በዙሪያዋ ያሉት ምእመናን ተረጋግተው እንዳይኖሩ በማስፈራራትና በመዝረፍ ብዙዎች ቦታውን ለቀው እንድሄዱ ተደርጓል፡፡

5.2.7 በጅማ እና አከባቢዋ

ጅማ በሻሻ አካባቢ ጎልቶ ጥቅምት 4 ቀን ለ5 አጥቢያ 1999 ዓ.ም በአጋሮ በሻሻ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን በዓል ለማክበር በተሰበሰቡ ክርስቲያኖች ላይ የተፈጸመው ግድያና ቤተ ክርስቲያኑን የማቃጠል አደጋ ነው። የጉዳዩ መነሻ ኢሉ አባቦራ ዞን ደዴሳ ወረዳ ጨሎ የሚባል ቦታ ሲሆን ዕለቱም መስከረም 16 ቀን 1999 ዓ.ም የደመራ ዕለት ነበር፡፡ ግጭቱ የተነሣው የደመራው ጭስ ወደ መስጊዳችን ገባ በሚል አንዳንድ ሙስሊሞች በፈጠሩት ሁከት ነበር። ጉዳዩን ለማብረድ አቶ ክንዴ የሚባሉ ሽማግሌ ሲላኩ በድንጋይ በመፈንከታቸው ግጭቱ ተከሰተ፡፡ በዚህ ግጭት ምክንያት ከሁለቱም ወገን ሰዎች ሲሞቱ በዚህ ድርጊት የተበሳጩት ሙስሊሞች መስከረም 23 ቀን 1999 ዓ.ም ጨጉ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያንን አቃጠሉ።መስከረም 28 ቀን 1999 ዓ. ም የበሻሻ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን ለማቃጠል ሞከሩ። የቤተ ክርስቲያኑ በር ስለተቃጠለ የአጋሮ ወረዳ ቤተ ክህነት ታቦቱን ወደ አጋሮ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን በመውሰድ ለአንድ ሣምንት ቆይተዋል፡፡ በኋላም በሩን በማሰራት፣ ጥቅምት 5 ቀን የአቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስን ዓመታዊ ክብረ በዓል ለማክበር በዋዜማው ታቦቱ ወደ መንበሩ እንዲመለስ ተደረገ፡፡ በተፈጠረው ግጭት ምክንያት የፌደራል ፖሊስ እንዲገባ የተደረገ ቢሆንም በወቅቱ የነበረው የአጋሮ ከተማ ከንቲባ ወታደሮቹን "ከዚህ በኋላ ሠላም ነው" በማለት ጥቅምት 4 ቀን 1999 ዓ.ም ለጥቅምት 5 ዋዜማ የአጋሮን ወረዳ ለቀው እንዲወጡ አድርጓል።

በዚያ እለት የአጋሮ ምዕመናን፣ የሰንበት ት/ቤት ወጣቶች፣ እንዲሁም ካህናት አባቶች በዓሉን ለማክበር ወደ በሻሻ ሲሄዱ በመንገድ ላይ የሚገኙ ሙስሊሞች ክርስቲያንን እንደሚያርዱ በምልክት ይናገሩ እንደነበር በወቅቱ የነበሩ ምስክሮች ተናግረዋል። ምእመናን ሀገር ሠላም ነው በማለት ወደ ቦታው በመሄድ ዋዜማውን በጥሩ ሁኔታ ካሳለፉ በኋላ ከሌሊቱ 6፡00 ሰዓት ላይ የማኅሌት አገልግሎት እየተፈጸመ ሙስሊሞቹ ጦር፣ ገጀራ፣ እሳት፣ ማቀጣጠያ ቤንዚን እና ሌላም የጥፋት መሣሪያ ይዘው ቤተ ክርስቲያኗን ከብበው ምእመናንን መጨፍጨፍ ጀመሩ። በዚህ ድርጊት 6 ሰዎች ታርደዋል፤ ከሞቱት ውስጥ ካህናት፣ ሽማግሌዎች፣ እናቶች ነበሩበት። ከ16 ሰዎች በላይ በገጀራ ተቆርጠው የመቁሰል አደጋ ደርሶባቸዋል፤ ከ30 ሰዎች

በላይ ተደብድበዋል። ቤተ ክርስቲያኑ ከምእመናኑ አስከሬን ጋር ተቃጥሏል፤ አንድ አይሱዙ መኪና ተቃጥሏል፤ እህቶች ተደፍረዋል፣ ውሃ ጠማን ላሉ እህቶች የሰው ደም ቀድተው አጠጥተዋል፤ ከ2000 በላይ ሰዎች ከቀያቸው ተፈናቀለዋል(ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ የጥቅምት ወር የ1999 ዓ.ም)።

በአጠቃላይ ከመስከረም 16 እስከ ጥቅምት 4 ለ5 አጥቢያ 1999 ዓ.ም በተፈጠመው ጥቃት ኦርቶዶክሳውያን ታርደዋል፤ በሺህ የሚቈጠሩ ክርስቲያኖች ተፈናቅለዋል፤ አብያተ ክርስቲያን ተቃጥለዋል፤ የብዙ ክርስቲያኖች ንብረት ወድሟል፤ ተዘርፏል፤ የክርስቲያኖች አስከሬን ለሰው ክብር በማይመጥን ሁኔታ መሬት ላይ ተጥሏል፡፡ ቁምቢ በተባለ ቦታ ምእመናን ማተባችሁን ካልበጠሳችሁ ተብለው ሲጠየቁ ፈቃደኛ ባለመሆናቸው ጣቶቻቸው በገጀራ ተቆራርጧል፡፡ ከመስከረም 16 ቀን 1999 ዓ.ም. ጀምሮ በተከታታይ ቀናት፣ በጎማ፣ በማና፣ በቶባ እና በኢሉባቦር ሀገረ ስብከትም በዴዴሳ ወረዳ፤ የጦር መሣርያና ገጀራ የያዙ አክራሪዎች 12 ክርስቲያኖችን ገድለዋል፣ ሦስት አብያተ ክርስቲያናትን (የጩጎ ቅዱስ ገብርኤል፣ ቦሬ ቅዱስ ገብርኤል እና በሻሻ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ) ማቃጥለዋል፤ ንዋያተ ቅድሳቱንም ዘርፈዋል፤ ከ800 በላይ የአባ ወራ ቤቶችን አቃጥለው ከቀዬያቸው አፈናቅለዋቸዋል። አንዳንዶችን በግድ አስልመዋል፡፡

5.3 ከ2000 – 2009 ዓ/ም የደረሱ ጥቃቶች

5.3.1 ጎንደር

በ2000 ዓ.ም በበየዳ ወረዳ የሚገኘው ጥንታዊው የበየዳ ደብረ ኃይል ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን ከነገሥታት የተበረከቱ ከ23 ሺህ ግራም በላይ የሚመዝኑ ሁለት የእጅ መስቀሎች፣ በጥፍጥፍ ወርቅ የተለበጡ ሁለት ጋሻዎች ተዘረፈዋል። በደቡብ ጎንደር ሀገረ ስብከት በ2005 ዓ.ም. ስድስት አድባራት የተቃጠሉ ሲሆን ለቃጠሏቸዉ ምክንያት አልተወቀም፡፡ ሦስቱ በአንድ አካባቢ፣ ሦስቱ በተራራቀ ሁኔታ በቆላ፣ በደጋ፣ በከተማ አቅራቢያ የሚገኘ ናቸው። የዞኑ አስተዳደርም ሆነ የክልሉ መንግሥት በወቅቱ ለተፈጠሩት ችግሮች መፍትሔ አልሰጡም፡፡

5.3.2 ድሬዳዋ

የደብረ በረከት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ጥቅምት 26 ለ27 አጥቢያ ሌሊት ማንነታቸው ያልታወቁ አካላት ባፈነዱት ቦንብ በሕንፃ ቤተ ክርስቲያኑ ላይ ጉዳት ደረሷል፡፡

5.3.3 መቱ (ኢልባቡር)

በ2002 ዓ.ም የቦረቻ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን ታቦት በአክራሪ እስላሞች በመዘረፉ እስከ ቤተ ክርስቲያኑ ተዘግቷል። የፖለቲካውን ከለላ በማድረግ ሥልጣን ላይ የተቀመጡ ክርስቲያኖችን በተለያየ ምክንያት ከሥልጣን እንዲ ወርዱ ሲደረግ፣ በንግድ ሥራ በተሰማሩ ክርስቲያኖች ላይ ማስፈራሪያት፣ ዛቻና ዘረፋ ተፈጽሞባቸዋል።

5.3.4 ደሴና ኩታበር

በ2003 ዓ.ም ደሴ ቅድስት አርሴማ ቤተ ክርስቲያን በአክራሪ ሙስሊሞች የፈረሰች ሲሆን የኩታበር አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን ተቃጥሏል።

5.3.5 ምሥራቅ፣ ቄለምና ምዕራብ ወለጋ

የምዕራብ ወለጋ ሀገረ ስብከት ጥቅምት 4 ቀን 2006 ዓ.ም ለ32ኛው ዓመታዊ አጠቃላይ ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ ባቀረበው ሪፖርት በሀገረ ስብከቱ የተፈጸሙትን በደሎች መናፍቃን በገንዘብ እንዲሁም ሥልጣን ላይ በሚገኙ መናፍቃን እንደሚደገፉ፣ የቤተ ክርስቲያንን ይዞታ ለመናፍቃን በመስጠታቸው ሀገረ ስብከቱ ክስ ላይ ስለመሆኑ፣ ትውልድን ይቀርፃሉ ተብሎ ኃላፊነት የተጣለባቸው የፕሮቴስታንት እምነት ተከታይ የዘመናዊ ትምህርት ቤት መምህራን ከክርስቲያን ሕፃናት ማዕተብ ማሰር አትችሉም በማለት ከአንገታቸው መበጠሳቸው ተገልጧል። በባቦ ገምቤል ወረዳ ሓላፊነት በማይሰማቸው የፖሊስ ሠራዊት ምእመናን ተደብድበው ከአንገታቸው ማዕተብ መበጠስ፣ ወጣቱ በቅድስቲቷ እምነት እንዲያፍር ማድረግ፣ አሉታዊ ተጽዕኖ ማሳደር፤

- ካህናት በጸሎተ ቅዳሴ አገልግሎት ላይ ሳሉ በወረዳው ባለሥልጣናት ተይዘው እስር ቤት መወሰድ፣ ቤተ ክርስቲያኑ ያለቍልፍ ውሎና አድሮ በሕዝብ መጠበቅ
- የካህናት በባለሥልጣናት ትእዛዝ መንበርከክ፣ መቀጥቀጥ፣ ለከፍተኛ ኢ-ሰብአዊ አደጋና ሥቃይ መዳረግ፤
- በዕለተ ሰንበት ካህናት አገልግሎት ላይ እያሉ ምእመናንን «ውጡና ወደ ስብሰባ ሂዱ፤ ለቅዳሴ ቄሶች ይበቃሉ» ከማለት አልፎ ጥዋት ከኪዳን መልስ መኪና መንገድ ላይ አቁመው የ10 ዓመት ዕድሜ ካላቸው የሰንበት ት/ቤት አዳጊዎች ጀምሮ በመኪና ጭነው ወደ ቀበሌው እስር ቤት መውሰድ
- በቅዱስ ሚካኤል የወርኃዊ መታሰቢያ በዓል ከቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ጎን የእርሻ ቀን አድርገው በማመቻቸት «በአማራ አገር ቄሶች ጥላ ይዘው ገበሬ ማኅበር እርሻ ላይ ተገኝተው ያሳርሳሉ» በማለት ቅዳሴ እየተቀደሰ አንድን ቄስ በማስገደድ ጥላ ይዘው እንዲወጡ አስገድደዋል፡፡ በዚህም የቤተ ክርስቲያኑ አገልግሎት እንዲስተጓጎል፣ በቤተ ክርስቲያኑ አካባቢ የመናፍቃንና የሙስሊም አባላት በልማት አስመስለው በሆታና በጫጫታ በመረበሽ ካህናቱ ተደማምጠው ቃለ እግዚአብሔሩን እንዳያደርሱ ማወክ፤
- «የኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሰፊ ቦታ ይዛ ሌላው በጠባብ መቸገር የለበትም» በማለት የቤተ ክርስቲያኑን አጥር አስፈርሰው መስጊድ እንዲሠራ መፍቀድ
- አንድ ሙስሊም ሚልሻ የካህኑን ሚስት ከማሳ ላይ ይዞ «ባልሽ ያለበትን ቦታ አሳይኝ» ብሎ በማስገደድ ካህኑ በዐቢይ ጾም በቤተ መቅደስ በውሎ ቅዳሴ በማገልገል ላይ እያሉ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ገብቶ ካህኑን በመስኮት በኩል ባለቤታቸውን እያሳየ ማሣቀቅ፤
- በወረዳ አስተዳደሩ መመሪያ የቀበሌ ሥራ አመራር አባላት፣ በዐቢይ ጾም ወቅት ካህኑን አስገድደው ለስብሰባ ወስደው በቅዳሴ ሰዓት አትሄድም ብለው ከቅዳሴ ማስቀረትና አገልግሎቱን ማስታጎል፤
- ምእመናን አባቶች በእርሻ ላይ እያሉ ፖሊሶች፣ «እዚህ አካባቢ የኦርቶዶክስ ቤተ እምነት የት ነው፤ አሳየን?» ሲሉ «እኔ አላውቅም» ሲሏቸው እርሻቸው ከመኖርያ ቤታቸው አጠገብ ነበርና አንበርክከው በዱላ ደብድበዋቸዋል፡፡ ለኻያ ደቂቃ ወደ ፀሐይ አንጋጥጠው እንዲያዩ አድርገዋቸዋል፡፡ ይህን አይተው የተደናገጡት ባለቤታቸው ምርር ብለው እያለቀሱ ወዲያውኑ ታመው ሰውዬው በተደበደቡ በሦስተኛው ቀን ሕይወታቸው አልፏል፡፡
- የቀበሌ ገበሬ ማኅበር ሚልሻዎች ፣ በመጋቢት 27 ቀን 1996 ዓ/ም ክብረ በዓል ወደ ቤተ ክርስቲያኑ በመግባት፣ «ታቦት ለማክበርና ለማንገሥ ቄሶች ይበቃሉ፤ ሕዝቡ ግን ወደ ስብሰባ ይሂድ» በማለት ሕዝቡን አስገድደው ወስደው ክብረ በዓሉ በካህናት ብቻ ውሏል፡፡

በጊምቢ ከተማ ውስጥ በአራት ዓመት ውስጥ ሦስት መስጊዶች ያለፈቃድ ሲሠሩ፣ የሕዝብና የመንግሥት ጎተራ ላይ የፕሮቴስታንት አዳራሽ ሲሠራ በዝምታ ያለፉ የመንግሥት አካላት በከተማው ውስጥ የግለሰብ ቦታ አግኝተን ቤተ ክርስቲያን ለማነጽ ስንጠይቅ «ቤተ ክርስቲያናችሁ በመንግሥት ለመታወቋ በዘንድሮው ዓመት ያሳደሰችውን የዕውቅና ወረቀት/ደብዳቤ አምጡ» በማለት የ3000 ዓመት ባለታሪኳን ቤተ ክርስቲያን መድፈር

ጊምቢ ደብረ ፀሐይ መድኃኔዓለም ቤተ ክርስቲያን ለልማት ሠርቶ ከሚያከራያቸው ሕንጻዎች የመንግሥት ግብር ክፈሉ ማለት፤ ይህ ሁሉ በተለያዩ የእምነት ድርጅቶች ተከታይ የመንግሥት አመራር አባላት መመሪያ ሰጭነት በቤተ ክርስቲያኗ ላይ የሚፈጸምየግፍ ግፍ ነው፤ በዚህም ሀገረ ስብከቱ በሐሳብ፣ በጉልበት፣ በኢኮኖሚ ከፍተኛ እንግልት እየደረሰበት መኾኑ በሪፖርቱ ተጠቅሷል።

ያጋጠሙን ችግሮች

ስዕል 2፡ በ32ኛው የጠቅላላሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ ላይ የምዕራብ ወለጋ ሀ/ስብከት የቀረበ ሪፖርት

5.3.6 አዳማ

በቀን የካቲት 24 ቀን 2007 በምሥራቅ ሸዋ ሀገረ ስብከት ሊበን ዝቋላ ወረዳ አዱላላ ከተማ በሚገኘው የዝቋላ ደብረ ከዋክብት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ዙሪያ የእሳት ቃጠሎ መቀስቀሱን የገዳሙ መነኰሳት አሳወቀው ነበር ፡፡ ከጠዋቱ 2፡00 ገደማ የተቀሰቀሰው የእሳት ቃጠሎ የጀመረው ወንበር ማርያም እየተባለ በሚጠራው በገዳሙ ሰሜናዊ አቅጣጫ ነበር፡፡ የቃጠሎው መንስኤ በውል ባይታወቅም እሳቱ በአካባቢው ተቀስቅሶ በነበረው ኃይለኛ ነፋስ ወደ ገዳሙ መውጫና በገዳሙ ዙሪያ ተስፋፍቶ ነበር። በጥንታዊውና ታሪካዊው ገዳም ዙሪያ የእሳት ቃጠሎ ሲደርስ የአኹኑ የመጀመሪያ አይደለም፡፡ መጋቢት 10 ቀን 2001 ዓ.ም. በደረሰው የእሳት ቃጠሎ እንደ አርዘ ሊባኖስና የሐበሻ ጥድ ያሉት አገር በቀል ዛፎች በስፋት ወድመዋል፡፡ መጋቢት 8 ቀን 2004 ዓ.ም. የተቀሰቀሰው ቃጠሎ ደግሞ ተኣምራዊና ግራ አጋቢ ጠባይዕ የታየበት ነበር፡፡ በምሥራቃዊ አቅጣጫ በሚገኘው የመንግሥት ደን ውስጥ ተከሥቶ በአንድ በኩል ኃይሉ ሲቀንስ በሌላ አቅጣጫ እየተዛመተ ገዳሙን ጨርሶ ለማጥፋት በተቃረበበት ሁኔታ ከአዲስ አበባ፣ ከቢሾፍቱና ከአዳማ በፍጥነት ከቦታው በደረሱ የሰንበት ትምህርት ቤት ወጣቶች፣ የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተማሪዎች፣ በጎ አድራጊ ምእመናን እንዲሁም በመከላከያ ሠራዊትና በፖሊስ እገዛ መገታቱ የሚታወስ ነው፡፡

ስዕል 3፡ 24/06/2007 በዝቋላ ደብረ ከዋከብት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ዙሪያ ተከስቶ የነበረውን እሳት ቃጠሎ የሚያሳይ

በተጨማሪም በገዳሙ ጠበል የኢሬቻን በዓል ለማክበርና በደብረ ከዋክብት ዝቋላ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ የአባ ገዳ ሐውልት ለመትከል በኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት የባህልና ቱሪዝም ቢሮ መታቀዱንና በመንግሥት ብዙኃን መገናኛ መገለጹን ተከትሎ ቤተ ክርስቲያናችን በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርኩ በኩል ለክልሉ ርእሰ መስተዳድር በጻፈችው ደብዳቤ ተቃውሞዋን አሰምታልች፡፡

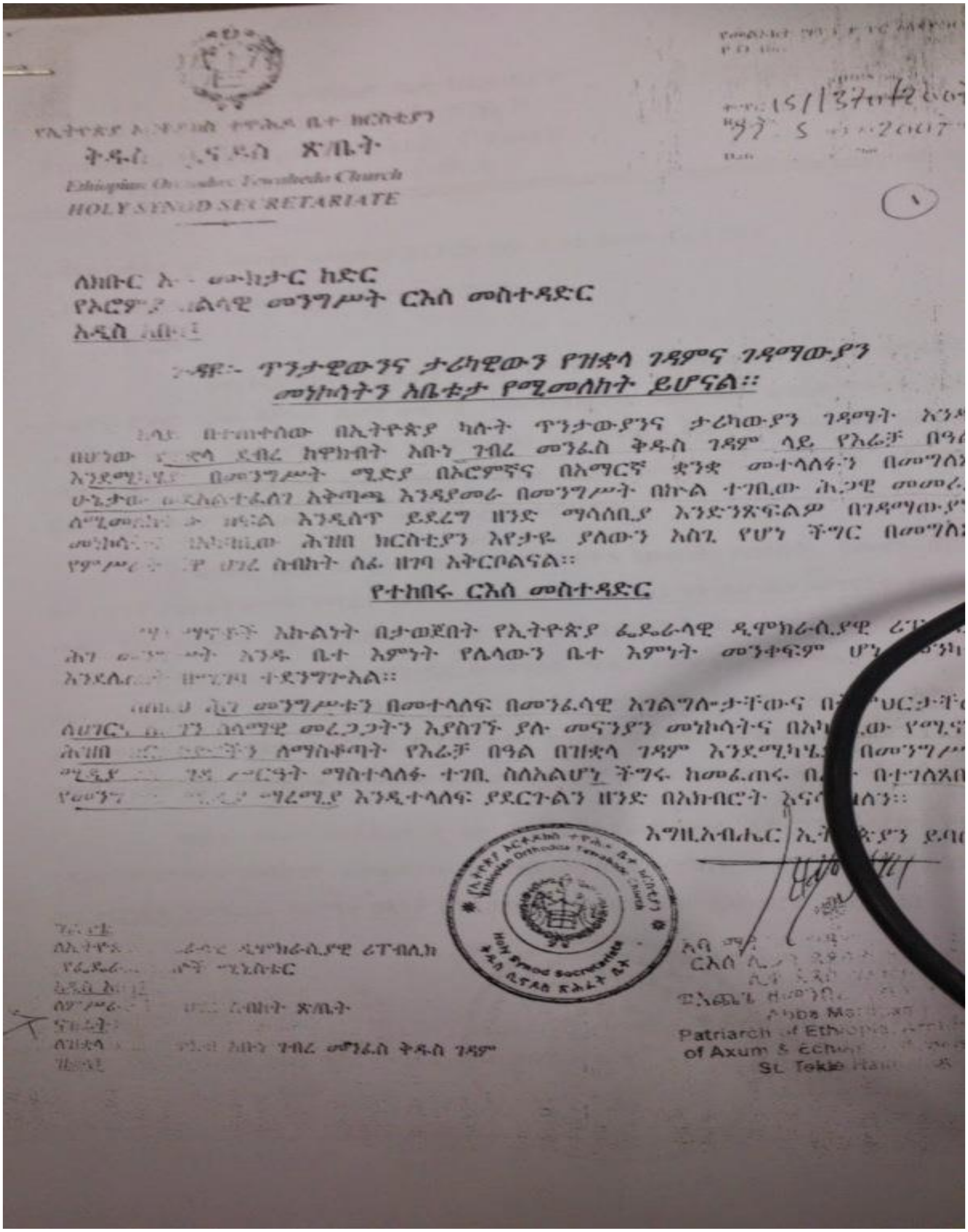
የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ቅዱስ [illegible]ኖዶስ ጽ/ቤት
Ethiopian Orthodox Tewahedo Church
HOLY SYNOD SECRETARIATE

ቁጥር 15/1[illegible]
ቀን 5 [illegible] 2007

ለክቡር አ[illegible] [illegible]ክታር ከድር
የኦሮሚያ [illegible]ልላዊ መንግሥት ርእሰ መስተዳድር
አዲስ [illegible]

ጉዳዩ፡- ጥንታዊውንና ታሪካዊውን የዝቋላ ገዳምና ገዳማውያን መነኮሳትን አቤቱታ የሚመለከት ይሆናል።

[illegible] በተጠቀሰው በኢትዮጵያ ካሉት ጥንታውያንና ታሪካውያን ገዳማት [illegible] በሆነው [illegible] ደብረ ከዋክብት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ላይ የእሬቻ በዓ[illegible] እንደሚ[illegible] በመንግሥት ሚድያ በኦሮምኛና በአማርኛ ቋንቋ መተላለፉን በመግለ[illegible] ሁኔታው [illegible] አቅጣጫ እንዳያመራ በመንግሥት በኩል ተገቢው ሕጋዊ መመሪ[illegible] ለ[illegible] እንዲሰጥ ይደረግ ዘንድ ማሳሰቢያ እንድንጽፍልዎ በገዳማውያ[illegible] መነኮሳ[illegible] ሕዝበ ክርስቲያን እየታዩ ያለውን አስጊ የሆነ ችግር በመግለ[illegible] የም[illegible] ሀገረ ስብከት ሰፊ ዘገባ አቅርቦልናል።

የተከበሩ ርእሰ መስተዳድር

[illegible] እኩልነት በታወጀበት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪ[illegible] ሕገ [illegible] አንዱ ቤተ እምነት የሌላውን ቤተ እምነት መንቀፍም ሆነ [illegible] እንደሌ[illegible] ተደንግጓል።

[illegible] ሕገ መንግሥቱን በመተላለፍ በመንፈሳዊ አገልግሎታቸውና በ[illegible]ህርታቸ[illegible] ለሀገር [illegible] ሰላማዊ መረጋጋትን እያስገኙ ያሉ መናንያን መነኮሳትና በአካ[illegible]ው የሚ[illegible] ሕዝበ [illegible] ለማስቆጣት የእሬቻ በዓል በዝቋላ ገዳም እንደሚካሄ[illegible] በመንግ[illegible] ሚዲያ [illegible] ማስተላለፉ ተገቢ ስለአልሆነ ችግሩ ከመፈጠሩ በ[illegible] በተገለጸበ[illegible] የመንግ[illegible] ማረሚያ እንዲተላለፍ ያደርጉልን ዘንድ በአክብሮት እና[illegible]ለን።

እግዚአብሔር ኢ[illegible]ያን ይባ[illegible]

አባ ማ[illegible]
ርእሰ ሊ[illegible]
ፓትርያርክ ዘ[illegible]
Patriarch of Ethio[illegible]
of Axum & Ech[illegible]
St. Tekle Haim[illegible]

ግልባጭ
ለኢትዮጵያ [illegible]ራል ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የፌዴራል [illegible] ሚኒስቴር
አዲስ አበባ
ለምሥራ[illegible] ሀገረ ስብከት ጽ/ቤት
ናዝሬት
ለዝቋላ [illegible] አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም
ዝቋላ

ስዕል 4፡ በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ አባ ማትያስ ለኦሮሚያ ክልል ፕሬዳንት ለነበሩት ለአቶ ሙክታር ከድር የገዳማውያኑን አቤቱታ በተመለከተ የተጻፈ ደብዳቤ

5.3.7 ሥልጤ ዞን

በስልጤ ዞን የምሥራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ ክርስቲያኖች በአክራሪ ሙስሊሞች በሚደርስባቸው ጫና ግንቦት 02 ቀን 2007 ዓ.ም የድረሱልን ጥሪ አሰምተው ነበር፡፡ ጽንፈኛ ባለሥልጣናት የሚፈጥሙት በደል በመክፋቱ "ወረዳው ሊቢያ ሆኖብናል" በማለት እየደረሰባቸው ያለውን በደል አሳውቀዋል። የወረዳ ፖሊስ የቂልጦ ጎምሮ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤ ያለአግባብ ባሰራቸው ጊዜ "የድረሱልኝ ጥሪ" አሰምተው ነበር። "ሃይማኖትን ከሃይማኖት የሚያጋጭ ጽሑፍ ጽፈው በፌስቡክ አሰራጭተዋል" ሲል ፖሊስ ለፍርድ ቤቱ አስረድቷል፡፡ የሰበካ ጉባኤው ሊቃነ መናብርት "የድረሱልኝ ጥሪ" በሚል ደብዳቤ መጻፋቸውን ቢያምኑም በፌስቡክ አለመልቀቃቸውን ለፍርድ ቤቱ ገልጸዋል፡፡ ፖሊስ በቍጥጥር ሥር በዋሉት ምእመናን ላይ የማጣራው ነገር አለ በሚል የኻያ አንድ ቀን የምርመራ ጊዜ የጠየቀባቸው ቢሆንም ፍርድ ቤቱ የዐሥር ቀን ጊዜ ቀጠሮ ፈቅዶለታል፡፡ ስድስት የቂልጦ ቅድስት ማርያም ሰበካ ጉባኤ እና የሕንፃ ቤተ ክርስቲያኑ አሠሪ ኮሚቴ ምእመናኑ መካከል በፖሊስ ቁጥጥር ሥር የሚገኙት ስድስት አባላት፣ ሊቀ መንበሩ መ/ር የማርያም ወርቅ ተሻገር፣ መምህር ሀብታሙ ተካ፣ አቶ ሙሉጌታ አራጋው፣ ወይዘሪት ንጋት ለማ፣ አቶ ማስረሻ ሰይፈ እና አቶ ማሩ ለማ የሚባሉ ሲሆኑ በወረዳው የከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ መሰናዶ ትምህርት ቤት፣ የፖሊስ፣ የጤና እና የግብርና ጽሕፈት ቤቶች እንዲሁም የባንክ ቅርንጫፍ ሠራተኞች ናቸው፡፡

"የድረሱልኝ ጥሪ" በሚል ርእስ የተሰራጨው እና የደብሩን የሰበካ ጉባኤ ጽ/ቤት ማኅተም የያዘው ጽሑፍ፥ በስልጤ ዞን በምሥራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ የሚኖሩ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን፣ በሃይማኖታዊ ማንነታቸው ላይ በአክራሪነት አስተሳሰብ የተወጠሩ ባለሥልጣናት ይፈጽሙብናል ባሏቸው ግፎች መማረራቸውን፣ የአምልኮ ነጻነታቸው እና ሠርተው የመኖር ዋስትናቸውም አደጋ ላይ መውደቁን ያስረዳል፡፡ኢትዮጵያ የሃይማኖት እኩልነት የተረጋገጠባት መኾኗን የገለጹት ምእመናኑ፣ ስለሚፈጸምባቸው ግፍ እና ሥቃይ ለወረዳው የፖሊስ እና የሕግ አካላት በየደረጃው ቢያመለክቱም የአስተዳደሩ መዋቅሩ እና አሠራሩ ያልተገባ "ሕጋዊ ሽፋን" በመስጠቱ የጥቃቱ ስልት ዐይነት እየጠነከረ መጣ እንጂ መፍትሔ አለማግኘታቸውን ተናግረዋል፡፡ በየቤታችን እና በሥራ ቦታዎች እየደረሰብን ነው ያሉት እስር፣ እንግልት፣ ዛቻ፣ በሥራ ቦታ ከሓላፊነት መነሣት፣ ከደረጃ ዝቅ መደረግ፣ መታገድ እና መባረር እየተጠናከረ መምጣቱን የገለጹት ምእምኑ፣ ድርጊቱ የተባባሰው፤ የቤተ ክርስቲያን መሥሪያ ቦታ ተረክበው የሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ የመሠረት ድንጋይ ካስቀመጡበት ከጥቅምት 24 ቀን 2007 ዓ/ም ወዲኽ መኾኑን ገልጸዋል፡፡ለመንግሥት እና ለቤተ ክህነት አካላት አቤቱታቸውን ያሰሙበት "የድረሱልኝ ጥሪ" የሚለው ይኸው ጽሑፍ፣ የሀገረ ስብከቱን ፈቃድ በመጠየቅ የተዘጋጀ እንደኾነ የገለጹት ምእመናኑ አክራሪነት በተጠናወታቸው አንዳንድ ባለሥልጣናት የሚደርስባቸውን ሥቃይ በመዘርዘር መፍትሔ የጠየቁበት እንደኾነ ጠቁመው፤ "ታምኑበታላችኹ ወይስ አታምኑበትም" እየተባለ ሃይማኖታዊ ግጭት እንደቀሰቀስን እና የወረዳውን ስም እንዳጠፋን ተደርገን መታየታችን አሳዝኖናል ሲሉ ርምጃውን ተቃውመዋል፡፡ ታሳሪዎቹ በየሞያቸው የተመሰገኑና በምግባራቸው የተወደዱ የመከባበር እና የፍቅር ተምሳሌት መኾናቸውንም ጠቅሰዋል፡፡

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
በሀድያና ስልጤ ሀ/ስብከት በምሥራቅ አዘርነት
በርበሬ ወረዳ የቂልጦ ጎጥር ቅ/ማርያም
ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ ጽሕፈት ቤት

ለ ....

ቁጥር ፡ ቁ/ገ/ቅ/ማ/42/07

ቀን ፡ 02/09/07

የድረሱልኝ ጥሪ !

በስልጤ ዞን ምስራቅ አዘርነት ወረዳ የምንኖር የኦርቶዶክስ ተዋህዶ እምነት ተከታዮች አደጋ ላይ ነን እና ድረሱልን እንላለን ። ነገሩ እንዲህ ነው ! በስልጤ ዞን ስምንት ወረዳዎች ይገኛሉ በሰባቱም ወረዳዎች በእያንዳንዱ ወረዳ በአማካይ አንድ ቤተክርስቲያን ይገኛል እኛ በምንገኝበት ቂልጡ ወረዳ ግን ጥንት የነበረው ቤተክርስቲያን በመቃጠሉ ምክንያት ለብዙ አመታት ምዕመናን የሚያስቀድሱበትና የሚቀበሩበት ባለመኖሩ ከፍተኛ ችግር ሲደርስብን መኖሩ የሚታወቅ ነው ።ከ2004 ዓ.ም እስከ 2007 ዓ.ም ድረስ ባደረግነው ውጣውረድ ከብዙ መከራና እንግልት እንዲሁም ከሥራ መባረርና የግድያ ዛቻ ልዩ ልዩ ፈተናዎች በእግዚአብሔር ቸርነትና እርዳታ በተለይም በአባቶቻችን ትዕግስትና ጥረት በምዕመናን ያላሰለሰ ጸሎትና ጥረት ጥቅምት 24 ቀን 2007 ዓ.ም ለቤተ ክርስቲያን መሥሪያ የሚሆን ቦታ ተረክበን ለዚህ ቀዱስ አላማ የረዳንን አምላካችንን እግዚአብሔርን እያመሰገን መንግስትም ላደረገልን በጎ ምላሽ ሁሉ ምስጋናችንን እየገለጽንበት ባለበትጊዜና ለዚሁ ደስታ መግለጫ በብፁዕ አቡነ ቀለሜንጦስ የሀገረስብከቱ ሊቀ ጳጳስ ስም የሀገረስብከቱ ሥራ አሥኪያጅ የመሠረት ድንጋይ አስቀምጠዋል ።በበዓሉ ላይም ከተለያ ዩ የሀገሪቱ ክፍሎች ከ2500 በላይ የሆኑ ምዕመናን በ20 አውቶብሶችና የግል መኪኖች በመምጣት በዓሉን አክብረዋል ። እኛም ሆንን በበዓሉ የተገኙ ማዕመናን ደስታችንን አጣጥመን ሳንጨርስ «ጆሮ ጭው ' የሚያደርግ አስደንጋጭ አደጋ በላያችን ተከሰተ ።

በቀን 27/02/2007 ዓ.ም የቤተ ክርስቲያኑ ኮሚቴዎች የሚኖሩበትን ግቢና ቤት በግምት ከምሽቱ 3፡00 አካባቢ ማንነታቸው ለጊዜው ባልታወቁ ቡድኖች ወይም ግለሰቦች በሁለት ሃይላንድ በንዚን በማርከፍከፍ ቤቱን ባላያችን በማቃጠል ሥጋችን በእሳት ነፍሳችንን ለጥፋት በመመኘት ሀገር ሰላም ብለን በተኛንበት ምሽት አነደዱን ነገር ግን በእግዚአብሔር ቸርነት ለጊዜው ከአደጋው ልንተርፍ ችለናል ። ለፖሊስ እና ለህግ አካላት በየደረጃው ብናመለክትም የጥቃቱ ሥልትና ዓይነት እየጠነከረ መጣ እንጂ ምንም መፍትሔ እስካሁን አልተገኘለትም ።

ይህንን ጥፋት በህጋዊ አፈታት መፍትሔ ማግኘት ባለመቻሉ የተበረታታው የጥፋት ኃይል በድርጊቱ እየገፋበት ይገኛል ።ለዚህም ማሳያ የሚሆነው በተመሳሳይ የጥፋት ድርጊት ለቤተ ክርስቲያን መሥሪያ የተዘጋጀውን እንጨት በማዘናጋት በግምት ከምሽቱ 5፡00 አካባቢ በድጋሚ ሁለት ሃይላንድ ቤንዚን በማርከፍከፍ አካባቢውን ለማውደም የተደረገው ጥረት አሁንም ሦስቱን ወጣቶች ከእቶን እሳት ያደነ እግዚአብሔር ሲታደገን ቻለ እንጂ መከራው እንደቀጠለ ነው። የወረዳው አስተዳደርና ልዩ ለዩ አደረጃጀቶች ይህ ሁሉ ግፍና ሠቃይ እየተፈጸመብን እየተመለከቱ በስብሰባና በውይይት ስም ነገሮችን በማድበስበስ የተጠናከረ ምርመራ እርምት ባለመውሰዳቸው ከዞን በመጡ ከፍተኛ የሕግ አካላት ለጠቀሳ ቢደርጋቸውም ምንም መፍትሔ አላገኘንም ። የወረዳው አስተዳደርና የህግ አካላት ችግሩን ከመፍታት ይልቅ በቤተ ክርስቲያን የሚያገለግሉና በኮሚቴነት የሚገኙ አባላትን በተናጠል በማይመለከታቸው ጉዳይ ሁሉ ተጠያቂ በማድረግ በመንገስት መዋቀር አሠራር በመግባት ያልተገባ ህጋዊነት ሽፋን በመስጠት በማባረርና በመቅጣት በማሳደድ ላይ ይገኛል ።

3. መጋቢ ስርዓት አንዳርጌ ደጀኔ እና ቀሲስ ሙሉ ጌታ በተገኙበት ወቅት አስተዳዳሪዉ በመራዉ ስብሰባ ወ/ሪት ንጋት ለማ ሶስት ጊዜ በእሳት ስንቃጠል አንተ የት ነበርክ የመጀመሪያዉ ተጠያቂ አንተ ነህ ብላ በስብሰባዉ በመናገሯ ጭንቅላቷ እንዲዶለዱም 24 ሰዓት ስራ የሌለበት የት/ት ደረጃዋን፣ የስራ ልምዷን ያላገናዘበ ቦታ በበቀል ማስቀመጥ፡፡
4. ወ/ሪት ምህረት ኃ/ስላሴ በፖሊስ ጽ/ቤት የምትሰራ የኮሚቴያችን አባል ሰትሆን ቤ/ኗ በተቃጠለች ማግስት እዚያዉ መስሪያ ቤት በምትሰራ ሴት ቤ/ኗ አሁኑ መቃጠሉ አይድነቅሽ ገና ይነዳል ስትል ሰምታ በመቃወሟ እና ፖሊስ ጽ/ቤት ላይ ቁራን ሲቀራ ተገቢ አይደለም ብላ በመናገሯ በፋሲካ ማግስት ከስራ ተባራለች።
5. በቂልጦ 2ኛ ደረጃ መሰናዶ ት/ቤት የICT መምህር የሆነዉና የኮሚቴያችን አባል መምህር ጠብቀዉ ከበደ በሚያደርጉት ግፍና አድሎኝነት ተማሮ ከስራ ለቆ ሂዷል።
6. ወ/ሪት ማዕዛ እንዳለ በግብረና ሙያ የተሰማራች ሲሆን የፋሲካን በዓል ሁለት ቀን አሳልፈሽ መጣሽ በሚል ሰበብ ከስራ እንድትለቅና ስሜታዊ እንድትሆንና መገፋፋትና ማሰቃየት።
7. ቂልጦ 2ኛ ደረጃ መሰናዶ ት/ቤት አብዛኛዉ የቤ/ኗ መሪና አመራሮች የሚገኙበት ስፍራ ሲሆን በዚህም ወረዳዉ በተደራጀና በተቀናጀ መንገድ አስተዳዳሪ ሽፋን በመስጠት ት/ቤት ዉስጥ ለአይን የሚቀፉ፣ ለጆሮ የሚዘገንኑ፣ አስቀያሚ ድርጊቶች ሲከሰቱ በግዴለሽነት በመመልከት ለጥፋት ኃይሎች አቅጣጫ በመስጠት በተቋሙ ዉስጥ የሚገኙትን ምዕመናንና አመራሮች ከሌሎች የት/ቤት ሰራተኞች ጋር እንዲጋጩ ክፍተት በመስጠት እየተንቀሳቀሱ ይገኛሉ።የዚህም መገለጫዎ የሚከተሉት ናቸዉ
8. ከት/ቤት ዉጭ የተደረገን ጥል በእንግዳ ወርቅና በመ/ር አዲሱ በኩል ያለን ጉዳይ ት/ቤት ዉስጥ በማስገባት ዲሲፕሊን ብለዉ ማሰቃየት፣ ት/ቤት ስብሰባ ላይ የተሰነዘረን አሰተያየት በመ/ር ከሊል አማካኝነት ፖሊስ ጣቢያ እንዲከሰሱ ማድረግ የለየለት ዉዥብር እና ስቃይ በክርስቲያኖች ላይ ማድረስ።
9. የኦርቶዶክስ እምነት ተከታዮችን ሁለት መምህራንን መምህር ደስታዉ በላይና መምህር ታደለ የኔነህ ት/ቤቱ ሌሎች ቡድኖችን በማደራጀት ለድብደበ መጋበዝ በገላጋይ መትረፋቸዉ።ይህንንም የት/ቤቱ አመራር በቦታዉ እያዩ ወደ ዉጭ

እናዳይወጣ የዉስጥ ጉዳይ ነዉ በሚል ማስፈራሪያ ችግሩ እንዲፈታ ሳይሆን እንዲባባስ ምክንያት መሆናቸዉ።

10. 12ኛ ክፍል ላይ ማንነታቸዉ ባልታወቁ የት/ቤቱ ማህበረሰብ አካላት በተፃፈ መምህር የማርያም ወርቅ ተሻገርና መምህር ታደለ የኔነህ ፈታችሁን ማየት አስጠላን .... የመጡት ለልዩ አላማ ነዉ በሚል የሽብርና የነፍስ ማጥፋት አዝማሚያ የታየበት የጭፍጨፋና የእልቂት ዘመቻ የተካሄደባቸዉ መሆኑ ይህንንም የት/ቤቱ አመራርም ሆነ የወረዳዉ አስተዳደር ጉዳዩን እያወቀ ፀጥ ማለቱ መምህራን ነገ ላለመታረዳቸዉ፣ ላለመገደላቸዉ ዋስትና ያሳሰባቸዉ መሆኑ እና በእያንዳንዱን ቀን በሰቀቀን እንዲገፉ ማድረጋቸዉ። በግልጽ የታየ መሆኑ።

11. ይባስ ብሎ ግዙፍ የዲሲፕሊን ችግር ያለበት ብሄርን ከብሄር ሀይማኖትን ከሀይማኖት በማጋጨት ት/ቤቱን በማበጣበጥ የሚታወቀዉ ... ዛሬ ደግሞ ለእኩይ ድርጊታቸዉ ማስፈጸሚያ የመምህራንን ማህበር ሰብሳቢ፣ በጉልበት የዲሲፕሊን ኮሚቴ ሰብሳቢ በአመራሩ የግል ፈቃድ አድርገዉ በመረጡት በመ/ር ላቀዉ ወ/ሚካኤል ህገ ወጥ ስብሰባ ላይ መምህር እራጌ የተባለ ሙስሊም መ/ር ህዝቡ ዝናብ እንዲመጣለት ሳይሆን የሚጸልዩ የቤ/ኗ መሪ የማርያም ወርቅ ተሻገር ላይ ነዉ የሚጸለየዉ ብሎ ሲናገር በገሀድ (ጅሃድ የታወጀብን መሆኑ) ከማሳየቱም በላይ፣

12. መ/ር ከበደ የተባለ ሰዉ የካቲት 8/07 ዓም ምሽት 3፡00 ሰዓት አቶ ማስረሻ ሰይፌ፣ መ/ር ደስታዉ ባላይ፣ መ/ር የማርያም ወርቅ ለተባሉ የቤ/ኗን አመራር ለመ/ር የማርያም ወርቅ ቦርኮ እንደተመደበ ለዚህም ተጠንቅቆ እንዲጓዝ ከታማኝ ምንጮች አገኘሁት ያለዉን መረጃ የወረዳዉ አስተዳዳሪ እያወቀ ጉዳዩን አጣርቶ የሽብሩንና የአክራሪነቱን መረብ መበጣጠስ ሲገባዉ ችግሩ ሌላ ችግር እንዲወልድ ጊዜ በመስጠት ትዉልድ ሊያልቅ ሲቀርብ አንድ ሌሊት እስኪፈጅ ዝም ብሎ መመልከቱ፣

13. አሁንም እታሳደዉ እንዲሰደድ አድርገዉ የሚለዉን መርህ በመጠቀም አራት ዓመት ሙሉ ከቤ/ን አባቶች ከምዕመናን ከመንግስት አካላት ጋር ፊት በመቆም ቤ/ኗን በሰብሳቢነት የሚመራዉን መ/ር የማርያም ወርቅን እንድ መምህር ለተማሪዉ እንደሚያደርገዉ የአባትና የልጅ ግንኙነት ልጅቱ ትዳር ይዛ ወደ አ/አ የሚሄዱን አጋጣሚ ተጠቅመዉ ከልጅቱ ጋር ያልተገባ ግንኙነት ነበረህ የሚል ዉሃ የ[illegible]ና ተልካሻ ምክንያት በመጥቀስ ልጅቱ ተበደልኩ ብላ ሳትከስ የጽ/ቤቱ

ማኔጅመንትና ወረዳዉ በጋራ በመቀናጀት የቂም በቀል ጦራቸዉን የሶስት ወር ደመወዝ በመቅጣት ያላቸዉ ኃላፊነት የማይሰማቸዉ ድሃን ለመበደል፣ ህዝብ ለማሰቃየት የተቀመጡ እንባገነን መሆናቸዉን በአደባባይ አስመስክረዋል።

ይህሉ የሚሆነዉ ግን ሰላሳ ወንድሞቻችን በግፍ በታረዱበት ሊቢያ አይደለም፣ ይህ የሚሆነዉ ግን ወገኖቻችን ያርህራሄ በሚሰቃዩባት ደቡብ አፍሪካ፣ የመን አይደለም። በለምለሚቱ ምድር የመከባበርና የመቻቻል ሙዳይ የፍቅር ተምሳሌት ኢትዮጵያ ነዉ። ይህ ጽሁፍ የደረሳችሁ ወገኖቻችን የመንግስት መ/ቤቶ፣ አመራሮች፣ የሃይማኖት አባቶች፣ ጋዜጠኞች፣ ለሊቢያ ወንድሞቻችን ብቻ አይደለም ለኛም አልቅሱ።እነሱ ከሀገር ወጥተዉ ተሰደዉ ነዉ እኛ ግን በሀገራችን ከአ/አ 220 ኪ/ሜ ርቀት ኢትዮጵያ።ፍጹም መሮናል፣ ተሰቃይተናል፣ በጭንቀትና በስጋት ላይ ነን።መቼ ምን እንደምንሆን አናዉቅም ድረሱልን እንላለን።

//ከሰላምታ ጋር//

<u>ግልባጭ</u>

- ለምሰ/አዘ/በ/ወ/አስተዳደር
- ለምሰ/አዘ/በ/ወ/ፀጥታ ጽ/ቤት
- ለምሰ/አዘ/በ/ወ/ሲ/ሰርቪስ
- ለምሰ/አዘ/በ/ወ/ፖሊስ
- ለምሰ/አዘ/በ/ወ/ደህዴን

<u>ቂልጦ</u>

- ለስልጤ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤት
- ለስልጤ ዞን ፀጥታ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ሲ/ሰርቪስ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ፖሊስ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ደህዴን ጽ/ቤት

<u>ወራቤ</u>

- ✓ ለደ/ቡ/ብ/ህ/ክ/መ/ አስተዳደር ቢሮ
- ✓ ለደ/ቡ/ብ/ህ/ክ/መ/ ሰባዊ መብት ኮሚሽን ቢሮ
- ✓ ለደ/ቡ/ብ/ህ/ክ/መ/ ሰባዊ መብት ጉባኤ ቢሮ

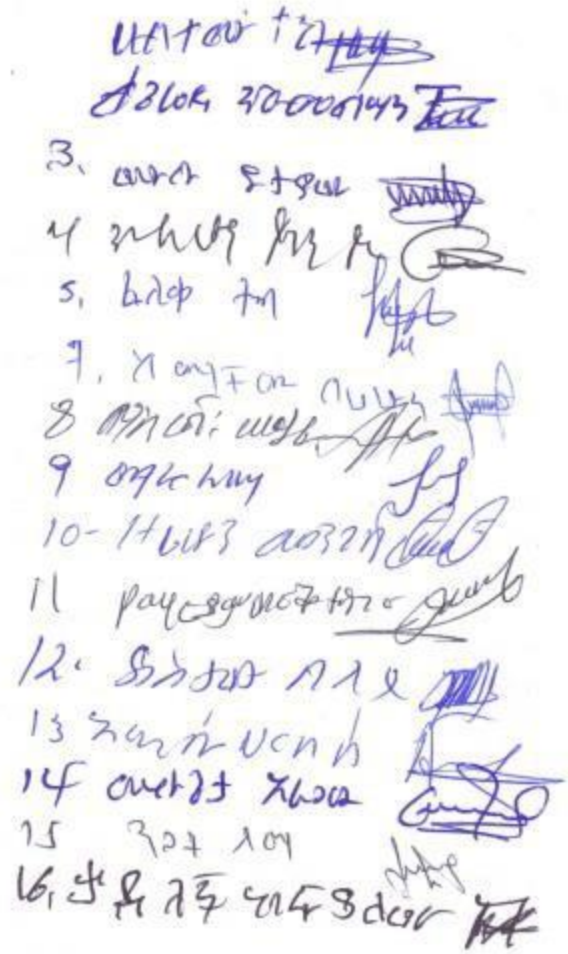

- ✓ ለደ/ቡ/ብ/ህ/ክ/መ/ለመገናኛ ብዙሃን

<u>ሀዋሳ</u>

- ➢ ለጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት
- ➢ ለመ/ኮ/ጉ/ሚ/ጽ/ቤት
- ➢ ለኢ.ትዩጵያ ፕሮድ ካስትግ ኮርኮሬት
- ➢ ለፌደራል ጉዳዮች ሚኒስቴር
- ➢ ለሲ/ሰርቪስ ሚኒስቴር
- ➢ ለኢ.ሀዴግ ጽ/ቤት
- ➢ ለደህንነት ሚኒስቴር
- ➢ ለኢ./ሰባዊ መብት ኮሚሽን
- ➢ ለኢ./ሰባዊ መብት ጉባኤ
- ➢ ለሀገር ዉስጥና ለዉጭ መገናኛ ብዙሃን
- ➢ ለእንባ ጠባቂ ተቋም
- ➢ ለመንበረ ፓትሪያሪክ ጽ/ቤት

<u>አ/አ</u>

- ➢ ለስልጤ ወረዳ ቤ/ክህነት

<u>ዳሎቻ</u>

- ➢ ለሀድያና ሀገረ ስብከት ጽ/ቤት

<u>ሆሳዕና</u>

- ➢ በጽ/ ቤታችን

<u>ቂልጦ</u>

ስዕል 5፡ በስልጤ ዞን የምሥራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ ክርስቲያኖች በአክራሪ ሙስሊሞች በሚደርስባቸው ጫና በመማረር የጻፉት የድረሱልን ጥሪ ደብዳቤ

የ«ድረሱልኝ ጥሪ»ው፤ ከደብሩ ምእመናን፣ ከሰበካ ጉባኤው እና ከሕንፃ አሠሪ ኮሚቴው ዓላማ እና ፍላጎት ውጭ ሐራ ዘተዋሕዶ በተባለው ድረ ገጽ በመለቀቁ ድርጊቱን አውግዘነዋል በማለት የማስተካከያ ደብዳቤ እንዲጽፉ የተደረገ ሲሆን የዘቱን ከታች ባለው ምስል ላይ ያገኙታል፡፡

ቁ/ን/ቅ/ማ/104/07
ቀን 04/11/07

በሀድሮና ከሰ... ስብከት በምሥራቅ አዘርነት
በርበሬ ወረዳ የቂልጦ ጎምሮ ቅ/ማርያም
ቤተ ክርስቲያን ሰበ፡ ጉባኤ ጽሕፈት ቤት

ማስተካከያ

ለኢ/ኦ/ተ/ቤ/ን ለምስራቅ አዘርናት በርበሬ ወረዳ ቂልጦ ጉመሮ ቅድስት ማርያም ቤ/ያን ስር ያሉ ምዕመናንና የቤ/ክያኗ አመራሮች እምነታችንን መሠረት ያደረገ ደረሰብን ያሉትን በደል በቁጥር ቂ/ጎ/ቅ/ማ/42/07 በቀን 02/09/2007 ዓ/ም ለቤተክህነትና ለመንግስት አካላት የድሩልን ጥሪ በሚል በግልባጭ ማድረሳችን ይታወቃል።

ይሁን እንጅ ችግሩን ለመፍታት የሚመለከተው አካል መጥተው እንዲያዩ በሚል አላማ ምላሽ እንዲሰጥበት ለሚመለከታቸው ባለድርሻአካላት የተዘጋጀው ጽሁፍ እንዲደርሳቸው ተደርጓል።

ነገር ግን ይህ ጽሁፍ ባልታወቀ መንገድ በሀራ ተዋሁዶ በሚል ድህረ-ገጽ ተለቆ ተገኝቷል። ይህም ድርጊት ከደብሩ ኮሚቴ እና ምዕመናን አላማ እና ፍላጎት ውጪ ነው በመሆኑም ጉዳዩ በዚህ መንገድ መበተኑ የቂ/ጎ/ቅ/ማ/ቤ/ያን የሰበካ ጉባኤ አባላት የህንጻ አሰሪ ኮሚቴ እና ማህበረ ምዕመናን በአንድነት አውግዘዋል።

ሆኖም በጽሁፍ ውስጥ የጥንት ቤ/ያን ተቃጥሏል የተባለው ያልተረጋገጠ መሆኑንና የሥልጤ ዞን ምስራቅ አዘርነት ወረዳ ንጹሀን የሀገሪቱ ዜጎች በመቻቻልና በመግባባት በፍቅር የሚኖሩበት ወረዳ ናት በወቅቱ በጽሁፉ ላይ ሊቢያ እንደ ንጽጽር መጠቀማችን ተገቢ አልነበረም ። በመጨረሻም ይህንን ችግር ከስሩ ለማድረቅ የወረዳው አመራሮች የዞን የሀይማኖ ፎረም የዞኑ ከፍተኛ አመራሮች የክልል ከፍተኛ አመራሮች የሀዲያና ስልጤ ሀ/ስብከት ዋና ሥራ አስኪያጅ እና የየክፍሉ ሀላፊዎች የሀይማኖት አባቱቶች የሀገር፣ ሽማ ግሌሎች፣ እያደረጉ ባለው ከፍተኛ ጥረት ችግሮችን በመፍታት ይገኛሉ። በዚህም የአጥቢያ ቤ/ያን ምእመናንና የቤ/ክያኗ ሰበካ ጉባኤ እና ህንጻ አሰሪ ኮሚቴ ሁሉም አካላት እያደረገ ላለው ጥረት እያመሰገንን አሁንም በድጋሚ ከደብሩ ምእመናንና ሰበካ ጉባኤ እና ህንጻ አሰሪ ኮሚቴ አላማና ፍላጎት ውጪ ሀራ ዘተዋህዶ በተባለው ድህረ-ገጽ በመለቀቁ ድርጊቱን አውግዘነዋል። በዚህ ይቅርታ እንጠይቃለን ወደፊትም ችግሮች ቢፈጠሩ በጠረጴዛ ዙርያ በጋራ በነጋገር መፍታት እንዲሰብን ከዚህ ድርጊት ተምረናል።

ግልባጭ

- ለምስ/አዘ/በ/ወረዳ አስተዳደር
- ለምስ/አዘ/በ/ወ/ፀጥታ ጽ/ቤት
- ለምስ/አዘ/በ/ወ/ፖሊስ ጽ/ቤት
- ለምስ/አዘ/በ/ወ/ ደህዴን ጽ/ቤት

ቁልጦ

- ለስልጤ ዞን አስተዳደር ጽ/ቤቶች
- ለስልጤ ዞን ፀጥታ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ሲ/ሰርቪስ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ፖሊስ መምሪያ
- ለስልጤ ዞን ደህዴን ጽ/ቤት

ወራቤ

- ለደ/ብ/ብ/ህ/ክ/መ/ አስተዳደር ቢሮ
- ለደ/ብ/ብ/ህ/ክ/መ/ሰብአዊ መብት ኮሚሽን ቢሮ
- ለደ/ብ/ብ/ህ/ክ/መ/ሰብአዊ መብት ጉባኤ ቢሮ
- ለደ/ብ/ብ/ህ/ክ/መ/ለመገናኛ ብዙሃን

ሀዋሳ

- ለጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት
- ለመ/ጉ/ሚ/ጽ/ቤት
- ለኢትዮጵያ [illegible]

ለፌደራል ጉዳዮች ሚኒስቴር

ለኢህዴግ ጽ/ቤት

ለደህንነት ሚኒስቴር

ለኢ/ሰብዓዊ መብት ኮሚሽን

ለሀገር ውስጥና ውጭ መገናኛ ብዙሃን

ለሀይማኖት ጉዳዮች

ለጠቅላይ ቤተክህነት ጽ/ቤት

ሃላፊ

ለዞን ጽ/ቤት

ስዕል 6፡ ስዕል 5፡ በስልጤ ዞን ምስራቅ አዘርነት ወረዳ የሚገኙ ምእመናን የላኩት የደረሱልን ላይ የተደረገ ማስተካከያ ደብዳቤ ቅጂ

5.3.8 ቡሌ ሆራ ወረዳ ገርባ ከተማ

በኦሮሚያ ክልላዊ መንግሥት ቦረና ዞን ቡሌ ሆራ ወረዳ ገርባ ከተማ፣ ከፋሲካ እርድ ጋር በተያያዘ በቡድን ተደራጅታችሁ ሁከት ፈጥራችኋል በሚል የታሰሩ ከኻያ ያላነሱ ሰዎች ፍርድ ቤት ቀርበው በነፃ እና በዋስ ተለቀዋል፡፡ በጾም ወቅት የከተማዋ ሥጋ ቤቶች እንዳይዘጉ ሲከላከሉ ነበር በተባሉ ግለሰቦች ስጋት ተፈጥሮ መቆየቱን የተናገሩት የከተማዋ ነዋሪዎች በጾሙ ተዘግቶ ለፋሲካው በተከፈተ ሥጋ ቤት ደግሞ ሕገ ወጥ እርድ ተካሒዷል በሚል ሁከቱ መቀስቀሱ ተገልጧል። በተፈጠረው ሁከቱ በሉካንዳ ቤቱ ላይ ጉዳት የደረሰ ሲሆን ባለቤቱን ጨምሮ የታረደውን ከብት ቆዳእና ሥጋ ገዝተዋል የተባሉ ሰዎች በማዘጋጃ ቤቱ ታስረው መዋላቸው ተገልጧል፡፡ በበዓሉ ማግሥት የሥጋ ቤቱ ባለቤት ይቅርታ ጠይቆ የከብቱ ሥጋ ከተወገደ በኋላ ሉካንዳው ሥራውን ቀጥሎ የዋለ ሲኾን፤ ከቀትር በኋላም የከተማው አስተዳደር ሓላፊዎች፣ የሃይማኖት አባቶች እና የሀገር ሽማግሌዎች በተገኙበት በጉዳዩ የምክክር ስብሰባ መካሔዱ ተጠቅሷል፡፡

ስብሰባው በምሽት እንደተጠናቀቀ ማንነታቸው ያልታወቁ ግለሰቦች የወረዳውን ሊቀ ካህናት፣ በከተማው የሚገኘውን የገርባ ደብረ ሰላም ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ካህናት እና የሰበካ ጉባኤ አባላትን መኖርያ ቤቶች በድንጋይ እየለዩ በመደብደብ ጉዳት አድርሰዋል። የከተማዋ ፖሊስ ሁኔታውን በተኩስ ለመቆጣጠር ጥረት እያደረገ በነበረበትም ወቅት፣ ግለሰቦቹ የቤተ ክርስቲያኑን ክልል በመክበባቸው እና ደወልም በመሰማቱ ሁከቱ መባባሱ ተገልጧል። ፖሊስ፥ በቡድን ተደራጅተው ሁከት ፈጥረዋል በሚል፣ በሰሙት ደወል ቤተ ክርስቲያናቸውን ለመከላከል በምሽት ከየቤታቸው የወጡ በርካታ ምእመናንን አስሯል፡፡ የታሰሩት ምእመናን ማክሰኞ እና ኃሙስ በቡሌ ሆራ ፍ/ቤት የቀረቡ ሲሆን፤ በቂ መረጃ አላገኘኹባቸውም በማለታቸው ፍርድ ቤቱ በነፃ እና በዋስ እንዲለቀቁ አድርጓል፡፡

በአጠቃላይ የደረሱ ጥቃቶች

- በአንዳንድ ባለሥልጣናት ግፊትና በተደራጀ ኃይል የጥላቻ ቅስቀሳ ተካሔዷል።
- ጭምብል አጥልቆ፣ ገጀራ እና ጦር ይዞ ካህናትንና ምእመናንን እየመረጡ አጥቅተዋል።
- መኖርያ እና የንግድ ቤቶቻቸውን እየለየ በድንጋይ ደብድበዋል፤ ዝርፊያም ፈጽመዋል።
- በጾም ወቅት ክርስቲያኖች ሥጋ ቤቶችን እንዲከፍቱ፣ የሚዘጉ ካሉ ጾም ሲፈታ እንዳይሠሩ ይከለክላሉ።
- ጥንታዊውን የገርባ ደብረ ሰላም ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ጉዳት ደርሶበታል።
- ደወል በማሰማት በቤተ ክርስቲያኑ ላይ ጉዳጥ እንዳይደርስ የተከላከሉ ምእመናን ሁከት ፈጠራችሁ ተብለው ታስረዋል።
- ምእመናን ተጎጅም ተከሣሽም በመደረጋቸው የሀገር ሽማግሌዎች በስብሰባ ላይ ተቃውመዋል
- ወረዳው ለምእመናኑ የደኅንነት ስጋት የሆኑ ተግባራትን አይፈጽምም፣ ዞኑ ለሚጠይቀው ጥያቄ የሚሰጠው ምላሽ እርስ በርሱ የሚጋጭ ነው።
- በአንድ በኩል ያለው "ጸጥታ ኃይል" አነስተኛ መሆኑን ይገለልጣል፤ ዞኑ ሲጠይቀው ግን ወረዳው "ሰላም" መሆኑን ይናገራል።

ሥዕል 7፡ ሁከቱ ተፈጥሮ በነበረበት ወቅት ተሰብስበው የነበሩ ወጣቶች

ሥዕል 8 ሁከቱ ተፈጥሮ በነበረበት ወቅት የተገኙ የጸጥታ ሃይል

5.3.9 በጅማና አካባቢው

ሰኔ 8 ቀን 2008 ዓ.ም. በጅማ የም ልዩ ወረዳ ቁንቢ ቀበሌ ከሚገኘው በቁንቢ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ማለዳ በአክራሪ ሙስሊሞች ጥቃት ተፈጽሞበታል። የቁንቢ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን የሚገኝባት የም ልዩ ወረዳ፣ በሰኩሩ እና ናትሪን መካከል ያለችና አነስተኛ

ቁጥር ያላቸው ምእመናን ሲሆኑ የሚበዙት የእስልምና እምነት ተከታዮች ናቸው። በዕለቱ የኪዳን ጸሎት አድርሰው በሚመለሱ ክርስቲያኖች ላይ ጥቃቱ ደርሶባቸዋል። ፊታቸውን የሸፈኑ አራት አክራሪዎች በመኪና እንደ ደረሱ ወ ደአንድ መስጊድ በመግባት ጥቃታቸውን የጀመሩ ሲሆን ያገኙትን ሰው በስለት አቁሰለዋቸዋል፡፡

ከመስጊዱ እንደወጡ ወደ ቁንቢ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን በማምራት የኪዳን ጸሎት አድርሰው በመመለስ ላይ በነበሩ ምእመናን ላይ በቀጠሉት ጥቃት ሁለት ምእመናንን ክፉኛ አቁስለዋል። ከቆሰሉት ምእመናን መካከል የአንዷ እጅ ተቆርጧል። ከጥቃት አድራሾች ሦስቱ በመጡበት መኪና ከአካባቢው በመሰወር ያመለጡ ሲሆን፣ አንዱ በቁጥጥር ሥር መዋሉ ታውቋል። ሦስት ጉዳተኞች በወሊሶ ሆስፒታል በሕክምና ላይ የተረዱ ሲሆን ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ አቡነ ማትያስ፣ በአክራሪ ሙስሊሞች ጥቃት ከፍተኛ ጉዳት ከደረሰባቸው አንዷ የሆኑትንና በጥቁር አንበሳ ሕክምናቸውን በመከታተል ላይ የነበሩትን ክርስቲያን በወቅቱ የቅዱስ ሲኖዶስ ዋና ጸሐፊ ከነበሩት ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ፣ ከጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ከነበሩት ብፁዕ አቡነ ዲዮስቆሮስ፣ ከምሥራቅ ጎጃም ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስና ከስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ የበላይ ሓላፊ ከነበሩት ብፁዕ አቡነ ማርቆስ ጋር በመሆን አጽናንተዋቸዋል።

ዕድሜያቸው በ40ወ0ቹ ውስጥ የሚገመተው ሴት ከአንድ እጃቸው አውራ ጣት በቀር ሌሎች መቆረጣቸውን፣ ከከንፈሮቻቸው መገጣጠሚያና ከአፍንጫቸውም አካባቢ ወደ ጆሯቸው አቅጣጫ በስለት መመታታቸውን የሆስፒታሉ ምንጮች ተናግረዋል።

ሥዕል ፱፡ ሲሆን ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ አቡነ ማትያስ፣ በአክራሪ ሙስሊሞች ጥቃት ከፍተኛ ጉዳት ከደረሰባቸው አንዷ የኾኑትን በጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ከቅዱስ ሲኖዶስ ዋና ጸሐፊ ብፁዕ አቡነ ሳዊሮስ፣ ከጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ብፁዕ አቡነ ዲዮስቆሮስ፣ ከምሥራቅ ጎጃም ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስና ከስብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ የበላይ ሓላፊ ብፁዕ አቡን ማርቆስ ጋር በመሆን በጎበኙበት ወቅት

ስዕል *10*፡ ጉዳት ከደረሰባቸው ምእመናን መካከል በጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ህክምናቸውን ሲከታተሉ

5.3.10 መቱ

በአገራችን በተከሠተው ለውጥ እንቅስቃሴ ምክንያት ጥቅምት 9 ቀን 2009 ዓ.ም ከገቺ አካባቢ ከ1330 በላይ አባዋራዎች የተፈናቀሉ ሲሆን ከተፈናቀሉት መካከል 1200 የሚሆኑት የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታዮች ናቸው። በተጠቀሰው ዕለት የገቺ ደብረ ዕንቍ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን አራት ቤቶች ወድመዋል፡፡ ቤቶቹን ተከራይተዋቸው የነበሩ ሰዎች በሚልዮን ብር የሚገመት ንብረት ወድሞባቸዋል፡፡ ከዚህ በተጨማሪም ሚያዚያ 8 ቀን 2011 ዓ.ም በገቺ ወረዳ ሴከቻ ገበሬ ማኅበር የሚገኘው ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ተቃጥሏል፡፡ በጣም የሚያሳዝነው የቤተ ክርስቲያኑን መቃጠል ሰምተው ከሄዱ የጸጥታ አካላት መካከል ኢንስፔክተር ግርማ የተባለው ሰው በቤተ ክርስቲያኑ መቃጠል በማዘን ሰው እንዳቃጠለው ሲናገሩ ከነበሩት መካከል አንዱን ሰው በጥይት መትቶ ጉዳት አድርሶበት ሆስፒታል መግባቱ ነው። የኢንስፔክተሩ ድርጊት ትክክል እንዳልሆነ ተጠቅሶ ለሕግ የቀረበውን የክስ አቤቱታ አንቀበልም ብለው የጣሉት ሲሆን ከሳሾቹ ይህ ሪፖርት እስከ ተጠናቀረበት ዕለት ድረስ ችግር ላይ እንዳሉ ለማወቅ ተችሏል፡፡

በአገራችን በተከሠተው ለውጥ እንቅስቃሴ ምክንያት ጥቅምት 9 ቀን 2009 ዓ.ም ከገቺ አካባቢ ከ1330 በላይ አባዋራዎች የተፈናቀሉ ሲሆን ከተፈናቀሉት መካከል 1200 የሚሆኑት የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታዮች ናቸው። በተጠቀሰው ዕለት የገቺ ደብረ ዕንቍ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን አራት ቤቶች ወድመዋል፡፡ ቤቶቹን ተከራይተዋቸው የነበሩ ሰዎች በሚልዮን ብር የሚገመት ንብረት ወድሞባቸዋል፡፡ ከዚህ በተጨማሪም ሚያዚያ 8 ቀን 2011 ዓ.ም በገቺ ወረዳ ሴከቻ ገበሬ ማኅበር የሚገኘው ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ተቃጥሏል፡፡ በጣም የሚያሳዝነው የቤተ ክርስቲያኑን መቃጠል ሰምተው ከሄዱ የጸጥታ አካላት መካከል ኢንስፔክተር ግርማ የተባለው ሰው በቤተ ክርስቲያኑ መቃጠል በማዘን ሰው እንዳቃጠለው ሲናገሩ ከነበሩት መካከል አንዱን ሰው በጥይት መትቶ ጉዳት አድርሶበት ሆስፒታል መግባቱ ነው። የኢንስፔክተሩ ድርጊት ትክክል እንዳልሆነ ተጠቅሶ ለሕግ የቀረበውን የክስ አቤቱታ አንቀበልም ብለው የጣሉት ሲሆን ከሳሾቹ ይህ ሪፖርት እስከ ተጠናቀረበት ዕለት ድረስ ችግር ላይ እንዳሉ ለማወቅ ተችሏል፡፡

5.3.11 ለገጣፎ

ሰኔ 30 ቀን 2009 ዓ.ም. የለገጣፎ ቅሩብ ሳሌም መጥምቀ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስ ቤተ ክርስቲያን በመንግሥት ውሳኔ በግሬደር ፈርሷል።

5.3.12 አዳማ

በምሥራቅ ሸዋ ሀገረ ስብከት፣ ሊበን ወረዳ በሚገኘው ደብረ ከዋክብት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ደን መጋቢት 1 ቀን 2009 ዓ.ም. ከቀትር በኋላ የእሳት ቃጠሎ ተቀሰቅሶ ነበር። ከደቡብ ምሥራቅ አቅጣጫ ከርቀት የተቀሰቀሰው እሳት፣ የቅዱሳን ከተማ እየተባለ ወደ ሚጠራው ምዕራባዊ አቅጣጫ በፍጥነት ሊስፋፋ ችሏል፡፡ የቃጠሎው መቀስቀስ እንደ ተሰማ የሊበን ወረዳ አዱላላ ከተማ አስተዳደር ሕዝቡ ሥራ አቁሞ እሳቱን ወደማጥፋት እንዲሰማራ መቀስቀሱ የተሰማ ሲሆን፣ ነዋሪውም ወደ ስፍራው በመንቀሳቀስ የበኩሉን ጥረት አድርጓል። የመከላከያ ኃይልን ጨምሮ ሌሎችም አካላት አፋጣኝ እገዛና ድጋፍ እንዲያደርጉ ተጠይቆ እሳቱን ለመቈጣጠር ጥረት ተደርጓል። ለእሳቱ መነሳት ትክክለኛ ምክንያቱን ማወቅ ባይቻልም፣ "ከሰል አክሳዮችን ነው የምንጠረጥረው፤" ሲሉ በአካባቢው ምእመናን ገልጸዋል። በወቅቱም የተቀሰቀሰውን እሳት ለማጥፋት ሌሊቱን ሲረባረቡ ከነበሩት ምእመናን መካከል ወጣት ሽገና ሉሉ(ወስመ ጥምቀቱ ወልደ ዮሐንስ) እሳቱ በተቀሰቀሰበት ስፍራ ባለ ገደል ወድቆ ጭንቅላቱ ላይ በደረሰበት ጉዳት የውስጥ ደም መፍሰስ ስላጋጠመው ሕይዎቱ አልፏል።

ስዕል 11፡ መጋቢት 1 ቀን 2009 ዓ.ም. በደብረ ከዋክብት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ዙሪያ የደረሰውን ቃጠሎ ለማጥፋት ሲረባረቡ ከነበሩ ምእመናን መካከል

5.3.13 በጅማ እና አከባቢዋ

በ2009 ዓ.ም ብዙአየሁ አየለ የተባለ ትጉህ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ በአፍንጫው ደም እየፈሰሰ ጫካ ውስጥ ሞቶ እንደተገኘ ወዲያው ለምርመራ ወደ ጅማ ሆስፒታል ተልኳል። በተጠቀሰው ዓመተ ምሕረት በየም ልዩ ወረዳ ሳጃ ከተማ 4 ኦርቶዶክሳውያን ክርስቲያኖች በገጀራ ተጨፍጭፈው ተገድለዋል።

5.4 ከ2010 ዓ/ም የደረሱ ጥቃቶች በኋላ

5.4.1 ኮካ ወረዳ፡-

የቤተ ክርስቲያን ንብረት በሚገኝበት ቤት ውስጥ የእስልምና እምነት ተከታይ በጉልበት በመግባት አልወጣም በማለቱ ጉዳዩን ለጸጥታ አካላት ማሳወቅ ቢቻልም መፍትሔ ሳይሰጠው ቀርተዋል።

5.4.2 ዶዶላ

ከጥቅምት 12 እስከ 15 ቀን 2012 ዓ. ም ባሉት አራት ቀናት የጃዋር መሐመድን የድረሱልኝ ጥሪ ተከትሎ የወጡ የተቃውሞ ሰልፎች ጥቃታቸውን ወደ ክርስቲያኖች አዙረውታል። በዚህ ምክንያት በዶዶላ ከተማ የብዙ ኦርቶዶክሳውያን ሕይወት ተቀጠፈ። በሙቶ የሚቆጠሩ ኦርቶዶክሳውያን ቤትና ንብረታቸው ስለወደመባቸው ለስደት የዳረገ ሆኗል፡፡ በወቅቱ 10 ኦርቶዶክሳውያን የተገደሉ ሲሆን ቁጥራቸው ቀላል የማይባል ቆስለዋል፤ ግምቱ በትክክል ያልታወቀ ንብረት ውድሟል፡፡

የተገደሉ ኦርቶዶክሳውያን

1) ዝናቡ ጌታነህ
2) ምሕረተ አብ ደጄኔ
3) ኃይሉ አስማረ
4) ጸጋዬ ገ/መስቀል
5) ባሕሩ በቀለ ደሱ
6) ወ/ሪት ዘኑሼ ሲሳይ
7) ወጣት እሸቱ ተሰፋዬ
8) አነጋግር ደሴ
9) እሸቱ ግርማ
10) ግርማ ተሰፋዬ

አሟሟታቸውን በተመለከተ

ሀ) ወ/ሪት ዘኑሼ ጡቷን ቆርጠው አሰቃይተው የገደሏት ሲሆን ሌሎችን ደግሞ በገጀራ አርደው ገድለዋቸዋል። አቶ ኃይሉ አስማረ የወደቁትን ሰዎች አስከሬን ሲያነሣ በመገኘቱ በጥይተ ተመቶ ከወደቀ በኋላ በዱላ ቀጥቅጠው መስጊድ ውስጥ አስገብተው በዛገ ቆርቆሮ አርደው ገድለውታል።

ለ) ተደብድበው ሐኪም ቤት ለሕክምና በገቡበት በመርፌ ተወግተው የተገደሉ፣ በፖሊስ በቍጥጥር ሥር ከዋሉበት ተወስደው የተገደሉም አሉ።

ሐ) የመንግሥት የሥራ ኃላፊዎች ከጥቃት እንከላከልላችሁ ብለው በመንግሥት መኪና ጭነው ከወሰዷቸው በኋላ ከከተማ አውጥተው ያሳረዷቸው አሉ።

መ) በድብደባ እና በጥይት ተመተው ከባድ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው 28 ሰዎች አሉ።

የመንግሥት የደኅንነት እና የአስተዳደር መዋቅር ሁኔታ

በጥቃቱ ወቅት የመንግስት ኃላፊዎች ግዴታቸውን በአግባቡ አልተወጡም፡፡ በተለይ የወረዳው የደህንነት ኃላፊ ለአጥቂዎቹ ሽፋን በመስጠት ሲያስጠቁ እንደነበርና፣ በአንዳንዶቹ የጥቃት ድርጊቶችም በቀጥታ ተሳታፊ እንደነበሩ መረጃዎች ያሳያሉ ፡፡ ወደ ፖሊስ ጣቢያ ሸሽተው የገቡና፣ በሕግ ጥላ ሥር የነበሩ ሰዎች ለገዳዮች ተላልፈው ተሰጥተው በመንግስት መሥርያ ቤት በቀበሌ ውስጥ ተገድለዋል፡፡ እነዚህ ሁሉ ሁኔታዎች የሚያሳዩት ብዙዎቹ የመንግስት መዋቅራት በወረዳው የአጥቂው ወገን በመሆን ኃላፊነታቸውን የተው መሆናቸውን ነው፡፡

የሌሎች ሃይማኖቶች ሚና

በዚህ ከተማ በተፈጸመው ጥቃት የእስልምና እምነት ተከታዮች በቡድን ሆነው ሲያጠቁ ነበር፡፡ በኦርቶዶክሳውያን ላይ የደረሱት ጥቃቶች ሙሉ በሙሉ የተፈጸሙት በእስልምና እምነት ተከታዮች ነው፡፡ እስልምና አንደ ተቋምም ሱታፌ አድርጓል፡፡ ለምሳሌ መጀመርያ በጥይት የተመቱት ሰማእት አቶ ኃይሉ አስማረ በዱላ ከቀጠቀጧቸው በኋላ ሕይወታቸው ያለፈው ጎትተው ወስደው መስጊድ ውስጥ አስገብተው በዛገ ቆርቆሮ በማረድ ነው፡፡ ይህ ሁኔታ የሚያሳየው ከተርታ ግለሰቦች ጥቃት በተጨማሪ መስጊድ ውስጥ እንዲህ ያለ ድርጊት ሲፈጸም የእምነቱ መሪዎች ሙሉ ተባባሪነት እንዳለም የሚያሳይ ነው።

የኦርቶዶክሳውያን ምእመናን ሁኔታ

ምእመናን ጥቃቱ ከመጀመሩ በፊት ያለውን ሁኔታ አይተው ለመንግስት ለወረዳውና ለከተማው የደህንነት ቢሮ አመልክተው ነበር። ነገር ግን "አርፋችሁ ተቀመጡ" የሚል መልስ ነው የተሰጥቷቸው፡፡ ጥቃቱ ከተከፈተባቸው በኋላ ቁጥራቸው ፍጹም ተመጣጣኝ እንዳልነበር እና አጥቂዎች እጅግ ብዙ ነበሩ። በተወሰነ መልኩም ራሳቸውን ለመከላከል ቢሞክሩም ስላልቻሉ፣ የሞቱት ሞተው የቻሉት አካባቢያቸውን ጥለው በመውጣት ቤተ ክርስቲያን ተጠልለዋል፡፡ እስከ ቀርብ ጊዜ ድረስም እርዳታ እዛው ሲጫንላቸው የቆየ ሲሆን፣ በቅርቡ በከተማዋ እርቀ ሰላም ተፈጽመዋል

ንብረታቸው የወደመባቸው ኦርቶዶክሳውያን

በዚህ ጥቃት የበርካታ ኦርቶዶክሳውያን መኖርያና ንግድ ቤቶች በዝርፊያ እና በቃጠሎ የወደሙ ሲሆን ባጠቃላይ የ135 ኦርቶዶክሳውያን መኖርያ ቤት፣ ንግድ ቤት እና የቁም እንስሳት የተዘረፉ ሲሆን፣ ከነዚህ ውስጥ 121 ከተዘረፉ በኋላ በእሳት

እንዲጋዩ የተደረጉ ናቸው፡፡ ከ640 በላይ የቁም እንስሳት ከኦርቶዶክሳውያን ተዘርፈው ተወስደዋል፡፡ ይህም የአንድ መቶ ሠላሳ አምስት አባወራዎች ንብረት ነው፡፡

5.4.3 ኤጀሬ

በ2010 ዓ.ም በአብይ ጾም በኤጀሬ ከተማ ውስጥ በሚገኘው የጥምቀት ታቦት ማደሪያ ስፍራ ላይ መሬቱ የኛ ነው በሚል በቦታው ላይ በሬ በማረድ “እኛ ዋቄ ፈታ ነን” ብለው በምዕመናን ላይ ሃይማኖታዊ ስርዓት ለማጥፋት ሞክረዋል፡፡

5.4.4 ፍቼ

በ2010 ዓ.ም በፍቼ ከተማ የአቡነ ሀብተ ማርያም ቤተ ክርስቲያንን ለመዝረፍና ለማቃጠል ሲገቡ የተገኙ ሁለት ሰዎች አንዱ ሸሽቶ ሲያመልጥ አንዱ የዕለቱን ጥበቃ ሰራተኛ በጩቤ ወግቶ ለመግደል ሲሞክር ሁለተኛው የጥበቃ ሰራተኛ ትኩሶ ባልደረባውን ማዳኑና በቁጥጥር ስር እንዲውል አድርጓል።

5.4.5 ባሌ

ባሌ ጎባ ሀገረስብከት በሐምሌ 14/2010 በተፈጠረው የሃይማኖት ግጭት 11 ምዕመናን ተገለዋል፤ እንድሁም 3 የኦርቶዶክሳዊያን ሱቅ ተዘርፏል። የኦርቶዶክሳውያን ቤቶች በድንጋይ ተመተዋል። ሁለት ቤቶች ተቃጥለዋል፤ ተዘርፏል፤ በክርስቲያኖች ላይም አካላዊ ድብደባ ደርሶባቸዋል፡፡ በሲናና ወረዳ አሰንበሬራ ቅ/ጊዮርጊስ የጥምቀት ስፍራ አጥር ለማፍረስ ተሞክርዋል። በዚህም የሃየማኖት ግጭት ተነስቶ በሁለቱም በኩል ሰዎች ተጎድተዋል። በጥምቀት እና የመስቀል ክብረ በዓላት ግዜ ምዕመናን ላይ ድንጋይ የመወርወር ሙከራዎች ይደረጋሉ። በተጨማርም ለአገልግሎት የሚንቀሳቀሱ ዲያቆናትን መደብደብ ሁኔታዎች አሉ። በኮካሳ ወረዳ የቤተክርስቲያን ንብረት ቤት ውስጥ የእስላም እምነት ተከታይ በኃይል በመግባት ከቤቱ አልወጣ በማለቱ ለሚመለከተው የመንግስት አካል ቤተክርስቲያን አቤቱታ ብታቀርብም እስከአሁን ተገቢው ምላሽ አልተሰጠም።

5.4.6 በጅማ እና አከባቢዋ

ሐምሌ 16 ቀን 2010 ዓ.ም የአቶ ጌታ እንዳለ ባለ81 ቆርቆሮ ቤት ከነንተራው (3 ቤቶች) እና የሌሎች 4 ገበሬዎችን ቤቶች አቃጥለው ከነሙሉ ቤተሰባቸው አካባቢያቸውን ጥለው እንዲሰደዱ ተደርጓል።

ጥር ወር 2010 ዓ.ም. የአቶ ጉባይ አደራው ቤትን ሌሊት በመስበር ወደ ውስጥ ሲገቡ ራቁቱን በውስጥ ሱሪ ብቻ ሆኖ በመውጣት ሮጦ አምልጧል። እርሱን ለመምታት ሲታኮሱ እርስበርስ ስለተመታቱ (አንዱ እጁ ላይ ተመትቷል) "እርሱ ነው እንዲህ ያደረገን" በማለት ቤቱ ውስጥ ያለውን ንብረት አውድመው ቤተሰቡን አሳድደዋል፡፡ የተመታው ለመርዳት ሲሞክሩ በነበረበት ወቅት አጋጣሚዉን ተጠቅመው ሚስቱና ልጆቹ ወጥተው ተሰውረዋል፡፡ ጥሩ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ የነበረ ሲሆን በአካባቢው ያሉ ከፍተኛ ጥቃቶች በግላጭ የተጀመሩት በእሱ ላይ ነው፤ ከዛን ጊዜ ጀምሮም የት እንደገባ አልታወቀም፡፡

በአዲስ ልማት ቀበሌም እንዲሁ የክርስቲያኖች ቤቶች ተደብድበዋል፣ ክርስቲያኖቹም ተሰድደዋል፡፡የችግሩ መኖር በመንግሥት የበላይ አካላት ተሰምቶ መከላከያ ሠራዊትን ጨምሮ አጣሪ ሲላክ በወረዳውና በቀበሌው የሚገኙ የመንግሥት አመራሮች እንዲያጣራ የሚልኳቸው አካላት የአክራሪነት አስተሳሰብ ያላቸውን መርጠው ሲሆን ጥፋቱን ሸሽገው የቤተ እምነታቸው ተልእኮና በሚመስል መልኩ መረጃዎቹ

ተዛብተው ሪፖርት እንዲደረጉ ተደርጓል፡፡ ወደ ቄስ ገበዙም በመሄድ "ዝም በል፤ አንድ ምእመን እስኪቀር ድረስ እንኳን መናገር የለብህም፤ ለምን ወደ ሌላ ቦታ ትደውላለህ፤ አርፈህ ተቀመጥ" የሚል ማስፈራሪያ ይደርስባቸዋል፡፡ ከወረዳው ጸጥታ ዘርፍ አቶ ጃፈር የሚባልና አድማ በታኝ ነው የተባለ ግለሰብም በተደጋጋሚ ለዚሁ ጉዳይ ወደ ቄሰ ገበዙ ይመላለሱ ነበር። ይሁን እንጂ ቄስ ቢተው ገረመው፣ እንደ ሌሎቹ ክርስቲያኖች ቤታቸው ሌሊት ሌሊት ሲደበደብ ስለሚያድር አይነ ስውር ባለቤታቸውንና 6 ልጆቻቸውን (ህጻናትን ጨምሮ) ከአንድ ዓመት በፊት ታኅሳስ ወር 2010 ዓ.ም. ውስጥ ወደ ትውልድ ቀዬአቸው መልሰው ልከው እርሳቸው ግን የእግዚአብሔር ማደሪያ የሆነችውን ታቦተ ኪዳነ ምሕረት ጥሎ ላለመውጣት በጸሎትና በለቅሶ ተግተው ከአንድ ዓመት በላይ ከቅጽር ጊቢዋ ሳይወጡ ቆይተዋል፡፡

ሆኖም መከራው ሲበረታባቸው፣ በዙሪያቸውም ያሉ ምእመናን በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድለውና ተሰድደው ሲያዩ፣ አብረዋቸው የሚቀድሱ 13 ካህናት (1 መሪጌታ፣ 8 ካህናት እና 4 ዲያቆናት) በመከራው ጽናት ምክንያት መጋቢት ወር 2010 ዓ.ም. ውስጥ ጥለው ሲሰደዱ፣ የቤተሰባቸውም ውትወታ አላስቀምጥ ቢላቸው፣ ምእመናን ሳይኖሩም ታቦትና ካህን ህልውና የላቸውምና ሚያዝያ 24 ቀን 2011 ዓ.ም የቤተ ክርስቲያኗን ቁልፍ ለሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ ሊያስረክቡ ከከተቱበት ደብር ወጥተው ወደ ጅማ ሄደዋል፡፡ ወደ ጅማ የቄሱ መሄድ ሲሰማ ሊሙ ገነት ድረስ በሞተር ተከትለው ሊሙ መድኃኔዓለም ቤተ ክርስቲያን ሲገቡ ስለዩዋቸው ጸሎተኛ በመምሰል በአጸዱ ስር ሆነው ሲጠባበቁ ባለመውጣታቸው ስልክ በመደወል የትም እንዳይሄዱና በሞተር ይዘዋቸው ለመሄድ እየጠበቋቸው እንደሆነ ይነግሯቸዋል፡፡ ካህኑም ወዴትም መሄድ እንደማይፈልጉ በስልክ ምላሽ ከሰጡ በኋላ ከዕይታ ተሰውረው በማምለጥ ጅማ በሰላም ደርሰዋል።

ሊቀ ጳጳሱን አቡነ እስጢፋኖስን አግኝተው ቤተ ክርስቲያንና ምእመናን ላይ ስለደረሰው ግፍ ሁሉ በእንባ ተሞልተው አስረድተዋል። የቄስ ቢተው "ክርስቲያን በየአቅጣጫው እየተገደለና እየተሰደደ ነው፤ ለችግራችንም የሚደርስልን አልተገኘም፡፡ በዚህ ዙሪያ ኦርቶዶክስ ተዳክማለች። እኔም ከዚህ በኋላ ኦርቶዶክስ ረዳት የላትምና በየትኛው ቦታ ቢሆን ቄሰ ገበዝ ሆኜ አላገለግልም፡፡ ቤተ ክርስቲያን መብቷን ማስከበር አለባት፡፡ ሕገ መንግሥቱም ቢሆን ለሁሉም እኩል የሚሠራ ከሆነ መተግበር አለበት፡፡ በቤተ ክርስቲያን ላይ የደረሰው ይህ ሰቆቃ ለክርስቲያኖች ከደረሰ፤ ከዚህ በኋላ ብሞትም አይቆጨኝ" በማለት ስለጉዳዩ አሳሳቢነት ተናግረዋል። ይህ ሁሉ ሰቆቃ ሲፈጸም "ሸፍታ ናቸው" በሚል ሽፋን የሚጠሩና ለዚሁ እኩይ ተግባር፣ ለሃይማኖታቸው አውቀው ከሸፈቱ አካላት መካከል ብዙዎችን የገደለ፣ የዘረፈና ያሳደደው አቶ መሃመድ ሳኒ እንደናው ነው። የመከላከያ ሠራዊት ሲመጣ ሽፍታ ናቸው የተባሉት የሚገኙት እንደ ሽፍታ ጫካ ሳይሆን በከተማው ውስጥ ለዚያውም የወረዳ ባለሥልጣናት ተብዬዎች በሚያውቋቸው መሸሸጊያዎች መሆኑ ለዚህ ማረጋገጫ ነው። የወረዳው ባለሥልጣናትና የፖሊስ አባላት ችግሩን ከመስማትም በላይ ቢያዩም በሃይማኖት መሰሎቻቸው ለሆኑት አጥፊዎች በመወገን ለጋራ ዓላማ የተሠለፉ መሆናቸውን አረጋግጠዋል፡፡ ፖሊስ የሚገደሉ ክርስቲያኖቸን አስከሬን ለማንሳት እንኳን በማግስቱ እንጂ በሰዓቱ አይደርስም፤ የሚቾችን አስከሬን ለማስመርመር ወደ ጅማ ለመውሰድ ለትራንስፖርት ከ6ሺህ እስከ 7ሺህ ይከፈላል። ተመሳሳይ ሁኔታዎች ሲደጋገሙና ህዝበ ክርስቲያኑ ሰሚ በማጣቱ ምክንያት አብዛሃኛው ተሰድዶ ይሄዳል፡፡ጥቃቱ በክርስቲያን "ጥንተ መጠሪያ" በተለምዶ "አማራ ላይ ያነጣጠረ" ይባል እንጂ ግልጽ የሃይማኖት ጦርነት ነው፡፡ ምክንያቱም በአካባቢው ከአማራ ጎሳ ጋር አብረው ሰፍረው የነበሩ የሸዋ የመጡ ኦሮሞዎችም አብረው የገፈቱ ቀማሽ፣ የጥቃቱ ሰለባ ሆነዋል፡፡

በደዴሳ ወረዳ ግንቦት ወር 2010 ዓ.ም ውስጥ 3 ክርስቲያኖች ደዴሳ ወንዙ ዳር በመሮ ጢሳ ቀበሌ መሻገሪያ በኩል (አትናጎ ወረዳ ክልል ውስጥ ይገባል) የተገደሉ ሲሆን ሊሙ ገነት ቅዱስ ዑራኤል ቤተ ክርስቲያን ተቀብረዋል፡፡ አንደኛው ሮጦ አምልጧል፤ ቤተሰብናልጆቻቸውም ተሰድደዋል፡፡ ችግሩ የተጀመረው የካቲት 13 ቀን 2010 ዓ.ም ነው፤ ብዙአየሁ እንዳሰኘው የተባለ ሰው ተገድሎ ጫካ ውስጥ ተጥሎ ተገኝቷል። ይህንን የተመለከቱ ኦርቶዶክሳውያን መጋቢት 3 ቀን 2010 ዓ.ም አካባቢውን ለቅቀው እቃቸውን በተሽከርካሪ ላይ ጭነው ሊወጡ ሲሉ ግርማ ጋሹ እና ፋንታ ታሪኩ የተባሉ 2 ሰዎችን ከተሽከርካሪው አስወርደው የኋሊት አስረው ገድለዋቸዋል። በወቅቱ ሾፌሩ ያየውን በወረዳው ፖሊስ ጣቢያ ቀርቦ አመልክቷል፡፡ ገዳዮቹ ሙስሊም መሆናቸውንም ታዝቧል። ከመጋቢት 5 ቀን 2010 ዓ.ም. እስከ ሚያዝያ 5 ቀን 2011 ዓ.ም. ድረስ አሥራ ሁለት ምእመናን ተገድለዋል። ግንቦት 7 ቀን 2010

ዓ.ም. አካባቢ አቶ ጋሻው ታመነ የሚባል የሸዋ ኦሮሞ ምሽት 2፡00 ላይ በገደሞ (ገጀራ መሠል ብረት) አንገቱን በመቁረጥ ገደሞውንም ጥለው ሄደዋል፤ የጣር ጩኸት ሲያሰማ ሰው ቢደርስም ወዲያው ነፍሱ ከሥጋው ተለይታለች፡፡ ጋሻው ትዳር ያልያዘ ወጣት ሲሆን ቤተሰቦቹ (ወላጆቹና ወንድም እህቶቹ) እዛው ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን ቀብረውት "እዚህ አንኖርም" በማለት አካባቢውን ለቅቀው ተሰደዋል።

5.4.7 ወልዲያ ከተማ

በ2010 ዓ.ም ጥምቀት በዓል ማግስት የቃና ዘገሊላ ዕለት የቅዱስ ሚካኤልን ታቦት በዝማሬ አጅበው የተመለሱ 9 ክርስቲያኖች የተገደሉት በመንግሥት ወታደሮች ነው።

5.4.8 ጅግጅጋ

ሐምሌ 28 ቀን 2010 ዓ.ም በጅግጅጋ ሒጎ በሚል ስም በተደራጁ ኃይሎች የአድባራትና የገዳማት በእሳት መቃጠል፣ የካህናትና ምእመናን በገጀራና በድንጋይ፣ በቢለዋና በጥይት ተቀጥቅጦ በግፍ መገደልና በእሳት መቃጠል ተፈጽሟል። በሴቶች ላይ ጾታዊ ጥቃት ደርሷል። 7 ካህናት በግፍ ተገድለዋል፤ በእሳት ተቃጥለዋል። በአጠቃላይ 29 ሰዎች ሲገደሉ፣ በመቶዎች የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች ከፍተኛ ድብደባና ማሰቃየት ተፈጽሞባቸዋል። ነፍሰ ጡር እናቶች እና ሕፃናት ሳይቀሩ ሴቶች በአሰቃቂ ሁኔታ ተደፍረዋል። የሊቀ-ጳጳሱ መኖሪያ መንበረ ጵጵስና በርና መስኮቱ ተገነጣጥለው እያንዳንዱ ዕቃ ተወስዷል። ጥቃት ፈጻሚዎቹ መውሰድ የሚችሉትን ወስደው ያልቻሉትን ደግሞ አቃጥለው ሄደዋል። የበርካታ ምዕመናን ቤት እየተሰበረ ዘረፋ ተፈጽሟል። በሺዎች የሚቆጠሩ ክርስቲያኖች አካባቢያቸውንና ቀያቸውን ለቀው እንዲሰደዱ ሆኗል፡፡

የሕዝብ ሀብትና ንብረት ተዘርፏል፤ ረዥም ዓመታት ያስቆጠሩ የቤተ ክርስቲያን ሀብት፣ ንብረት፣ ቅርሶችና ንዋየ ቅድሳት ወድመዋል።ድርጊቱ በተቀናጀና በተጠና መንገድ የተፈጸመ ስለነበር ብዙ ውድመት ደርሷል። ጥቃቱን በዋናነት የክልሉ ፕሬዝዳንት እና ካብንያቸው በበላይነት እንደመሩት የሚታመን ሲሆን የክልሉ ምክር ቤት የካብኔ አባላት ዓርብ ዕለት ሐምሌ 27 ቀን 2010 ዓ.ም በጽ/ቤታቸው ተሰብስበው በክልሉ ውስጥ የሚገኙ ከሱማሌ ተወላጆች ውጭ ያሉ ነዋሪዎች ላይ ዘርፉያና ግድያ፣ በቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ላይ አብያተ ክርስቲያናቻችንን በቃጠሎ የማዉደምና በአገልጋዮቿ ላይ የግፍ አገዳደል እንዲፈፀም፣ እና እንዲቃጠሉ አዋጅ በመንገር ዘመቻውን መርተዋል፡፡ ዓርብ ዕለት በየመስጊዶቹ በለሆሳስ መመሪያና ትእዛዝ እንዲተላለፍ አድርገዋል። የጥቃቱን ሚስጢታዊነት ለመጠበቅ ሲባል ከሱማሌ ተወላጅ ዉጭ የሆኑ ሹፌሮችና ሠራተኞች ቀድመዉ ረጅም እረፍት እንዲወስዱ እና ቁልፎቻቸው እንድያስረክቡ የተደረገ ሲሆን ከመንግሥት በጀት በተገዙና ለመንግስትና ለሕዝብ ስራ ብቻ በተመደቡ ተሽከርካሪዎችና የመንግስት ነዳጅ ተጠቅመው አደጋዉን አድርሷዋል። የጥቃቱ ዋና ተዋናዮች ለረጅም ጊዜ ለዚሁ አደጋ አፈጻጸም የቅድመ ዝግጅት ስልጠና የወሰዱ ወጣቶች በአካባቢው አጠራር ሒጎ ተብለው የሚጠሩ የልዩ ሐይል ፖሊስች አባላትና ከ4 ክ/ጦር እንደማያንስ የሚገመተዉ በመንግስት በጀት በቂ የጦር መሣሪያ የታጠቁ ናቸው ፡፡

1) የካህናት እና የምእመናን ሞት

ቄስ ጌጤነው ወረታው ፡- የደብረ ሰዋሰው ቅድስት አርሴማ ገዳም አገልጋይ የነበሩት ቄስ ጌጤነው ወረታው ፤ በምስራቅ ጸሐይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን ግቢ ውስጥ ቤተክርስቲያኗን ከመጣው አደጋ ለመከላከል በሚያደርጉት የመከላል እየሞከሩ በነበረበት ወቅት በአጥፊ ኃይሎች በድብደባ ተገለው በቤንዚን አርከፍክፈው ያቃጠሏቸዋል። ቄስ ጌጤነው ወረታው የ13 ዓመትና 8 ዓመት ሴት ልጆች አባት ነበሩ። አባ ገ/ማርያም አስፋው፡- የቤተ ክርስቲያኑ ጽዳትና ደዋይ የነበሩ ሲሆን በድብደባ ከገደሏቸው በኋላ በእሳት አቃጥለዋቸዋል።

መሪጌታ አብርሐም ጥጋቡ፡- መሪጌታ አብርሃም ጥጋቡ የደብረ ሰዋሰው ቅድስት አርሴማ ገዳም የቁጥጥር ሰራተኛ የነበሩ ሲሆን- በድብደባ ሕይወታቸው ያለፈና የተቃጠሉ ናቸው፡፡ መሪጌታ አብርሐም ጥጋቡ ሁለት ልጆች የነበሩ ናቸው።

ቄስ ኪዳነ ማርያም ንብረቱ፡- በደጋ ሀቡር መካነ ሰማዕት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ቀዳሽ ቄስ የነበሩ፣ በድንጋይ ተወግረው የተሰዉ፣ 5 ዓመት እና 6 ወር ሕጻናት አባት ነበሩ። ቄስ ያሬድ ሕውዕ፡- የዋርዴር ደብረ ብስራት ቅ/ገብርኤል ቤተክርስቲያን አገልጋይ ቄስ የነበሩ፣ በድንጋይ ተወግረው የተሰዉ መሆናቸዉን ለማረጋገጥ ተችሏል።

ስዕል 12፡ በጂጂጋ ሐምሌ 28 ቀን 2010 ዓ.ም ሒጎ በሚል ስም በተደራጁ ኃይሎች ተገለው በእሳት የተቃጠሉ ካህናት በከፊል

2) የሰው የአካል ጉዳት (ድብደባ)

አባ ሳሙኤል፡- ዋርዴር ቅዱስ ገብርኤል ቤ/ክ ቀዳሽ ሲሆኑ በድብደባ ከፍተኛ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው፤ በትራንስፖርት ችግር ምክንያት በወቅቱ ህክምና ያላገኙ፡፡

መላከ ፀሐይ ቆሞስ አባ ገ/ጻዲቅ ፡- የም/ፀ/ቅ/ኪ/ምሕረት አስተዳዳሪ ሲሆኑ በድብደባ ከፍተኛ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው ሲሆን፤ ደብድበው ከጣሏቸው በኋላ በቤንዚን ሊያቃጥሏቸው ሲሉ በእግዚአብሔር ሐይል የተረፉ፤

መ/ር ጌራወርቅ አበባው፡- የምስራቀ ፀሐይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት የመፅሐፍት መምህር፤ በድብደባ ጎድተዋቸው ሞተዋል ብለው ሊያቃጥሏቸው ሲሉ በእግዚአብሔር ቸርነት የተረፉ፤

መ/ር ሃይማኖት ውብሸት፡- የምሥራቀ ፀሐይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ካቴድራል የአቋቋም መምህር፣ ከፍተኛ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው፤ ዲ/ን **የሺዋስ ገነቱ፡-** የምሥራቀ ፀሐይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ካቴድራል ሰባኬ ወንጌልና ቀዳሽ ፣ ከፍተኛ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው ዲ/ን ገብሩ **ቶኒ**፡- የካቴድራሉ ሂሳብ ክፍልና ሰባኬ ወንጌል ከፍተኛ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው፤

ዲ/ን አዕምሮ ታረቀኝ፡- የደብረ ይድረስ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤ/ክ አገልጋይ በድብደባ ሙሉ ፊቱ ላይ ከባድ ጉዳት አድርሰውበት በሕክምና ላይ የሚገኝ፤

መርጌታ ታደሰ ገብረ ማርያም፡- የቅዱስ ሚካኤል አገልጋይ በገጀራ እጃቸው ላይ ከባድ ጉዳት አድርሰውባቸው ህክምና ላይ የሚገኙ፤ ሌሎች የተደበደቡ ዝርዝር

1. ዲ.ን ሲራክ ጥበቡ
2. እማሆይ ወለተ ትንሣኤ ተሰፋ
3. ግዛው አበበ
4. ወ/ት ስዕርተ
5. ወ/ሮ ፍሪ
6. አቶ አባተ
7. ገብሩ ኃይሌ
8. ወ/ሮ ዘነቡች
9. አቶ አትክልት

3) በአደጋ ምክንያት የተሰደዱ አገልጋዮች

1. ሊቀ ሕሩያን አይነኩሉ ፍቅሬ፣ የደብረ ይድረስ ቅዱስ ጊዮርጊስ አስተዳዳሪ፣
2. መሪጌታ ፍሬው ካሳ፣ የደብረ ይድረስ ቅዱስ ጊዮርጊስ አገልጋይ፣
3. ቄስ የኔነህ ዘላለም፣ የደብረ ይድረስ ቅዱስ ጊዮርጊስ አገልጋይ
4. መልአከ ገነት ፍሰሓ ቢራራ፣ የደብረ አሚን ተክለ ሃይማኖት አስተዳዳሪ፣
5. መ/ሣህል አባ ገብረ ሥላሴ መንግሥቱ የደብረ አሚን ተክለ ሃይማኖት አገልጋይ፣
6. ቄስ መርሻ ነጋው፣ ቀ/ዳሃር ደብረ መድኃኒት ቅድስት ማርያም አገልጋይ፣
7. ቄስ መርሐ ጽድቅ ልየው፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
8. ቄስ በቃሉ ምስጢር፣ መ/መ/ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
9. ሊ/ሊ.ቃውንት ያሬድ አፈ ወርቅ፣ መ/መ አድባራት ቅ/ሚካኤል የአቋቋም መምህር፣
10. መ/ር ፍሬ ስብሓት፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል የድጓ መምህር፣
11. ግሩም ባሻህ ውረድ፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
12. ዲ/ን ዓለምነህ አስማረ፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
13. ዲ/ን ዳዊት አለሙ፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
14. ዲ/ን ብርሃኑ አሰፋ፣ መ/መ አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ፣
15. ዲ/ን የሺህዋስ ገነቱ፣ የቅድስት ኪዳነ ምሕረት አገልጋይ በሕክምና ላይ ያለ
16. መላከ ጸሐይ ቆሞስ አባ ገ/ጻዲቅ፣ በሕክምና ላይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት አስተዳዳሪ፣
17. መ/ር ጌራ ወርቅ አበባው፣ በሕክምና ላይ ሐረር የኪዳነ ምሕረት አገልጋይ፣
18. መ/ር ሃይማኖት ውብሸት፣ በሕክምና ላይ ሐረር የኪዳነ ምሕረት አገልጋይ፣
19. ቄስ ኤፍሬም ፋንታሁን፣ መ/መ/አድባራት ቅ/ ሚካኤል አገልጋይ ካህን
20. መ/ር ክፍሌ ሞቱማ፣ የስብከተ ወንጌል ኃላፊና ዲያቆን የኪዳነ ምሕረት አገልጋይ፣

4) በአብያት ክርስቲያናትና በምእመናን ንብረት ላይ የደረሰ ጉዳት

መልዕልተ አድባራት ደብረ መዊዕ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን

በዙሪያው በሚገኙ የገቢ ማስገኛ ባለ 4 ሕንፃ መስታወት፣ በር እና መስኮት ተሰባብሯል። ግምቱ የማይታወቅ በሕንፃዉ ውስጥ የነበረ የተከራዮች ንብረት ተዘርፏል፣ ሕንጣ ቤተ ክርስቲያኑ በምእመንና በአገልጋዮች ጥረት ቢተርፍም በዙሪያዉ የነበሩ የቤተ ክርስቲያኑ ትምህርት ቤት አንድ ክፍል ከነሙሉ ንብረቱ ተቃጥሏል፤ ሦስት ሱቆች ተቃጥለዋል፤ በ2 መጋዘን የነበረ ንብረት ተዘርፏል፤ በሮቹም ተሰብረዋል። በላሜራ የተሠራ የብረታ ብረት ማምረቻና መሸጫ የነበሩ ሁለት ቤቶች ተዘርፈዋል፤ አንድ መኖሪያ ግቢ ቤት ወደ 8 ክፈል የሚሆን ንብረቱ መዘረፉና መሰባበሩ ተረጋግጧል።

ምሥራቀ ፀሐይ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ካቴድራል

ሐምሌ 26 2010 ኀሙስ እለት በጅግጅጋ ዜድ ኤም ኢንተርናሽናል ሆቴል የክልሉ ፕሬዝዳንት ደጋፊዎች ተሰብስበው በከፍተኛ ደረጃ ሲመክሩ ውለዋል፡፡ በበነጋው ሐምሌ 27 ዓርብ ምሳ ሰዓት ላይ “እስከ መገንጠል” የሚል አሳብ ሲናገሩ ተሰምተዋል፤ በየሆቴሉም የሚያውቋቸውንና ተናጋሪ የሚሏቸውን እየሰበሰቡ፣“እኛም ከኢትዮጵያ እንገነጠላለን” እያሉ ሲቀሰቅሱ ውለዋል። ፕሬዝዳንቱም፣ “ኦሮሞና አማራ ነዳጁን ወስዷል፤ የሚያስተዳድረው ኦሮሞና አማራ ነው፤ እኔ አያገባኝም፤ የነዳጅ ገቢው 5 በመቶ ነው የሚደርሳችሁ ተብሏል፤ ከአሁን በኋላ ራሳችሁን ነፃ የምታውጡ ከሆነ አውጡ፤ እኔ አላውቅም፤” በማለት ለተወሰኑ ሰዎች ተናግሯል፡፡

ስዕል 13፡ ሐምሌ 28 2010 የጂጅጋ ኪዳነ ምህረት ቤተ ክርስቲያን በአጥቂዎች በተቃጠለበት ወቅት

ስዕል 14፡ በጂጅጋ ቤተ ክርስቲያንና በምእመናን ላይ አደጋው ከደረሰ በኋላ በአዲስ አበባ የሚኖሩ ምእመናን ያደረጉት ሰላማዊ ሰልፍ

ቅዳሜ ጠዋት ወደ 2 ሰዓት አካባቢ የጥምቀት በዓል በሚከበርበት ዐደባባይ ላይ ረብሻ ተነሣ። በአጠገቡ ከነበረ ትልቅ የገበያ አዳራሽ ያገኙትን ሰው ሁሉ መደብደብ፣ ንብረት መዝረፍ ጀመሩ። "ዐቢይ ዳወን"፣ "ሎንግ ሊቭ አብዲ ዑመር" በማለት አጥቂዎቹ መፈክር ያሰሙ ነበር፡፡ የዲ ኤም ሲ ተሳቢ መኪኖች፣ የግልና የመንግሥት ተሽከርካሪዎችና የግለሰብ ባጃጅ ተወስደዋል። የኦሮሚያ ኅብረት ሥራ እና የቡና ባንክ ገንዘባቸውን ከዘረፉ በኋላ፤ ሰነዶችን አወጥተው አስፋልት ላይ በትነዋል፡፡ ከዚያ በመቀጠል አብያተ ክርስቲያኑን ወደ ማቃጠል ተሸጋግረዋል። ከረፋዱ አራት ሰዓት ጀምረው፣ መንበረ ጵጵስናው የሚገኝባትንና በብፁዕ አቡነ ያሬድ ቅዳሴ ቤቷ የተመረቀውን የምሥራቀ ፀሐይ ኪዳነ ምሕረት ካቴድራል ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን፣ ቤተ ልሔም፣ ግብር ቤትና ጠቅላላ ንብረቷን አቃጠሉ፤ ተቋሞቿን አፈራረሱ፤ መንበረ ጵጵስናውን ሰባበሩ፡፡ 12 መኖርያ ቤቶች፣ 8 የመማሪያ ክፍሎች ያሉት የቅዱስ ያሬድ ት/ቤት፣ አንድ የእንጨት ሥራ ቤት፣ የካቴድራሉ ቢሮዎች የቻሉትን ያህል ንብረት ዘርፈው የቀረውን ገነጣጥለውና አቃጥለዉታል።

ስዕል 15፡ ቃጥሎ የደረሰበት የምሥራቀ ፀሐይ ኪዳነ ምሕረት ካቴድራል ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን፣

ደብረ ሰዋሰው ቅድስት አርሴማ ገዳም መቃኞ ቤተ ክርስቲያን

በ 2009 የተመሠረተች የደብረ ሰዋሰው ቅድስት አርሴማ ገዳም መቃኞ ቤተ ክርስቲያን በወቅቱ በነበሩት የክልሉ ፕሬዝዳንት ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አማኞች ተብሎ ለመካነ መቃብር የተሰጠንና የይዞታ ማረጋገጫ ባለው ቦታ ላይ የተሠራች ናት። ዋናው ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን ጎን ለጎን እየተሠራ የነበረ ሲሆን በማኅበረ ቅዱሳን፣ የአብነት ት/ቤት ለመገንባትም የታቀደባት ገዳም ናት። ሐምሌ 28 ቀን 2010 ዓ. ም በተደራጁና ራሳቸውን ሔጎ ብለው በሚጠሩ አካላት መቃኞዋ ተቃጥሏል።

ደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ካቴድራል

በከተማው የሕዝበ ክርስቲያኑ ንብረት እየተመረጠ አንድም ሳይተርፍ እንዲዘርፍና እንዲቃጠል ከተደረገ በኋላ፡ ሕዝቡም ወደ ደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ካቴድራል ገብቶ ተጠልሏል፡፡ ይሁን እንጂ የተደራጁት አጥቂዎች ወደ ቦታው በመሔድ ሕንፃ ቤተ ክርስቲያኑን እናቃጥላለን ሲሉ ሕዝቡ ተቃውሞ ደወል የተደወለ ሲሆን ቤተ ክርስቲያኑን ማቃጥል ሳይችሉ ቀርተዋል። ነገር ግን በዙሪያው በላሜራ ተሠርተው የተከራዩትን 3 ሱቆች አቃጥለዋል፡፡ ጥቃቱን ለመከላከል ከሞከሩ ሰዎች መካከል ሦስቱ የሊቀ ሥዩማን ጥበቡ ልጅ የሆነው ዲያቆን ሣራክ ጥበቡ፣ ቤተ ክርስቲያኑ አጠገብ የምትኖር ፍሬ የምትባል የፕሮቴስታንት እምነት ተከታይና ዲያቆን የሺዋስ ጥቃት ተፈጽሞባቸው ካራማራ ሆስፒታል ሕክምና ተደረጎላቸዋል።

የደጋሐቡር መካነ ሰማዕት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን

ከጅግጅጋ ከተማ ውጭ፣ የደጋ ሐቡር መካነ ሰማዕት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ተቃጥሏል፡፡ ዕቃ ቤቱ፣ የሰንበት ትምህርት ቤቱ አዳራሽና ባለ 24 ክፍል ቤቶች ተዘርፈው ተቃጥለዋል።

ስዕል 16፡ ሐምሌ 28 2010 የደጋሃቡር መካነ ሰማዕት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በአጥቂዎች በተቃጠለበት ወቅት

ዋርዴር ደብረ ብሥራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን

ዋርዴር ደብረ ብሥራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ሙሉ በሙሉ ተቃጥሏል፤ ቤተ ክርስቲያኑ ሦስት ቀዳሽ ካህናት የነበሩት ሲሆን፣ ቄስ ያሬድ ኀቡእ የተባሉት ተገድለዋል፤ ከከተማ ውጭ ጎትተው አውጥተው ደብድበው የጣሏቸው አንድ መነኮስ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶባቸዋል። በዙሪያው የሚገኙ ቤቶች በአደጋው ሳቢያ ተዘርፈዋል ተቃጥለዋል።

የቀብሪ ደሐር ደብረ መድኃኒት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን

የቀብሪ ደሐር ደብረ መድኃኒት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስትያኗ የተረፈች ብትሆንም ቢሮዎችና ቤቶች ተቃጥለዋል፤ ሁለት ካህናት ወደ ጅግጅጋ ከተማ አምልጠዋል፤ የቀሩት መከላከያ ሠራዊት ደርሶ ተርፈዋል፡፡

የጎዴ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያኑ

የጎዴ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያኑ፣ አጥሩና የተከራየ መጋዘኑ ቢቃጠልም ሕንፃ ቤተ ክርስቲያኑ ተርፏል፡፡ ከድሬዳዋ ወደ ጅቡቲ በሚወስደው መንገድ የሚገኙት የአይሻ ቅዱስ ጊዮርጊስ እና የደወሌ ቅዱስ ሚካኤል አብያተ ክርስቲያናት፣ በሶማሌ ሕዝብ ጠባቂነትና ተከላካይነት ጭምር ከቃጠሎ ሊተርፉ ችለዋል።

ደብረ ይድራስ ቅዱስ ጊዮርጊስ

በቤተ ክርስቲያኑ እቃ ቤት ቅዳሜ ላይ ጉዳት ካደረሱበት በኋላ ቤተ ክርስቲያኑን ደግሞ እሁድ ተመልሰው በእሳት እንዲቃጠል አድርገዋል። የዕቃ ቤቱና አንድ ቢሮ የሚገለገሉበት ከቆርቆሮ የተሰራ ቤት ከነ ሙሉ ንብረቱ ተቃጠሎ ወድሟል።

ቀላፎ ፈለገ ዮርዳኖስ ቅድስት ሥላሴ እና ቅዱስ ሚካኤል

ቤተ ክርስቲያኑና በዙሪያው የሚገኙ ቤቶች ሙሉ በሙሉ ተቃጥለዋል።

ስዕል 17፡ የተቃጠለው ቀላፎ ፈለገ ዮርዳኖስ ቅድስት ሥላሴ እና ቅዱስ ሚካኤል በከፊል

5.4.9 ሙቱ (ኢልባቡር)

ሚያዚያ 8 ቀን 2011 ዓ.ም በገቺ ወረዳ ሴከቻ ገበሬ ማኅበር የሚገኘው ቅ/ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ተቃጠለ፡፡ በጣም የሚያሳዝነው የቤተክርስቲያኑን መቃጠል ሰምተው ከሄዱ የጸጥታ አካላት መካከል ኢንስፔክተር ግርማ የተባለው ሰው በቤተክርስቲያኑ መቃጠል በማዘን ሰው እንዳቃጠለው ሲናገሩ ከነበሩት ውስጥ አንዱን ሰው በጥይት መትቶ ጉዳት አድርሶበት ሆስፒታል ገብቷል፡፡ የኢንስፔክተሩ ድርጊት ትክክል እንዳልሆነ ተጠቅሶ ለህግ የቀረበውን የክስ ደብዳቤ አንቀበልም ብለው የጣሉት ሲሆን ከሳሾቹ እስከአሁን ድረስ ችግር ላይ እንዳሉ ለማወቅ ተችሏል፡፡

አስገድዶ ማስለም

ሙቱ ገቺ ወረዳ ሴከቻ ገበሬ ማኅበር በሚገኘው ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያ የጥበቃ ሠራተኛ የነበሩትን አቶ ሙሉጌታ የተባሉትን ሃይማኖታቸውን ቢቀይሩ የቀበሌ ሊቀ መንበር እንደሚያደርጓቸው ቃል በገቡላቸው መሠረት አስልመው ሊቀ መንበር አድርገዋቸዋል፡፡ ለመሰናዶ ትምህርት ቤት መሥሪያ ቤተ ክርስቲያን በሰጠችው መሬት ላይ ወር ባልሞላ ጊዜ ውስጥ መስጊድ ተሠርቶበታል።

የፈረሱና ይዞታቸውን የተነጠቁ አብያተ ክርስቲያን

1. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ያዮ ወረዳ ቁራ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን
2. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ያዮ ወረዳ ሰዴ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን
3. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ሑሩሙ ወረዳ ባሮ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን
4. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ጮራ ወረዳ ድልቢ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን
5. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ጮራ ወረዳ ኩዌ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን
6. ኢሉባቡር ሀገረ ስብከት ቆሎ ኮርማ ደብረ ጽዮን ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን
7. ምዕራብ ሸዋ ሀገረ ስብከት ታጠቅ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን

በኢሉባቡር ዞን በተለያዩ ጊዜያት በሚፈጸሙ ትንኮሳዎች የተሰደዱ

- ያዮ ወረዳ መዝገበ ምሕረት ቅድስት ማርያም አጥቢያ 10 አባዎራዎች፣
- የንቦ ቅዱስ ጊዮርጊስ 15 አባ ወራዎች፣
- ኢሉ አባዲንካ ቅዱስ ገብርኤል ቁጥራቸው በውል የማይታወቁ ምእመናን፣
- ጮራ ወረዳ አባጎሮ ቅዱስ ሚካኤል 21 አባዎራዎች፣
- አቦ አቡነ አረጋዊ 50 አባዎራዎች፣
- ሑምቤ ቅዱስ ገብርኤል 40 አባዎራዎች ተፈናቅለዋል።

5.4.10 ጎሬ ከተማ

ጎሬ ከተማ ጎሬ ገነት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በ2011 ዓ.ም የተተከለውን የታላቁ ሰማዕት የአቡነ ሚካኤል ሐውልት ከቤተ ክርስቲያኑ ፊት ለፊት በሚገኘው አደባባይ ላይ እንደሚተከል ከመንግሥት እንዲሁም ከዐርበኞች አባቶች ታምኖበት ነበር፡፡ ሆኖም በጎሬ ሬድዮ ጣቢያ በሚሰራ ካሊድ ተብሎ በሚጠራ አክራሪ ሙስሊም አስተባባሪነት ፕሮቴስታንቶችን ጨምሮ "ሐውልቱ አደባባይ ላይ ከተተከለ ሞተን እንገኛለን፤ እሳቸው የሞቱት ሲሞቱ ነው፤ ኦሮሞ አይደሉም፤ አናውቃቸውም፤አይወክሉንም" ብለው በመቃወም አሁን ባለበት ቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ እንዲተከል ሆኗል፡፡

5.4.11 ግራር ጃርሶ ወረዳ

በጥር 10ቀን 2011 ዓ.ም በግራር ጃርሶ ወረዳ የአሌ ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን የጥምቀት ዋዜማ በዓል ላይ የተደራጁ ቡድኖች ካህናቱንና የሰንበት ት/ቤት ወጣቶችን የደበደቡ ሲሆን በድጋሚ መጋቢት 27 ቀን 2011 ዓ.ም የቤተ ክርስቲያኑን ዘበኛ ደብድበው ጉዳት አድርሰውባቸዋል።

5.4.12 በያያ ጉለሌ ወረዳ

ጥር 26 ቀን 2011 ዓ.ም በያያ ጉለሌ ወረዳ ዋቄፈታ ነን የሚሉ የተደራጁ ቡድኖች ተሰብሰበው በሬ አርደው ደሙን በግንባራቸው በመቀባት የኦሮሞ ባህልና ሃይማኖት ይሄ ነው ኦርቶዶክስ ሃይማኖት የእኛ አይደለም፣ የቤተ ክርስቲያኑ ይዞታ የሆነውን መሬት ለቄሮዎች ተከፋፍሎ መሰጠት አለበት በሚል መፈክር ማሰማት እና በግንባራቸው የተቀቡትን ደም በአቡነ ሀብተማርያምና በአቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ጠበል ታጥበዋል።

5.4.13 ጫንጮ ወረዳ

በየካቲት 2011 ዓ.ም በጫንጮ ወረዳ ቤተ ክህነት ስር የሚገኘውን የመነ አብቹ ደብረ ሳህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ለ24 ዓመት ይዞታ የነበረውን ባህር ዛፍ ሸጦ ለህንጻ ግንባታ ገቢ ለማገኘት ቢሞክርም የተደራጁ አካላት ባህር ዛፍ የገዛውን አካል እንዳይቆርጥ ማገዳቸው እና "ታቦታችሁን አንሱልን ስርታችሁ ብትጨርሱም እንኳን ለእኛ ታስረክባላችሁ እኛ እንገባበታለን" በማለት የማስፈራራት ድርጊት ፈጽመዋል።

5.4.14 ደገም ወረዳ

የካቲት 16 ቀን 2011 ዓ.ም በደገም ወረዳ የሚገኘውን የማሲ ቅዱስ ገብርኤል ህንጻ ቤተ ክርስቲያንን ሙሉ በሙሉ መቃጠሉና በቤተ ክርስቲያኒቱ የነበሩትን ታቦታትንና ነዋየ ቅድሳትን ወደ ባሕር ውስጥ ጥለው በምዕመናን ፍለጋ የቅ/ገብርኤል ጽላት ሲገኝ በደባልነት የነበረው የቅዱስ ባለወልድ ጽላት ግን ሳይገኝ ቀርቷል። በሚያዝያ 16 ቀን 2011 ዓ.ም በዚሁ በደገም የሚገኘውን የኤፌርሶ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያንን ቁልፍ ሰብረው ገብተው ክብሪትና ላይተር ይዘው ለማቃጠል ሲሞክሩ አንዱ ግለሰብ ሲያዝ ሰባቱ ግብረ አበሮች አምልጠዋል።

5.4.15 ሂደቡ አቦቴ ወረዳ (ሰሜን ሸዋ ሰላሌ)

ታህሳስ 28/2011 ዓ.ም የሂደቡ አቦቴ ወልዴ በዓለወልድ ቤተ ክርስቲያን የልደት በዓል ዋዜማ የሰንበት ትምህርት ቤት ወጣቶችን ከአዳራሽ አስወጥተው ዘፈን ሲዘፍኑበት አደሩ።

- መጋቢት 13 ቀን 2011 ዓ.ም በሂደቡ አቦቴ ወረዳ ኤጀሬ ከተማ የቅዱስ ዮሐንስ መጥምቀ መለኮት ቤተክርስቲያንን ቁልፍ

ሰብረው በመግባት ጽላቱንና ንዋያተ ቅዱሳቱን በሙሉ ዘርፈው ሹንቁራ በሚባለው ተራራ ላይ ወስደው ንዋየ ቅደሳቱን ሲያቃጥሉ ጽላቱን ማቃጠል አቅቷቸው ተገኝቶ ተመለሷል።

- መጋቢት 10 ቀን 2011 ዓ.ም የሂደቡ አቦቴ ስሬ ሞሮሴ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያንን 13 ጸበሎች ቆፋፍረው ማጥፋታቸው እና የጸበሉን ቧንቧ መሰባበራቸው መጋቢት 16 ቀን 2011 ዓ.ም በሂደቡ አቦቴ ወረዳ የሚገኘውን የአድዓ ቅዱስ በዓለወልድ ቤተ ክርስቲያን ቀን በቀን በእሳት ለኩሰው ነዋያተ ቅድሳቱ ሲቃጠል ሕንጻ ቤተ ክርስቲያኑ በሕዝብ ርብርብ መትረፉ፣

5.4.16 በኤፍራታና ግድም ወረዳ

በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በኤፍራታና ግድም ወረዳ የሚገኘው የቆሪ ሜዳ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን መጋቢት 29 ቀን 2011 ዓ.ም በታጠቁ ኃይሎች በደረሰበት ጥቃት የቤተ ክርስቲያኑ የውስጥ ክፍል እና ንዋየ ቅድሳት የተቃጠለ ሲሆን ምእመናን ተገድለዋል።

5.4.17 ኩዩ ወረዳ

የተደራጁ አካላት በኩዩ ወረዳ ውስጥ የሚገኘውን የደሮ የቅዱስ እስጢፋኖስ ቤተ ክርስቲያን ይነሳልን በሚል ጫና እየፈጠሩ ሲሆን፣ በሰሜን ሸዋ ሰላሌ ሀገረ ስብከት በኤጀሬና ደገም ወረዳዎች በአራት አብያተ ክርስቲያናት ላይ አደጋ ሲደርስባቸው የትንኮሳ ሙከራ በኩዩ፣ በሱሉልታ፣ ያያ ጉለሌ ወረዳዎች ለማድረግ ተሞክሯል።

5.4.18 በጅማ እና አከባቢዋ

- ሚያዝያ 5፣ 2011 ዓ.ም. በጋሌ ሥርጤ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን አካባቢ የሚኖር አንድ ወጣት ከሌሊቱ 6፡00 ላይ ከቤቱ ጠርቶ በማስወጣት በአሠቃቂ ሁኔታ በጠብ መንጃ ተገድሏል፡፡
- አቶ ገበየሁ ወርቅነህ የሚባሉ ብዙ ጋሻ መሬት የነበራቸው ታዋቂ ባለሀብትና ቀደምት የአካባቢው ነዋሪ ሲሆኑ ልጆቻቸውን ሁሉ እዛው ወልደው፣ ድረው፣ የልጅ ልጅ አይተዋል፡፡ ሆኖም አሁን ንብረታቸውን ሁሉ ጥለው ቤታቸውን ዘግተው ወጥተው ተሰድደዋል፡፡ እንደሳቸው ሁሉ ሌሎች ብዙ ንብረት ያላቸውም ተሰድደዋል፡፡
- በቡርቃ ጉዲና እና በአዲስ ልማት ቀበሌዎች ከ200 በላይ አባወራ ይኖር ነበር፡፡ ሆኖም መጋቢት ወር 2011 ዓ.ም በተደረገ የክርስቲያኖች ቆጠራ 185 አባወራ ይኖር የነበረ ሲሆን የክርስቲያኖች ግድያና ስደት ስለተባባሰና መፍተሔ የሚሰጥ አካል በመጥፋቱ ሚያዝያ ወር መጀመሪያ ላይ 15 አባወራዎች ብቻ በጋሌ ሥርጤ ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከቤተ ክርስቲያኗ ቄሰ ገበዝ (አስተዳዳሪ) ጋር በድንኳን ተጠልለው ቀርተው ነበር፡፡
- ጉርሙ መካነ ጥበብ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን አጥቢያ ፡- በዚህ አካባቢ ያሉ ክርስቲያኖችም ከላይ በአጎራባች አጥቢያዎች ላይ እንደተፈጸመው ሁሉ በዚህም አጥቢያ ባሉት ክርስቲያኖች ላይ አሰቃቂ መከራዎች እየደረሱባቸው ይገኛል፡፡ በጥቂቱ ለመግለጽ ያህል፡በአካባቢው በሚኖሩ ክርስቲያኖች ላይ የብዙዎቹ ቤት ፈርሷል፤ ከፊሉ ተቃጥሏል፡፡ ባለቤቶቹን ደግሞ በግፍ በመደብደብ ሁልጊዜ በሌሊት ቤታቸውን እየደበደቡ በማስፈራራት ከቦታቸው እንዲለቅቁ ተደርጓል፤ ንብረታቸው ተዘርፏል፡፡ ሳይወጡ የዘገዩትም በመሣሪያ እየተተኮሰባቸው ተመትተው ተጎድተዋል፡፡ ለአብነት ያክል

- ሚያዝያ 5 ቀን 2011 ዓ.ም በዚሁ ቤተ ክርስቲያን በሰበካ ጉባኤ ሊቀመንበርነት እያገለገለ የነበረን ቅንና ታታሪ፣ የቤተ ክርስቲያኒቷ የቁርጥ ቀን ልጅ የሆነን ስሙ ማርሸት የሚባል በጠብመንጃ ተኮሰው ደረቱ ላይ መትተው ክፉኝ ተገድቶ የነበረ ሲሆን ጅማ ሆስፒታል ለህክምና እርዳታ ቢሄድም መትረፍ አልቻለም፡፡
- ጥቅምት 2011 ዓ.ም. አቶ ጥላሁን በዜ የሚባል በወርኃ ጽጌ በቤተ ክርስቲያን ሲዘክር ቆይቶ ወደ ቤቱ ሲመለስ ተደብድቦ ሳይሞት ተርፏል፤ ለወረዳው የመንግሥት ኃላፊዎች አመልክቶ ምላሽ ሲያጣ ለህይወቱ ሰግቶ አካባቢውን ለቅቆ ሄዷል።
- ኅዳር 8 (በግምት) ቀን 2011 ዓ.ም ወንድሙን አሳድደነው እርሱ ቀርቷል ብለው የአቶ ጥላሁን በዜ ወንድም የሆነውን አቶ ዘሪሁን በዜንም በገጀራ አንገቱን ሊቆርጡ ሲሰነዝሩ በእጁ ሲመክት የእጅ ጣቶቹ ተቆርጠው ስለተጎዳ እርሱም አካባቢውን ጥሎ ወጥቷል።
- በዚሁ ኅዳር ወር 2011 ዓ.ም ውስጥ የአቶ ሲሳይ አለሙ ልጅ ዋለልኝ ሲሳይን ሜዳ ላይ ብቻውን አግኝተው ሊገድሉት ሲሉ "አትግደሉኝ ተዉኝ፤ እቤት ያለውን መሣሪያ አውጥቼ እሰጣችኋለሁ" በማለት ሲማጸን ትተውት እቤት ድረስ ተከታትለው በመሄድ መሣሪያውን አውጥቶ እንዲሰጣቸው ቢጠይቁት "ጫካ ውስጥ እንዳትገድሉኝ ፈርቼ እንጂ መሣሪያ የለንም" በማለቱ እስከነ አባቱ ከፍተኛ ድብደባ አድርሰውባቸዋል፤ የቤታቸውንም በርና መስኮት ገነጣጥለዋል። በዚህም ምክንያት ከአካባቢው ወጥተው ተሰድደዋል፡፡
- ታህሣሥ 5 ቀን 2011 ዓ.ም. ወ/ሮ ጥሩ ካሴ የምትባለውን እና አቶ አስቻለው የሥጋት የተባሉትን ክርስቲያኖች ቤቶቻቸውን ደብድበው ንብረቶቻቸውን በመሰባበር አሳድደዋቸዋል፤ ልጆቻቸውም ጠፍተዋል፡፡

- በሊሙ ሰቃ ወረዳ በወረዳው ያለው የምእመናን ቁጥር ጥቅምት ወር 2011 ዓ.ም ላይ 101 አባወራ የነበረ ሲሆን መጋቢት ወር መጨረሻ ላይ 65 አባወራ ቀርተዋል፡፡ ጨንጌ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ከ100 በላይ አባወራ የነበረ ሲሆን ብዙዎቹ ተሰድደዋል።በአጠቃላይ እየደረሰ ባለው ግድያ፣ ዝርፊያ፣ የቤት ድብደባና ዛቻ ምክንያት 185 አባወራ እና 13 ቄስና ዲያቆን በድምሩ 198 አባወራ ከቀዬአቸው ተፈናቅለው ተሰድደዋል፡፡ ከ15 በላይ ክርስቲያኖች በአሰቃቂ ግድያ ተገድለዋል፡፡ ለአብነት ያክል

  - በኅዳር ወር 2011 ዓ.ም የአቶ አሳዬ ዋሴ እና የታናሽ ወንድሙ 3 ቤቶች ተቃጥለዋል፣ ግለሰቦቹም አካባቢያቸውን ጥለውም ተሰደዋል። የአቶ ተሾመ እንየውም ቤት ተቃጠለ፤ ከነቤተሰቡ ጥሎ ጠፍቷል፡፡
  - ታህሣሥ 9 ቀን 2011 ዓ.ም. አዲሱ ይታየው የተባለው ክርስቲያን ወደ አጎራባቹ የኢሉባቦር ክልል ለእርሻ ሄዶ ሲመለስ አንገቱን በስለት ቆርጠው የተገደለ ሲሆን አስከሬኑም ወደ አማራ ክልል ተወስዶ ተቀብሯል ፡፡
  - ሚያዝያ 4 ቀን 2011 ዓ.ም ለሚዘከረው የአቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ጽዋ ቀጤማ ሊያጭድ በሄደበት ሚጡ ወንዝ ዳር አቶ ልየው ጌትነትን አንገቱን ቀልተው በመጸዳጃ ቤት ጉድጓድ ውስጥ ጥለው በላዩ ላይ የከብት ፍግ ጨምረውበታል፡፡ የመጸዳጃ ጉድጓዱ የአቶ መሃመድ ሃምዛ ሲሆን ቤተሰቡና በእርሻው ሥራ ላይ ያሉ የሚጠቀሙበት ነው፡፡ ወዳጅ ዘመዶቹም ቀጤማ ሊቆርጥ ወጥቶ የጠፋውን አቶ ልየው ጌትነትን ፍለጋ ቢወጡም ሊያገኙት አልቻሉም፤ ያገኙትን የደም ነጠብጣብ ተከትለው ሲሄዱ ግን ለማመን የሚከብድና ለሰው ቀርቶ ለአስከሬን እንኳን የሚሰጠውን ኢትዮጵያዊ ክብር በሚንድ መልኩ ከአጨደው ቀጤማ ጋር በመጸዳጃ ቤት ጉድጓድ ውስጥ ቀብረውት ተገኝቷል፡፡ አቶ ልየው ጌትነት መቀሌ ዩኒቨርሲቲ የሚማር ታደለ ልየው የሚባል ልጅና ሌሎችም ልጆች የነበሩት ጠንካራ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ነበረ፡፡

- በወረዳው መሮ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ላይ በግምት 200 ሺህ ብር የሚያወጣ ባሕር ዛፍ በቁሮ ስም የሙስሊሙ ወጣቶች ተከፋፍለውታል፤ 10ሺህ ብር የሚያወጣ መጠን ያለው ብቻ ቀርቷል፡፡ ዛፎቹን ወገብ ወገቡ ላይ በመቁረጥም መልሶ እንዳያቆጠቁጥ በማድረግ ተስፋ የማስቆረጥ ተግባር ፈጽመዋል፡፡
- ጩንጌ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ከ100 በላይ አባወራ የነበረ ሲሆን ብዙዎቹ ተሰድደዋል፡፡ለወረዳው የመንግሥት ኃላፊዎች ፖሊስ ብናሳውቅም ምላሽ አልተሰጠም፤ በወረዳው ላይ ኦርቶዶክስ ተኮር የሆኑ ሰብአዊ፣ ማኅበራዊና ሕገመንግስታዊ የሙብት ጥያቄዎች ተቀባይነት የላቸውም፡፡

- ከሊሙ ወደ ጅማ 17 ኪ.ሜ ርቀት ላይ የምትገኘው አምቡዬ የምትባል ከተማ ላይ "ኦሮሞ ብሎ ኦርቶዶክስ የለም" ብለው ጫና በማሳደር አንድን አባወራ ባለፈው የ2011ዓ.ም ዓቢይ ጾም ላይ በማስገደድ እንዲሰልም የተደረገ ሲሆን ባለቤቱ ግን "ጾም እስኪፈታ ድረስ ልቆይ" ብላ ምክንያት በመስጠት ቆይታለች፡፡
- በሊሙ ሰቃ ወረዳ፡ አቶ ሰይፉ ታደሰ ይባላሉ። በጅማ ዞን አትናጎ/ሊሙ ሰቃ/ ወረዳ የአትናጎ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያንን ያሰሩና ሰፊ የእርሻ ልማት ያላቸው ቤተ ክርስቲያንን የሚረዱ ኦርቶዶክሳዊ ባለሀብት ግንቦት ወር መግቢያ ላይ በሊሙ ኮሳ አካባቢ በሚንቀሳቀሱ ሙስሊሞች ከሾፌራቸው ጋር በጥይት ተገለው ከተገደሉ በኋላ በአሰቃቂ ሁኔታ አካላቸው ተቆራርጦ ተጥለው ተገኝተዋ፣ እዚህ ክርስቲያን የአራት ልጆች አባትና የቤተሰብ ሓላፊ ነበሩ፡፡የመንግስት አካላት ጉዳዩን አፍነው ይዘዋል፣መረጃም እንዳይወጣ በከፍተኛ ደረጃ ከልክለዋል፡፡

ስዕል 18፡ የሟች አቶ ሰይፉ ታደሰ ፎቶ

- ከጳጉሜ 2010 ዓ.ም እስከ መስከረም 3 ቀን 2011 ዓ.ም በመስከረም ወር 2011 ዓ.ም በመላው ሀገሪቱ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንንና የምእመናንን ላይ እየደረሰ ያለውን ጥቃት መንግስት እንዲያስቆም ለመጠየቅ ሊደረግ ታስቦ ዝግጂ ሲደረግበት የነበር የሰላማዊ ሰልፉ በጅማ ከተማ አስተባባሪ ኮሚቴ ሰብሳቢ የሆነው አቶ ቤተም ማሞ ከማለዳው 12፡00 ላይ ከመኖሪያ ቤቱ ከ50 በላይ በሚሆኑ ፖሊሶች ተይዞ ታሰሯል፡፡ የሀገረ ስብከቱን ሥራ አስኪያጅ ጨምሮ የመመሪያ ኃላፊዎችና የአድባራት አስተዳዳሪዎች በከንቲባው ጽ/ቤት በሰላማዊ ሰልፉ ዙርያ አስቸኳይ ስብሰባ ያደረጉ ሲሆን በሀገረ ስብከቱ ጥብቅ ክትትል እና በካህናት አባቶች ከፍተኛ ጥረት አቶ ቤተም ማሞ በታሰረ በሁለት ሰዓታት ልዩነት ውስጥ እንዲፈታ ተደርጓል። በወቅቱ ከደረሱ ጉዳቶች መካከል፡-

- በጅማ ከተማ መርካቶ በተለምዶ ስሙ የአጅፕ ታክሲ ማዞሪያ አካባቢ በግምት ከቀኑ 7፡15 ላይ የቤተ ክርስቲያን ንዋያተ ቅድሳት የሆነው መቋሚያ በአክራሪ ወጣቶች የተቃጠለ ሲሆን በከተማው የሚገኙ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታይ በሆኑ የባለ ሦስት ጎማ ተሽከርካሪዎች (ባጃጆች) ላይ ጥቃት ደርሷል፡፡

- አቶ ሲሳይ የተባለ የኦርቶዶክስ ተዋህዶ እምነት ተከታይ (በጅማ ደ/ኤ/ቅ/ድ/ማርያም ቤ/ክ የማኅበረ ሰላም መንፈሳዊ ማኅበር አባል) መቋምያ ለምን ታቃጥላላችሁ በማለቱ ከፍተኛ ድብደባ ደርሶበት ሆስፒታል ቢገባም ሕይወቱን ማትረፍ ባለመቻሉ በሰማዕትነት አልፏል።

- አክራሪዎቹ ወደ ቅድስት ማርያም ቤ/ክ በመሄድ የደጀ ሰላሙን መግቢያ በር ታቤላ ላይ ድንጋይ በመወርወር ትንኮሳ ጀምረዋል፡፡ የመንግሥት ባለስልጣናቱና ሕዝበ ክርስቲያኑ በማርያም ቤ/ክ በስብሰባው ላይ ሳሉ የአክራሪዎቹ ቡድን ወደ ቤ/ክ ቅጽረ ግቢ ድረስ በመምጣት ጥቃት ለማድረስ እና ምእመናንን ላይ ጉዳት ለማድረስ በማሰብ በቢራ ጠርሙስ ነዳጅ በማዘጋጀት በቤ/ክኑ አጥር ሥር አስቀምጠው እጅ ከፍንጅ ለመያዝ ተችሏል።

- በዚሁ ዕለት ማታ በግምት ከምሽቱ 2፡00 አካባቢ በተለምዶ ስሙ መርካቶ ባጃጅ ተራ ከዳሽን ባንክ ፊት ለፊት የሚገኙ በርካታ ሱቆች ተቃጥለዋል (ሱቆቹ የኦርቶዶክሳውያን እና የሌሎች እምነት ተከታዮችም ጭምር የነበረ ነው። መንግሥት የእሳቱ መንስሔ የኤሌክትሪክ አደጋ ነው ማለቱ የማይዘነጋ ነው)።

- በጅማ ፈ/ሰ/ቅ/ገብርኤል ቤተ ክርስቲያንን እየጠበቁ ለማደር ወደ ቤተ ክርስቲያን ከሚሄዱ ልጆች መካከል ወጣት መልአኩ ተፈራ ላይ በቁጥር 12 የሚደርሱ የአክራሪዎቹ ቡድን አባላት ድብደባ በመፈጸም ከፍተኛ ጉዳት አድርሰዋል፡፡ ወጣት መልአኩ በዕለቱ ቤተ ክርስቲያን ለማደር ዝግጅቱን ጨርሶ ወደ ቤተ ክርስቲያን በመሄድ ላይ ሳለ ነበር ጉዳቱ የደረሰበት።

- በጅማ ፈ/ሰ/ቅ/ግብርኤል አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የሚገኙ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታይ የሆኑ የሱቅ ነጋዴ ለክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ ሲሄዱ የታሸገ ውኃ ሸጠሃል በማለት አቶ ሽጉጤ የተባሉትን ግለሰብ ፖሊስ አስሮታል።

- ከምእመናን አንገት ላይ ማዕተብ የመበጠስ ተግባር ተፈጽሟል፣ ኦርቶዶክሳዊ የሆኑ የአለባበስ መገለጫዎችን በለበሱ ምእመናን ላይ እና የኢትዮጵያን ባንዲራ ቀለም የያዘ ልብስ በለበሱ ክርስቲያኖች ጥቃት ደርሷል፡፡

- ቅዱሳት ሥዕላት ከባጃጅ እና ከታክሲዎች ላይ በማውረድ እንዲቃጠሉ እና እንዲቀዳደዱ ሆኗል፡፡

- አስራ ሦስት ክርስቲያኖች ላይ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶ በጅማ ሆስፒታል የሕክምና ርዳታ ተደርጎላቸዋል፡፡

- ጥቂት የማይባሉ ወጣቶች ለእስር ተዳርገዋል፡፡ በተለይም የጅማ ደ/መ/መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ሰንበት ትምህርት ቤት ሰብሳቢ የሆነው ወጣት ሰሎሞን እና የሰንበት ት/ቤቱ አባል የሆነችው ወጣት ሕይወት ለእስር ተዳርግል፤

- በተፈጠረው የሰላም መደፍረስ ከጅማ ደ/ኤ/ቅ/ድ/ማርያም ቤተ ክርስቲያን አንድ ካህን እና አንድ ዲያቆን ሀገር ለቀው ተሰድደዋል።

- ይህ ድርጊት በተፈጸሙባቸው ዕለታት የጅማ ከተማ ነዋሪ ያልሆኑ ነገር በጅማ ዞን ከሚገኙ ወረዳዎች መካከል

አንዱ በሆነው የሰርቦ ወረዳ እንደሚኖሩ ማረጋገጫ የቀረበባቸው ሦስት ግለሰቦች ድርጊቱ ተጀምሮ እስከሚያበቃ በጅማ ከተማ እንደቆዩ ተረጋግጧል፡፡ የሰዎቹም ማንነት የሚከተለው ነው፡-

- ✓ የሰርቦ ወረዳ ግብርና ባለሙያ የሆነው አቶ ጌታቸው አባ መጋል
- ✓ በወረዳ አስተዳደር ውስጥ የካቢኔ አባልና በተለያዩ ጊዜያት በወረዳውና በዞኑ በደረሱ የቤተ ክርስቲያን ጉዳዎች ላይ ቀጥተኛ ተሳትፎ እንደነበረው የሚጠረጠር እና በአክራሪነቱ የሚታወቀው አቶ ቲጃኒ ሼህ ከማል።
- ✓ ሥራ አጥ የሰርቦ ወረዳ ነዋሪ የሆነው አባ ዝናብ አባገሮ በዕለቱ በጅማ መናኸሪያ አካባቢ የሚሊሻ ልብስ በመልበስ ታይቷል።

በመጨረሻም የጥቃት አድራሾችና የድርጊት ፈጻሚዎችን በተመለከተ "አክራሪ ወጣቶች" በሚል ለመግለጽ የተፈለገው ከየት እንደመጡ የማይታወቁ፣ በጅማ ከተማ የነዋሪነት መታወቂያ ካርድ የሌላቸውና በስውር ድጋፍ የሚደረግላቸው በዕድሜ በወጣትነት ክልል የሚገኙ መሆናቸውን በወቅቱ ለማረጋገጥ ተችሏል። ስማቸው ከዚህ በታች የተዘሩት በሙሉ የየሰፈር ቄሮ ቡዱን አስተባባሪ ሲሆን ከጅማ ከንቲባ እና አባ ገዳ ደጋፍና አውቅና ያለችው እና ከጳጉሜን 2010 ዓ.ም ጀምሮ ኦርቶዶክሳውያንን በማሳደድ የነፍስ ግድያ የአካል ጉዳት የንብርት የቤት ማቃጠል ማፍርስ እንዲሁም ከ53 በላይ ኦርቶዶክስ ወጣቶችን ቤተ ክርስቲያን እንዳይቃጠል ሄድው ስለተከላከሉ አንገላለን አብን ናችው በሚል ዛቻ ለስደት ዳርገችዋል።

የአክራሪ ቄሮ ስም ዝርዝር

1. ቦሳ አዲስ ከተማ 'ሳር ሰፍር 'የቄሮ ሰብሳቢ ዋና የሆነው መሐመድ ዘይን።
2. ሣር ሰፈር ቄሮ በመባል የሚታወቀው ሙስጥፋ ሞጋ።
3. አስማይል ሞጋ
4. አህመድን ለግቃር የጂማ ከተማ ቄሮ አዛዝ እና ሰብሳቢ
5. አብዲ ጃል (መንትኢና ቄሮ
6. አብዲ ሉባባ (ምንትኢና ቄሮ)
7. ሚፍታ ያሲን (መንትኢና ፍራፍሬ ነጋዴ)
8. ፍአዴ (ፋአድ ቡሴር መንትኢና)
9. ሙባሪክ (መንትኢና)
10. ነጋ (መንትኢና)
11. ሞትኢ (ቢሺሼ)
12. ቶፊቅ ወሺ (ሰራተኛ ሰፈር)
13. ሀንሳር ተማም (ሰራተኛ ሰፈር)
14. ሀይደር ተማም (ሰራተኛ ሰፍር)
15. ሀይደር ተማም (ሰራተኛ ሰፈር)
16. ኪሉ (ሰራተኛ ሰፍር)
17. ሰቦ (በግ ተራ ቄሮ አዛዝ ና ሰብሳቢ)
18. ፉአድ (ሸዋ በር ሰብሳቢ)
19. ተመኪ ሽሪፍ (አባ ገዳ ቄሮ ዋና ሰብሳቢና የዳውሮ በር ቄሮ ሰብሳቢ)
20. አሚር (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)

21. አብዲ ቄሮ (ፀጉረ ጎፈሬ ዋና ቄሮ ሰብሳቢ)
22. ጉቴ (አባ ገዳ ቄሮ አባል)
23. ፈሪድ (አባ ገዳ ቄሮ አባል)
24. ዲኮ
25. ፈሪድ የማም (ጫት ተራ ቄሮ ሰብሳቢ)
26. ጅንፍል (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)
27. ጃፍር አሊ (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)
28. መሃምድ ሊኬ (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)
29. አውሌ ቀውሴ (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)
30. ማሙሽ ደምበላሽ (ሰራተኛ ሰፍር ቄሮ)
31. ሰይፍ ሙሳ (ሰቃ በር)
32. ለሚ (አባ ገዳ አባል)

በተጨማሪም ይህንን ችግር በዋናነት ሲያስተባብሩ ከነበሩት ገለሰቦች መካከልና በወቅቱ የነበራቸው መለያ ከታች የተቀመጠውን ይመስላል፡፡

1. አብዱ ለጢፍ
2. አንሳር ተሚም
3. ቶፊቅ
4. አቢያ ጀማል
5. ሃይደር እስማኤል
6. መሐመድ አሊ
7. ቴዎድሮስ ዘርፉ /ነጂብ/
8. ኢዘዲን አሊ
9. መሐመድ ጀማል
10. አብዱለዚዝ
11. አመዲን የቴሮ ሓላፊ ነኘ ባይ
12. ሰባሲን
13. የሱፍ አብደላዚዝ /ምክር ቤት/
14. በሲሮ /የቴር አለቃ/

ሠንጠረዥ 1፡ ከላይ በተገለጹት አስተባባሪዎች አመራር ሰጭነት በኩል የጥቃቱ ሰለባ የሆኑት ምዕመናንና የደረሰባቸው ጉዳት የሚያሳይ መረጃ

የተጎጂ ስም	የጉዳት ዓይነት
ሲሳይ ከበደ	ግድያ
ሙላለም አሻግሬ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
በላይ በቀለ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ገበየሁ በቀለ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ማህሌት አዳሙ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
አባት አየለ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ምትኩ ኃይሉ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ኪዳኔ አበራ	የንብረት እና የአካል ጉዳት የደረሰበት
ጥላሁን ታደሰ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
አማኑኤል አስረስ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ታሪኩ አስፋው	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
አንዱአለም ጌታቸው	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
አንዱአለም ማሞ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ሔኖክ በቀለ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ቃልኪዳን ከነቤተሰቡ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ሙሉቀን ቢረጋ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ጌትነት መዝሙር ቤት	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ዝናሽ ሳህሌ አየለ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ታደሰ ኪየ ከነቤተሰቡ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት
ሚኪያስ አፈወርቅ	የንብረት ጉዳት የደረሰበት

5.4.19 በአፍራታና ግድም ወረዳ (ሰሜን ሸዋ)

በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ የሚገኘው የቆሪ ሜዳ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን መጋቢት 29ቀን 2011 ዓ.ም በታጠቁ ኃይሎች በደረሰበት ጥቃት የቤተ ክርስቲያኑ የውስጥ ክፍል እና ንዋየ ቅድሳት የተቃጠለ ሲሆን ምእመናንም ተገድለዋል፡፡ የሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት የዕቅድና ልማት ክፍል ኃላፊ ሊቀ ካህናት ሀብተ ጊዮርጊስ ዘውዱ እንደ ገለጡት በታጠቁ ኃይሎች /የኦነግ ታጣቂዎች / አማካኝነት በአጣዬ፣ በካራ ቆሬና በማጀቴ 60 ሰዎችን መገደላቸውን ከነዚህ ውስጥ 3ቱ የሌላ እምነት ተከታይ ሲሆኑ 57ቱ ኦርቶደክስ መሆናቸውን 74 የሚሆኑ ሰዎችም ደግሞ የመቁሰል አደጋ ደርሶባቸው የሕክምና እርዳታ እየተደረገላቸው መሆኑን በአካባቢው ከሚገኙ ምእመናንና የመንግሥት አካላት መረጃውን እንዳገኙ ገልጸዋል፡፡ የታጠቀው ቡድን በካራ ቆሬ የቆሪ ሜዳ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያንን መጋቢት 29 ቀን 20 11 ዓ.ም በዕለተ እሑድ በቅዳሴ ላይ እንዳሉ ተኩስ በመክፈት የቤተ ክርስቲያኑን ጥበቃ፣ የሰበካ ጉባኤውን ምክትል ሊቀ መንበርና ገንዘብ ያዡን ገድለው የሰበካ ጉባኤውን ጸሐፊ በጥይት በማቁሰል ወደ ቤተ ክርስቲያኑቅጽረ ግቢ በመግባት የቤተ ክርስቲያኑን የውስጥ ክፍልና በውስጡ ያሉ ንዋየ ቅድሳት መንበሩን ጭምር ማቃጠላቸውንና በቤተ ክርስቲያኑ ጣሪያ ላይ ቦንብ

በመወርወር ጣራው መበሳቱን እንዲሁን የሰ/ትቤቱ አዳራሽ በከፊል መቃጠሉን ተናግረዋል፡፡ጥቃቱ ቤተ ክርሲያንና ምዕመናን ላይ ያነጣጠረ መሆኑን ገልጸው ሆን ተብሎ ተከባብሮ የነበረውን እስላምና ክርስተና እምነት ተከታይ የሆነውን ማኅበረሰብ ለመለያየት የታቀደ ተግባር ስለሆነ ድርጊቱን አውግዘዋል፡፡ የሰሜን ሸዋ ሃገረ ስብከት ልኡካን፤ በማኅበረ ቅዱሳን የደ/ብርሃን ማዕከል የሥራ አስፈጻሚ አበላትና የአጣዬ ወረዳ ማዕከል አባላት ቦታው ድረስ በመገኘት ምእመናንን የማጽናናትና የማረጋጋት ተግበር ማከናወናቸውን የጠቀሱት ሊቀካህናት ሀብተ ጊዮርጊስ በሃገረ ስብከቱ በኩል የተቃጠሉትን ንዋየ ቅድሳት በማሟላት በቀን 12/08/2011 ዓ.ም መቃኞ ቤትና ጸበሉ ተባርኮ አገልግለት እንዲጀመር የተደረገ ሲሆን ዕለተ ሆሳእና የሀገረ ስብከተ ልኡካን በተገኙበት በልዩ ሁኔታ መከበሩንና ትምህርተ ወልጌል መሰጠቱን አውስተዋል። ሊቀ ካህናትሙሉጌታ የሰ/ሸዋ ሃገረ ስብከት የትምህርት ክፍል ኃላፊ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ እንዲህ አይነት ፈተና መምጣቱ አዲስ አለመሆኑን ከተመሰረተችበት እለት ጀምሮ በርካታ ፈተናዎችን እንዳሰለፈችና በዚህ ዘመንም በልዩ ልዩ ቦታዎች ፈታና እንዳሉ ገልጸው ካህናትና ምዕመናን ሀብት ንብረታቸው ስለተዘረፈ ሁሉም ክርስቲያን በጉልበቱ በገንዘቡ በእውቀቱ በመደገፍና አለሁ ሊላቸውና አስፈላጊውንም ድጋፍ እንዲያደርግላቸው ጠይቀዋል፡፡

በአካባቢው ከዚህ በፊትም ቢሆን በዚህ መልኩ ባይሆንም የማስፈራራት እና ለግጭት የማነሳሳት የትንኮሳ ድርጊት ሲፈጸም የነበር ቢሆንም ችግሩ የተፈጠረው በአካባቢው ያልወን የአማራ ልዩ ሃይል ፖሊስ ወግቶ መሆኑን ስናይ ደግሞ በምን ያህል ደረጃ የተጠናከር መሆኑን የሚያመለክት ነው። ቦታው የአከራሪ ሙስሊም ማሰልጠኛ ካምፓስ እንዳለው የሚታወቅ ሲሆን ጫካ ውስጥ ከተለያዩ የኦሮምያ አካባቢዎች እየመጡ ስልጠና ሲወስዱ እንደነበር የአካባቢው ህዝብ ያውቃል ። ጭፍጨፋውን ከማሰለጠኛ ካምፕ ወጥተው የፈጸሙት ሲሆን በወቅቱ የነበረው ልዩ ኃይልም ብዙ አቅም አልነበረዉም። እነዚህ አካላት በተደጋጋሚ ከካፕ እየወጡ የተወሰነ ነገር ዘርፈውና ገድለው በመሔድ ምዕመኑ ስያሰቃዩት ቆይተዋል። በተለይም በአሁኑ ሰዓት የስጋት ቀጠና ሆኖ እንደቀጠለ ሲሆን በኮማንድ ፖስት ትእዛዝ ውስጥ እንዲገባ የተደረገበት ወቅትም ነበረ። ህዝቡም በፍርሓት ውስጥ የገባ ሲሆን አብዛኛው ነዋሪ እየተተፈናቅለ ይገኛል ። ዘመናዊ በሆነ መሳርያ ተደግፈው የራሳቸው የሆነ የህክምና ቲም እና መሳርያ አምቡላንስ ብሎም የዘረፉትን ንብረት የሚጓጉዙበት አይሱዚዎች እና ሌሎች ትጥቆች በመደራጀት የሚያጠቁ በመሆናቸው ህዝብ ተረጋገቶ ለመኖር አልቻለም ። ይህ ብቻ ሳይሆን የመካለከያ የሚመስል ልብስ ለብሰው እንደሚመጡ የሚናገሩት ነዋሪዎች ለይቶ ለማወቅ በመቸገራቸው መከላከያ እየመሰለው ወደ እሳት እየተጣደ መሆኑን በመግለጽ ጭምር ነው ። የከፋ የሚያደርገው በግብርና ስራ የሚኖሩ ክርስቲያኖች የውሃ መሳብያ በመዝረፍ ፤የእርሻ ልማታቸው በማውደም፤ ሰብላቸው እንዳይሰበስቡ በማስፋራራት ፤በረሃብ እንዲጎዱ እንደስልት አድረገው እየሰሩ ይገኛሉ ። አሁን ባለው ሁኔታ አርሶ አደሮቸሁ አንዱ እየጠበቀ አንዱ እየተከላከለ የሰቀቀን ሕይዎታቸውን እየመሩ ይገኛል።

ሠንጠረዥ 1፡ በመጋቢት ወር 2011ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ በተፈጠረው ችግር ህይወታቸውን ያጡ ሰዎች መረጃ

ተ.ቁ	የሟች ስም	ወረዳ	ቀበሌ	የሞተበት ቀን	የሞተበት ቦታ	ምርመራ
1	ኢ/ር ጌታቸው በየነ ዘነበ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
2	ሳጅን ዮሃንስ ተስፋዬ ከብረት	ኤ/ግድም	ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
3	አበበ ሹሙቴ የምሩ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
4	ደበበ አየለ ሸዋመን	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
5	ጌታቸው ታደሰ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
6	አሰፋ በረደድ አቡዩሆይ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	

7	ተሰማ ጌታነህ ገ/የስ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
8	አየለ ሻረው ኃ/ሥላሴ	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	29/07/2011	ኮበኮብ ቆላ	
9	ካሳሁን ሞልቶት በየነ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
10	የቻለ ይገዙ ገብሬ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
11	መኮንን የምሩ ደርቤ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
12	አድነው እሸቴ ወ/መድህን	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	29/07/2011	ኮበኮብ ቆላ	
13	እንግዳሰው አስፋው እሸቴ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
14	ቦጋለ ውብሸት ሃይሉ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	29/07/2011	አግላ ማጀቴ ቆላ	
15	ደምሰው ምትኬ ክብረት	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	29/07/2011	ኮበኮብ ቆላ	
16	ሽጋው ታደሰ ሙላቱ	ኤ/ግድም	ገተም	29/07/2011	ገተም ቆላ	
17	ሁሴን አህመድ ዋሄር	ኤ/ግድም	ገተም	29/07/2011	ገተም ቆላ	
18	ተፈራ በየነ እሸቴ	ኤ/ግድም	ገተም	29/07/2011	ገተም ቆላ	
19	ቸሬ ባሻው ሸዋታጠቅ	ኤ/ግድም	የሰርዶ	29/07/2011	አጣዬ 01 ቀበሌ	
20	ሻንበል ጋሻው ታደሰ	ኤ/ግድም	አላላ	29/07/2011	ሞሎ	
21	ታደሰ አባተ የሻው	ኤ/ግድም	አላላ	29/07/2011	ሞሎ	
22	ተሻለ ውብሸት ተፈራ	ኤ/ግድም	አላላ	29/07/2011	ሞሎ	
23	ቅጣቸው ተሸመ ታደሰ	ኤ/ግድም	ይምሎዎ	29/07/2011	ሞሎ	
24	አያሌው መኮንን ወ/አገኘ	ኤ/ግድም	ካራቆሪ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
25	ምንዳዬ ማርዬ ዳምጤ	ኤ/ግድም	ካራቆሪ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
26	ሙላት ተፈራ በየነ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
27	ምንዳዬ መኮንን አንተን አገኘሁ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
28	ላቀው ሽፈራ መንግስቴ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
29	ሹመት ደጉ በለጠ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
30	ኃ/ጊወርጊስ መኮንን ጀማው	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
31	ሻረው ታደሰ ጋሻው	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
32	አስር አረቃ ንጉሽ አሸኔ አለምዬ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
33	አማረ ግዛው ብሩ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
34	አያልነሽ ጌታቸው አዘነ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
35	ካሳው ፋንታ አግዜ	ኤ/ግድም	ሰለሎ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	

36	በለጠ መሸሻ ባንቲደር	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	29/07/2011	ቆሪሜዳ	
37	አስዋብ እስማኤል አበበ	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	29/07/2011	አንቃር ቆላ	
38	ከፈተው መኮንን በየነ	ኤ/ግድም	አላላ	29/07/2011	ሞሉ	
39	አቶ ተስፋ በቀለ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
40	አቶ ዘውዱ ተጋፋው	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
41	አቶ ሁሴን እንድሪስ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
42	አቶ እንዳለ መሸሻ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
43	አቶ ስዩም ሀይሌ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
44	አቶ አማረ ማኪያው	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
45	አቶ ወንደወሰን አለማየሁ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
46	አቶ ደበበ ይልማ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
47	አቶ ውብሸት አማረ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
48	አቶ መተኪያ ናደው	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
49	አቶ ጋረደው ገብሬ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
50	ወ/ሮ ዘነበች ጋሻው	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ02	29/07/2011	አጣዬ02	
51	ወ/ሮ አሚናት አሊ	አጣዬ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
52	ወጣት ሁሴን እንድሪስ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
53	ህፃን አቡበከር ኡመር	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	

54	አቶ አየለ አባተ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
55	ወጣት አህመድ አደም	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
56	አቶ ንጉስ ወርቅሸት	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ03	29/07/2011	አጣዬ03	
57	አቶ በለጠ ደጉ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	
58	ፋሲካው ተስፌ	አጣዬ ከ/አስ	አጣዬ01	29/07/2011	አጣዬ01	

ሠንጠረዥ 2: በመጋቢት ወር 2011ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ በተፈጠረው ሁከት የቆሰሉ ሰዎች መረጃ

ተ.ቁ	የቆለው ስም	ወረዳ	ቀበሌ	የቆሰሉበት ቦታ	የቆሰለበት ቀን	ምርመራ
1	አበበ በላይነህ ምንጉዳይ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
2	በቀለ ንጉሴ ባንጃው	ኤ/ግድም	ካራቆሪ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
3	አልታዬ ከብረት	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
4	ገለታው ደበበ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
5	ሻምበል ተፈራ ደምሴ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
6	ጥላሁን በላቸው	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
7	ሻጋው ተምትሜ መኩሪ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
8	አሳልፍ ከበደ ወርቄ	ኤ/ግድም	ቆሪሜዳ	ቆሪሜዳ	29/07/2011ዓ.ም	
9	ምናለ ወርቅሸት	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
10	ፈለቀ ሙላቱ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
11	ቶማስ በለጠው	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
12	ዘመድኩን ኤለ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
13	አየለ ጌታነህ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
14	ሙላቱ ከበደ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
15	አስረስ ፀጋው	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	

16	ይማም ገስጠው	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
17	ወርቅሸት አወቀ	ኤ/ግድም	አግላ ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
18	ሻምበል ትርፌ	ኤ/ግድም	ማጀቴ	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
19	ዘነበ ግዛው	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	አ/ኮበኮብ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
20	ከፈለኝ ዘውዴ	ኤ/ግድም	መ/በር	አግላ ማጀቴ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
21	ደምሰው ገበየሁ	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	አ/ኮበኮብ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
22	በቀለ ግዛው	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	አ/ኮበኮብ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
23	ደስታ ግዛው	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	አ/ኮበኮብ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
24	ግርማ ፈረደኝ	ኤ/ግድም	አ/ኮበኮብ	አ/ኮበኮብ ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
25	ድረሴ አበበ	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
26	አጥላው ድረሴ	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
27	ጌጤነህ አያሌው	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
28	ደምስ ግዛው	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
29	አጥላው ጌታቸው	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
30	ሙሃባ መሀመድ	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
31	ተስፋዬ ታፈሰ	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
32	በቀለ ይርጋ	ኤ/ግድም	ገተም	ገተም ቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
33	ፀጋዬ አስፋው	ኤ/ግድም	ካብ ሣራምባ	ካብሣራባቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
34	አለሙ ሸበላው	ኤ/ግድም	ካብ ሣራምባ	ካብሣራባቆላ	29/07/2011ዓ.ም	
35	አበቡ ሙብራቴ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
36	ወንድም አያሌው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
37	ማሞ ገረመው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
38	ሞገስ በቀለ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
39	ተናኜ ከልክሌ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
40	ይርገዱ ሙሉሰው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
41	ደጀን ገ/ሥላሴ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
42	ጌቶ ዘውዱ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
43	በላይነህ ሙላቱ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
44	ማሞ ከበደ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
45	እሸቱ አበበ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
46	ቀለም ዝቁ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	

47	ዘነበ ዳምጣው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
48	ብርቱካን አጥላው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
49	ይከተት በለጠ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
50	ዘቤ ማስረሻ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
51	ማስረሻ ንጉሴ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
52	ጥሩነሽ አጥላው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
53	ንጉሴ አጥላው	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
54	ሲገኝ ፊቄ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
55	ጌትነት ሞገስ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
56	ግዛቸው ወንድም	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
57	ማሙሽ መንግስቱ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
58	እመቤት ይታፈር	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
59	በልዩ ይጥና	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
60	አውራሪስ ዠቃለ	ኤ/ግድም	አላላ	ሞሉ	29/07/2011ዓ.ም	
61	ሽመልስ አወቀ	ኤ/ግድም	ካራለጎማ	አጣዬ 03 ቀበሌ	29/07/2011ዓ.ም	
62	ደምለው ካሳ	ኤ/ግድም	ካራለጎማ	አጣዬ 03 ቀበሌ	29/07/2011ዓ.ም	

ሠንጠረዥ 3: በመጋቢት ወር 2011ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ የማጀቴ ቀጠና አግላ ማጀቴ የደረሰ ከፍተኛ ውድመትና ዝርፊያ

	ዝርዝር	መለኪያ	ብዛት	ግምት ዋጋ በብር	ምርመራ
1	የውሃ መሳቢያ ሞተር	በቁጥር	2	40,000	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
2	ተለያዩ ሞባይሎች	በቁጥር	6	12600	ከሟች ላይ የተዘረፈ
3	ገንዘብ	በቁጥር		13,800	ከሟች ላይ የተዘረፈ
4	ልዩ ልዩ ጥይቶች	በቁጥር	394	39,400	ከሟች ላይ የተዘረፈ
5	ልዩ ልዩ ጠመጃዎች	በቁጥር	6	124,000	ከሟች ላይ የተዘረፈ
የአግላ ማጀቴ ቀበሌ ድምር ብር			_	*229,800*	

ሠንጠረዥ 4: በመጋቢት ወር 2011ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ በአንቃር ኮበኮበ የደረሰ የንብረት ውድመት

	ዝርዝር	መለኪያ	ብዛት	ግምት ዋጋ በብር	ምርመራ

1	የውሃ መሳቢያ ሞተር	በቁጥር	46	920,640	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
2	የውሃ መሳቢያ ሽራ	በሜትር	440	28160	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
3	የተመረተ ቀይ ሽንኩርት	ኩ/ል	520	728,000	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
4	የተመረተ ሞጥሚጣ	ኩ/ል	4.5	20,000	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
5	የተከመረ ጭድ	ክምር	37	139,000	ሙሉ በሙሉ በማሳ ላይ አቃጥለዋል
6	ጠመጀ	በቁጥር	1	13,000	የአሜሪካን በልጅግ ከማች ላይ የተዘረፈ
7	ጥይት	በቁጥር	20	2000	የበልጅግ ጥይት ከማች የተዘረፈ
የአንቃር ኮበኮብ ብር ድምር				1,850,800	

ሠንጠረዥ 5: በመጋቢት ወር 2011ዓ.ም በሰሜን ሸዋ ሀገረ ስብከት በአፍራታና ግድም ወረዳ ካብ ሰራምባ ቀጠና የደረሰ የንብረት ውድመት

	ዝርዝር	መለኪያ	ብዛት	ግምት ዋጋ በብር	ምርመራ
1	የተከመረ ጭድ	ክምር	33	115,500	ሙሉ በሙሉ በማሳ ላይ አቃጥለዋል
2	አካፋ	በቁጥር	6	1000	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
3	ባህላዊ የንብ ቀፎከንብ መንጋ ጋር	በቁጥር	4	8000	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
4	የውሃ መሳቢያ ሽራ	በሜትር	330	22400	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
5	ሽንኮራ አገዳ	በሄ/ር	1.5	16000	የ60ወጣቶች ልማት የነበረ
6	ቀይ ስር	በሄ/ር	1	7500	የ60ወጣቶች ልማት የነበረ
7	ኬሚካል መርጫ መሳሪያ	በቁጥር	1	550	ከማሳ ላይ የተዘረፈ
የካብ ሰራምባ ቀበሌ ድምር				170,950	
በማጀቴ ቀጠና በሦስቱም ቀበሌዎች የንብረት ዝርፊያና ውድመት በገንዘብ ሲጠቃለል 2,251,550 ብር ነው					

ማሳሰቢያ ፡-

- የጠመጃና የጥይት ተመን የተቀመጠው በመንግስት በሚሊሻ ጽ/ቤት ተመን ነው፡፡
- የአንድ ቤተክርስቲያን ንብረት በሙሉ የጠፈበት ሁኔታ ነው ያለው ፡፡

ሠንጠረዥ 6: በመስከረም ወር 2012 በኤፍራታ ግድም ወረዳ በተፈጠረው ሁከት የሞቱ ሰዎች መረጃ

ተ.ቁ	የሟች ስም	ወረዳ	ቀበሌ	የሞተበት ቀን	የሞተበት ቦታ	ምርመራ
1	ስላሽ ተዋበ	ኤ/ግድም	ላይኛው አጣዬ	25/01/2012	ላይኛው አጣዬ	ሃይማኖት ኦርቶዶክስ
2	ሽመልስ በየነ	ኤ/ግድም	ላይኛዉ አጣዬ	25/01/2012	ላይኛው አጣዬ	
3	ሙሉጌታ በየነ	ኤ/ግድም	ላ/አጣዬ	25/01/2012	ላይኛው አጣዬ	
4	ጎሽሜ ይፍሩ	ኤ/ግድም	አጣዬ 03	25/01/2012	ሞሉ	
5	ስመኘ ሽፈራ	ኤ/ግድም	ይምላዎ	25/01/2012	ሞሉ	
6	ከበደ ተሾመ	ኤ/ግድም	ካራለጎማ	25/01/2012	ላይኛው አጣዬ	

ሠንጠረዥ 7: በመስከረም ወር 2012 በኤፍራታ ግድም ወረዳ በተፈጠረው ሁከት የቆሰሉ ሰዎች መረጃ

ተ.ቁ	*የቆሰለው ስም*	*ወረዳ*	*ቀበሌ*	*የቆሰሉበት ቦታ*	*የቆሰለበት ቀን*	*ምርመራ*
1	ግርማ ደጀኑ	ኤ/ግድም	ላይኛው አጣዬ	ላይኛው አጣዬ	25/01/2012	
2	ሽዋፈር ወንድምነህ	ኤ/ግድም	ላይኛው አጣዬ	ላይኛው አጣዬ	25/01/2012	
3	ሻንበል በልሁ	ኤ/ግድም	ላይኛው አጣዬ	ላይኛው አጣዬ	25/01/2012	ሃይማኖትኦርቶዶክስ
4	ሞገስ አዲሴ	ኤ/ግድም	በርግቢ	ሞሉ	25/01/2012	
5	ኃይለ እንደሸዉ	ኤ/ግድም	ይምላዎ	ሞሉ	25/01/2012	
6	በግዱ ተሸገር	ኤ/ግድም	ካራለጎማ	ላይኛው አጣዬ	25/01/2012	
ማሳሰቢያ፡- ልዩ ኃይል ሦስት /3/ የቆሰሉ ሲሆን አንድ ደግሞ የሞተ አለ ፡፡						

5.4.20 በሲዳማ ሀገረ ስብከት

በኢ/ኦ/ተ/ቤ/ክ በሲዳማና አካባቢው ሀገረ ስብከት ከዚህ ቀደም በቤተ ክርስቲያናችን ላይ በተደራጀ መልኩ የሚፈጸሙ ጥቃቶች ብዙም አይታወቁም ነበር፡፡ ይሁን እንጂ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ሰለፍ በማድረግ በሲዳማ ዞን፣ ጌዴኦ፣ አማሮና ቡርጂ ዞኖች በአብያተ ክርስቲያናትና በኦርቶዶክሳውያን ላይ በርካታ ጥቃቶች ተፈጽመዋል፡፡ ኦርቶዶክሳውያን ተገድለዋል፤ አብያተ ክርስቲያናት ተቃጥለዋል፤ በርካቶች ተፈናቅለዋል፡፡ እንዲሁም ሀብት ንብረታቸዉ የወደመባቸውም ቁጥር ቀላል የሚባል አይደለም ፡፡ የጥቃቱ መነሻ ምክንያት በዉል በይታወቅም በ2011 ዓ.ም የሲዳማ ዞን የክልልነት ጥያቄ ለመጠየቅ በ11/11/11 አስቀድሞ የተጠራ ሰልፍ ነበር፡፡ በዚህም ዕለት በተለያዩ ከተሞች ሰልፍ የነበሩ ሲሆን፣ ባልታወቀ ሁኔታ ግን ሰልፈኞቹ በሲዳማ እና አካባቢው ባሉ ዞኖችና ወረዳዎች ቤተ ክርስቲያን እና ኦርቶዶክሳውያንን ለይተው አጥቅተዋል፡፡ ጥቃቶቹ አንዳንድ አካባቢዎች ላይ በፕሮቴስታንት እምነት ተከታዮች፣

በአንዳንድ አካባቢዎች ደግሞ ከእስልምና እምነት ተከታዮች ጋር በመጣመር እንደተፈጸመ ለማወቅ ተችሏል፡፡ አጠቃላይ ጥቃት የተፈጸመባቸው ወረዳዎች

1. ዶያ ወረዳ
2. ገተማ ወረዳ
3. ሉዳ ወረዳ
4. ጭሮኔ ወረዳ
5. ሀገረሰለም ወረዳ
6. ቃራሮ ወረዳ
7. ቦና ወረዳ
8. ጩኮ ወረዳ
9. አርቤጎና ወረዳ
10. ይርጋለም ወረዳ
11. አለታወንዶ ወረዳ
12. ቅቄ ወረዳ

ሲሆኑ በነዚህ አካባቢዎች የደረሱ ዝርዝር ጥቃቶች እንደሚከተለው ቀርበዋል፡፡

1) ዶያ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን

በዶያ ወረዳ የሚገኘው የቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን በ1947 ዓ.ም. በቀኝ አዝማች ወልደየስ ዓለሙ መሪነት በአቶ አስረስ ተስፋዬ ረዳ አስተባባሪነት እና በሌሎችም አባቶች የተመሠረተ ላለፉት 64 ዓመታት ሲያገለግል የነበረ ቤተ ክርስቲያን የተቃጠለ ሲሆን በተጨማሪም የደብሩ የጥምቀተ ባህር መቃኞች ቤትም ጉዳት ደርሶበታል፡፡ በርካታ ምእመናንም ሀብት ንብረታቸው ወድሞ ከመኖሪያ ስፍራቸዉ ተፈናቅለዋል፡፡ ቤተ ክርስቲያኑን ያቃጠሉት ሰዎች ቁጥራቸው ከዘጠና እስከ መቶ የሚደርሱ ሰዎች በቡድን መጥተው እንደሆነ በወቅቱ የተገኙት መረጃዎች ያሳያሉ፡፡ በምዕመናን ሀብት ንብረቶቻቸዉ ላይ የደረሰዉ ጥቃት

- አሥር አባዎራዎች ንብረቶቻቸዉ የተዘረፋበቸው ሲሆን 18/ አሥራ ስምንት/ አባወራዎች ደግሞ ቤትና ሀብት ንብረቶቻቸው ተቃጥሎባቸዋል።
- ከ10 በላይ የሆኑ ኦርቶዶክሳዊያን የሚቃጠለዉን ቤተ ክርስቲያንን ለማትረፍ ጥረት ሲያደርጉ ቆስለዋል ፤ ከባድ የአካል ጉዳት ደርሶባቸዋል።

ስዕል *19*፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች የተቃጠለው የቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን የውጭ ገጽታ

ስዕል *20*፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች የተቃጠለው የቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን የውስጥ ገጽታ

2) **ገታማ ገብረ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን**

የገተማ ወረዳ የቅዱስ ገብረ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን በ2008 ዓ.ም በአካባቢው በሚኖሩ ኦርቶዶክሳውያን የተመሠረት ቤተ ክርስቲያን ሲሆን ሙሉ በሙሉ ተቀጥሏል፣ በምእመናን ላይም ከፍተኛ ጉዳት ደርሷል፡፡ በዚህ ቤተ ክርስቲያን ጥንታውያን የሆኑ ከ70 በላይ የሚሆኑ ንዋያተ ቅዱሳት ሙሉ በሙሉ በእሳት ወድመዋል፡፡

በምእመናን ሀብት ንብረቶቻቸዉ ላይ የደረሰዉ ጥቃት ሲታይ 13 አባዎራዎች ንብረታቸው ተዘርፏ የተረፈው የተቃጥል ሲሆን 20 አባዎራዎች ደግሞ ቤትና ሀብት ንብረቶቻቸው ተቃጥሎባቸዋል፡፡ በአጠቃላይ 33 አባ ወራዎች ከሙሉ ቤተሰባቸው ጋር ከመኖሪያ ቤታቸዉ ተፈናቅለዋል።

ስዕል 21፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች የተቃጠለው ገታማ ገብረክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ቅሪት

ስዕል 22፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች የተቃጠለው ገታማ ገብረክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ውጫዊ ገጽታ

3) **ለዲ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን**

የለዲ ቅደስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን በ1928 ዓ. ም በሣር ቤት ተመስርቶ አገልግሎት መስጠት የጀመረ ሲሆን በተፈጸመዉ ጥቃትም የ ቤተ ክርስቲያኑ የውስጥ ንዋያተ ቅድሳት ሙሉ በሙሉ በእሳት ተቃጥለዋል፡፡ እንድሁም በር መስኮትና መንበር ተሰባብሯል። የቤተ ክርስቲያኑ ደጀ ሰላም ሙሉ በሙሉ በእሳት ተቃጥሎኋል ምእመናንም በሃይማኖታቸው ተለይቶ ንብረታቸው ተዘርፏል፡፡ አቶ ሽፈራው ማሞ የተባሉትን አባት በደረሰባቸው ድብደባ ከፍተኛ የአካል ጉዳት ደርሶባቸዋል፡፡

ማሳያ ፎቶዎች ለዲ ቅዱስ ገብርኤሌ ቤተ ክርስቲያን

ስዕል *23*፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የለዲ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ውድመት የደረሰባቸው ንዋያተ ቅዱሳት

ስዕል *24*፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የለዲ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን የተቃጠሉ ንዋያተ ቅዱሳት

ስዕል 25፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የለዲ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን የውጭ ገጽታ

ስዕል 26፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የለዲ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን የተሰበረ በርና የቤተ ክርስቲያኑ ኮርኒስ

4) **ጭሮኔ ቅዱስ አማኑኤል ቤተክርስቲያን**

የጭሮኔ አማኑኤል ቤተ ክርስቲያን አጥፊዎች የካህናቱን ልብሰ ተክህኖና የሰንበት ተማሪዎች አልባሳትን በመዘረፍ ለብሰው የካህናትን ቆብ አጥልቀው መስቀል በእጃቸው ይዘው በመንገድ ሊይ እየዞሩ ከጨፈሩ በኋላ ተመልሰው ቤተ ክርስቲያኑና ንዋያተ ቅድሳትን በእሳት አቃጥለዋል፡፡ በተጨማሪም የቅዱስ አማኑኤሌ ታቦተ ሕጉ በወቅቱ እንዳልተገኘ ተገልጾ ነበር፡፡

ማሳያ ፎቶዎች ጭሮኔ ቅዱስ አማኑኤሌ ቤተክርስቲያን

ስዕል 27፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የጭሮኔ አማኑኢል ቤተ ክርስቲያን ከቃጠሎ የተረፈው የቤተ ክርስቲታኑ የውጭ ገጽታ

ስዕል 28፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የጭሮኔ አማኑኤል ቤተ ክርስቲያን ከቃጠሎ የተረፈው የቤተ ክርስቲታኑ ገጽታና ጉዳት የደረሰባቸው ዛፎች

5) **ይርጋ ዓለም ቅደስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርሰቲያን**

የይርጋ ዓለም ቅድስት ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያን በደጃዝማች ባልቻ አባ ነፍሶ በ1909 ዓ.ም የተመሠረተ ሲሆን በደረሰው ጥቃትም ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል፡፡ አገልግልት እየሰጡ የነበሩ መቃብር ቤቶች በርና መስኮቶች ተሰባብረዋል። ሦስት ኦርቶድክሳውያንም በአሰቃቅ ሁኔታ ተገድለዋል፤ 250 የሚሆኑ ምእመናንም ተሰደው በቦሬ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ተጠልለው ነበር።

ሠንጠረዥ 3: በሀገረሰላም የተገደሉ ሰዎችን ዝርዝር

ተ.ቁ	የሟች ሙሉ ስም	ዕድሜ	ጾታ	አድራሻ	ምርመራ
1	አቶ ግርማ መልካ	85	ወንድ	ሀገረሰላም	በመንገድ ላይ ተገድለዉ የተገኙ
2	አቶ የኔነህ ተስፋዬ	50	ወንድ	ሀገረሰላም	በቤታቸው ጉዳት ደርሶባቸው ሊታከሙ በገቡበት ሀገረ ሰላም ሆስፒታል ከአስታማሚ ልጃቸው ጋር የተገደሉት
3	ወጣት አዲሱ የኔነህ	20	ወንድ	ሀገረሰላም	አባቱን በማሳከም ላይ እያለ የተገደለ

ስዕል 29፡ ስዕል 23፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የይርጋለም ቅድስት ኪዳን ምህረት ቤተ ክርስቲያን የውጭ ገጽታና የተሰበረ በር

ስዕል 30፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ጥቃት የደረሰበት የይርጋለም ቅድስት ኪዳን ምህረት ቤተ ክርስቲያን የውስጥ ገጽታ

6) **ሀገረ ሰላም ቅዱስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን**

በውጭ የነበረ ወንበር፣ ጠረጴዛና በሙዲዩ ምጽዋት ውስጥ የነበረው ገንዘብ ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል መስኮትና በር ተሰብሯል።

7) **ጭሪቅ ቅዱስ አማኑኤል ቤተ ክርስቲያን**

በር ላይ የሚገኘው መሥተዋት ተሰብሯል።

8) **ቄጨኖ ሴዲታ ማርያም**

2 ባንኮን በግምት 40ሺህ ብር የሚይዝ መጎናጸፍያ፣ ቀጸላ፣ በግምት 25 ሺህ ብር የሚገመት የካህናት አልባሳት፣ በግምት 10ሺህ ብር የሚገመት ጀነሬተር፣ አምፕሊ ፋየርና እስፒከር በግምት 60 ሺህ ብር የሚያወጣ ተዘርፏል፡፡

ሠንጠረዥ 4፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ባደረሱት ጥቃት ከሲዳማ ሀገረስብከት ስር ካሉ ወረዳዎች የተፈናቀሉ ምዕመናን ብዛት

ተ.ቁ	ከተማ	ብዛት	የተጠለሉበት ቦታ
1	ዶያ	18	በየሰው ቤቱ
2	ገተማ	33	በየሰው ቤቱ
3	ጥሮኒ	150	ቦሬ ደብረ ገነት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ስብከተ ወንጌል አዳራሽ
4	ሀገረሰላመ	100	በወረዳው አስተዳደርምክር ቤት
		453	ቦሬ ደብረ ገነት ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ስብከተ ወንጌል አዳራሽ
5	ቦና	4	በየሰው ቤቱ
6	አርቤጎና	2	በየሰው ቤቱ
7	በንሳ	5	ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርሰቲያን

ሠንጠረዥ 5፡ ከሐምሌ 11 -14 2011 ዓ/ም ባሉት ቀናት የተደራጁ ወጣቶች ባደረሱት ጥቃት ከሲዳማ ሀገረ ስብከት ስር ካሉ ወረዳዎች ንብረታቸዉ የተቃጠለባቸዉና የተዘረፈባቸዉ ምዕመናን ብዛት የሚያሳይ ሰንጠረዥ

ተ.ቁ	አድራሻ	የተቃጠለባቸዉ ብዛት	የተዘረፈባቸው ብዛት	ቤትና ንብረት የተቃጠለባቸው ምዕመናን (አባወራዎች) ብዛት
1	ዶያ	10		18
2	ገተማ	10		20
3	ሉዳ	12	4	25
4	ጥሮኒ	28		17
5	ሀገረሰላመ	100		7
6	ቃራሮ	7		1

7	ቦና	100		
8	ጩኮ	7		1
9	አርቤጎና	5		
10	በንሳ	29		
11	ይርጋዓለም	125		
12	አለታወንዶ	3		3
13	ቅቄ			

5.4.21 ጅግ ጅጋ

ጥር 11 ቀን 2011 ዓ.ም በጥምቀት በዓል ታቦተ ሕጉን አጅበው የሚጓዙ ሁለት ክርስቲያን ወጣቶች በጅግጅጋ ከተማ በእስላሞች ተገድለዋል።

5.4.22 ድሬዳዋ

ጥር 11 ቀን 2011 ዓ.ም ታቦተ ሕጉን አጅበው በሚሔዱ ክርስቲያኖች ላይ አክራሪ እስላሞች ድንጋይ በመወርወራቸው ብዙ ጉዳት ደርሷል። በታቦቱ ሰረገላና በክርስቲያኖች ላይ የደንጊያ ውርወራ ጥቃት በመፈጸሙ በተፈጠረ ጠብና ትርምስ በተባራሪ ጥይት የተመታ አንድ ሕፃን ሕይወት ሲያልፍ በ10 ሰዎች ላይ ደግሞ የመቁሰል አደጋ ደርሷል። ከ400 በላይ ሰዎች ለእስር የተዳረጉ ሲሆን ከታሰሩት ውስጥ የሚበዙት የጥምቀት በዓል አከባበር ላይ የተገኙ ወጣቶች ናቸው።

5.4.23 መቱ

ሚያዝያ 25ቀን /2012 ዓ.ም ማለትም በዳግም ትንሣኤ ሳምንት በወቅታዊ የኮቪድ-19 ወረርሺኝ ጉዳይ በወጣው የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅን ተገን በማድረግ ቅ/ሲኖዶስ በአዋጅ ባወጣው መመሪያ ካህናትና ዲያቆናት ቤ/ክርስቲያን ከፍተው እንዲያገለግሉ ተፈቅዶላቸው እንዳለ እያወቁ በዕለተ እሑድ ካሕናት እና ዲያቆናት ቀድሰው ወጥተው አፋቸውን ሳያቆሩ "እባካቹ እዚ እናውራ ፖሊስ ጣብያ አትውሰዱን ብለው ቢለምኗቸው ግቢ ውስጥ ገብተው ከሌሎች ምዕመናን ጋር ወስደው አስረዋቸዋል።

ግንቦት 8 ቀን 2012 ዓ.ም በቀኑ 10:00 አከባቢ በዕለቱ ኦርቶዶክስ ባለሀብቶችን ብቻ የኮማንደ ፖስትን ህግ ተላልፋችዋል በማለት ወደ ፖሊስ ጣብያ የተወሰዱት:

1) ወ/ሮ ብዙነሽ(ቡዜ) ማሩ

2) ወ/ሮ ትዕግሥት ድንገቱ

3) ወ/ሮ አዜብ ሄኖክ

4) ወ/ሮ አስናቀች ደምሴ

ክላይ ተገለጹት ግለሰቦች ወደ ተዘጋጀው እስር ቤት ከመግባታቸው በፊት ማኅተባቸውን(መስቀላቸውን) እንዲያወልቁ እንዲቆርጡ ተጠይቀው በፍርሐት አውልቀዋል /ቆርጠዋል። ወ/ሮ ብዙነሽ(ቡዜ) ማሩ ና ወ/ሮ ትግስት ድንገቱ ቶሎ ፈርተው አውልቀዋል። ወ/ሮ

አዜብ ሔኖክ ና አስናቀች ደምሴ የተባሉት ደግሞ አልቀረፕ ስላላቸው በምላጭ እንዲቆርጡ አድርገዋል። ከላይ የተዘረዘሩ ክርስቲያኖች ማኅተባቸውን ፖሊስ ሲያስወልቅ በቦታው የነበሩ ሰዎች፡

ሀ. መ/ርት አንድነት ደምሴ

ለ. ወ/ሮ መሠረት

ግንቦት 10ቀን 2012 ዓ.ም ከጠዋቱ 2:30 ላይ ዲ/ን መ/ር ዮሴፍ ታምሩና መምህር ዋሴ ካሳሁን በቅደም ተከተል የወረዳ ማዕከሉ ሰብሳቢና ፀሐፊ የሆኑት በተራ ቁጥር 2 ላይ የተደረገውን ማዕተብ የማስወለቅ ዘመቻ በመቃወም ማኅበራዊ ብዙኃን መገናኛ ባጋሩት መረጃ ምክንያት ሁለቱም ተይዘው ወደ ፖሊስ ጣቢያ ተወስደዋል። እነርሱም በተራቸው ወደ እሥር ቤት ከተወሰዱ በኋላ በተመሳሳይ ሁኔታ ማዕተማቸውን እንዲያወልቁ ተጠይቀው አናወልቅም በማለታቸው ምክንያት በተለያዩ የፖሊስ አባላት ማስፈራሪያ ደርሶባቸዋል። ግርማ የተባለው የፖሊስ አባል ዲ/ን ዮሴፍ ታምሩ ወደ ተባለው መምህር ጠጋ ብሎ ሊመታው ሲቃጣ በሌላ የፖሊስ ባልደረባ ጣልቃ በመግባት ተከላክሎታል። ይህ ጉዳይ ሲፈጸም በቦታው የነበሩ

1) ምሕረት እንዳለ
2) ብልሴ ታምሩ
3) ወ/ሮ ዘርቱ እረና ናቸው

በተጨማሪም ይህ ፖሊስ ወደ ዲ/ን ዮሴፍ እያየ " ያንተ መስቀል ከዚህ መጽሐፍ ቅዱስ አይበልጥም ይህንን መጽሐፍ ቅዱስ እራሱ ተቀብዬ እንዳይገባ አድርጌያለው" በማለት ስሜታዊ በመሆን ሲናገር ታይቷል። ወንጀል መርማሪው ግዛቸው ኑሩ የተባለው ደግሞ ከብዙ ክርክር በኋላ እንዲህ ብሏል፡-"ሐይል ያለው መስቀሉ ነው እንጂ ክሩ አይደለም በማለት ተናግሯል። በዚህን ጊዜ የሰሙትም፡- አቶ ኃይሌ ገላው፣ አቶ ዝግዴ አስሞ፣ ዲ/ን ዮሴፍ ታምሩና መ/ር ዋሴ ካሳሁን ናቸው። ሁለቱን ክርስቲያኖች እንዲታሰሩ ያዘዘው ፖሊስ ካሳሁን የሚባል ሲሆን ሌላ አጀንዳ ይዘው እየተንቀሳቀሱ ነው በማለት በሐሰት ለመወንጀል ሞክሯል። ሁለቱ ወንድሞች ማለትም ዲ/ን ዮሴፍ ታምሩና መ/ር ዋሴ ካሳሁን የተባሉት ቀኑን ሙሉ እሥር ቤት ውለው በምእመናን እና አባቶች ግፊት ማታ 12:00 በኋላ በዋስ ተለቀዋል። በወቅቱ የነበሩ አባቶች፡-

1) መ/ስ/መርጌታ ትሕትና ባዬ የዑካ ደ/ሰ/ ቅ/ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ
2) መ/ሰ/ቆሞስ አባ አብረሃም የሐሉ ወረዳ ቤተ ክህነት ስራ አስኪያጅ
3) አቶ አንዳርግ ፈንቴ
4) መ/ር እንዳሌ ገዛህኝ

ከዚህን በፊት ደግሞ በተለያዩ ጊዜያት ወደ እሥር ቤት የሚሄዱትን ክርስቲያኖች ስማቸው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ደግሞ ማዕተባቸውን እንዲበጥሱ ተጠይቀው በተለያዩ ጊዜያት ማዕተባቸውን እንዲያወልቁ የተደረጉ ናቸው።

1) ወጣት መገርሳ ወርቁ
2) ወጣት ቻላቸው ካሳሁን
3) ወ/ሮ አስካል ከበደ
4) አቶ ዮሴፍ ከበደ
5) ወጣት ጌቱ ደርብ
6) አቶ ብርሐኑ ክፍሌ

7) ወጣት ዳግም ካሳሁን
8) ቀሲስ ዘሙኑ የእጅ መስቀላቸውን ይዘው እንዳይገቡ አድርገዋል።

5.4.24 ዶዶላ

በአካባቢው የሚፈጸሙ ቤተ ክርስቲያንና ምእመናን ላይ ያተጣጠሩ ጥቃቶች በቅርብ የተጀመሩ ሳይሆን ረዥም ጊዜ ያስቆጠሩ እና የተለያዩ ምክንያቶችን ከሥተቶችን ተከትሎ እየተፈጸመ የመጣ ነው። ከጥቅምት 12-15 ቀን 2012 ዓ.ም የነበረው በጥቃቱ ማዕከላዊ ያደረገው በሃይማኖታቸውና በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ጠንካራ ክርስቲያኖችን ሲሆን፣ ጥቃት ፈጻሚዎች መጀመሪያ የዶዶላ ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስቲያንን ሊያቃጥሉ የመጡ ሲሆን ክርስቲያኖች ሲከላከሉ ከፊል አጥቂዎች የክርስቲያኖችን ቤት አቃጥለዋል። ቤታቸው የተቃጠለባቸውና ንብረታቸው የተዘረፈባቸው በቁጥር 7 የሚሆኑ ምእመናን የታሰሩ ሲሆን፣ 8 የሚሆኑ ምእመናን ተገድለዋል። ከእነዚህ ከተገደሉት 8 ክርስቲያኖች ውስጥ አራቱ ክርስቲያኖች ሆስፒታል ውስጥ በደረሰባቸው ጥቃት የተገደሉ ሲሆን፣ የክልሉ ልዩ ኃይል ፖሊስ እና የወረዳ ባለሥልጣኖች ጥቃቱ ሰፈጸም በቦታው የነበሩ ሲሆን አንዳንድ ቦታዎች ላይ ለአጥቂዎች ከለላ ይሠጡ ነበር። ጥቃቱን የፈጸሙት አካላት ከ27 የተለያዩ ቀበሌ ገበሬ ማኅበር እና ከከተማው የተውጣጡ አጥፊዎች ናቸው። ጥቃቱ ብሔርን ሳይሆን ሃይማኖትን ዒላማ ያደረገ ሲሆን ጥቃቱ ከመፈጸሙ አስቀድሞ በየመንግሥት ስብሰባዎች የግጭት ቀስቃሽ ንግግሮች በመንግሥት አካላት ይነገሩ ነበር። አጥቂዎቹ ለጥቃቱ ሙሉ ዝግጅት ያደረጉበት እንደሆን ከነበሩት የተቀናጅ ጥቃት መረዳት የሚቻል ሲሆን በክርስቲያኑ ዘንድ ግን ምንም ዝግጅት አልነበረውም ። ለአብነት ያክል ጥቃት የሚደርስባቸውን ክርስቲያኖች አስቀድመው ከቤትና ሕዝብ ቆጠራ ነው የመጣነው በማለት ሕዝቡን ይመዘግቡ የነበረ ሲሆን ጥቃት አድራሾች በሰበሰቡት መረጃ መሰረት የተጠቂዎችን ስም እየጠሩ ጥቃት ፈጽመዋል።

ጥቃት ከደረሰባቸው ክርስቲያኖች መካከል ቤት ተከራይተው የሚኖሩ ምእመናን ያሉ ሲሆን፣ ቤታቸው ከጥቃት የተረፈላቸው ወደ ቤታቸው ተመልሰዋል። ነገር ግን መንግሥት ለአካባቢው ክርስቲያኖች ሕጋዊ ከለላ እና ለደረሰው ጉዳት ተመጣጣኝ የሆነ ድጋፍ እያደረገላቸው ባለመሆኑ ምእመናን ለረጅም ወራት መጠለያ አጥተው በቤተ ክርስቲያን ግቢ ውስጥ መቃብር ቤት ውስጥ ይኖር ነበር። በተጨማሪም አሥራ ስምንት (18) ካህናትና ዲያቆናት ለሕይወታቸው በመስጋት አካባቢውን የለቀቁ ሲሆን ይህ ደግሞ የአገልጋዮችን እጥረት ከማስከተሉም በላይ በምዕመናን ዘንድ ከፍተኛ የሆነ የሥነ ልቡና ጫናና ተስፋ መቁረጥ አስከትሏል፣ ብዙ ክርስቲያኖች ከአካባቢው ወደ ተለያዩ ቦታዎች (ሐዋሳ፣ ሻሸመኔ፣ አሰላ፣ ጎባ፣ ደብረ ብርሃን፣ ናዝሬት) ተሰደዋል። በጉዳቱ የተፈናቀሉ ምእመናን ቤተ ክርስቲያን በምታሰባስበው ድጋፍ እየተረዱ የነበረ ሲሆን ከአዲስ አበባ፣ አርሲ ነጌሌ፣ ከሻሸመኔ፣ ከአሶሳ፣ ከአዲስ አበባ ምእመናን ድጋፍ እያሰባሰቡ እየረዱ ይገኛሉ። እነዚሁ ጥቃት አድራሾቹ በመንግስት በኩል ምንም ተመጣጣኝ ርምጃ ባለመኖሩ ምክንያት ሌላ ሰማንያ ሰዎችን ለማጥቃት መዝግበው ሲንቀሳቀሱ ነበረ። እንዴት ማጥቃት እንደሚችሉ፣ ምን እንደተከሰተ በየጊዜው መረጃ ይለዋወጣሉ፣ ከክርስቲያኖች ግብይት እንዳይካሄድ ቅስቀሳ እየተደረገ ሲያደረጉም እንደነበር የአደባባይ ምስጢር ነው።

ሠንጠረዥ 6፡ የተዘረፉት አባወራዎች ሥም ዘርዝር ከወረዳው ቤተ ክህነት የተላከው ማስረጃ እንደሚከተለው ያሳያል

ተ.ቁ	የተጎጅ ስም	የደረሰ ጉዳት
1	አቶ በሃይሉ ገ/ጻድቅ	የቤት ቃጠሎ
2	አቶ ብሩ ለወጠኝ	የመኖሪያ ቤትናመጋዘን ቃጠሎ
3	አቶ ከበደ ለገሰ	የመኖሪያቤትቃጠሎናንብረት ዘረፋ

4	አቶ ዘሪሁን ጌታቸው	መጋዘንንብረት(እህል) ና ሞተርሳይክል ዘረፋ
5	አቶ ዳምጠው በላይ	የሞባይል ቤት ዘረፋና ንብረት ቃጠሎ
6	አቶ ነጋ ሃይለ	የመኖሪያ ቤት ቃጠሎና ማፍረስ
7	ወ/ሮ ብርቄ አለምነው	የሆቴል ዝረፊያና ቃጠሎ
8	አቶ ሰለሞን ባልቻ	የሱቅ ንብረት ዘረፋና ቃጠሎ
9	አቶ ሸንቁጥ ጉቼ	የመጋዘንንብረት ዘረፋና ቃጠሎ
10	አቶ ግዛቸው አየለ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
11	አቶ ሲሳይ በለጠ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
12	አቶ ጌቱ ብዙነህ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
13	አቶ ታከለ ሸንቁጥ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
14	አቶ ዘለለው አበበ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
15	አቶ ሞገስ መሸሻ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
16	አቶእሸቱ ግርማ መንገሻ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
17	አቶ ተካ ከተማ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
18	አቶአመዘን ይነሱ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
19	አቶ ሃይሉ ጸጋዬ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
20	ወ/ሮ ወርቄ ለገሰ	ንብረትዘረፋና ቃጠሎ
21	አቶ በቀለ ለገሰ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
22	አቶ ግርማ ለገሰ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
23	አቶ ወለደ አረጋ ደጀኔ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
24	አቶ ተፈራ ገ/ጻድቅ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
25	ወ/ሮ አመለወርቅ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
26	አቶ ኩራባቸው ለገሰ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
27	ወ/ሮ ምሳወይ ይፍሩ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
28	አቶ በቀለ አበበ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
29	ወ/ሮ ጸዳለ ተሾመ	የመኖሪያ ቤት ዘረፋና ቃጠሎ
30	አቶ መስፍን ጥላሁን	የሞባይል ቤትዘረፋና ቃጠሎ
31	አቶ አባተ ባየሁ	የቤት ንብረት ዘረፋና የጋሪቃጠሎ
32	ወ/ሮ መስታወት ሃይሉ	የቤት ንብረት ዘረፋ
33	አቶ ተገኝ ካሳዬ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
34	አቶ ውቤ ወርቅ አፈሰ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
35	መ/ታ መረሃጽድቅ ቀለሜ	የቤት ንብረት ዘረፋ
36	ወ/ሮ ካሳዬ ዳውድ	የቤት ንብረት ዘረፋ

37	አቶ ጌታሁን ሃይሉ	የቤት ንብረት ዘረፋ
38	አቶ ተገኜ	የቤት ንብረት ዘረፋ
39	አቶአበባየሁ ኪዳኔ	ድብደባና ዘረፋ
40	አቶ በዛብህ አየለ	የሆቴልና ንብረት ቃጠሎ
42	አቶ ፍስሃ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
43	አቶ ተስፋ ለወጠኝ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
44	አቶ አሰፋ ለገሰ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
45	ወ/ሮ አበራሽለማ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
46	አቶ አደመ ገበየሁ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
47	ወ/ሮ ዘመናይ እሸቱ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
48	አቶ ወንድሙ ይማም	የቤትና የመሸጫ ሱቅ ቃጠሎ
49	ወ/ሮ ማሸሌ ዓለሙ	የቤት ንብረትናየከብት ቃጠሎ
50	አቶ ሞላ መልካሙ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
51	ወ/ሮ አሰገደች ሰይድ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
52	ወ/ሮ አሰገደች ይማም	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
53	ወ/ሮ ዘነበች ሲሳይ	የተገደለች
54	አቶ ማሞ ሙላቴ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
55	አቶ ጌታችው ግዛው	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
56	መ/ት ሸበላ ጸጋዬ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
57	አቶ ማሞ ምኩሪያ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
58	አቶ ሲሳይ ስጦታው	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
59	አቶ ግርማ አበበ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
60	አቶበለጠ ባይሳሴ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
61	ወ/ሮ የሺ አያሌው	የቤት ንብረት ዘረፋ
62	ሆራ የወተት ማቀነባበሪያ	የቤት ንብረት ዘረፋ
63	አቶ የበይን በርሄ	200 ሺ ብር የሚገመት ወርቅ
64	አቶ ግርማ አበበ	የቤትንብረት ቃጠሎና የቤት እንሰሳት ዘረፋ
65	አቶ ተስፋ ደገፈኝ	የቤትንብረት ቃጠሎና የቤት እንሰሳት ዘረፋ
66	አቶ እንግዳ ማሞ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
67	አቶ ጌታሁን ስዩም	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
68	አቶ ገረመው ላይገፉ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
69	አቶ ጌታችው ግዛው	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
70	አቶ ሞላ መልካሙ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ

71	ወ/ሮ ዘውዴ መንግስቱ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
72	አቶ ነጋ ሃይለ ስላሴ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
73	ወ/ሮ ኮኮቤ ተ/ወርቅ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
74	አቶ ዘለቀ አንዳርጌ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
75	አቶ ፋንታሁን ሃይሉ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
76	ወ/ሮ ክትነሸወ/ጊዮርጊስ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
77	አቶ አሰፋ ለገሰ	የቤት ንብረት የእህል ዘረፋና ቃጠሎ
78	አቶ አበበ አርጋው	የቤት ንብረት የእህል ዘረፋና ቃጠሎ
79	አቶ ባልከው ጌታቸው	የቤት ንብረት የእህል ዘረፋና ቃጠሎ
80	አቶ አወቀ ገ/ጻድቅ	የቢት ንብረት የእህል ዘረፋና ቃጠሎ
81	አቶ ደረሰ ጌታሁን	የመኖሪያ ቤትና የሱቅ ቃጠሎ
82	አቶ ጎሽሜ አስናቀ	ንብረት ቃጠሎ
83	ወጣት ዋሴ ጎሽሜ	የጅም ስፖርት ቃጠሎና ዘረፋ
84	አቶ ደምስስሜ	የቤትንብረት ዘረፋ
85	አቶ ገረመው አበራ (አየለች)	የቤትንብረት ዘረፋ
86	አቶ ላቀው አበበ	የቤትንብረት ዘረፋ
87	አቶ ዘነበ ለገሰ	የቤትንብረት ዘረፋ
88	አቶ ሃይሉ ጸጋዬ	የቤትንብረት ዘረፋ
89	አቶ ማሞ ወንዳጥር	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
90	አቶ አበባው ለገሰ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
100	መ/ር ገበያው ባንቲደር	የቤትንብረት ዘረፋናሱቅ ቃጠሎ
101	አቶ ለገሰ አባተ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
102	ወ/ሮ ጸዳለ ተሾመ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
103	አቶ ታደሰ መኮንን	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
104	መ/ር ገበያው ባነተይርጋ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
105	አቶ ገበየሁ ስሜ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
106	አቶ አለማየሁ ኪዳኔ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
107	ወ/ሮ የሺወርቅ አስናቀ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
108	አቶ ጸጋው ደረሰ	የቤትንብረት ዘረፋናየመኪና ቃጠሎ
109	አቶ ያለው ማሞ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
110	ቀሲስ ተሻለ ሙሉነህ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
111	አቶ ጣሰው ለወጠኝ	የቤትንብረት ዘረፋና የእንሰሳትቃጠሎ
112	አቶ ጨቡድ አሰግድ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ

113	ወ/ሮ እቴነሽ ተ/ማርያም	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
114	አቶ ወንደሰን ንጉሴ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
115	አቶ ታሪኩ ታገኝ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
116	አቶ በቀለ መንግስቱ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
117	ወ/ሮ ደነቀች አስቻለው	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
118	ዲ/ን ደለለኝ ማሞ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ24 ሺብር ዘረፋ
119	አቶ ጉርም አባተ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
120	አቶ ዘገየ ለወጠ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
121	አቶ ባሳዝን ጉቼ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
122	አቶ አበባው ለገሰ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
123	አቶአገኘው አየለ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
124	አቶ አስናቀ ደርብ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
125	አቶ ደምስ እሸቱ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
126	አቶ ተሰማ ጌታሁን	የ2 ጥል ቃጠሎ
127	አቶ በለገ ገ/መድህን	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
128	አቶ ንጉሴ ማናግዶ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
129	አቶ ደመቀ ተ/ስላሴ	የቤትንብረት ዘረፋናቃጠሎ
130	አቶ ደመቀ እሸቴ	የቤትንብረት ቃጠሎ 2 ፈረሶችዘረፋ
131	አቶሽመልስ ደፈለኝ	የቤት ዘረፋናየእንስሳት ቃጠሎ
132	ወ/ሮ መካለያ ደመቀ	የቤት ዘረፋና ቃጠሎ ድብደባና ከባድ ጉዳት

5.4.25 ባሌ ሀገረ ስብከት

ከጥቅምት 12-17 ቀን 2012 ዓ.ም. በሮቤ እና አከባቢዋ ባሉት ሕዝበ ክርስቲያን ላይ በተፈጸመው ሃይማኖታዊ ጥቃት ሕይወታቸው ያለፈ፣ ንብረታቸው የወደመ እና ጉዳት የደረሰባቸውን ክርስቲያኖች የሚያሳይ ሰንጠራዥ፡-

ሠንጠረዥ 7፡ ከጥቅምት 12-17/2012 ዓ.ም. በባሌ ሮቤና አከባቢዋ የደረሱትን ጉዳቶች የሚያሳይ ሰነጠረዥ

ተ.ቁ	ስም	ቦታ	የአደጋው አይነት
1	አቶ በላይ ኤጀሬ		ሞት
2	አቶ እሼቱ ጌታሁን		
3	ታ/ሪ ዳምጠው ዘርፉ		ሞት
4	አቶ ተስፋዬ ድርባ		ሞት
5	ታምራት በቀለ		ሞት

6	ዳዊት ጋሹ		እግሩ የተሰበረ
7	አስቻለው በቀለ		እግሩ የተሰበረ
8	ሰሎሞን ተስፋዬ		እጁ የተሰበረ
9	ኡርጋ ታዬ		ደረቱ በጥይት የተመታ
10	አብረሃም ታዬ		ጭንቅለቱ የተጎዳ
11	ተክሌ ተግላ		የአይን እና የጭንቅላት ጉዳት
12	ገለታ ኃይሌ		የእጅ ስብራት
13	እንዳለ		
14	አበበ በቀለ		ወደ አዋሳ ሪፈር የተላከ
15	አስቻለሁ በቀለ		አዲስ አበባ ሪፈር
16	ዘርፌ ግርማዬ ሆቴል		የንብረት ውድመት
17	መታፈርያ ደነቀ ሆቴል		የንብረት ውድመት
18	ባለገሩ ቁጥር 1 እና 2 ሆቴል		የንብረት ውድመት
19	ሐረር ሆቴል		የንብረት ውድመት
20	ካሣሁን ሽመልስ ሆቴል		የንብረት ውድመት
21	መስቀል ሆቴል		የንብረት ውድመት
22	ሐበሻ ሆቴል		የንብረት ውድመት
23	ትግስት ሻምበል ግሮሰሪ		የንብረት ውድመት
24	ሙና ማሞ መኖርያ ቤት		የንብረት ውድመት
25	ጌሴ ሆቴል		የንብረት ውድመት
26	የኃላሼት ሆቴል		የንብረት ውድመት
27	የሺጥላ መኪና		የንብረት ውድመት
28	ፓራሚራ ሆቴል		የንብረት ውድመት
29	ዘውዱ ሸዋታጠቅ	ጎሮ	የንግድ ቤት ሙሉ በሙሉ መዘረፍ
30	ግዜ	ጎሮ	የንግድ ቤት ሙሉ በሙሉ መዘረፍ
31	መ/ር ምህረቱ	ጎሮ	
32	አቶ ታደሠ ደምሴ	ድንሾ	የንብረት ዝርፍያ
33	ሰሎሞን ደምሴ	ድንሾ	የንግድ ቤት ውድመት
34	አልሻዳይ ሆቴል		
35	በርሱ ፍቃድ ሆቴል		
36	ያኔት ሆቴል		የንግድ ቤት ውድመት
37	ምሥራቅ ሆቴል		የንግድ ቤት ውድመት
38	ቅ/ሚካኤል ሥጋ ቤት		የንግድ ቤት ውድመት

39	ትስፋዬ ድርባ ሁርሳ		የንግድ ቤት ውድመት

ስዕል 31፡ ከጥቅምት 12-17/2012 ዓ.ም. በሮቤ እና አከባቢዋ ባሉት ሕዝበ ክርስቲያን ላይ በተቃጣው ሃይማኖታዊ ጥቃት ህይዎታቸው ያለፈ ፎቶ እንደማሳያ

5.4.26 በጅማ እና አካባቢዋ

ሊሙ ኮሳ ወረዳ፡ በወረዳው ያሉት ክርስቲያኖች ከአፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት ጀምሮ በሠፈራ መኖር የጀመሩ ሲሆን ፤ በኋላም በደርግ ጊዜ ወታደር የነበሩትም ሲኖሩበት ቆይተዋል፡፡ በሊሙ ኮሳ ወረዳ በህዝበ ክርስቲያኑ ላይ ብቻ እየደረሰ ያለው ዘር ተኮርና የሃይማኖት ጥላቻ እንዲሁም ቤተ ክርስቲያንን የማጥፋት ዘመቻ በስፋት እየተካሄደ ይገኛል፡፡ ይኸውም ክርስቲያኑን እየነጣጠሉ በየቀኑ በየጫካው መግደል እና ብዙዎች አካባቢያቸውን ለቅቀው እንዲሰደዱ የተለያዩ ዛቻዎችን ማድረስ ናቸው፡፡ በሀገረ ስብከቱ ውስጥ ካሉት ወረዳዎች በሊሙ ኮሳ ወረዳ ብቻ ከ2009 – 2012 ዓ.ም ድረስ ከተፈጸሙት አሰቃቂ ግድያ፣ ዝርፊያና የቤት ቃጠሎ ውስጥ ለአብነት ያህል የሚከተሉት ተጠቅሰዋል፡፡

- በቀን 8/06/2012 ዓ.ም በጅማ ዞን በሊሙ ኮሣ ወረዳ በሊሙ ገነት ከተማ በቀበሌ 02 እና በሡንጡ ቀበሌ ገበሬ ማህበር ድንበር የከተማው ም/ቤት በሊዝ የመራውን መንደር ከአንደኛ ደረጃ ት/ቤት በስተጀርባ ምዕመናኑ ለቤተክርስቲያን ብለው ከግለሰብ ባህርዛፍ ያለውን ቦታ ገዝተው ከወረዳው የመሬት አስተዳደር በቀበሌው ድጋፍ የቦታ ባለቤትነት ደብተር ወስደው ባለበት በዝያው ቦታ በቅርበት ሪቃት 3 መስጊድ እያለ በድንበር ላይ ሕገ ወጥ መስኪድ ሰርታውባታል ።
- ቢጋሌ ጅማቴ ቀበሌ፣ በጫፎ ቅድስት ድንግል ማርያም ቤተ ክርስቲያን አጥቢያ በሚገኙ ክርስቲያኖች ላይ የተፈጸመ ግፍ፦ በዚህ አጥቢያ ውስጥ የሚገኝን አንድ ክርስቲያን በክፉ ዘግናኝ በሆነ አገዳደል ሌሊት ከቤቱ በማስወጣት በተለያዩ ስለቶች በመቆራረጥ፤ በመጨረሻም በጠብመንጃ ተኩሰው ደጋግመው በመምታት በገዛ ቤቱ ደጃፍ ላይ ገለው ጥለውት ሄደዋል፡፡ ከዚህ ወጣት ሞት በኋላ በነጋታው ደግሞ በአካባቢው ያሉትን የክርስቲያኖች ቤት በመደዳው አቃጥለዋል፤ ብዙ ክርስቲያኖችም ላይ ድብደባ እና ስቃይ ደርሶባቸዋል። በወጣቱ ሞት እና በተፈጸመው ክርስቲያኖችን ብቻ ለይቶ የማሰቃየት ድርጊት ብዙ የክርስቲያን አባወራ ተሰድደዋል፤ አሁንም በመሰደድ ላይ ይገኛሉ፡፡
- በሊሙ ገነት የ2ኛና መሰናዶ ትምህርት ቤት ተማሪዎች የእስልምና ዕምነት ተከታይ የሆኑት ሴት ልጆች የሼሪያ ሥርዓት የለውን ልብስ እንደ ዩኒፎርም በማስመሰል ከትምህርት ቤቱ ሥርዐት ውጪ የሆነ የሃይማኖታቸውን ማንነት የሚገልፅ ልብስ ለብሰን እንድንገባ ይፈቀድልን በማለት ታኅሣሥ 13 ቀን 2012 ዓ.ም ትምህርት ቤቱን ለቀው አደባባይ በራሳቸው ወጥተው የማወክ ሥራ ስሩ ውለዋል። ክፍል ገብተው የምማሩትን የሙስሊም ተማሪዎችን እንደትማሩ በማለት ከታኅሣሥ 13-22 ቀን 2012 ዓ.ም ተማሪዎች ተረጋግተው እንዳይማሩ ማድረግና እኛ ከመስኪድ ተነግሮናል ከከፊር ጋር አትቀመጡ፤ ከልተፈቃደ የሻሪያ ትምህርት ቤት እንዲከፈት እናደርጋለን በማለት ልጆቻቸው ጥላቻ እንዲኖራቸው ማድረግ እንድሁም የትምህርት ቤቱ ሕግ ይከበር ያሉትን የትምህርት ቤቱ ሠራተኞችኝ በስልክ ደውሎ አስፈራርተዋል። በነበረው የስልክ ለወወጥ የተገኘው የድምጽ ቅጅው እንደሚያሳየው 1) የትምህርት ቤቱን

ሰራተኞች ማስፈራራት 2) የወረዳው አስተዳደር ተማሪዎቹ ያለዩኒፎርም ሒጃብ ለብሰው እንድገቡ ፍቃድ ልሰጥ ነው። በኦሮሚያ ክልል ክርስቲያን መኖር አይችልም ,ብዙ ዓመት ገዝተውናል አሁን ተራው የኛ ነው በማለትም መቀስቀስ። እኛ ሒጃብ(የሃይማኖታችንን ልብስ) ለብሰን የማንገባ ከሆነ ክርስቲያኑ ከሩን(መስቀሉን) አውልቆ ትምህርት ቤት ይግቡ ያለዚያ እንረብሽለን በማለት ሁከት ፈጥረዋል።

- ታኅሣሥ 21 ቀን 2012 የወረዳው ፖሊስ ቆሞ ባለበት ሒጃብ ለብሰው የመጡትን ተማሪዎችን ይህ ልብስ አይፈቀድም ቢልም በሀይል ሕጉን ጥሰው ክፍል ገብተው ሲያውኩ ነበር ። ይህ በእንድህ እንዳለ የወረዳ ትምህርት ቢሮ ኃለፊ የሆኑትን አቶ ምሕረቱ ከበደ የተባሉትን በዚሁ ዕለት ከጠዋቱ 3:00 ሰዓት ላይ ጭንብል ለብሰው ቢሮ ውስጥ በጩቤ ለመውጋት ሞክረው ሰው ደረሶ አድኖታል።
- በመቀጠል ታኅሣሥ 21 ቀን 2012 ዓ.ም የሃይማኖት ልብስ ለብሰው የመጡ የሙስሊም ሴት ልጆችን የትምህርት ቤቱ ዘበኛ ሒጃብ ለብሶ መግባት አይቻልም ሲል የወረዳ ፖሊስ እና የኦሮሚያ አድማ በታኝ ፖሊስ ይግቡ በማለት ከትምህርት ሚኒስትር ሕግ እና ሥርዓት ውጭ እንዲገቡ እና እንዲማሩና ድጋፍ በመስጠት የተለያዩ የሃይማኖት ተከታዮች ባሉበት ሀገር እኛ ነን የበላይ ,የእኛ ሃይማኖት መታወቅ አለበት ,በሼሪያ ነው የምንተዳደረው በማለት ሲዝቱ ውሎዋል። የወረዳው ካቢኔዎችም የሙስሊም ሃይማኖት ተከታይ በመሆናቸው በዚህ ጉዳይ አገር እንድታረማመስ የምፈልጉ ናቸው።
- በሊሙ ኮሣ ወረዳ በጋሌ ቡርቃ ጉድና ቀ/ገ/ማ ዉስጥ ከ2010 ዓ.ም እስከ 2012 ዓ.ም ድረስ በተለያዩ ጊዜ በሚነሱት ክርስቲያኖች ላይ ጫና ምክንያት ለእነዚህ ዓመታት ከ15 እስከ 30 ዓመታት ከኖሩብት ቀያቸዉ እና መንደራቸዉ ተፈናቅለዉ በአሁን ወቅት ምግብ በማጣታቸዉ ወደ 37 አባወራ የኦርቶዶክስ እምነት ተከታዮች የሆኑ ግንቦት 8 ቀን 2012 ዓ.ም በሊሙ ኮሣ ወረዳ በሊሙ ገነት ከተማ ነዋሪ ባለሀብት የሆኑ አቶ አሸብር ጎሣዬ በመሄድ ተራበን ቀለብ አጣን ብለዉ ሲለምኗቸዉ ቀለብ ግዙ ብሎ ሥራ ሁለት ሺህ ብር በአቶ አሰፋ ቾኮል እና በጓደኞቻቸዉ እህል እንዲገዙ ሰጥቷቸዋል፡፡ ለተራቡ ክርስቲያኖች እነርሱም ብር ሲሰጡ ግንቦት 11 ቀን 2012 ዓ.ም በቡርቃ ጉድና ቀ/ገ/ማ ሊቀ ሽመንበር አቶ አህመድ አገሮ፣ ጠሃ ጀማል አማካይነት ከጠዋቱ 3፡ 00 ላይ አቶ አሰፋ ቾኮልን ቀበሌ ጠርተዉ ያልታወቀ ብር ለምን ሰጠሃቸዉ ከዬት አመጣህ በማለት ሲጠይቋቸዉ ከበጎ አድራጊዎች ነዉ እርዳታዉን ያገኘሁት ስላሉ በቀበሌ ግቢ ዉስጥ አስሯቸዋል፡፡ የፍትህ ያለ በማለት በረሃብ ዉስጥ ያሉ ምዕመናን እየተማጸኑ ነዉ።

- 2012 ኢሌሌ የተካሔደውና የኦሮሚያ ሙስሊም አባቶችን ብቻ ያካተተው የኢሌሌ የኢህአዴግን ውህደት እንደማይቀበልና ኦሮሚያ በሸርያ ህግ እንድትተዳደር ጠይቋል። ከታች ባለው ፎቶ ላይ እንደሚታየው በስብሰባው ላይ ከተገኙት መካከል ቀይ የተከበባቸው ሼኪ ሙሳ ባለፈው ጉርሱም ከፉኛ ላይ ክርስቲያኖችን እያስጨፈጨፉና የተቀሩትን የአንገት ማተብ እየበጠሱ ሲያሰልሙ የነበሩት ናቸው። ይህ ጉባኤ በቀጣይ ኦሮሚያ ላይ ቤተ ክርስቲያን እና አማኞቿ ከአሁኑ የከፉ ነገር እንደሚገጥማቸው ትልቅ ማሳያ ነው።

ስዕል 32፡ 2012 ኢሌሌ የተካሔደውና የኦሮሚያ ሙስሊም አባቶችን ብቻ ያካተተው ጉባኤ

- ቀን 10/09/2012 ዓ.ም በጅማ ዞን በሊሙ ኮሣ ወረዳ በጋሌ ቡርቃ ጉዲና ቀበሌ ገ/ማ በጋሌ አዲስ ልማት ከተማ ከ2010 ዓ.ም እስከ 2011 ዓ.ም ከቤት ንብረታቸዉ ተፈናቅለዉ በአሁን ሰዓት በአዲስ ልማት ከተማ ተጠልለዉ ያሉ ምዕመናን ቀለብ በማጣት ለተቸገሩት ምዕመናን በዚህ በመጣዉ ኮሮና ወረርሽኝ ምክንያት መሥራት እና መንቀሳቀስ የማይችሉ በመሆናቸው የቀለብ እርዳታ ይፈልጋሉ ፡፡ በወቅቱ ከመኖሪያ ቦታቸው ተፈናቅለው የነበሩ ምእመናን ዝርዝር በሰንጠራዥ ላይ የተቀመጥ ነው።

ተ.ቁ	የአባወራዉ ስም	የቤተሰብ ብዛት		ድምር
		ወ	ሴ	
1	ቄስ ቾኮል	1		1
2	ሽባባዉ ስንሻዉ	1	1	1
3	ተሻገር አንዳርጌ	2	1	3
4	አገኘ አሸናፊ	3	2	5
5	ደመላሽ አዳሙ	1		1
6	ደሴዉ ፈንታ	1	3	4
7	እንዳለ አላምኔ	1		1
8	ዘሪሁን ጥሩነህ	1		1

9	ዋሌ አድማሴ	2	2	4
10	አያሌዉ አባቴ	2	3	5
11	ፋንታሁን እሱባለዉ	1	2	3
12	ካሳሁን እሱባለዉ	1		1
13	ትዛዙ አበበ	1	1	2
14	ዋሌልኝ ሲሳይ	1	2	3
15	አሰፋ ቾኮል	3	3	6
16	ደጀን ቾኮል	2	2	4
17	እማዋይ ሲሳይ	2	1	3
18	አየናቸዉ ዘዉዴ	1	2	3
19	ዘላለም ይታየዉ	1		1
20	መኮንን አገኝ	1	1	2
21	ዝግጁ ጮኮል	1		1
22	አዱኛ ከተማ	1		1
23	ገበየሁ ወርቅነህ	1	2	3
24	ጠብቁ በለጠ	3	3	6
25	አንለይ ጥጋቡ	2	3	5
26	ልየዉ ጌትነት	1	2	3
27	ዘሪሁን በዜ	2	2	4
28	ጥላሁን በዜ	1	1	2
29	አደራዉ ገበየሁ	1	3	4
30	ያዜ አበረ		2	2
31	ፍሬዉ ወንድሜነህ	1	1	2
32	ተገኝ ደምሴ	1	3	4
33	አደመ ተመስጌን	2	2	4
34	ጠለሉ	1	1	2
35	አስማማዉ ቸኮል	1		1
36	እማዋይ አንለይ		1	1
37	አለምነህ አበረ	1	3	4
ጠቅላላ ድምር		1		103

በ2012 ዓ. ም ጅማ ዞን በሊሙ ኮሣ ወረዳ ካቢኔ እና የየሴክተር ኃላፊዎች አወቃቀር

ተ.ቁ	ስም	የሥራ ደርሻ እና ቢሮ	እምነት
1	ጣሂር ኢብራሂም	የወራደዉ አስተዳደር	እስልምና

2	የዚድ ሙሂድን	የወረዳዉ ም/አስተዳደሪ	እስልምና
3	የዚድ	የኢንቨስትመንት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
4	መሀመድ በድሩ	የገጠር መንገድ ባለስልጣን ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
5	አሸረቃ ረሺድ	የከተማ ፖለቲካ ዘርፊ ኃላፊ	እስልምና
6	ጃፊር	የምሁራን ጽ/ቤት ተወካይ	እስልምና
7	ሁሴን	የወጣቶች ሊግ ኃላፊ	እስልምና
8	ጀበል ሀሰን	የንግድ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
9	መሀመድ ጆቴ	የገበያ ልማት ኃላፊ	እስልምና
10	ጣሂር ሀጂ	ጥቃቅንና አነስተኛ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
11	ዘከይ አብዱ	የመንገድ ትራንስፖርት ኃላፊ	እስልምና
12	ዘመን አባመጫ	አፈ-ጉባኤ ቢሮ	እስልምና
13	ሳቢት	የቴክንክና ሙያ ስልጠና ማዕከል ኃላፊ	እስልምና
14	ኤሊያስ አ/ጀበል	የት/ት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
15	ሰማን አ/ራያ	የት/ት ጽ/ቤት ም/ኃላፊ	እስልምና
16	ሙስጠፋ መሀመድ	የጤና ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
17	ሴፉ	የጤና ጽ/ቤት ም/ኃላፊ	እስልምና
18	ሱልጣን	የማህበራዊ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
19	አይሻ ሁሴን	የባህልና ቱሪዝም ሃላፊ	እስልምና
20	ቡስታን ያሲን	የገቢዎች ባላስልጣን ኃላፊ	እስልምና
21	ሰይድ	የኮሙኒኬሽን ሃላፊ	እስልምና
22	አንዋር ሙሳ	የከተማ ማዘጋጃ ቤት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
23	ለይላ ሽፋ	የገንዘብና ኢኮኖሚ ትብብር ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
24	ርዳ ሸሪፍ	የስቪል ሰርቪስ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
25	ነጃሽ	የወጣቶች እና ስፖርት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
26	ኢብራሂም	የዉሃ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
27	ፋሪስ ሸረፉዲን	የወሳኝ ኩነት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
28	ሙንተሃ	የአደጋ መከላከል ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
29	አሚናት ጀማል	የሴቶች ሊግ ኃላፊ	እስልምና
30	አማኑ ጀማል	የአከባቢ ጥበቃ ኃላፊ	እስልምና
31	እስማኤል አ/ራያ	የመሬት ጽ/ቤት ኃላፊ	እስልምና
32	አጃሂብ ተሾመ	የጸጥታ ጽ/ቤት ም/ኃላፊ	እስልምና
33	አወል አደባ	የሊሙ ገነት ሆስፒታል ስራአስኪያጅ	እስልምና
34	ታሪኩ ዋቅጅራ	የብልግና ፓርቲ ኃላፊ	ፕሮቴስታንት
35	ገዙ ዱጉማ	የገጠር ፖለቲካ ዘርፍ ኃላፊ	ፕሮቴስታንት
36	ገመዳ አብዲ	የግብርና ጽ/ቤት ኃላፊ	ፕሮቴስታንት
37	ደገፉ	የጸጥታ ጽ/ቤት ኃላፊ	ፕሮቴስታንት

38	የኔነሽ ሽምሱ	ም/አፈ-ጉባኤ	ኦርቶዶክስ
39	በላይነህ ደበበ	የማህበራት አደረጃጀት ጽ/ቤት ኃላፊ	ኦርቶዶክስ
40	ነብያት ኃላፊ	የሴቶች እና ህጻናት ጽ/ቤት ኃላፊ	ኦርቶዶክስ
41	ጀዲሽ	የዓሳና እንስሳት እርባታ ጽ/ቤት ኃላፊ	እስላም

5.4.27 ሞጣ

ታኅሣሥ 10 ቀን 2012 ዓ.ም ከምሽቱ 11፡00 እስከ 05፡00 ሰዓት ድረስ የተፈጸሙ ጥቃቶች፡-

በክርስቲያኖች ላይ የደረሰ ጉዳት

- በሞጣ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ላይ የማቃጠል ሙከራ ቢፈጸምም ብዙ ጉዳት ሳይደርስበት ለማዳን ተችሏል።
- ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ ይገኝ የነበረው ባለቤቱ ሽጋው የሚባል ሰላም ኮስሞቲክስ ሙሉ በሙሉ ወድሟል።
- ያሬድ ጫማ ቤት(ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ) ሙሉ በሙሉ የወደመ
- አሰፋ ቡቲክ(ማርዘነብ ሕንጻ ላይ) ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ለጊዜው ስሙ ያልታወቀ ቡቲክ (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ) ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ለጊዜው ስሙ ያልታወቀ ጀበና ቤት (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ዘላለም ብርሃኑ ህንጻ መሣሪያ (ማር ዘነብ ህንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ቲና ቡቲክ (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ለጊዜው ስሙ ያልታወቀ ባልትና (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ፍቅር ጫማ ቤት (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ለጊዜው ስሙ ያልታወቀ ፀጉር ቤት (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ለጊዜው ስሙ ያልታወቀ (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ዘላለም ብርሃኑ የውሃ ማከፋፈያ (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- 5 ተጨማሪ ሱቆች ስማቸው እና የስራ ዘርፋቸው ለጊዜው ያልተለየ (ማር ዘነብ ሕንጻ ላይ)---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ስሙ ያልታወቀ የሴቶች ቡቲክ ---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- አይችሉም መኮነን ኮምፕዩተር ሴንተር---ሙሉ በሙሉ የወደመ
- ሞባይል ሴንተር---ሙሉ በሙሉ የተዘረፈ
- ነብዩ ኤልያስ ወርቅ ቤት (በባጃጅ ተዘርፎ በባጅ የተወሰደ)
- በለጠ መድኃኒት ቤት---ሙሉ በሙሉ የተዘረፈ
- ትንሣኤ ሞባይል ሴንተር---ሙሉ በሙሉ የተዘረፈ
- ጌትነት ሚኒ ሱፐር ማርኬት---ሙሉ በሙሉ የወደመ የተዘረፈ
- ነጻነት ሞባይል ሴንተር---ሙሉ በሙሉ የወደመ የተዘረፈ
- አይናለም ሞባይል ሴንተር---ሙሉ በሙሉ የወደመ የተዘረፈ
- አያልሰው ዘሬ ካፌ (ዕቃውና ቤቱ የተሰባበረ)
- አማረ ሞባይል መሸጫ --- ሙሉ በሙሉ የተዘረፈ

- መኮነን ቁርጥ ቤት--- መስታወት የተሰባበረ
- አሻግሬ ሸቀጣሸቀጥ ጅምላ ማከፋፈያ (400ሺህ ብር በጥሬ ገንዘብ የተዘረፈ) በዱቤ የመዘገበበት መዝገብ የጠፋ
- ተሸመ ቡቲክ---ሙሉ በሙሉ የተዘረፈ
- ወይንሸት ቁምላቸው መድኃኒት ቤት (መስታወቱና በሩ የተሰባበረ)
- አፈወርቅ ኮምፒዩተር ሴንተር (መስታወቱና በሩ የተሰባበረ)
- ደመቀ ሞባይል ሴንተር
- ፎቶ ዘውዱ ቤት(መስታወቱ የተሰባበረ)
- ገደፋው አዲስ ቡቲክ ቤት የቤቱን በር እና መስታወት የመሰባበር ብቻ
- የሸዋስ አንተነህ ሞባይልና ኤሌክትሮኒክስ ሱቅ---የተዘረፈ
- ጌትነት ሚኒ ሱፐር ማርኬት---የተዘረፈ እና መንገድ ላይ የተበተነ
- ጋሻው ሆቴል ህንጻ የመስታወት መሰባበር
- ደጅ ይጥኑ ሞባይል ሴንተር
- ፈጠነ ልብስ ቡቲክ
- ሙሉቀን አለ ሚኒ ሱፐር ማርኬት
- አራት በአራት በሚባለው አካባቢ ከሚገኙ የክርስቲያን ሱቆች መካከል ያልተዘረፉት ሁለት ናቸው።
- አዲስ ሞባይል መሸጫ

5.4.28 ደቡብ ወሎ ወግድ ወረዳ

የካቲት 28 ቀን 2012 ዓ.ም ከቀኑ 10:00 የደብረ ጽጌ ቁስቋም ቤተ ክርስቲያን የእቃ ቤት ጥበቃው ከቤተ ክርስቲያን ግቢ ወጣ ባሉበት ሰዓት ሁለት የብራና ስንክሳር መጻሕፍት ተዘርፈዋል፡፡

5.4.29 ኮምቦልቻ ከተማ

ግንቦት 13 ቀን 2012 ዓ.ም ከቀኑ 11:30 ላይ አንድ የብር መስቀል ሁለት ቁራጭ ወርቅ የተሰረቀ ሲሆን ወርቁ በሁለት ቀን ድካምና ክትትል በኋላ ኮምቦልቻ ከተማ ላይ ከደሴና ኮምቦልቻ ወጣቶች እንድሁም የጸጥታ ኃይል ጭምር በቍጥጥር ሥር ውለዋል።

5.4.30 ጎንደር

በማእከላዊ ጎንደር ዞን በጎንደር ዙሪያ ወረዳ ልዩ ስሙ ጠዳ ገብርኤል አካባቢ ሙስሊሞች ከቅዱስ ገብርኤል አጥቢያ ምእመናን ጋር በተፈጠረ አለመግባባት ከኦርቶዶክሳዊያን አንድ ሰው የተጎዳ ሲሆን ከሙስሊሙ በውል ያልታወቁ ሰዎች ተጎድተዋል። ጠዳ ገብርኤል አካባቢ ሙስሊሞች የመቃብር ቦታ እንዲሰጣቸው ይጠይቃሉ መንግስትም ይሰጣቸዋል የተሰጣቸው ቦታ ከቤተክርስቲያቱ ጎን ለጎን ነውከላይ በተጠቀሰው ቀን አንድ ሙስሊም ለመቅበር ሙስሊሞች በደምብ ታጥቀው ወደ ቤተክርስቲያኑ ይዘውት ይመጣሉ ከዚያም ሙስሊሞች ከቤተክርስቲያን ክልል ውስጥ እንቀብራለን ብለው መቆፈር ይጀምራሉ ተው ተብለው በሽምግልና ቢጠየቁ አልሰማም በማለት ይባስ ብለው መታጠቃቸውን አይተው አንዱን ኦርቶዶክስ ወጣት አላህ ወክብር በማለት ይመቱታል በዚህ የተቆጣው ምእመን ታጥቆ በመውጣት ጠብ ይጀመራል ብዙ ሙስሊሞች የታጠቁትንም መሳሪያ ጭምር በመጣል የሸሹ ሲሆን በግጭቱም በሰዉ ላይ ጉዳት ደርሷል።

በማእከላዊ ጎንደር ዞን እንፈራዝ ወረዳ ልዩ ስሙ ፍርቃ ተክለ ሃይማኖት በሚባል ቦታ ላይ ጥንት የአባታችን የአቡነ ተክለሃይማኖት ቤተ ክርስቲያን በግራኝ አህመድ ጊዜ ከፈረሱ እና ከተቃጠሉ አብያተ ክርስቲያናት መካከል አንዱ ነው፡፡ይህ ቦታ ታሪካዊ እና የቤተ ክርስቲያን ቅርስ በመሆኑ የክልሉ ባህል እና ቱሪዝም ቢሮ የአካባቢውን ነዋሪዎች በማነጋገር በታሪካዊ ቅርስነት መዝግቦታል፡፡በዚህ የምዝገባ ሥርዓት ላይ የአካባቢው ሙስሊሞችን ሳይቀር ቢሮው ጥቅምት 26 ቀን 2008 ዓ.ም ሰብስቦ በማነጋገር እውነታውን ተገንዝቧል፡፡ በዕለቱ ከነበሩት አህመድ አራጊ የቀበሊው አፈ ጉባኤ፣ ሰይድ ከበደ አባል፣ አደም ሼህ ይብሪ፣ እንድርያስ አሰፋ፣ አብደላ ሼህ ውስን ናቸው።

የቢሮውን ማረጋገጫ በመያዝ ከወረዳው አስተዳደር ዘንድ የይዞታ ማረጋገጫ ይሰጣቸው ዘንድ ምእመናን ጥያቄ አቅርበው ነበር። ያቀረቡት ጥያቄ መለስ ሳያገኝ ሲዘገየባቸው ምእመናን ከሀገረ ስብከቱ ጋር በመነጋገር ቦታው የቤተ ክርስቲያን መሆኑን የአካባቢው ነዋሪዎች እና የባህል እና ቱሪዝም ቢሮው በመስማማታቸው ምዕመናን ቦታው ላይ ቤተ ክርስትያን መስራት ይጀምራሉ። በዚህ ወቅት የማእከላዊ ጎንደር ዞን ፖሊስ አዛዥ የሆኑት ኢንስፔክተር እንየው በራሳቸው ተነሳሽነት እና ከአንዳንድ የቤተ ክርስቲያን ጠላት ከሆኑ አሕዛብ ጋር በመሻረክ ሚያዝያ 7 ቀን 2012 ዓ.ም ቤተ ክርስቲያን በመሥራት ላይ የነበሩ ምእመናንን ያለ ማረጋገጫ ደብተር መሥራት አትችሉም በማለት ስራውን እንዲያቆሙ ያደርጋል፡፡ ምዕመናንንም ሁኔታውን በሕጋዊ መንገድ መጨረሱ ትክክል መሆኑን በማመን የማረጋገጫ ደብተሩን ለማግኘት ሁለት ምዕመናንን በመወከል እንቅስቃሴ ይጀምራሉ። የተወከሉትም

1. አገኘሁ ተሰማ አርሶ አደር
2. ኤርምያስ ጥጋቢ

ሁኔታው ያላማረው ኢንስፔክተር እንየው ግን እኚህን ሕጋዊ ወክልና ያላቸውን ምዕመናን እንዴት የማረጋገጫ ደብተር ለማውጣት ትንቀሳቀሳላችሁ በሚል ኢፍትሓዊ በሆነ ምክንያት እንዲታሰሩ አድርጓል በተጨማርም ዋስ ሊሆናቸው የሄደውን አቶ ውቤ ደበበን ጭምር አስሯቸዉ ነበር።

5.4.31 ዋላድባ አብረታንት ናዋልድባ ሰቋር

ይህ ገዳም ጥንታዊ ከሆኑ የሀገራችን ገዳማት አንዱ እንደሆነ ይታወቃል ነገር ግን ትክክልኛ ጊዜውን እርግጠኛ መሆን ባይቻልም ብዙዎቹ እንደሚያውቁት ለሁለት የተከፈል ነው፡፡ እነዚህም ቤተ ሚናስና ቤተ ጣማ ናቸው። አከፋፍሉ አባቶች እንደሚነገሩት ሚናስ እና ጣማ የሚባሉ ሁለት መነኮሳት ነበሩ፡፡ በሁለቱ መካከል በተለያ ነገር መነቃቀፍ እንደነበር እና ሁለቱም ሱባኤ ገብተው ሚናስ እመቤታቺን እንደተገለጠችለት እና ጣማ ለዚህ ጨዋ እመቤታቺን ከተገለጠችለት ለኔ ለካህኑ በተሻለ ልትገለጥ ይገባል ብሎ ሱባኤ እንደገባ በሱባኤውም ዘጠኝ መለኮት አብ 3 ወልድ 3 መንፈስቅዱስ 3 መለኮት የሚል ክፉ ነገር እንደተገለጠለት አባቶች ይናገራሉ ፡፡ ሁለቱ መነኮሳት ያዩትን ይዘው ተከታዮቻቸውን ይዘው ከቅዳሴ ጀምሮ ተለያይተው በተራ እየቀደሱ እስከኛ ዘመን ደርሷል፡፡ በየዘመኑ የነበሩ ሰዎች ቀዳማዊ ሃይለሰላሴን ጨምሮ ለማስታረቅ እንደተሞከረ አሁንም እንደሚታወቀው ቅዱስ ሲኖዶስ ድረስ ደርሶ በእንጥልጥል የቀረ ጉዳይ እንደሆነ ይወቃል።

- መሠረታዊ የሆኑ የሃይማኖት ልዩነቶች እንዳሉ ብዙ መገለጫዎች አሉ
  - ቤተ ጣማ ሌሊት ይቀድሳሉ
  - ቤተ ጣማ የጻድቁ አቡነ ሳሙኤል መቃብር እንዲፈርስ አደርገዋል
  - ቤተ ጣማ ዘጠኝ መለኮት ብለው ያምናሉ

- ቤተ ሚናሶች የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በደነገገቺው ሰዓት ይቀድሳሉ አስተምህሮዋን በሙሉ ይቀበላሉ።

➢ እነዚህ ልዩነቶች እንዳሉ ሁነው አሁን ላይ እየተፈጠሩ ያሉ ችግሮች

- አርባ ጾም ግማሽ አካባቢ አንድ የእቃ ቤት አገልጋይ መነኩሴ በመኖሪቢያ አንገታቸውን ተመተው ከባእታቸው በር ሙተው ተገኝተዋል ገዳዩ ማን እንደሆነ በውል አልታወቀም
- ከክልሉ የፖለቲካ ሁኔታ ጋር ተያይዞ ውጥረት እንዳለ ይታወቃል በተለይ ቤተ ጣማ ያሉ ብዙዎቹ የትግራይ ተወላጆች ስለሆኑ እንዲሁም ቤተ ሚናሶች የሌላ ክልል ተወላጆች ይበዛሉ ስለሆነም በመንግስትም ጭምር የመግፋት ነገር እንዳ አንዳንድ መነኮሳት ይናገራሉ
- ከቤተ ሚናስ አንድ መነኩሲ ታሞ ወደ ማይጠብሪ ለህክምና ሲሔድ በሽታ ልታስይዙን መጣቺሁ በሚል ለሁለት ሳምንት ታስረው ተለቀዋል።
- የተወሰኑ መነኮሳት ሰቋር ዋልድባ ሄደው የነበሩ ተመልሰው ወደ ገዳማቸው አብረታንት ዋልድባ ሲሔዱ በሽታ ታመጡብናላቺሁ አተገቡም በሚል አለመግባባቶች እንደተፈጠሩ እና ከብዙ ጭቅጭቅ በኋላ እንደገቡ አረጋግጠናል
- አርባ ጾም ግማሽ አካባቢ 3 ሴት መነኮሳት እና 4 ወንድ መነኮሳት ከፋኖ ጋር ግንኙነት አድርጋቺኋል ልታስመቱን ነው በሚል ሽዊት በተባለ የመንግስት ባለስልጣን ቀጥታ ትእዛዝ ለሊት በፖሊስ ተሰረው እንደተባረሩ ጎንደር መጥተው ነበር ነገር ግን ከገዳሙ 15 ትልልቅ መነኮሳት መጥተው ተነጋግረን ወደገዳማቸው እንዲመለሱ ተደርጓል።

5.4.32 ሥልጤ ዞን

በደቡብ ክልል፣ ሥልጤ ዞን፣ ቂልጦ ወረዳ በምትገኘው የቂልጦ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ዓመታዊ ንግሥ በሚከበርበት ሰኔ 21/2012 ዓ.ም የተከሰተ ችግር ነው፡፡ ቤተ ክርስቲያኗ በ2007 ዓ.ም ከተጠናቀቀች በኋላ በየዓመቱ በተለይ ሰኔ 21 በደማቁ የንግሥ በዓል ይካሄዳል፡፡ ቤተ ክርስቲያኗን ያስገነቧት፣ ከተለያየ አካባቢ የተውጣጡና በአካባቢው በመምህርነት የሚያገለግሉ የእምነቱ ተከታዮች ናቸው፡፡ እነዚህ በሥራ አጋጣሚ ወደ ሥልጤ ዞን ያቀኑ ኢትዮጵያውያን እምነታቸውን የሚያከናውኑበት ስፍራን በመሻት ለሚመለከተው አካል ጥያቄ ቢያቀርብም፣ በብዙ ውጣ ውረድ ቦታው ተፈቅዶላቸው ግንባታ ማከናወን ቻሉ፡፡ በአካባቢው ለሚገኙ አማኞችም ጭምር መንፈሳዊ አገልግሎት እንዲያገኙ ረድቷቸዋል፡፡ ቤተ ክርስቲያኗ አገልግሎት መስጠት ከጀመረችበት ጊዜ አንሥቶ በሚሰነዘርባት ትንኮሳና ጥቃት ሰላሟን ስታጣ ኖራለች። ከእንዲህ ዓይነቱ ትንኮሳ ጀርባ ‹ሐሉ› ተብለው ከሚገመቱ አካላት መሐል ደግሞ የአካባቢው የፖሊስ አባላት ተጠቃሽ ናቸው፡፡ የእምነቱን አስተምህሮና ቀኖና በግልጽ ከመሰደብ ጀምሮ፣ የእምነቱ ተከታዮች በጫማ የማይረግጡትን ቤተ መቅደስ፣ ከእነጫማቸው በመግባት ሲያረክሱና ምእመናኑን ሲያንገላቱ ተስተውሏል፡፡

የአካባቢው ፖሊስ ሓላፊ ኢንስፔክተር ከማል ሣሊህ ‹‹የሥልጤ ሕዝብ የመብት ትግል ከጥንት እስከዛሬ›› በሚል ርዕስ ያሳተሙት የጥላቻ መጽሐፍ ተከባብሮ የሚኖረውን ሕዝብ ለዐመፅ የሚያነሳሳና እሳት የሚፈጥር ሆኗል፡፡ በእነዚህ ግፎች በአካባቢው ያሉት የክርስትና እምነት

ተከታዮች፣ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተሰደዱና ሰብአዊና ዴሞክራሲያዊ መብታቸው እየተገፈፈ ይገኛል፡፡ የሚደርሰውን ስቃይ በየደረጃው ለሚገኙ አካላት በደብዳቤ ቢያሳውቁም ከጊዜያዊ መፍትሔ የዘለለ ነገር የለም፡፡ ሰኔ 20/2012 ዓ.ም አመሻሽ ላይ አስከፊ የሆነ ክስተት ተፈጠረ፡፡ በመላው ዓለም በተከሰተው የኮሮና ወረርሽኝ ምክንያት ዓመታዊ የሰኔ 21 ንግሥ እንደተለመደው በርካታ ምእመናን ተሰባስበው ሊያከብሩ የሚችሉበት አይደለም፡፡ በዚህ ሳቢያ በየእምነት ተቋማቱ የተወሰነ ቁጥር ያላቸው ምእመናን ርቀታቸውን ጠብቀው፣ ተገቢ ጥንቃቄ አድርገው ሃይማኖታዊ አገልግሎት ማከናወን እንደሚገባቸው መደንገጉ ይታወቃል፡፡ ይህንን ተከትሎ በዋዜማው የተወሰነ ቁጥር ያላቸው አገልጋዮች ከአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት ደብዳቤ አጽፈው ወደ ሥልጤ ዞን 221 ኪሎ ሜትር በመጓዝ አመሻሽ ላይ ከቤተ ክርስቲያኗ ደጅ ይደርሳሉ፡፡

በኦርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ዘንድ ዐመታዊ ክብረ በዓል ሲኖር፣ ከዋዜማው ጀምሮ የሚከናወኑ መንፈሳዊ ሥርዓቶች አሉ፡፡ እነዚህ አገልግሎቶች ከመከናወናቸው ቀድሞ የተወሰነ እረፍት አድርገው እራት ለመብላት በሚዘጋጁበት ወቅት ያልታሰበ ችግር ተፈጠረ፡፡ የአካባቢው ጸጥታ ተቋም አባላት በመምጣት «ለምን ተሰበሰባችሁ? አሁን የኮሮና ቫይረስ ምርመራ ማድረግ ስላለባችሁ ከዚህ ውጡ?» በማለት ረብሻ ይፈጥራሉ፡፡ አገልጋዮቹም ሕጋዊ ደብዳቤ ለአካባቢው አስተዳደር እንዳስገቡ ከማስረዳታቸው በዘለለ፤ ከሌሎች ተሳፋሪዎች ጋር ተደባልቀው አለመምጣታቸውን ያስታውቃሉ። አስፈላጊም ከሆነ በነጋታው መሄድ ሲቻል፣ «እንዴት በምሽት ውጡ እንባላለን? ሲሉ ይከራከራሉ፡፡ ከብዙ ንትርክ በኋላ የፖሊስ አባላቱ ወደ መጡበት ተመልሰዋል፡፡

አገልጋዮቹም በአካባቢው ከሚገኙና ከርቀት የመጡ ጥቂት ሰዎችን ጨምረው በአጠቃላይ 50 ከሚደርሱ ምእመናን ጋር በድጋሚ ለራት ሲሰናዱ፣ የጸጥታ አባላቱ ገጀራ፣ ቆንጨራ፣ ሚስማር የተመታበት እንጨት (ጣውላ) የያዙ በርካታ ወጣቶችን አስከትለው በድጋሚ በመምጣት ከሥፍራው ለቀቀው እንዲሄዱ፣ አሊያም ለሚደርስባቸው አደጋ ሓላፊነት እንደማይወስዱ ጠቅሰው ያስፈራሯቸዋል፡፡ እነርሱም በበኩላቸው በዚህ ሰዓት ወዴትም እንደማይሄዱና ከስፍራው ለመውጣትም መኪና እንዲመደብላቸውና ሕጋዊ ከለላ እንዲደረግላቸው ጥያቄ ያርባሉ፡፡

ፖሊሶቹ ጥያቄውን ወደጎን ብለው፣ አረጋውያን መነኮሳትንና አገልጋዮችን መምታት፣ ማንገላታት መሳደብ ይጀምራሉ፡፡ ቀጥሎም ከእነጫማቸው ወደ ቤተ መቅደሱ ለመግባት ሲሞክሩ፣ አገልጋዮቹ ልብሳቸውን በመቅደድና ፊት ለፊት በመጋፈጥ፣ «እኛን ገድላችሁ እንጂ፣ በሕይወት ቆመን ከእነጫማችሁ አትገቡም» በማለታቸው፤ ምእመናኑም በሁኔታው ማልቀስ፣ መጮህና መቆጣት መጀመሩን ሲመለከቱ፣ ፖሊሶች ወደኋላ አፈግፍገው፣ እንደገና በማግባባት እንዲወጡ ይጠይቋቸዋል፡፡ እነሱም በቅድሚያ በቅርብ ርቀት የከበቧቸው ወጣቶች ከስፍራው ካልሄዱና ጥበቃ ካላደረጉላቸው በቀር፣ መውጣት እንደማይችሉ አስረግጠው ይናገራሉ፡፡ ፖሊሶቹም «ችግር የለም፣ እኛ አለን» ብለው ስለተስማሙ፣ በግራና በቀኝ የተቆጡት ወጣቶች፣ ከፊትና ከኋላ ፖሊሶች፣ ከመሐል ሕዝበ ክርስቲያኑ ሆነው ግቢውን ለቅቀው መውጣት ጀመሩ፡፡ ሆኖም ብዙም ሳይጓዙ ወጣቶቹ (አስቀድመው የተነጋገሩ በሚመስል መልኩ) ከፖሊሶቹ ጋር መነሻሸም በመጀመራቸው ሁካታና ግጭት ተፈጠረ፡፡ ሁሉም ባለበት እንዲቀመጥ ትእዛዝ ያስተላለፉት ወጣቶቹ «እኛ የምንፈልገው አንድ ሰው ነው፡፡ ይሄን ሰው አሳልፋችሁ ከሰጣችሁ እናንተን አንነካችሁም፤› ሲሉ ይጠይቃሉ፡፡ ይህ ሰው የማርያምወርቅ ይባላል፡፡ ምላሽ ሲያጡም ራሳቸው በፓውዛ መብራት ፈልገው ካወጡት በኋላ፣ ለብቻው 100 ሜትር ርቀት በሚገኝ ጫካ በማስገባት ክፉኛ ይደበድቡታል፡፡ በደቦ የሚወርድበትን ዱላ መቋቋም አቅቶትም ራሱን ስቶ ይወድቃል፡፡ ይሄኔ ‹ሕይወቱ አልፏል› ብለው በማመን በጩኸት እምነታቸውን እያቀለጰጰሱና ክርስትናን እያጣጣሉ ከጫካው መውጣት ሲጀምሩ፣ ነፍሱ ከሥጋው ያልተለየችው ወጣት ጉዳቱን ተቋቁሞ አካባቢውን ለመመልከት ቀና ሲል አይተውት እንደገና ተመልሰው ጭካኔ በተሞላበት ሁኔታ በድጋሚ ደበደቡት፤ 50 ሜትር የሚሆን ርቀትም በመጎተት ከፍተኛ ስቃይ አደረሱበት፡፡

በርቀት ሆኖ በጭንቀት ሁኔታውን ሲከታተል የነበረው ሕዝበ ክርስቲያን ‹ሕይወቱ አልፏል› በማለት፣ ወደ ተለያዩ አካላት መወደልና መጻፍ ጀመሩ፡፡ ጉዳዩ ለከፍተኛ ባለሥልጣናት በመድረሱም፣ የአካባቢው ፖሊስ ሓላፊ በመምጣት «ሕይወቱ አልፏል፤» ብሎ በመኪና ጭኖ ወደ ህክምና መስጫ ወሰዱት፡፡ ምእመናኑንም በሌሎች ተሸከርካሪዎች ሆነው አካባቢን ለቀው ወጡ፡፡ ሆስፒታል ሲደርሱ ተጎጂው በተዐምር እስትንፋሱ አልተቋረጠም ነበርና ሀኪሞች ሕይወቱን ለማትረፍ ተሯሯጡ፡፡ የሚደርሰውን ጥቃትና አለመረጋጋት ከክልሉ ከፍተኛ ሓላፊዎች ጀምሮ የፌዴራል ባለሥልጣናት ጆሮ በመድረሱ፣ የማርያምወርቅን በግድ መውሰድ አልቻሉም፡፡ በዚህም አዲስ አበባ እንዲመጣና የተሻለ ህክምና እንዲያገኝ ተደርጓል፡፡

ሰኔ 20 አመሻሽ በተከሰተ ጥቃት፣ የሃይማኖት አባቶች ድብደባ ደርሶባቸዋል፤ በርካቶች ደግሞ ሕይወታቸውን ለማትረፍ ተደብቀው ከአካባቢው ለቅቀው ወጥተዋል፡፡ አሁን በገዳሟ አምስት አገልጋዮች ብቻ ይገኛሉ፡፡ እነሱም ቢሆኑ በከፍተኛ ስጋት ውስጥ በመሆናቸው የመንግሥት አካላት እንዲደርሱላቸው እየተማጸኑ ነው፡፡

የጥቃቱ ዓላማና ከጀርባ ያለው ኃይል

በሞያው መምህር የሆነው የማርያምወርቅ ገዳሟ መሬት እንድታገኝና ሕንጻው እንዲገነባ ካደረጉ ውስጥ ግምባር ቀደሙ ነው፡፡ አማኞችን በማስተባበር አዲስ አበባ ከሚገኙ የእምነቱ ተቋማት ጋር በመሆን ጠንካራ የማስተዋወቅ ሥራዎችን ሠርቷል፡፡ በዚህ እንቅስቃሴው በተደጋጋሚ የማስፈራራት መልእክት ደርሶታል፡፡ ጓደኞቹም ከሥራ መባረር ጀምሮ የተለያየ ጥቃት ደርሶባቸዋል፡፡ ሁኔታዎችን ተቋቁመው ቤተ ክርስቲያኗ ከፍጻሜ እንድትደርስ አስተዋጽኦ አበርክተዋል፡፡ በተለያዩ ጊዜያትም የማቃጠል ሙከራ ተደርጎ፣ በህብረተሰቡ ርብርብ ተርፋለች፡፡ ስለጉዳዩ በርካታ ጊዜ ለሓላፊዎች ቢነገርም እርምጃ ባለመወሰዳቸው ጥቃቱ ቀጥሏል፡፡ የማርያምወርቅ ስለገዳሟ ታሪክና ተአምራት በመጽሐፍ መልክ አዘጋጅቶ አሳትሟል፡፡ ታሪኩን ያነበቡ የኪነ ጥበብ ሰዎች፣ የመንግሥት ባለሥልጣናትና ምእመናን በየዐመቱ ወደስፍራው እንዲጎርፉ አድርጓል፡፡ ጥቃቶች ሲደርሱ ከአገር ውስጥ ጀምሮ በመላው ዓለም ያሉ መገናኛ ብዙኃን ሽፋን እንዲሰጡ በማድረግም መረጃው እንዲሰራጭ ከፍተኛ ሥራ ተሠርቷል፡፡ በሚዲያው እነዚህን ጉዳዮች መዘገቡ የሚያናድዳቸው የተለያዩ አካላት፣ ከሚወጡት መረጃዎች ጀርባ ማነው ያለው በማለት ለረጅም ጊዜ ሲፈልጉ ቆይተዋል፡፡

የአካባቢው ወጣቶችና የፖሊስ አባላቱ በቁልጦ የምትገኘውን ገዳም ሕዝበ ክርስቲያኑ የጠሉበት ዋነኛ ምክንያት «ሥልጤ አረብ ነው፡፡ በዓረብ ምድር ላይ ደግሞ ክርስቲያን አይኖርም፤» የሚል አመለካከት ስላላቸው ነው፡፡ በተጨማሪም ከበርካታ ዓመታት በፊት አካባቢውን አማራ (ከሌላ አካባቢ የመጣ ሁሉ በዚህ ይጠራል)፣ ሀዲያ ከሥልጤዎች ጋር በመሆን ያስተዳድሩት ስለነበር እንደታሪካዊ ጠላት ይፈርጇቸዋል፡፡ የአይን እማኞች እንደሚሉት፣ ከረጅም ዓመታት በፊት በአካባቢው ክርስቲያኖች የነበሩ ሲሆን፤ ቤተ ክርስቲያን ገንብተው መንፈሳዊ አገልግሎት ይሰጥ እንደነበር ይናገራሉ፡፡ ሆኖም ‹ክርስቲያኖችን አንፈልግም› በማለት አማኙን እንዲሰደድ አድርገው፣ የቤተ ክርስቲያኑን መሪ በመግደልና እምነት ቤቱን በማውደም አሁን የሚገኘው ማዘጋጃ ቤት ተገንብቶበታል የሚሉ መረጃዎች አሉ፡፡ በ2007 ዓ.ም የታነጸችው ቤተ ክርስቲያን ለመገንባት ላይ ታች ሲሉ ከነበሩ ወጣቶች የተወሰኑት ‹ከአልሻባብና ከአልቃይዳ ጋር ትሰራላችሁ› ተብለው ለእስር ተዳርገው ነበር፡፡ ከፌዴራል መንግሥት እውቅና ውጪ በሽብር ወንጀል መከሰሳቸውን የተመለከቱት ዳኛ፣ ክሱን ውድቅ አድርገው በነፃ አሰናብተዋቸዋል፡፡ ይህም ሆኖ የማርያምወርቅ ዘጠኝ ወር ሲታሰር፣ ሌሎቹ ሦስት ወር ታስረው ተለቀዋል፡፡

የክልልነት ጥያቄ

«እንኳን ወደ ሥልጤ ክልል በደህና መጡ» የሚል ማስታወቂያ ወደ ዞኑ መግቢያ ላይ ተሰቅሏል፡፡ ይሄን ያየ «ሥልጤ ክልል ሆነ እንዴ? ብሎ መጠየቁ አይቀርም፡፡ እውነቱ ግን ሥልጤ ዞን መሆኑ ነው፡፡ የክልልነት ጥያቄው እንዲመለስ በደቡብ ክልል የተደረገውን ዐይነት እንቅስቃሴ

በመከተል ለማሳካት እንደሆነ እርግጥ ነው፡፡ ታዲያ የክልልነት ጥያቄያቸው እንዲመለስ የተለያዩ እቅዶችን አውጥተዋል፡፡ አንደኛው በዞኑ የሚገኙ የሌላ አካባቢ ተወላጆችን በማሰቃየት፣ በማሳደድና በመግደል ፈጣን ምላሽ ለማግኘት ነው፡፡ ለዚህ ደግሞ «የመሥዋዕት በግ» እንዲሆን የተፈረደበት የኦርቶዶክስ እምነት ተከተተከታዩ ነው፡፡

ኢንስፔክተሩና መጽሐፉ

በክርስቲያኖች ላይ ለሚደርሰው ጥቃት የመንግሥት ሓላፊዎች ተጠያቂ እንደሆኑ ከላይ ተጠቅሷል፡፡ ከእነርሱም መካከል የፖሊስ ሓላፊው ኢንስፔክተር ዋነኛው ነው፡፡ ‹የእስልምና ጸር ክርስቲያን ነው› ከማለት ጀምሮ፣ ከሌላ አካባቢ መጥተው በዞኑ የሚኖሩ ክርስቲያኖችን (በመጸሐፉ ከአራት አይበልጡም ሲል ይገልጻቸዋል) ሕገ ወጥ እንቅስቃሴ እየፈጠሩ ነው፡፡ አካባቢውን እያወኩ ነው በማለትም ይወነጅላቸዋል፡፡ መጽሐፉ የሕዝቡን አብሮ የመኖር የቆየ መስተጋብር የሚያፈርስ፤ እንዲሁም ሰዎችን ለዐመፅ እንዲነሳሱ የሚያደርግ ነው፡፡ ጉዳዩን የበለጠ አደገኛ የሚያደርገው ደግሞ በሥራ ላይ ያለ የፖሊስ ኃላፊ መሆኑ ነው፡፡ ከዚህ በተጨማሪ ጉዳዩን በቅርበት የሚያውቁ የክልሉ ተወላጆችና በፌዴራል ደረጃ ከፍተኛ የሓላፊነት ቦታ ላይ የተቀመጡ ባለሥልጣናት ጆሮ ዳባ ማለታቸው፣ ለድርጊቱ ፈጻሚዎች የልብ ልብ እንደሰጣቸው ይታመናል፡፡ በተደጋጋሚ የተጻፈውና ምላሽ ያልተሰጠው ደብዳቤም የዚህ ውጤት ነው።

5.4.33 ሐረርጌ - ሐረር

ሰኞ ጥቅምት 10 ቀን 2012 ዓ.ም ማታ ቄሮዎች በሞንታርቦ እየዞሩ "የአዴሌ፣ የሃረማያ፣ የአወዳይ ቄሮ ተነስ፣ ድሬዳዋ በነፍጠኛ የተከበበውን ወገንህን እርዳ" ሲሉ ነበር። ቄሮዎች ማክሰኞ ጥቅምት 11 በአወዳይ ከተማ ጠዋት ላይ ስለ ሰልፉ በአዳራሽ መክረዋል፤ በመቀጠልም በጭነት መኪና ተጭነው ወደ ድሬዳዋ ሊገቡ ሲሉ በጸጥታ ሃይል ተመልሰዋል። ሐረር ከተማ መንገድ መዝጋት የተጀመረው ጥቅምት 12 ቀን ከጠዋቱ 12፡20 አካባቢ ጀምሮ ነበር፡፡ መንገድ በመዝጋት ሂደቱ ላይ ሲሳተፉ የነበሩት አብዛኞቹ ወጣቶች፣ ህጻናት እና የጎዳና ተዳዳሪ ልጆችም ነበሩ። በከተማው ምንም አይነት የመኪና እንቅስቃሴ አልነበረም፡፡ የተከፈቱ ሱቅ እና ሆቴሎችም ማምሻውን ተዘገተው ነበር፡፡ የትራፊክ መብራቶች ጋር ጎማ እያነደዱ "ነፍጠኛ ዳውን" እና ሌሎች መፈክሮችንም ሲሉ ተሰምተዋል። አንዳዶችም ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን ላይ ድንጋይ ለመወርወር እና በቤተ ክርስቲያን ላይ ተጠልለው የነበሩ ክርስቲያኖች ላይ ጥቃት ለመፈጸም መሻታቸውን አሳይተዋል። አብረዋቸው የነበሩ ሰዎችም ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዳይገቡ፣ ድንጋይ እንዳይወረውሩም ድንጋዩን ሲያስጥሏቸው ታይቷል። በሰልፉ ላይም "ነፍጠኛ" በሚል ምክንያት ክርስቲያኑ ህዝብ ላይ ዛቻ ሲያሳዩም ነበር፡፡ በከተማው ምንም የከተማ ፓሊስ አልታየም፡፡ አልነበረም፡፡ ወደ ኋላ ላይ የመከላከያ እና የፌደራል ፓሊስ ሲዘዋወሩ ታይተዋል፡፡ በቂ የሚባል ግን አልነበረም፡፡

ሥዕል 33፡ ጥቅምት 10 2012 ዓ.ም በአካባቢወ ያለው ቄሮ ሰልፍ ወጥተው ሐረማያ ላይ እየዛቱ እና እየፎከሩ ነበር።

በዕለቱም አክቲቪስት ጃዋር ሞሐመድ በፌስ ቡክ ገጹ ተቃውሞውን ደግፎ እንዲህ ብሎ ጽፎ ነበር፡፡ "ድሬ ዳዋ ላይ እየረበሹ ላሉት ከባለፈው ጀምሮ ትልልቅ የተቃውሞ ሰልፍ ተካሂዷል፡፡ መንግስት ለሚረብሹ ለመጤዎች አደብ እንዲያሲዝልን ነው ይህ የዛሬው የአወዳይ ሰልፍ።

ሥዕል 34፡ ሰኞ ጥቅምት 10 ቀን 2012 ዓ.ም በአካባቢው ያለው ቄሮ የተደረገውን ሰልፍ ደግፈው የጻፉት አቶ ጀሃር መሐመድ

በተጨማሪም ጥቅምት 12 ቀን 2012 ዓ.ም አቶ ጃዋር ሙሐመድ ጥበቃዎቼ ተነሱብኝ ተከብቤያለሁ በማለት የጻፈው ጽሑፍ የባሰ ችግሩን አባባሰው። ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11 ቀን 2012 ዓ.ም ድረስ በሐረር ከተማ በምሥራቅ ሐረርጌ ባሉ ከተሞች ላይ ማንነትን በዋናነት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታዮችን በግልጽ ማጥቃት ተጀመረ። በመሃል ጥቃቱ ጋብ እንደማለት ብሎ በወልዲያ ዩኒቨርሲቲ ተከሰተ በተባለው ችግር መነሻነት እንደ ገና ኅዳር 1 ጀምሮ ችግሩ ተባብሶ እና ጥቃቱ ከከተማው እና ዙሪያውንም አልፎ ወደ ሐረማያ ዩኒቨርሲቲ ዋናው ግቢ እና ወደ ሐረር ካምፓስ ተዛመተ። በክርስቲያኖች ላይ የደረሱት ጥቃቶቹ በዋናነት የሚከተሉት ናቸው፡-

- ድብደባ እና አካል ማጉደል
- ግድያ
- ዘረፋ፣ ቤት ማውደም እና ማቃጠል
- ማፈናቀልአስገድዶ ማስለም
- የአብያተ ክርስቲያናት ቃጠሎ
- የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ጥቃት እና
- የመንግሥት አካላት ትብብር ዋና ዋናዎቹ ናቸው፡፡

ዛቻና ድብደባ እና አካል ማጉደል

ሐረር ላይ የሚገኙ "ጃኖ ጥምረት" የተባለውን ህብረት ሲያደራጁ የነበሩትን ልጆች፤ ቄሮ የተባሉ ቡድኖች ለመግደል አየፈለጓቸው እንደሚገኙና ልጆቹም እንደተደበቁ ተረጋግጧል። ቀደም ብሎም ጥምረቱን ከሚያስተባብሩት አንዱን የአጼ ቴዎድሮስ ስዕል ያለበትን "ጃኖ" የሚል ቲሸርት በመልበሱ ሸንኮር አካባቢ እንደተመታ እና ይህንን ቲሸርት ጎንደር ልበሰው ተብሎ ዛቻ እና ማስፈራሪያ ደርሶበታል።

- በቀርሳ ሀይሉ ለገሰ የተባለ ክርስቲያን የአካል ድብደባ እና ስብራት ደርሶበታል።
- በሐረማያ ዲ/ን መስፍን የሚባል የቅዱስ ማርቆስ ቤ/ክ አገልጋይ ኅዳር 2 ቀን 2012 ዓ.ም ድብደባ ደርሶበታል።
- ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ከ20 የማይበልጡ ቄሮዎች ገብተው ጥቃት ለማድረስ ቢሞክሩም በቤተ ክርስቲያን የነበሩ ወጣቶች ቄሮዎችን ደብድበው አባርረዋል። የተደበደቡት ቄሮዎች መንገድ ላይ ክርስቲያን ሰዎችን አግኝተው ቀላል የማይባል ጉዳት በክርስቲያኖች ላይ አድርሰዋል።
- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን በደደር እና መልካ ቦሎ ወረዳ ቤተ ክህነት ሶቃ ኪዳነ ምሕረት በሚባል ደብር አገልጋይ የነበሩ ምዕመናን ከጥቅምት 11-15 ቀን 2012 ዓ.ም ባሉት ቀናት ተይዘው የተወሰኑት በቄሮ ድብደባ ደርሶባቸዋል።
- በተጨማሪም እንገላችኋለን እየተባሉ ሲዛትባቸው ለደደር ወረዳ ኢንስፔክተር ዳዊት ቢደወልለትም እርምጃ ለመውሰድ ፈቃደኛ አልነበረም። በአጠቃላይ 19 የሚደርሱ ሰዎች ላይ ድብደባ ደርሷል።

ሠንጠረዥ 8፡ በደደር እና መልካ ቦሎ ወረዳ ቤተ ክህነት ሶቃ ኪዳነ ምህረት ከጥቅምት 11-15 ቀን 2012 ዓ.ም ባሉት ቀናት በቄሮ ድብደባ ምእመናን ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	ቡሼ	ሰለምቴ ነህ፤ የኢትዮጵያ ባንዲራ ይዘሃል ተብሎ የታሰረ
2	ዲ/ን ኪነ ጥበቡ	ድብደባ
3	ወጣት ቢኒያም ሉሉ	ድብደባ
4	አቶ ታምሩ	ድብደባ
5	ወጣት ሻምበል አሰግድ	ድብደባ
6	አቶ ሰይፉ	ድብደባ
7	ወጣት ዘውድአለም አሰግድ	ድብደባ
8	አቶ ሰለሞን ግርማ	ድብደባ
9	አቶ ጥበቡ	ድብደባ
10	አቶ ሻውል አበበ	ድብደባ
11	አቶ ጥበቡ አበበ	ድብደባ
12	ወጣት ሚኪያስ ታዱ	ድብደባ
13	ወጣት ሙብራቱ	ድብደባ
14	ወጣት ያብስራ ወንዱ	ድብደባ

ግድያ

1. አቶ መስፍን

ሐረር ከተማ አቶ መስፍን የሚባል በሸንኮር ወረዳ የጥቃቅን እና አነስተኛን ኢንተርፕራይዝ የሚመራን ሰው በአሰቃቂ ሁኔታ በሰፈሩ በቄሮዎቹ በዱላ ተደብድቦ ተገድሏል፡፡ ቤቱም ተቃጥሎበታል። ሚስቱ እና ልጆቹም በፓሊስ መምሪያ ጥበቃ ተደርጎላቸዋል። የአቶ መስፍን ዓለማየሁ የቀብር ሥነ ሥርዓት በሐረር ደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ጥቅምት 13 ቀን 2012 ዓ.ም ተፈጽሟል።

ሥዕል 35 በቄሮዎች ተደበዶ የተገደለው አቶ መስፍን ሰማዕትነት ከተቀበለ በኋላ (በቀኝ ያለው ምስል)

ሥዕል 36፡ የአቶ መስፍን ከቀብር በኋላ ሕዝቡ ድርጊቱን ባወገዘበት ወቅት

2. አቶ ደመና ኃይሉ የደመና ወንድም አቶ ደረጀ ኃይሉ እና የአቶ ዳመና ባለቤት ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅሬ

በሮዳ ከተማ ጥቅምት 12 ቀን 2012 ዓ.ም ቤተ ክርስቲያ አሉኝ የምትላቸውን ልጆቿን አቶ ደመና ኃይሉ፣ የደመና ወንድም አቶ ደረጄ ኃይሉ እና የአቶ ዳመና ባለቤት ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅሬ እንደ ሽንኩርት ተቆራርጠው ተገድለዋል፡፡ "እናቃጥላቸዋለን እንጂ እኛ መሬት ላይ አይቀበሩም" ተብለው ከመቀበር ተከልክለው ከሦስት ቀን በኋላ በፌደራል አማካኝነት እዛው በሮዳ በቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ተቀብረዋል፡፡ ንብረታቸውም ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል፡፡ ተቃጥሏል።

አሟሟታቸውን በተመለከተ፡- አቶ ደመና የተባለው የክርስቲያን ባለሃብት ላይ ቄሮዎች ጥቃት ሊያደርሱበት ሲሉ ራሱን ለመከላከል ሲተኩስ ወደ አምስት ሰው ከመታ በኋላ በቀረችው ጥይት እራሱን አጥፍቷል። በኋላም ሬሳው በቄሮዎች አስፓልት ለአስፓልት ተጎትቶ በአሰቃቂ ሁኔታ ተቆራርጧል፡፡ አቶ ደረጄ ኃይሉ በህግ አካላት ትፈለጋለህ ተብሎ ወደ ጣቢያ ከተወሰደ በኋላ በቄሮዎች ከፖሊስ ጣቢያ ተወስዶ በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድሏል። የአቶ ደመና ባለቤት ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅረ ጥቅምት 13 ቀን 2012 ዓ.ም በቄሮዎች ከተሸሸገችበት በመውጣት በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድላለች። ከአንድ ቀን በፊት ባለቤቷ እንደ ተገደለ እየታወቀ ምንም አይነት ጥበቃ በፖሊስ አልተደረገላትም ነበር።

ሥዕል 37፡ ከግራ ወደቀኝ አቶ ደመና ኃይሉ፣ ወንድሙ አቶ ደረጄ ኃይሉ እና ባለቤቱ ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅሬ

ሥዕል 38: አቶ ደረጀ በአሰቃቂ ሁኔታ ከተገደለ በኋላ

3. ወ/ሮ ዉዴ ውርቁ

በኩርፋ ጨሌ ወረዳ ዋቅጅራ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን በተቃጠለበት ቦታ ኅዳር 3 ቀን 2012 ዓ.ም በደረሰው ጥቃት ወ/ሮ ውዴ ወርቁ የምትባል የአምስት ወር ነፍሰ ጡር ሞታለች። የሞቷም መንስኤ አባቷ እንደተደበደበ ስትሰማ በድንጋጤ ወድቃ በመጎዳቷ እና እራሷን በመሳቷ ነው፡፡ የሕክምና እርዳታ ቢደረግላትም መንቃት ሳትችል አርፋለች።

ሥዕል 39: ሟቾ ወ/ሮ ውዴ ወርቁ

4. በጸጥታ ኃይል የተገደሉ ሰዎች

ፓሊስ መምሪያ አካባቢ በተፈጠረ ግርግር 5 የሚደርሱ የሰልፉ ተሳታፊዎች ከመከላከያ በተተኮሰባቸው ጥይት ሕይወታቸው አልፏል። ብዙ የሚባሉ የተጎዱ ሰዎችም ነበሩ። በአጠቃላይ የሐረር እና የምሥራቅ ሐረርጌ ከተማ በሆኑት ቦሮዳ እና ኩርፋ ጨሌ የተረጋገጡ የአምስት ሰዎች ሕይወት ሲያልፍ በሁለቱ ከተሞች ይኖሩ የነበሩ ክርስቲያኖች ደግሞ ተሰደዋል።

የንብረት ውድመት እና ቃጠሎ

1) በበሮዳ ከተማ

የተገደሉት አቶ ዳመና ኃይሉ እና የሟች ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅረ ቤተሰብ ንብረት ተዘርፏል። የተዘረፈው የንብረት አይነት እንደሚከተለው ቀርቧል።

ሠንጠረዥ 9፡ የተገደሉት አቶ ዳመና ኃይሉ እና የሟች ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅረ ቤተሰብ የተዘረፉ ንብረቶች ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	የሟች አቶ ዳመና ኃይሉ እና የሟች ወ/ሮ ወላንሳ ፍቅረ ቤተሰብ	የቤት ዕቃ ሙሉ በሙሉ የተወሰደ እና የወደመ (700000 ብር የሚገመት)
		የጫት መስሪያ ጥሬ ገንዘብ 500000 ብር

		ጌጣጌጦች (200000 ብር የሚገመቱ) 5 ዓይነት የጆሮ እያንዳንዱ 3 ግራም (23000 ብር የሚገመት) 5 ዓይነት የአንገት እያንዳንዱ 8-10 ግራም (49000 ብር የሚገመት) 5 የእጅ ብራስሌት እያንዳንዱ 15 ግራም (93000 ብር የሚገመት) 2 ዓይነት ግምባር ላይ የሚደረግ 15 ግራም (35000 ብር የሚገመት)
		የቁም እንስሳ 6 በሮች 40 በጎች 33 ፍየሎች (560000 ብር የሚገመቱ)
		የጭነት አይሱዙ (1000000 ብር የሚገመት)
		6 ሄክታር ጫት (1000000 ብር የሚገመት)
		ወደ ውጭ ሊላክ የነበረ ጫት (500000 ብር የሚገመት)
		የእህል ሚዛን (60000 ብር የሚገመት)
		ጀኔሬተር (80000 ብር የሚገመት)
		የመኖርያ ቤት አጥር እና ግድግዳ ጉዳት (270000 ብር የሚገመት)
		የጫት መጋዘን (200000 ብር የሚገመት)
		ህጋዊ ፍቃድ ያለው 1 ክላሽ እና 1ሽጉጥ
2	የሚች አቶ ደረጀ ኃይሉ ቤተሰብ	ሙሉ ለሙሉ የተቃጠለ የእንጨት መስሪያ ቤት (1000000 ብር የሚገመት)
		የእንጨት መሰንጠቂያ ማሽን ትልቅ (1000000 ብር የሚገመት)
		የእንጨት መሰንጠቂያ ማሽን ትንሽ (400000 ብር የሚገመት)
		የተለያዩ የብረት መበየጃዎች (50000 ብር የሚገመት)
		ለገበያ የቀረቡ የእንጨት አልጋዎች (35000 ብር የሚገመት)
		ለገበያ የቀረቡ የእንጨት ውጤቶች (69000 ብር የሚገመት)
		የተከማቹ ጣውላዎች (200000 ብር የሚገመት)

		የእህል ሚዛን (150000 ብር የሚገመት)
		የተከማቹ እህሎች (150000 ብር የሚገመት)
		ቁም እንስሳ 2 የደለቡ በሬዎች 3 ፍየሎች (40000 ብር የሚገመት)
		1 ሄክታር ጫት (100000 ብር የሚገመት)
		1 ሄክታር በቆሎ (50000 ብር የሚገመት)
		ህጋዊ ፍቃድ ያለው 1 ክላሽ እና 1ሽጉጥ
3	ወ/ሮ አበባ ኃይሉ የሚኾች እህት	የመደብር ሸቀጣ ሸቀጥ እቃዎች ሙሉ በሙሉ የተሰረቁ (120000 ብር የሚገመት)
		የጨርቃ ጨርቅ መደበር ከእነ እቃው (80000 ብር የሚገመት)
		ጥሬ ገንዘብ 40000
		ፍሪጅ (21000 ብር የሚገመት)
		1/2 ሄክታር ጫት (50000 ብር የሚገመት)
		በላሜራ የተሰራ ቤት (85000 ብር የሚገመት)
4	አቶ አቡሽ ታምሩ (የወ/ሮ አበባ ኃይሉ ልጅ)	የመደብር ሸቀጣ ሸቀጥ እቃዎች ሙሉ በሙሉ የተሰረቁ (123000 ብር የሚገመት)
		ጥሬ ገንዘብ (21000)
		ሁለት ፍየሎች (10000 ብር የሚገመት)
5	ሸበር ታምሩ (የወ/ሮ አበባ ልጅ)	የባጃጅ መስተዋት እና ሸራ ሙሉ ለሙሉ የወደመ (13000 ብር የሚገመት)
6	አቶ ወንደሰን ኃይሉ (የሚኾች ወንድም)	1/2 ሄክታር ጫት (40000 ብር የሚገመት)
		1/2 ሄክታር በቆሎ (55000 ብር የሚገመት)

7	አቶ ታጠቅ ኃይሉ (የሟቾች ወንድም)	1/2 ሄክታር ጫት (60000 ብር የሚገመት)
8	ወ/ሮ ሙሉሸዋ ገብረየስ (የማቾች ወንድም ባለቤት)	1 ሄክታር ጫት (100000 ብር የሚገመት)
9	ወ/ሮ ሕይወት ኃይሉ (የሟቾች እህት)	1/2 ሄክታር ጫት (50000 ብር የሚገመት)
10	አቶ ስንታየሁ	የመደብር ሸቀጣ ሸቀጥ እቃዎች ሙሉ በሙሉ የተሰረቁ (650000 ብር የሚገመት)

- ንብረታቸው የተቃጠለባቸው ክርስቲያኖች በጣም ሀብታም እና ለቤ/ክ ድጋፍ የሚያደርጉ ናቸው።
- ጥቅምት 12፣2012 ዓ.ም በአክራሪ ሙስሊም በቄሮዎች የተገደለው አቶ መስፍን አለማየሁ ቤቱም በእነዚሁ ቄሮዎች ተቃጥሏል።

2) በጎሮ ጉቱ ወረዳ በካራሚሌ ከተማ የደረሰ የንብረት ቃጠሎ እና ዘረፋ

ሠንጠረዥ 10፡ በጎሮ ጉቱ ወረዳ በካራሚሌ ከተማ የደረሰ የንብረት ቃጠሎ እና ዘረፋ ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	አቶ አስፋው ታደሰ	ወፍጮ ቤት እና መኖርያ ቤት ሙሉ በሙሉ ወድሞበታል
2	አኪሻ ወልዱ	አናናስ የተባለ ሆቴል ተቃጥሎበታል
3	አቶ እሸቱ ተፈራ	ቤቱ ተቃጥሎበታል
4	ሂሩት	የጀበና ቡና እና ቁርስ ቤት ተቃጥለውባታል
5	ተንሳይ ማሞ	ግሮሰሪው ተቃጥሎበታል
6	አብረሃ እሸቴ	መኖሪያ ቤቱ ተቃጥሎበታል

7	ወ/ሮ ብርቱካን ወንድሙ	ከሙስሊሞች ጋር ስለምትገራበት የሙስሊሞቹ ቤት እንዳይቃጠል በሚል ንብረቶቿ በሙሉ ውጭ ወጥተው ተቃጥለውባታል
8	ስንታየሁ ጣሰው	መኖሪያ ቤቱ ተቃጥሎበታል
9	ምህረት ጋሻው	መኖሪያ ቤቱ ተቃጥሎበታል
10	አቶ መኮንን በለጠ	ንብረቱ ተቃጥሎበታል
11	ብስራት መኮንን	ንብረቱ ተቃጥሎበታል
12	ዘውዱ ወንድሙ	ንብረቱ ተቃጥሎበታል
13	ፍቃዱ መኮንን	ንብረቱ ተቃጥሎበታል
14	እንዳሻህ ሰራህኝ	ንብረቱ ተዘርፏል
15	ከበደ በቀለ	ወፍጮ ቤት እና መኖሪያ ቤት ተቃጥሎበታል
16	ኃይሉ በቀለ	ንብረት ተቃጥሎበታል
17	ወጋየሁ ፋንታ	ንብረቱ ከተዘረፈ በኋላ ቤቱ ተቃጥሎበታል

ሥዕል 40፡ ካራምሌ፡ በቃጠሎ ወቅት የነበረው ሁኔታ

3) ቀርሳ

በቀርሳ ቤት ንብረታቸው የወደመባቸው 61 ሰዎችንብረት የወደመባቸው ሰዎች ስም ዝርዝር እና የጉዳት አይነት እንደሚከተለው ቀርቧል።

ሠንጠረዥ 11፡ በቀርሳ ንብረት የወደመባቸው ሰዎች ስም ዝርዝር እና የጉዳት አይነት

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	ሽፈራው ዳኜ አየለ	የድርጅት ውድመት፣ መኖሪያ ቤት ቃጠሎ
2	ተገኑ ሌንጮና አሽናፊ ተስፋዬ	የሆቴል ቤት ውድመት
3	ተሰማ ሌንጮ ዲናው	የኢንቨት የከብት ማደለቢያ ውድመት
4	አንበስ ሽፈራው ዳኜ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
5	ረድኤት ሽፈራው ዳኜ	መኖሪያ ቤት ቃጠሎ
6	መሊዮን ጎሹ ዲናው	የመኖሪያ ቤት አጥር መፍረስ
7	መኮንን ታደሰ	የአካል ስብራት፣ የመኖሪያ ቤት ንብረት ውድመት
8	ግርማ ሌንጮ	የንብረት ውድመት
9	ወይንሸት ሌንጮ	የቤት ዕቃ ውድመት
10	አላዛር ሽፈራው ዳኜ	የመኖሪያ ቤት ቃጠሎ
11	ደብሬ ድንበሩ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
12	ተሾመ አንቱዋን ዮሴፍ	የመኖሪያ ቤት ውድመት፣ የሱቅ ቃጠሎ
13	ዘውድዬ አበበ	የሱቅ ውድመት
14	ውዴ ሽመልስ	የቤት ውድመት እና ቃጠሎ
15	ዘርይሁን ወርቅነህ	የመኖሪያ ቤትና ድርጅት ውድመት
16	እመቤት መርሻ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
17	ይመናሹ ተስፋዬ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
18	የሺጥላ ገበየሁ	የሆቴል ቤት ዕቃ ውድመት
19	ወንድሙ ዘለለው	የህክምና መገልገያ ውድመት
20	መሊዬን ፈለቀ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
21	ተፈራ በላይነህ	የቤት ዕቃ ውድመት
22	ብርሀኔ ታረቀኝ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
23	ብርክታይት ሲሳይ ናቄ	የኤሌክትሮኒክስ ፀጉር ቤት፣ መኖሪያ ቤት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
24	ሙልጌታ ሽፈራው	የሆቴል ዕቃ ውድመት
25	ፈቃዱ ባህሩ ባዬ	ሱቅ ዕቃ ውድመት

26	አየለ በላይነህ	የሆቴልና መኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
27	ቆንጅት መላኩ	የመኖሪያ ቤትና ዕቃ ውድመት
28	የሺ በላይ ጌታቸው	የሱቅ ዕቃ ቃጠሎና የእርሻ ምርት ውድመት፣ የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
29	ነፃነት ደሳለኝ መኮንን	የሱቅ ውድመትና ዝርፊያ
30	ሂሩት ደሳለኝ መኮንን	የሱቅ ውድመትና መጋዘን ዝርፊያ
31	የኔነሽ ገብሬ በዛብህ	የመኖሪያ ቤት ዕቃና ውድመት
32	እመቤት ሽመልስ ጥላሁን	የፀጉር ቤትና መኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
33	የሺ ሀጎስ ተሰማ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
34	ምንዳ የሺጥላ	ፎቶ ቤት ዝርፊያና ቃጠሎ
35	እስክንድር ቀጭኔ	1 የአይሲዙ መሰባበርና ሱቅ ውድመት
36	ዳንኤል ቀጭኔ	የአይሲዙ መሰባበር
37	መሠረት ወ/ስላሴ	የቤት ውድመት
38	ስንቅነሽ አበበ ድልነሳው	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
39	ፍስሀ ግደይ	የፀጉር ቤት ዕቃ ውድመት
40	ሽትዬ መኮንን	የመኖሪያ ቤት ዕቃና ሱቅ ውድመት
41	ሂሩት ጉልትነህ ትርፌ	የሱቅ ውድመት
42	ዮሐንስ ጌታቸው	የልብስ ስፌት መኪና ዝርፊያ
43	አስቴር ብርሃኑ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
44	ፀሀይ ጋሻው	የቤት ዕቃ ውድመት
45	የትናየት እንዳለ	የቤት ዕቃ ውድመት
46	ምህረት እንዳለ	የቤት ዕቃ ውድመት
47	አይንዬ መንግስቱ	የቤት ዕቃ ውድመት
48	አልማዝ በላይነህ	የሆቴል ቤት ጉዳት
49	አደይ በዛብህ	የቤት አጥር መፍረስ
50	አልማዝ ሌንጮው	የመኖሪያ ቤት ውድመት
51	መልኬ ታምራት	የቤት ዕቃ ውድመት
52	አዲስ አለም ግዛው	የቤት ዕቃ ውድመት
53	ቅርሴ ንጉሱ	የመደብር ዕቃ ዝርፊያና ውድመት
54	ታለ ዳኛቸው	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
55	ሔለን ተፈሪ	የሱቅ ውድመትና አጥር መፍረስ
56	ታጠቅ ዘውዴ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
57	ዘውገ በለጠ ብዙ ወርቅ	የሱቅ ዕቃ ዝርፊያ
58	መልኬነሽ ታምራት	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት

59	ንግስቴ ሌንጮው	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
60	ቴዎድሮስ ልዑልሰገድ	የፋርማሲና ክሊኒክ ውድመት
61	አሰገደች ይልማ	የቤት ዕቃ ውድመት

4) ወተር

ቤት ንብረታቸው የወደመባቸው 57 ሰዎች ዝርዝር እና የጉዳት መጠን

ሠንጠረዥ 12፡ በወተር ንብረት የወደመባቸው ሰዎች ስም ዝርዝር እና የጉዳት አይነት

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	ሱራፌል አለም	የኤሌክትሮኒክስ መደብር ውድመት
2	እመቤት አበጋዝ አሊ	የንግድ ደርጅት ዝርፊያ
3	ፋንታሁን ታደሰ	የሱቅ ቡካር ዝርፊያና የዕቃ ቃጠሎ
4	አይኑ ንጋሽ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
5	ኤልሳ ፍቅረ	የፋርማሲ ቃጠሎ
6	መሊዮን ደሴ አሰናዳ	የመደብር ውድመት
7	ሳሙኤል በረደድ	የመኖሪያ ቤት ዕቃና ፋርማሲ ውድመት
8	ታደሰ በላይነህ ሽመልስ	የእህል ቤትና የሞባይል ቤት ውድመት
9	ትዕግስት ይፋትወርቅ	የቤትና የባልትና ዕቃ ውድመት
10	ሰይፉ አባተ	የፀጉር ቤት ቃጠሎና የመደበብር ዕቃ ውድመት
11	ቀለሟ መኮንን ስርጤ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ቃጠሎ
12	ደረጀ ውቤ	የሆቴል ዕቃ ውድመት
13	እዮብ ወርቁ አሸናፊ	የሆቴል ድርጅት ቃጠሎ
14	አለም አበጋዝ	የፎቶ ቤት እና ኮምፒውተር ቤት ውድመት
15	ፍቅርተ መንገሻ	የእህል ቤት ዝርፊያ እና የወፍጮ ቤት ውድመት
16	ተሾመ ለማ አበበ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ቃጠሎ
17	ተረፈ ሰለሞን	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
18	አበበ ነጋሽ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
19	ማሚቱ ቸርነት	የሱቅ ዕቃ ቃጠሎ
20	የሺ ጥላሁን ወ/ማርያም	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
21	ታምራት አሰፋ	የመደብር ቃጠሎና ውድመት
22	ወላንሳ መራዊ	የመደብር ቃጠሎና ውድመት

23	ገበያነሽ እንዳይበሉ	የመደብር ዕቃ ቃጠሎና ውድመት
24	የትናየት አሰፋ	የመኖሪያ ቤት ዝርፊያ
25	ሔኖክ ተሾመ	የንግድ ዕቃ ውድመት
26	ኩሪ ነጋሽ	የቤት ጣሪያ ውድመት
27	ቄስ ደሴ	የቤት ዕቃ ውድመት
28	ጡርዬ ማሞ	የመደብር ዕቃ ውድመት
29	በላይ ለገሰ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
30	አክሊሉ ይነሱ	የሱቅ ዕቃ ውድመት እና የቤት ቃጠሎ
31	ወርቁ ደጀኔ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
32	እታበዛው ሰብስቤ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ዝርፊያና ቃጠሎ
33	ዳንኤል በለጠ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ዝርፊያ እና ቃጠሎ
34	እንዳለ አንዷለም	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
35	ማሚቱ ቸሩ	የመኖሪያ ቤት ዕቃና የሱቅ ውድመት
36	ስንታየሁ ውብሸት	የሱቅ ውድመት
37	ፍንቱ ፈለቀ	የሱቅ ውድመት
38	ዮዲት ታደሰ	የመኖሪያ ቤት ዕቃና ሱቅ ውድመት
39	አፈወርቅ ደሳለኝ	የመኖሪያ ቤት ዕቃና የወፍጮ ቤት ውድመት
40	ዳኑ ሽመልስ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመት
41	አክሊሉ ሐይሉ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ ውድመትና የእርሻ ምርት ውድመት
42	ረድኤት አለም	የጀተኒና ሳይክል ውድመት
43	አዲስ ንጉሴ እሸቱ	የሱቅ ወድመት እና ዕቃ ቃጠሎ
44	ገነት ውቤ	የእርሻ ውጤቶች ዝርፊያ
45	ብርሃኑ ወርቁ	የመኖሪያ ቤትና የጫት ዝርፊያ
46	ሀብታሙ ወርቁ ደጀኔ	የቤት ዕቃና ቤት ውድመት
47	መኩብብ ከበደ ቁምላቸው	የመኖሪያ ቤት ዕቃና የጫት ዝርፊያ
48	እቴነሽ ከበደ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
49	ንዋይ ገስጤ ደጀን	የቤት ዕቃ ውድመት
50	ካሳሁን እጅጉ ፈቄ	የቤት ዕቃና እርሻ፣ የመደብር ዝርፊያ
51	አበበ ደሴ አሰናዳ	የቤት ዕቃና እርሻ ምርት ውድመት
52	ተፈሪ ደሴ አሰናዳ	የቤት ዕቃ ውድመትና ዝርፊያ
53	ሳሙኤል ዘነበ ጎበዜ	የመኖሪያ ቤት ውድመት
54	መስፍን ሐይሉ	የቤት እቃና የእርሻ ውድመት
55	አቤነዘር ሽመልስ	የሱቅ ዕቃ ውድመት

56	መስፍን ጥላሁን ገብሬ	የመኖሪያ ቤት ዕቃ እና እርሻ ውድመት
57	በላይ ለገሰ	የመኖሪያ ቤት ውድመት

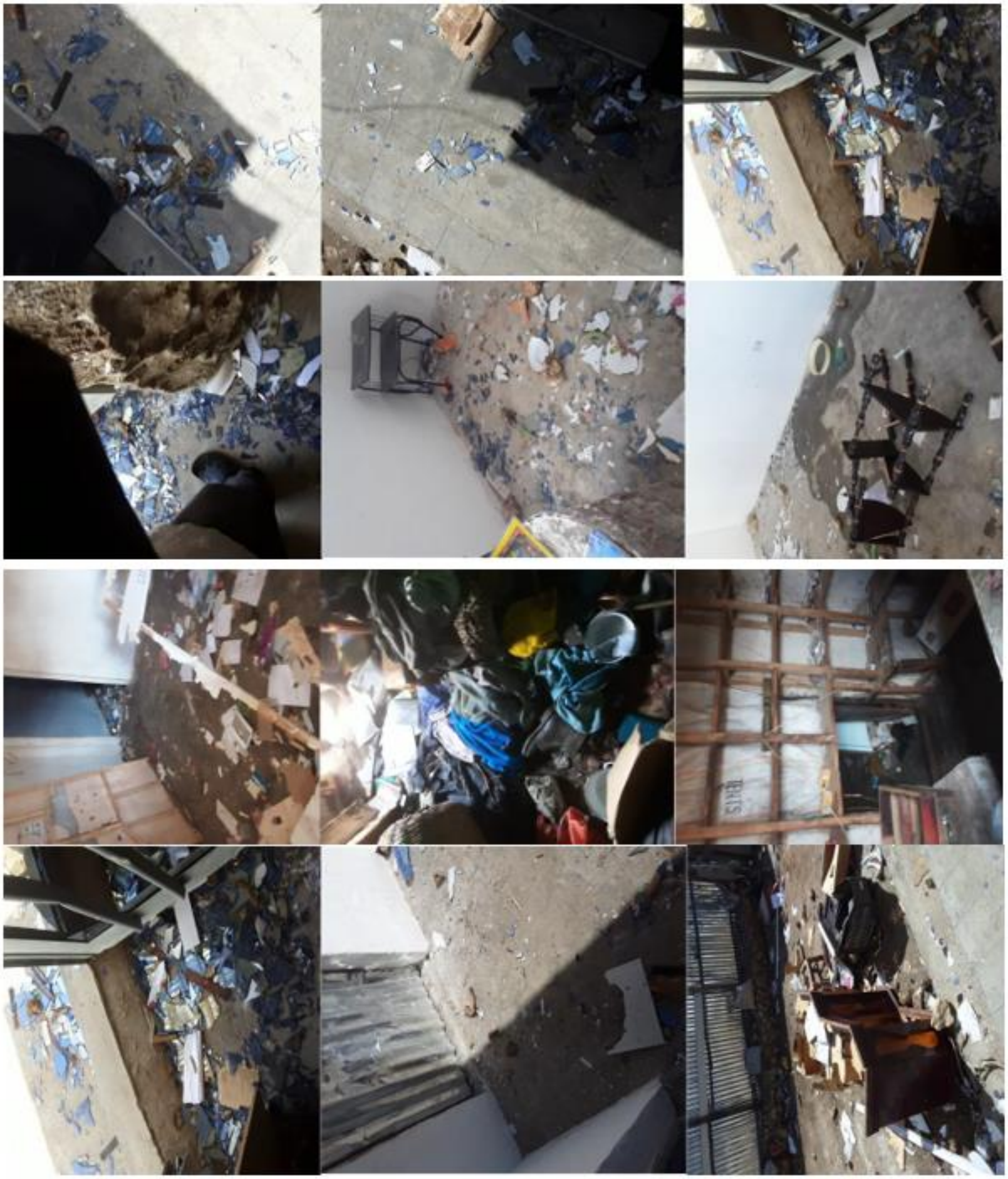

ስዕል 41፡ በወተር የወደሙ ቤቶች እና ንብረቶች ማሳያ

5) በጎላ ወሌንሶ 22 መኖሪያ ቤቶች ተቃጥለዋል።

6) በመዳኒሳ ቀበሌ ጋንጌሶ ሰፈር ንብረታቸው ሙሉ በሙሉ የወደመባቸው ክርስቲያኖች

ሠንጠረዥ 13፡ በመዳኒሳ ቀበሌ ንብረታቸው ሙሉ በሙሉ የወደመባቸው ግለሰቦች ዝርዝር

1	ዘውዴ ወንድሙ
2	ብስራት መኮንን
3	ፍቃዱ መኮንን
4	መኮንን በለጠ
5	ጌትነት እንዳለው

6	እንዳለው አየለ
7	አክሊለ በለጠ
8	ሽመልስ በለጠ
9	ሙሉ ግዛው
10	ብሬ ግዛው
11	ባዬ ደርቤ
12	ሽመልስ በለው
13	ዘነበ በለው
14	ጌታውን ማሞ
15	ስዩም በላይ
16	ኃይሉ ገበየው
17	ደጀኔ ተፈራ
18	አየናቸው ጋሻው
19	ሚሊዮን ታፈሰ
20	ጠጉ ጥላሁን
21	ጣሰው ካሣዬ
22	አለማየው ደምሴ
23	አበበ ማሞ
24	አወቀ ፀጋዬ
25	ፀጋ እሸቱ
26	ደረጀ ፀጋ
27	ጠጉ ጥላሁን
28	አየናቸው ጋሻው

7) የመዳኒሳ ቀበሌ ካረቡ ሰፈር፡ ንብረት የወደመባቸው፤

ሠንጠረዥ 14: የመዳኒሳ ቀበሌ ካረቡ ሰፈር፡ ንብረት የወደመባቸው ዝርዝር

1	አለማየው ወንድ ይፍራው	ቤት እና ንብረት የወደመበት
2	መላኩ ብርሃኔ	ቤት እና ንብረት የወደመበት
3	አደፍርስ ግርማ	ቤት እና ንብረት የወደመበት

8) ቡርካስ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው፤

ሠንጠረዥ 15፡ ቡርካስ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው ዝርዝር

1	በላይ መኮንን
2	ተሾመ አፈወርቅ
3	ግርማ አስራት
4	መኮንን ስዩም
5	ተረፈ
6	ዮናስ

9) ኃይሉ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው፤

ሠንጠረዥ 16፡ ኃይሉ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው ግለሰቦችና የንብረት አይነት

1	ፍቃዱ አስረስ	የቤት ቃጠሎ እና በቤተስቡ ላይ ድብደባ
2	ታጠቅ ፍቃዱ	የቤት ቃጠሎ እና በቤተስቡ ላይ ድብደባ
3	ዘመን ወጋየው	የ2 ወፍጮ መቃጠል እና የንብረት ዝርፊያ
4	ለገሠ ደሰለኝ	ድብደባ፣ የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
5	አበሻ ጌትዬ	ድብደባ፣ የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
6	በቀለ ደረሰ	ድብደባ፣ የሱቅ የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
7	ተረፈ	ድብደባ፣ የሱቅ የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
8	ጌታቸው	ድብደባ እና የንብረት ዝርፊያ
9	ዮናስ	ድብደባ እና የንብረት ዝርፊያ

10) ለኩ ልዩ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው፤

ሠንጠረዥ 17፡ ለኩ ልዩ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው ግለሰቦችና የንብረት አይነት

1	ግርማ አስራት	ቤቱ ተቃጠሏል
2	በላይ ፈለቀ	የቤት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
3	ከተማ ፈለቀ	የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ

4	ሲሳይ ፈለቀ	የንብረት ዝርፊያ እና ቃጠሎ
5	ሙሉ ማዘንጊያ	በራሱ ላይ ጉዳት የደረሰበት እና ንብረቱ የተቃጠለበት
6	አበራ አባተ	
7	ታዬ አባተ	የንብረት ተዘርፏል
8	ወንደወሰን ስዩም	ቤት ንብረቱ ተቃጥሏል እህልም ዘርፈዋል
9	አፈወርቅ ስዩም	ቤተሸና ንብረት ጠቃጥሏል
10	ማናዬ አስራት	

11) **የሙሣ ሰፈር፡ ንብረታቸው የወደመባቸው፤**

ጥበበ አስራት፡- ንብረቱ ውድሟል፣ ከሀገር ተሰዷዋል። የሰፈሩ ነዋሪዎች አብዛኛዎቹ ብዙ መከራ ደርሶባቸዋል። የመንግሥት አካላት ምንም እንዳልተፈጠረ አድርገው ሪፖርት አድርገዋል።

ስዕል 42፡ የተቃጠሉ ቤቶች ማሳያ

የተፈናቀሉ ምዕመናን

1) ከካራሚሌ አልፎ መዲሳ በሚባል የገጠር መንደር 150 የሚሆኑ ክርስቲያን አባወራዎች ቤታቸው በመቃጠሉ በሌሊት ሸሽተው ወደ ከተማ ገብተዋል።

ሠንጠረዥ 18፡ በምሥራቅ ሐረርጌ ስር ከሚገኙ አካባቢዎች የተፈናቀሉ ምእመናን ብዛት

ገንደ ሙሳ	1
ገንደ ኃይሉ	20
ጉራቹሳ	6
ቦረዳ	15
ካራሚሌ	15
ጋንጌሶ	27
መዲሳ ካራቡ	3
መዲሳ ጃለላ	23
መዲሳ ወልታ	31
በድምሩ 141 የሚጠጉ አባወራዎች ተፈናቅለዋል።	

2) በኩርፋ ጨሌ ወረዳ - ዋቅጅራ የተፈናቀሉ 102 ሰዎች ዝርዝር

ሠንጠረዥ 19፡ በዋቅጅራ ጉዳት የደረሰባቸው እና የተፈናቀሉ ሰዎች ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	የጉዳት አይነት
1	ወንዱ ታዬ	3 ሙሉ ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
2	ሲሳይ መኮንን	3 ሙሉ ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
3	ከተማ መዝገቡ	1 ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
4	አክሊሉ ኃይሌ	1 ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
5	ዮሐንስ	1 ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
6	ሰለሞን ንጋቱ	1 ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
7	ሲሳይ ተስፋዬ	1 ቤት የወደመበት እና የተፈናቀለ
8	ደረጄ ዮሴፍ	የተፈናቀለ
9	ዘሪሁን ለገሰ	ቤት የፈረሰበት እና የተፈናቀለ
10	ሽታረግ ታዬ	የተፈናቀለ
11	በላቸው ታዬ	የተፈናቀለ
12	ወንዱ ታዬ	የተፈናቀለ
13	አቡዩ ታዬ	የተፈናቀለ
14	ኤልያስ ታዬ	የተፈናቀለ
15	ኤርምያስ ታዬ	የተፈናቀለ

16	ኢሳያስ ታዬ	የተፈናቀለ
17	አበበ ንጋቱ	የተፈናቀለ
18	ቴዲ ሰለሞን	የተፈናቀለ
19	ከተማ ንጋቱ	የተፈናቀለ
20	መካሻ ሞሞህሬ	የተፈናቀለ
21	ዮናስ መኮንን	የተፈናቀለ
22	ወንዱ ጌቱ	የተፈናቀለ
23	እንደሻው ወንዱ	የተፈናቀለ
24	ኢዮብ አባተ	የተፈናቀለ
25	ሲሳይ ላልቱ	የተፈናቀለ
26	ሰሎሞን ደመቀ	የተፈናቀለ
27	ታጠቅ ሰለሞን	የተፈናቀለ
28	ነሲኩ ሚሊዮን	የተፈናቀለ
29	አስቴር ነጋቱ	የተፈናቀለ
30	መስፍን ደመቀ	የተፈናቀለ
31	ሀየሉ ለማ	የተፈናቀለ
32	አስራት ለማ	የተፈናቀለ
33	አብዮት አበራ	የተፈናቀለ
34	ነጋ ደመቀ	የተፈናቀለ
35	ዮሴፍ አሸናፊ	የተፈናቀለ
36	ጀግናው አሸናፊ	የተፈናቀለ
37	ጸጋዬ ነጋ	የተፈናቀለ
38	ስንታየሁ ተፈራ	የተፈናቀለ
39	መዝገቡ ተፈራ	የተፈናቀለ
40	ጌትነት ታዬ	የተፈናቀለ
41	ሚሊዮን ተክሉ	የተፈናቀለ
42	አብዮት አበራ	የተፈናቀለ
43	ጽጌ ተክሉ	የተፈናቀለ
44	ኤልያስ ሚሊዮን	የተፈናቀለ
45	ከተማ ሙሊ	የተፈናቀለ
46	አስናቁ	የተፈናቀለ
47	ሲሳይ መኮንን	የተፈናቀለ
48	አዝመራ ዘረጋው	የተፈናቀለ

49	መስፍን ታደሰ	የተፈናቀለ
50	አበበ ታደሰ	የተፈናቀለ
51	መዝገቡ ደምሴ	የተፈናቀለ
52	ዮዲት መዝገቡ	የተፈናቀለ
53	ሳሙኤል መዝገቡ	የተፈናቀለ
54	ይልማ ስለሺ	የተፈናቀለ
55	ስዩም	የተፈናቀለ
56	መዘምር ሙሴ	የተፈናቀለ
57	ሲሳይ ከበደ	የተፈናቀለ
58	ጥላሁን ከበደ	የተፈናቀለ
59	ይርጋ መኮንን	የተፈናቀለ
60	መስፍን መኮንን	የተፈናቀለ
61	አሹ መኮንን	የተፈናቀለ
62	ይርጋ ሚሊዮን	የተፈናቀለ
63	ሽመልስ ከበደ	የተፈናቀለ
64	ተፈሪ ከበደ	የተፈናቀለ
65	ተዘራ ከበደ	የተፈናቀለ
66	ሸዋንግዛው ሽመልስ	የተፈናቀለ
67	ታከለ ወርቁ	የተፈናቀለ
68	ማኔ ወርቁ	የተፈናቀለ
69	ሌሻን ወርቁ	የተፈናቀለ/ች
70	አንቢ ሊሻን	የተፈናቀለ
71	አበበ ድምበሩ	የተፈናቀለ
72	ደመረ አበበ	የተፈናቀለ
73	ይእቡቴ ለማ	የተፈናቀለ
74	አብዮት ሞገሴ	የተፈናቀለ
75	መኮንን ስለሺ	የተፈናቀለ
76	ግርማ ወልዱ	የተፈናቀለ
78	ሲሳይ ታደሰ	የተፈናቀለ
79	ሲንቱ ካሰች	የተፈናቀለ
80	ወንዴ ካሰች	የተፈናቀለ
81	ግዛው ደምሴ	የተፈናቀለ
82	ንጉሴ ደምሴ	የተፈናቀለ

83	ከተማ አለሙ	የተፈናቀለ
84	ሚሊዮን አለሙ	የተፈናቀለ
85	ኤልያስ አለማየሁ	የተፈናቀለ
86	ዘውዱ ደሴ	የተፈናቀለ
87	ሰለሞን በለጠ	የተፈናቀለ
88	አለማየሁ በለጠ	የተፈናቀለ
89	ዮናስ ዘውዱ	የተፈናቀለ
90	አለሙ ሀይሌ	የተፈናቀለ
91	ዘውዱ ስለሺ	የተፈናቀለ
92	ጌታቸው ስለሺ	የተፈናቀለ
93	ወርቁ ሞላ	የተፈናቀለ
94	ከተማ ስዩም	የተፈናቀለ
95	እሸቴ ካናቲወር	የተፈናቀለ
96	ሰለሞን አየለ	የተፈናቀለ
97	ይርጋ	የተፈናቀለ
98	ታምራት ዘውዱ	የተፈናቀለ
99	እመቤት	የተፈናቀለች
100	በለጠ አሸሜ	የተፈናቀለ
101	ስንትዋ ተገኝ	የተፈናቀለ/ች

3) በቀርሳ ከተማ ጉዳት የደረሰባቸው 15 ሰዎች ዝርዝር፤

ሠንጠረዥ 20፡ በቀርሳ ከተማ ጉዳት ደርሶባቸው እና የተፈናቀሉ ሰዎች ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	ቢንያም አደፍርስ	ተፈናቃይ
2	ዳዊት ስለሺ	ተፈናቃይ
3	ሲሳይ ሊሻን	ተፈናቃይ
4	ሄኖክ ተስፋዬ	ተፈናቃይ
5	እዮብ ስለሺህ አሰፍ	ተፈናቃይ
6	ግርማ መላኩ ወልዴ	ተፈናቃይ
7	አየለ ግርማ	ተፈናቃይ
8	እዮብ ማስረሻ	ተፈናቃይ
9	ናትናኤል ተፈሪ	ተፈናቃይ
10	እዮብ አስራት	ተፈናቃይ

11	ሮማን መላኩ ወልዴ	ተፈናቃይ
12	አሸናፊ እንዳለ	ተፈናቃይ
13	ናሆም ተፈራ	ተፈናቃይ
14	አሥራት ገ/መስቀል	ተፈናቃይ
15	አለም ብዙወርቅ	ተፈናቃይ

4) በወተር ከተማ ጉዳት የደረሰባቸው 8 ሰዎች ዝርዝር፤

ሠንጠረዥ 21፡ በወተር ከተማ 8 ጉዳት ደርሶባቸው እና የተፈናቀሉ ሰዎች ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	ሔኖክ ተሾመ	ተፈናቃይ
2	ያሬድ አበበ	ተፈናቃይ
3	ዮናስ ነጋሽ	ተፈናቃይ
4	አዲስ መኮንን ተፈራ	ተፈናቃይ
5	ዮሐንስት ታምራት	ተፈናቃይ
6	መኮንን ደሳለኝ	ተፈናቃይ
7	የትምወርቅ ታደሰ	ተፈናቃይ
8	ዮናስ ነጋሽ	ተፈናቃይ

ሃይማኖታቸውን በግደታ እንዲቀይሩ ተደርገው የሰለሙ

- በኩርፋ ጨሌ ወረዳ ዋቅጅራ በሚባል ቦታ 3 ሰዎች በግድ ሰልመዋል።
- በካራሚሌ ከተማ መዲሳ ዴራ (Madhiisaa Dheeraa) በሚባል ቦታ ከድብደባ፣ ዘረፋ እና ቃጠሎ ያመለጡ ምዕመናን የ1 ሰዓት ያህል የእግር መንገድ ከሸሹ በኋላ ጫካ የገቡ እና የት እንደደረሱ የማይታወቁ ሰዎች አሉ። በዚሁ መዲሳ ዴራ (Madhiisaa Dheeraa) ከተባለው ቦታ ሳይሸሹ በቦታው የቀሩ ወደ 40 የሚጠጉ ክርስቲያኖች በአካባቢው ወደሚገኝ መስጊድ ከተወሰዱ በኋላ የራሳቸው ከብቶች ታርደው በግድ እንዲሰልሙ ተደርገዋል። ስማቸው የታወቀው የሚከተሉት ናቸው።

ሠንጠረዥ 22፡ በካራሚሌ ከተማ በግድ እንዲሰልሙ የተደረጉ ከጥቃት የተረፉ ክርስቲያኖች ዝርዝር

1	ስንታየሁ አለማየሁ	ከ5 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (እሱ ኦብሳ፣ ባለቤቱ ደግሞ ጫልቱ ተብለዋል) (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- መሳይ፣ ከተማ፣ ሚኪያስ፣ ኢያሱ፣ ኒሞና)

2	እመቤት ሰይፉ	ከ3 ቤተሰብ ጋር የሰለመች (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- አቡሽ መኮንን፣ እየሩስ መኮንን፣ ቃለ አብ መኮንን
3	ታዬ አለማየሁ	ከ7 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- ሰራዊት፣ ጥጉ፣ አሸናፊ፣ ተሹ፣ ደቻሰ፣ እንድርያስ፣ ሕፃን
4	ስንታየሁ አሸኔ	ከ4 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- ትግስት፣ ዘውዴ፣ፍቃዱ፣ ሕፃን ስንታየሁ)
5	እንዳለ ከተማ	ከ3 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- መቅደስ፣ ብሌን፣ እንዳለ)
6	በለጠ አሥራት	ከ7 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- የሺ፣ ታደሰ፣ ቢጡ፣ ሴና፣ ደሞዜ፣ ያሬድ)
7	ግርማ አሥራት	ከ6 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- ኢፍቱ ውቤ፣ ሙለታ ግርማ፣ መስከረም ግርማ፣ ሔለን ግርማ
8	አሸኔ ሞልቶት	ከ3 ቤተስብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- ብዙነሽ ወንድሙ፣ ኦብሴ ቶማስ)
9	ሰለሞን ሰጠኝ	ከ 5 ቤተሰብ ጋር የሰለመ (የተገኘ የቤተሰብ ስም፡- አልማዝ ወንድሙ፣ ፍጹም ሰለሞን፣ ደሲ ሰለሞን፣ ሐፍቶም ሰለሞን፣ ኢያና ሰለሞን)
10	ተፈራሽ ፈቃዱ	ከ 3 ቤተሰብ ጋር (ባልቴት አዛውንት ሲሆኑ አዮ ፋጡማ ተብለዋል

ከላይ የተጠቀሱትን ምእመናን በማስገደድ ያረዱትን ስጋ በመደብ በመመደብ እና 325 ብር በማስከፈል እንዲበሉ ያደረጓቸው፣ ስማቸውን የቀየሯቸው፣ ከመንደር እንዳይወጡ ያደረጓቸው፣ ስልክ እንዳይደውሉ የከለከሏቸው፣ በማስፈራራት እና በማሳቀቅ ያፈኗቸው፣ ድብደባ የፈጸሙባቸው ግለሰቦች ከዚህ በመቀጠል የተዘረዘሩት ናቸው።

1. ሼከ ታጁዲን አብዲ
2. ከዲር ጀማል ኡስማን
3. በያን መሐመድ አልይ
4. መሐመድ ጀማል አብዲ

የተቃጠሉ እና ጉዳት የደረሰባቸው አብያተ ክርስቲያናት

- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን ጎሮጉቱ ወረዳ የስብከት ኬላ የነበረ፤ በአካባቢው እና የአካባቢው ተወላጅ በሆኑ የሴላ ከተማ ነዋሪዎች አስተባባሪነት ተሰርቶ የተጠናቀቀ እና ለታህሳስ ገብርኤል ሊመረቅ የተዘጋጀ የጋንጊሶ ቅ/ገብርኤል ቤተ

ክርስቲያን ጥቅምት 12 ቀን 2012 ዓ.ም በአክራሪ ቄሮዎች ተቃጥሏል።

- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን ኩርፋ ጨሌ ወረዳ በልዑል ራስ መኮንን ዘመን በ1885 ዓ.ም የተተከለችው የገልዲድ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ኅዳር 3 ቀን 2012 ዓ.ም በአክራሪ ሙስሊም ቄሮዎች ተቃጥላለች። በአካባቢውም የ14 አባወራ ቤት ንብረት ወድሟል፡፡

ስዕል 43፡ የገልዲድ ቅ/ማርያም ቤ/ክ ከቃጠሎ በፊት

ስዕል 44፡ የገልዲድ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን ከቃጠሎ በኋላ

- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን ኩርፋ ጨሌ ወረዳ በ1966 ዓ.ም በዐፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመነ መንግሥት የተተከለው የዋቅጅራ ደብረ ገነት መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን በሕዳር 3 ቀን 2012 ዓ.ም በአክራሪ ሙስሊም ቄሮዎች ተቃጥሏል።

ስዕል 45፡ የዋቅጅራ መድኃኔ ዓለም ቤተ ክርስቲያን ከቃጠሎ በፊት

ስዕል 46፡ የዋቅጅራ መድኃኔ ዓለም ቤ/ክ ከቃጠሎ በኋላ

- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን የኮምቦልቻ ደብረ ስብሓት ቅድስት ማርያም አጥር ለማፍረስ ተጀምሮ በመከላከያ እርዳታ ተርፏል። በወቅቱ ፖሊስ ለእርዳታ ሲጠየቅ ከአቅሜ በላይ ነው ብሏል።
- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን ጎሮጉቱ ወረዳ የቦሮዳ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን አጥር ፈርሷል።

በአጠቃላይ በኦሮሚያ ክልል በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን የተቃጠሉ አብያተ ክርስቲያናት ብዛት ሦስት ናቸው።

የግቢ ጉባኤ ሁኔታ

በሐረማያ ዩንቨርሲቲ ችግር ተፈጥሮ የነበረ ሲሆን መንስዔው እሬቻ እናከብራለን ብለው የወጡ ተማሪዎች ወደ ግቢ ተመልሰው ሲገቡ ፍተሻ ባለመኖሩ የተለያዩ መሳሪያዎችን ይዘው በመግባታቸው እና በግቢው በሚገኙ የአማርኛ ተናጋሪ እና ኦርቶዶክስ አማኝ ተማሪዎች ላይ ጥቅምት30 ቀን 2012 ዓ.ም ማታ lot ካምፓስ ላይ ጥቃት በማድረሳቸው ነው። 3 ተማሪዎች ከባድ ጉዳት ደርሶባቸው የነበረ ሲሆን ወደ ሐረር ለሕክምና ሄደው ታክመዋል፡፡ አንደኛው ከ 1 ዓመት በፊት የግቢ ጉባኤ ስራ አስፈጻሚ የነበረ ነው። በ12 ተማሪዎች ላይ ደግሞ ቀላል ጉዳት ደርሶባቸዋል። አብዛኞቹ ተማሪዎች የመጀመሪያ ዓመት ተማሪዎች የነበሩ ሲሆን ቤተ ክርስቲያን ሄደው አድረዋል። በቀጣዩ ቀንም የተወሰኑ ተማሪዎች ወደ ግቢ (main campus) ለቁርስ እና ምሳ መግባታቸውን ተከትሎ ተጨማሪ ጉዳት ደርሶባቸዋል። ተጨማሪ 3 ልጆችም ለህክምና ወደ ሐረር ተወስደዋል። አብዛኛው ጥቃት የደረሰባቸው ተማሪዎች በባለፈው ዓመት ሥራ አስፈጻሚ የነበሩ ናቸው። በፎቶ እየተደገፈ የተመቱ ተማሪዎችም ነበሩ። ይህንን ያደርጉ የነበሩት ተማሪዎች በኦሮምኛ ቋንቋ እራሳችንን እንችላለን ብለው የወጡ ተማሪዎች ናቸው። ተማሪዎቹ አማኑኤል ቤተ ክርስቲያን ለ2 ቀናት ከተጠለሉ በኋላ ወደ ግቢ እንዲገቡ ተደርገዋል። ዘግይቶም ቢሆን መከላከያ እና ፌደራል ገብቷል።

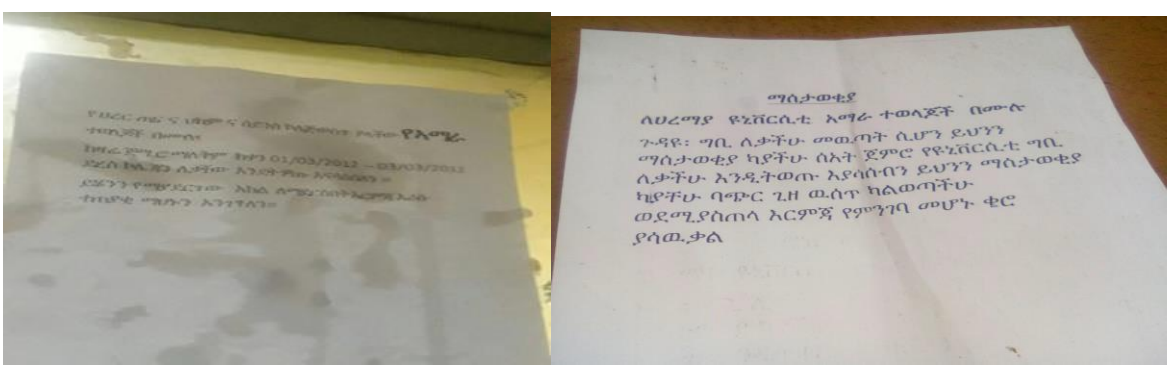
ማስታወቂያ
ለሀረማያ ዩኒቨርሲቲ አማራ ተወላጆች በሙሉ
ጉዳዩ፡ ግቢ ለቃችሁ መዉጣት ሲሆን ይህንን ማስታወቂያ ካያችሁ ሰአት ጀምሮ የዩኒቨርሲቲ ግቢ ለቃችሁ እንዲትወጡ እያሳሰብን ይህንን ማስታወቂያ ካዩችሁ ባጭር ጊዘ ዉሰጥ ካልወጣችሁ ወደሚያስጠላ እርምጃ የምንገባ መሆኑ ቀሮ ያሳዉቃል

ስዕል 47፡ በሐረማያ ዩኒቨርስቲ ሐረር ካምፓስ ተለጥፎ ነበር የማስጠንቀቂያ መልእክት

በኮምቦልቻ ግብርና ኮሌጅ 52 ኦርቶዶክስ ተማሪዎች አትማሩም ተብለው እንዲወጡ ተደርጓል። የተወሰኑ ግቢ ጉባኤ የሚያስተባብሩ ልጆችም ሐረር ተጠልለው ነበር።

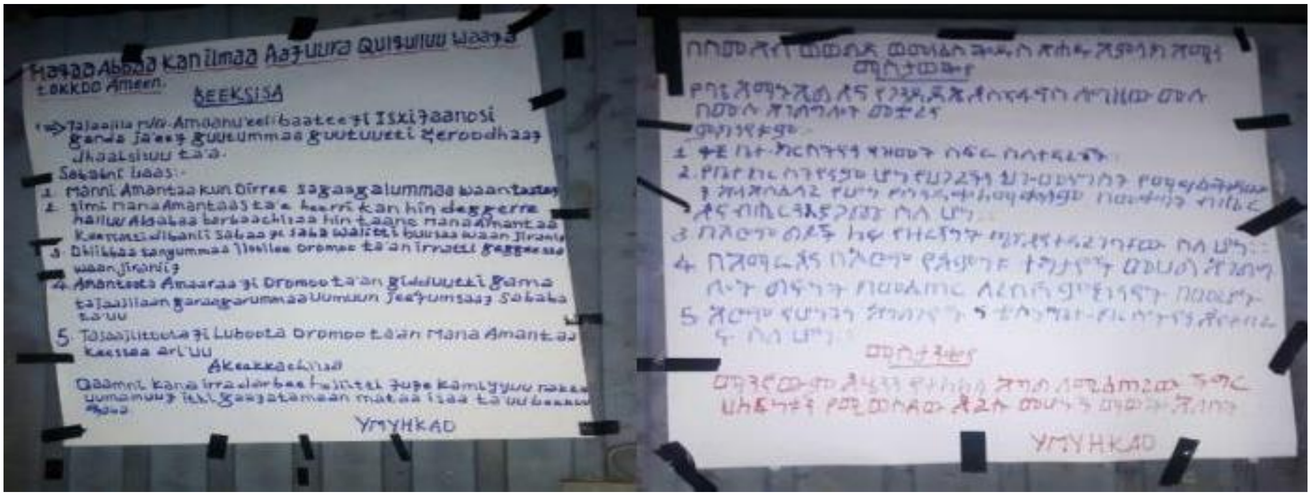

ስዕል 48: የኦሮምኛ ተናጋሪ ተማሪዎች በሁለት አይነት ቋንቋዎች ከላይ የሚታዩትን ማስታወቂያዎች ለጥፈዋል

የኦሮምኛ ተናጋሪ ተማሪዎች በሁለት አይነት ቋንቋዎች ከላይ የሚታዩትን ማስታወቂያዎች የለጠፉ ሲሆን በግቢ ጉባኤያት ላይ እንዳይማሩ የተደረገ ስም ማጥፋት ነው። የለጣፊው ማንነት እንዳይታወቅ ለማድረግ የተሞከረ ቢሆንም አስቀድሞ ለሐረማያ ወረዳ ካስገቡት ደብዳቤ ጋር ተመሳሳይነት ያለው መሆኑ ተረጋግጧል።

በተመሳሳይ በሐረር ጤና ሳይንስ የሚገኙ ኦርቶዶክሳዊ ተማሪዎች ኅዳር 1 ቀን 2012 ከሌሊቱ 7 ሰዓት ላይ ዶርም ተሰብሮ ተደብድበዋል። በቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን 720 ተማሪዎች ተጠልለው ነበር። 600ዎቹ ተማሪዎች ከሐረማያ ግቢ ሸሽተው የተጠለሉ ነበሩ።

ሥዕል 49፡ ጉዳት የደረሰባቸው ተማሪዎች

በጥቃቱ ላይ የተሳተፉ የመንግሥት አካላት

በጥቃቱ ሂደት በተለያየ ዘርፍ ላይ የሚገኙ የመንግሥት አካላት በሚከተለው መልኩ ተሳታፊ ሆነዋል፡-

1) **የወረዳ አስተዳዳሪዎች**

- ከጥቃት አድራሾች ጋር በመቀናጀት፣
- ጥቃትን በመሸፋፈን (ለምሳሌ፡- ቀርሳ)፣
- በOMN ላይ ችግር አልደረሰም ተብሎ መግለጫ ተሰጥቷል፣
- ችግሩ ከታውቀ በኋላም ተረጂዎች ድጋፍ ተደርጎላቸዋል፤ ተክሰዋል ብሎ በመዋሸት፤
- ክርስቲያኖችን ተጠያቂ በማድረግ (ለምሳሌ፡- ቦሮዳ፣ ድሬዳዋ)፤
- የእነሱ (የክርስቲያኖች) ጦስ ነው ለእናንተ (ለቄሮዎች፣ የጸጥታ ኃይሎች) የተረፈው በማለት (ለምሳሌ፡- ጫልቱ አብዱራህማን፡- የጎሮጉቱ ወረዳ አስተዳዳሪ)፣
- የተሳሳተ መረጃ በመስጠት (ለምሳሌ፡- ደደር፣ ጎሮጉቱ)
- ጥበቃ እንዲደረግላቸው ነው ክርስቲያኖችን ያሰርናቸው በማለት፤
- የተፈናቀለ እና እርዳታ የሚፈልግ ማንም የለም ብሎ ለተራድኦ ድርጅቶች ጥያቄ ምላሽ በመስጠት...ወዘተ፤

2) **የጸጥታ ዘርፍ ሃላፊዎች**

- ጥቃት አድራሾች ወደ ከተማ በመኪና ተጭነው ሲገቡ ባለማስቆም (ለምሳሌ፡- ድሬዳዋ፣ ካራሚሌ)
- ጉዳይን በማቅለል (ለምሳሌ፡-ደደር)
- ከአቅማችን በላይ ነው በማለት (ለምሳሌ፡- ኮምቦልቻ)
- ለመከላከያ የተሳሳተ መረጃ በመስጠት
- ወንጀልን በመሸፋፈን (ለምሳሌ፡-ጎሮ ጉቱ

3) **የመንግሥት አካላት በጥቃቱ ተሳታፊ የሆኑበትን ሂደት ለማሳየት ያህል፡-**

1ኛ) ጫልቱ አብዱራህማን (የጉሮ ጉቱ ወረዳ አስተዳዳሪ)

ለበላይ አካላት መረጃ እንዳይደርስ አድርጋለች፣ የተዛባ መረጃ ሰጥታለች፣ ልጆችን (ቄሮን) በማነሳሳትና እኔ አለሁ አትፍሩ በማለት ብጥብጡን(master mind) በመሆን ከኋላ መርታለች። የሞቱ ወገኖቻችን እንዳይቀበሩ አስደርጋለች፡፡ የአብን፣ የግንቦት 7 እና የቅንጅትን ባንዲራ አውጡ እያለች ቤተ/ክ እና ግለሰቦችን አስፈራርታለች፡፡ ከሼህ አብዱሰላም (የካራሚሌ መስጊድ አሰጋጅ) እና ቄሮ ጋር በመሆን እና ምእመናንን በማስፈራራት እንዲሰልሙ አድርጋለች፡፡ በተለይም ፈርተው ከገጠር ወደ መንግሥት ተቋማት የተሰደዱትን ክርቲያኖች "አናውቅም መስጊድ ግቡ" ብላለች፡፡ ለወንጀለኞች ከለላ ሰጥታለች፡፡ ይህችው አስተዳዳሪ በካራሚሌ እና ቦሮዳ ከተማ ህዝብ ሰብሰባ ነፍጠኞቹ ክርስቲያኖቹ ናቸው ስትልም ነበር።

2ኛ) አቶ ሳዲቅ ቀመር (የጉሮ ጉቱ ወረዳ ፀጥታ አስተዳደር ኃላፊ)

የጠንካራ ክርስቲያኖችን ቤት "መሳሪያ አለ፣ ካወጡ ተቀበሉ እንቢ ካሉ ግደሉ" በማለት መስሪያ ቤት ተቀምጦ ጥቆማና ትዕዛዝ ሰጥቷል፡፡ የፀጥታ አካላት (ፖሊስና ሚሊሻዎች) ለቄሮዎች ከለላ እንዲሰጡ በማድረግ እና ከሼህ አብዱሰላም ጋር በመሆን ክርስቲያኖች እንዲሰልሙ አድርጓል፡፡

በቦሮዳ ከተማ በህግ ከለላ ሥር የነበረውን ደረጀ ኃይሉ የተባለውን ሰውም አስገድሏል። በተጨማሪም አመራሩ ሀሰተኛ የfacebook account በመክፈት መጀመሪያ "መንግሥቱ ካሳ" ኋላ ደግሞ "Qeerroo Gaara Golaa" ብሎ በመክፈት ቤተ/ክ የሚመላለሱትን እና

በመንግሥት ሥልጣንና ሥራ ላይ የሚገኙ ሰዎችን አብን፣ ግንቦት 7፣ ቅንጅት... ወዘተ እያሉ በመፈረጅ እና ግደሉት በማለት ቅስቀሳ አካሂዷል። ሼህ አብዱሰላም ከዚህ በፊትም ሆነ አሁን ለተፈጠረው ችግር ዋና መሪ ሰው ነበር። ይህ ሰው ካሁን በፊትም ለተፈጠሩት ብጥብጦችና ግድያዎች እጁ ያለበትና ሲፈለግ የነበረ ሲሆን የሚፈልጉት ሰዎች ከሥልጣን ሲወርዱ ወደ ወረዳው የመጣ ነው። በከተማው ባለው መሥጊድ ዘረኝነትና የሃይማኖት ጥላቻ በግልፅ ይሰብክ ነበር፡፡ ቄሮዎችን አንድም ነፍጠኛ አባል አታድርጉ በማለት በሃይማኖት ያደራጀ፣ የተለያዩ መሳሪያዎችን መሥጊድ ውስጥ በመሰብሰብ ክርስቲያኖችን እንዲጨፈጭፉ ያደረገ፣ የገጠር ቄሮዎችን "ቤ/ክ እላያችሁ ላይ ሲሰራ ሞታችኋል እንዴ" በማለት ያደራጀ እና የገጠር ቤተ ክርስቲያናት እንዲቃጠሉ (ለምሳሌ ጋንጌሶ ቅ/ገብርኤል)፣ የስብከት ኬላዎች እንዲወድሙና ለቤ/ክ የተሰጠ የክርስቲያኖች እርሻ ላይ መድረሳ እንዲሰራ ያደረገ (ለምሳሌ መዲሳ (Madhiisaa)፣ ቡርቃ ኤላ) ነው፡፡ እንደ አወዳይ እናደርጋለንና የካፊር መጠጥ ቤቶችን አቃጥሉ ብሎ ካራሚሌና ቦሮዳ ከተማ ላይ ሆቴሎችና ንግድ ቤቶችንም ያስወደመ ነው። (ለምሳሌ ካራሚሌ፡- የአናናስ ሆቴል፣ የስንታየሁ ጣሰው (ጮማ) ሆቴልና ሥጋ ቤት፣ የተንሣይ ማሞ (ሰባ ደረጃ) ሆቴል፣ የጌታቾ ሲዳ ሆቴል፣ የአብረሃ እሸቴ ሆቴል፣ የምህረት (አልማዝ) ሆቴል፣ አስፋው ታደሰ ወፍጮ ቤት፣ የእሼቱ ተፈራ ንግድ ቤትና መኖሪያ ቤት፣ የሂሩቴ ንግድ ቤትና መኖሪያ እንቃጠሉ አድርጓል)። በካራሉኩ ገበሬ ማህበርም ቤተ ክርስቲያን የሚመላለሱ ጠንካራ ክርስቲያኖችን ንብረታቸውንና ቤታቸውን ያዘረፈ፤ የቀበራችሁት መሳሪያ አለ አውጡ ያለበለዚያ እንገላችኋለን በማለት ምእመናንን ያሰቃየ ነው፡፡፡ (ለምሳሌ፡- አቶ ተሾመ ተፈራ፣ ሽፈራው ወልዴ፣ ነጋሽ ዘለቀ)።

3ኛ) ሌንጮ ጀማል

የቄሮ ዋና አለቃ እና ጥፋቱን ሲያስተባብር የነበረ ነው። ህገወጥ መሳሪያ የታጠቀ፣ በሞተር እየተንቀሳቀሰ የሚያስተባብር፣ ለስብሰባ በሚል ብዙ ጊዜ ወደ አዳማ ለሳምንት እና ከዚያ በላይ ቆይቶ የሚመላለስ ወጣት ነበር።

ስዕል 50፡ የካራሚሌ እና ቦሮዳ ያለውን ጥቃት ሲመራ የነበረው ቄሮ ሌንጮ ጀማል (መነጽር ያልለበሰው)

4ኛ) ሼክ አብዱሰላም

የካራሚሌ መስኪድ አሰጋጅ ሲሆን የጥላቻ ትምህርት በመስኪድ እየሰጠ ህዝቡ ላይ አመጽ ያነሳሳ፤ ከዚህ በፊትም በአካባቢው ግጭት ፈጣሪ ትምህርት ሲያስተምር እንዲባረር ተደርጎ በኋላ ላይ በአስተዳዳሪዋ (ጫልቱ አብዱራህማን) ወደ ቦታው ተመልሷል።

የከተማው የጸጥታ ኃይል ሁኔታ

በዋናነት ባንኮች እና የልውል ራስ መኮንን ሐውልት እንዳይፈርስ በጸታው ኃይል ሲጠበቁ ነበር፡፡ አብያተ ክርስቲያናት ግን በህግ አካል ሲጠበቁ አልታየም።

የመከላከያ እንቅስቃሴ

ሐረር በመከላከያ ተኩስ 13 የሚሆኑ ቄሮዎች ተመትተዋል። 3 የሚደርሱ ሞተዋል። በዋናነት የተጠቁ የምሥራቅ ሐረርጌ ከተሞች ካራሚሌ እና ቦሮዳ ሲሆኑ እየተዛተባቸው እና በስጋት ላይ ያሉ ከተሞች ደግሞ ጨለንቆ፣ ሀረማያ፣ ደደር እና ቆቦ ናቸው። ሐረር የኮምቦልቻ ማርያም አጥር መፍረስ ሲጀምር ፖሊስ ሲጠየቅ አልገባም ብሏል። በኋላ መከላከያ ገብቷል።

የሕዝቡ እንቅስቃሴ

ሐረር እና ድሬዳዋ ሰልፍ እና ረብሻ የተፈጠረ ሲሆን በተለይ ሐረር ህዝቡ ቤ/ክንን እና ሰፈሩን ተደራጅቶ ጠብቋል። መጠነኛ ሱቆች ላይ አደጋ ለማድረስ ቢሞክርም ወጣቶቹ እና መከላከያ ጉዳት እንዳይደርስ አድርገዋል።

5.4.34 ድሬዳዋ

የጥቃቱ መነሻ ከላይ እንደተገለጸው ጥቅምት 12 ቀን 2012 ዓ.ም ጃዋር ሙሐመድ ጥበቃዎቼ ተነሱብኝ ተከብቤያለሁ በማለት የጻፈው ጽሑፍ ምክንያት ሲሆን ከጥቅምት 12 ቀን ጀምሮ ባሉት ተከታታይ ቀናት በድሬደዋ ከተማ ማንነትን በዋናነት ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታዮችን መሰረት ያደረገ ጥቃት ተፈጽሟል። የደረሱ ጉዳቶች ዝርዝር ከታች እንደሚከተለው ተቀምጧ።

1. **ዛቻ ፣ ድብደባ እና አካል ማጉደል**

በርካታ ሰዎች ላይ ድብደባ የተፈጸመ ሲሆን በ20 ሰዎች ላይ ደግሞ ከባድ የሚባል የአካል ጉዳት ደርሷል። በተለይ ወጣት አቤል ጉሮ በሚባል ሰፈር ላይ በጥይት በመመታቱ ከፍተኛ ሕክምና ያስፈልገው ነበር። እንዲሁም አዲስ ከተማ በሚባል ሰፈር ወጣቶች ቤ/ክ እንዳይቃጠል ባደረጉት መከላከል ከአክራሪዎች በሚወረወር ወንጭፍ ድንጋይ በመመታት ከፍተኛ ጉዳት ደርሶባቸዋል። በየእለቱ በሚባል ሁኔታም ማታ ማታ ላይ በጩቤ የሚወጉ እና በድንጋይ የሚፈነከቱ ነበሩ።

2. **ግድያ**

- ወጣት አብርሃም ምትኬ የተባለ የ19 ዓመት ወጣት በ13/2/12 ድሬዳዋ ገንደ ተስፋ የተባለ ሰፈር በተፈጠረ ረብሻ በአድማ በታኝ በተተኮሰ ጥይት ሕይወቱ አልፋለች። በ14/2/12 በድሬዳዋ እግዚአብሔር አብ ቤ/ክ የቀብር ስርአቱ ተፈሟል። ወጣቱ በወቅቱ ከተጠቂዎች ወገን ሆኖ ሳለ አድማ በታኙ ልጁን ተኩሶ የሚያስመታ ምንም ምክንያት እንዳልነበረው በቦታው የነበሩ ሰዎች ገልጸዋል።

ስዕል 51፡ በጥቃቱ ከተገደሉት መካከል ወጣት አብርሃም ምትኬ

- ተማሪ አበባየሁ አጀበ የተባለ የድሬዋዳ ዩኒቨርሲቲ የ3ኛ ዓመት የቴክስታይል ኢንጅነሪንግ ባለ ከፍተኛ ውጤት ተማሪ (3.97 ውጤት እንዳለው የተገለጸ) 6/3/12 ዓ.ም ከ2ኛ ፎቅ ላይ በመወርወሩ ሕይወቱ አልፋለች። ሬሳውም ወደ ቤተሰቦቹ ተሸኝቶ ቀብሩ ተፈጽሞአል። ልጁ ሲሞት የጸጥታ ኃይሎች በቅርበት የእንደነበሩ የአይን እማኞች ተናግረዋል።

ስዕል 52፡ በድሬዳዋ ዩንቨርስቲ ከፎቅ ተወረውሮ እንዲሞት የተደረገው አበባየሁ አጀበ

- በገንደ ገራዳ ሐሙስ ኅዳር 5ቀን 2012 ዓ.ም በአክራሪዎች ድብደባ የደረሰባቸው አቶ አወቀ በህክምና ሲረዱ ቆይተው ኅዳር 9 ቀን 2012 ዓ.ም ዐርፈዋል። ቀብራቸው ሲፈጸም በክርስቲያኖች ላይ ጥቃት ለመፈጸም አክራሪዎች በፈጠሩት ረብሻ እንደገና ጉዳት ደርሷል።

- በገንደ ገራዳ ወ/ሮ አማሩ ደረጀ ኅዳር 8 2012 ዓ.ም በአክራሪዎች በደረሰባቸው ድብደባ ወደ ድልጮራ ሆስፒታል ተወስደው በህክምና እየተረዱ ቢቆዩም ከደረሰባቸው ከባድ ድብደባ የተነሳ ኅዳር 9 ቀን 2012 ዓ.ም ማለዳ ላይ ዐርፈዋል። ሟች የፕሮቴስታንት እምነት

  ተከታይ እና የ4 ልጆች እናት ሲሆኑ አንደኛዋ ልጃቸውም ከቀናት በፊት በአክራሪዎች በደረሰባት ድብደባ ለከፍተኛ የህክምና እርዳታ ወደ አዲስ አበባ ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል መሄዷ ታውቋል።

- አቶ ሰይፉ ወርቁ የተባሉ ግለሰብ ገንደ ቆሬ አካባቢ ካለው መኖሪያ ቤታቸው ድረስ በመሄድ ኅዳር 5 ቀን 2012 ዓ.ም አክራሪዎች በአሰቃቂ ሁኔታ ገድለዋቸዋል። ሟች የአንድ ጸጥታ አስከባሪ ሰው ዘመድ ናቸው በሚል እንደተጠቁ ተነግሯል።

3. የንብረት ውድመት እና ቃጠሎ

52 የሚደርሱ ክርስቲያኖች ዘረፋ እና የንብረት መውደም የደረሰባቸው ሲሆን 10 ቤቶች ቃጠሎ ደርሶባቸዋል። ስማቸው እና ደረሰባቸው ውድመት ተመዝግቦ የሚገኘው ግን የሚከተሉት ብቻ ናቸው፡፡

ሠንጠረዥ 23: ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት በንብረት ላይ የደረሰውን ውድመት የሚያሳይ

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	አቶ ስሜ ቤቴ	ግሮሰሪ ውድመት
2	ወ/ሮ ሕይወት አብርሃ	ማስፈራሪያ፣ የመኖሪያ ቤት ድብደባ፣ የመደብር ዝርፊያ፣
3	ወ/ሮ ቁም ነገር ለይኩን	ግሮሰሪ ከፊል ውድመትና ዝርፊያ
4	አቶ እንዳለ ተፈራ	የመኖሪያ ቤት እና የመደብር ዝርፊያ፣ ድብደባ እና ማስፈራሪያ
5	ዋጋዬ አባተ	የንብረት ዝርፊያ
6	አዲስ አይረዲን	የንብረት ዝርፊያ
7	ታለማው መላክ	የንብረት ዝርፊያ
8	ዝናሽ በደው	የንብረት ዝርፊያ
9	አባይነሽ ተፈራ	የንብረት ዝርፊያ
10	አየለች ጠንክር	የንብረት ዝርፊያ

11	ማክል ፋንቱ	የንብረት ዝርፊያ
12	እናት አብዱረማን	የንብረት ዝርፊያ
13	የትናየት	የአካል ጉዳት
14	አስናቀ	የንብረት ዝርፊያ
15	ዘርይሁን	የንብረት ዝርፊያ
16	ደረሰ መንገሻ	የንብረት ውድመት
17	ማቴዎስ ጌታቸው	የንብረት ዝርፊያ
18	ዮሐንስ ልሳነ ወርቅ	የቤትና የንብረት ውድመት
19	ፍሪ አረጋይ ካሳ	የቤትና የንብረት ውድመት
20	ምህረት ጥሩነህ	የቤትና የንብረት ውድመት
21	ታዬ ዳኘው	የቤትና የንብረት ውድመት
22	ቀሲስ ክፍሌ ዮሀንስ	የንብረት ዝርፊያ
23	አዜብ ወረታው	የንብረት ዝርፊያ

ስዕል 53፡ ከጥቅምት 12 እስከ ህዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት በንብረት ላይ የደረሰ ውድመት ማሳያ

ስዕል 54፡ ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት ከተቃጠሉ ቤቶች መካከል

4. የተፈናቀሉ ምእመናን

አጠቃላይ 172 አባዎራዎች /እማወራዎች/ የተፈናቀሉ ሲሆን በቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ፣ በቅዱስ ዑራኤል ቤተ ክርስቲያን እና አዲስ ከተማ በሚባለው ሰፈር በሚገኝ የቀበሌ ወፍጮ ቤት ተጠልለው ነበር። ከተፈናቃዮቹ ውስጥ 15ቱ አገልጋይ ካህናት ናቸው። በድሬዳዋ ጉዳት ደርሶባቸው ከተፈናቀሉ አባወራዎች ስማቸው ተመዝግቦ የሚገኘው የሚከተሉት ብቻ ናቸው፡፡

ሠንጠረዥ 24፡ ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የተፈናቀሉ ሰዎች ዝርዝር

ገንደ አዳ...አዲስ ከተማ		
ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	እታገኝ ታዬ	ተፈናቃይ
2	ምስጋናው አስማረው	ተፈናቃይ
3	ይግረማቸው ኤፍሬም	ተፈናቃይ
4	ማርዬ ነጋሽ	ተፈናቃይ
5	ይታይሽ ወርቅ አገኘው	ተፈናቃይ
6	ወርቅነህ	ተፈናቃይ
7	መሠረት	ተፈናቃይ
8	ተስፋዬ እንዳለ	ተፈናቃይ
9	አቡ አሻሞ	ተፈናቃይ

10	ፋኖሴ	ተፈናቃይ
11	ወርቄ	ተፈናቃይ
12	አበባ	ተፈናቃይ
13	ክብረት	ተፈናቃይ
14	ጌጤ	ተፈናቃይ
15	ዓለም አብርሃም	ተፈናቃይ
16	ዓለም አበበ	ተፈናቃይ
17	ዘርይሁን መገርሳ	ተፈናቃይ
18	እጅጋየሁ	ተፈናቃይ
19	ሳባ	ተፈናቃይ
20	አደራ ሀይሉ	ተፈናቃይ
21	ወይኑ	ተፈናቃይ
ሙርቱ ጉቱ---ሳብያን		
22	ሀብታሙ በላይ	ተፈናቃይ
23	ሂሩት ሽመልስ	ተፈናቃይ
24	መፍቱህ ይማም	ተፈናቃይ
25	አስቻለው ገዳሙ	ተፈናቃይ
26	ጥሩዬ ሙሉጌታ	ተፈናቃይ
27	ወርቄ ተረፈ	ተፈናቃይ
28	ተጠቅ ደሳለኝ	ተፈናቃይ
29	አብራሽ መንግስቴ	ተፈናቃይ
30	መሀመድ ሁሴን	ተፈናቃይ
31	ሙሉ በጠቄ	ተፈናቃይ
32	ታሪኩ አንሳኒ	ተፈናቃይ
33	አማረ አስረስ	ተፈናቃይ
34	ብርሃኑ ሽፈራው	ተፈናቃይ
35	ጌጤ ኢጊ	ተፈናቃይ
36	ታዬ ወልዴ	ተፈናቃይ
37	ውዴ ግርማ	ተፈናቃይ
38	ዳንኤል ፋንታሁን	ተፈናቃይ
39	ሂወት ጌታቸው	ተፈናቃይ
40	ቃሲም ወራቄ	ተፈናቃይ

41	ዘላለም በላይ	ተፈናቃይ
42	ሁሴን ኢብራሂም	ተፈናቃይ
43	እመቤት መኩሪያ	ተፈናቃይ
44	ታፈሱ ጥላሁን	ተፈናቃይ
45	ፅጌ ማሞ	ተፈናቃይ
46	ወንድወሰን ካሳሁን	ተፈናቃይ
47	ስጦታ ተሾመ	ተፈናቃይ
48	ጋዲሴ በቀለ	ተፈናቃይ
49	ጌትነት ፈጠነ	ተፈናቃይ
50	ሙሉጌታ ሰለሞን	ተፈናቃይ
51	ቴዎድሮስ ንጉሴ	ተፈናቃይ
52	ገና ተፈራ	ተፈናቃይ
53	እናዘ ታደሰ	ተፈናቃይ
54	ቻሎ መንግስቱ	ተፈናቃይ
55	አዳነ ጥላሁን	ተፈናቃይ
56	ደረጀ መሀመድ	ተፈናቃይ
57	ቄስ ተካ	ተፈናቃይ
58	ሲሳይ ሀይሉ	ተፈናቃይ
59	ምህረቱ ጥሩነህ	ተፈናቃይ
60	ቄስ ክፍሉ	ተፈናቃይ
61	ዳዊት ብርሀኑ	ተፈናቃይ
62	ታዬ ዳኘው	ተፈናቃይ
63	አገሬ ደበሌ	ተፈናቃይ
64	ፍሪ አበበ	ተፈናቃይ
65	ታዴ ስዩም	ተፈናቃይ
66	ሚሊያርድ ሚሊዮን	ተፈናቃይ
67	ጉልማ	ተፈናቃይ
68	ተከስተ	ተፈናቃይ
69	ካሳሁን አበበ	ተፈናቃይ
70	ግደይ ለገሰ	ተፈናቃይ
71	የከቴ ታገሰ	ተፈናቃይ
72	መመኪያ ሚሊዮን	ተፈናቃይ
73	ኮኮቤ ወነስሙ	ተፈናቃይ

74	በቀለ ተፈራ	ተፈናቃይ
75	ማርታ ሀይሌ	ተፈናቃይ
76	ሠላም ጌትነት	ተፈናቃይ
77	ተመስገን አባቴ	ተፈናቃይ
78	ኤፍሬም ከበደ	ተፈናቃይ
79	የምስራች መስፍን	ተፈናቃይ
80	ጤናዬ ገብሬ	ተፈናቃይ
81	ራሔል አበራ	ተፈናቃይ
82	ቀለሚ እሸቱ	ተፈናቃይ
83	ተመስገን ፍስሀ	ተፈናቃይ
84	ቤቴልሔም ንጉሴ	ተፈናቃይ
85	ሶፊያ ባንባን	ተፈናቃይ
86	የሺ አለሙ	ተፈናቃይ
87	ሶፊዲን ወዴቦ	ተፈናቃይ
88	የግሌ ከበደ	ተፈናቃይ
89	የሺ ተስፋዬ	ተፈናቃይ
90	ክንደነህ ጌታሁን	ተፈናቃይ
91	ሀንዲ ጂሀድ	ተፈናቃይ
92	ቡዝዬ ተካልኝ	ተፈናቃይ
93	ቀለሚ ወ/አማኑኤል	ተፈናቃይ

ስዕል 55፡ ከጥቅምት 12 እስከ ህዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የተፈናቀሉ ሰዎች አዲስ ከተማ ሰፈር በሚገኘው የቀበሌ ወፍጮ ቤት ተጠልለው

ስዕል 56፡ ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የተፈናቀሉ ሰዎች ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ተጠልለው የሚገኙ፡-

ስዕል 57፡ ከጥቅምት 12 እስከ ኅዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት ከተፈናቀሉት ካህናት መካከል ቀሲስ ክፍለ ዮሐንስ ጀንበሩ የኖኅተ ሰማይ ቅድስት ማርያም ካቴድራል አገልጋይ

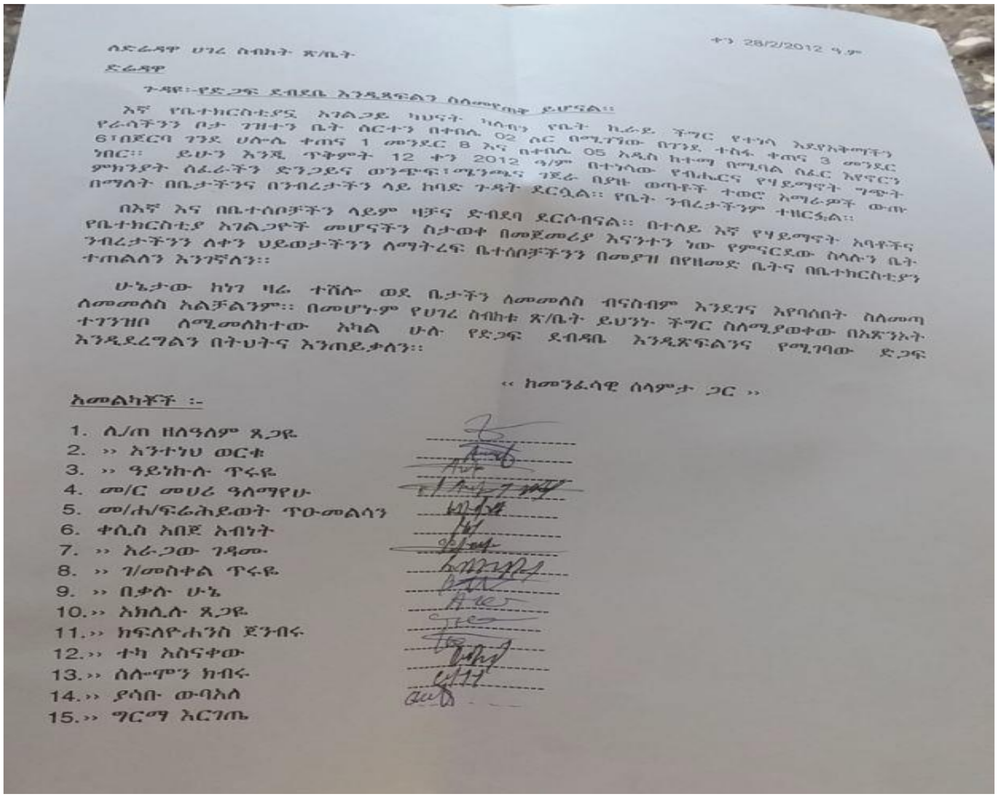

ቀን 28/2/2012 ዓ.ም

ለድሬዳዋ ሀገረ ስብከት ጽ/ቤት

ድሬዳዋ

ጉዳዩ፡-የድጋፍ ደብዳቤ እንዲጻፍልን ስለመጠየቅ ይሆናል።

እኛ የቤተክርስቲያኗ አገልጋይ ካህናት ካለብን የቤት ኪራይ ችግር የተነሳ የራሳችንን ቦታ ገዝተን ቤት ሰርተን በቀበሌ 02 ሰር በሚገኘው በገንደ ተስፋ ቀጠና 3 መንደር 6፣በጀርባ ገንደ ሀሎሌ ቀጠና 1 መንደር 8 እና በቀበሌ 05 አዲስ ከተማ በሚባል ሰፈር እየኖርን ነበር። ይሁን እንጂ ጥቅምት 12 ቀን 2012 ዓ/ም በተነሳው የብሔርና የሃይማኖት ግጭት ምክንያት ሰፈራችን ድንጋይና ወንጭፍ፣ሜንጫና ገጀራ በያዙ ወጣቶች ተወር አማራዎች ውጡ በማለት በቤታችንና በንብረታችን ላይ ከባድ ጉዳት ደርሷል። የቤት ንብረታችንም ተዘርፏል።

በእኛ እና በቤተሰቦቻችን ላይም ዛቻና ድብደባ ደርሶብናል። በተለይ እኛ የሃይማኖት አባቶችና የቤተክርስቲያ አገልጋዮች መሆናችን ስታወቀ በመጀመሪያ እናንተን ነው የምናርደው ስላሉን ቤት ንብረታችንን ለቀን ህይወታችንን ለማትረፍ ቤተሰቦቻችንን በመያዝ በየዘመድ ቤትና በቤተክርስቲያን ተጠልለን እንገኛለን።

ሁኔታው ከነገ ዛሬ ተሸሎ ወደ ቤታችን ለመመለስ ብናስብም እንደገና እየባሰበት ስለመጣ ለመመለስ አልቻልንም። በመሆኑም የሀገረ ስብከቱ ጽ/ቤት ይህንኑ ችግር ስለሚያውቀው በአጽንኦት ተገንዝቦ ለሚመለከተው አካል ሁሉ የድጋፍ ደብዳቤ እንዲጽፍልንና የሚገባው ድጋፍ እንዲደረግልን በትህትና እንጠይቃለን።

« ከመንፈሳዊ ሰላምታ ጋር »

አመልካቾች ፡-

1. ሊ/ጠ ዘለዓለም ጸጋዬ
2. ›› እንተነህ ወርቁ
3. ›› ዓይነኩሉ ጥሩዬ
4. መ/ር መሀሪ ዓለማየሁ
5. መ/ሐ/ፍሬሕይወት ጥዑመልሳን
6. ቀሲስ አበጀ አብነት
7. ›› አራጋው ገዳሙ
8. ›› ገ/መስቀል ጥሩዬ
9. ›› በቃሉ ሁኔ
10. ›› አክሊሉ ጸጋዬ
11. ›› ክፍለዮሐንስ ጀንብሩ
12. ›› ተካ አስናቀው
13. ›› ሰሎሞን ክብሩ
14. ›› ያሳቡ ውባለ
15. ›› ግርማ እርገጤ

ሥዕል 58፡ ከጥቅምት 12 እስከ ሕዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የተፈናቀሉት ካህናት ለሀገረ ስብከቱ ያስገቡት የድረሱልን ተማጽኖ

5. የግቢ ጉባኤ ሁኔታ

- ከ750-800 የሚደርሱ የድሬዳዋ ዩኒቨርሲቲ ኦርቶዶክስ ተማሪዎች በቅ/ሥላሴ ገዳም ተጠልለው ነበር።
- በየዘመዱ እና አካባቢው ማህበረሰብ ቤት ተጠልለው የነበሩ በርካታ ተማሪዎችም ነበሩ።
- ከላይ ከተገለጸው ከ2ኛ ፎቅ ተወርውሮ ከሞተው ልጅ በተጨማሪ በዶርም ውስጥ ድብደባ የደረሰባቸው እና ከፎቅ ተወርውረው ጉዳት የደረሰባቸው ተማሪዎች በርካታ ነበሩ።
- 7 የሚሆኑት ከባድ ጉዳት የደረሰባቸው ሲሆን ከ10 በላይ የሚሆኑት ደግሞ ቀላል ጉዳት ደርሶባቸው በህክምና እየተረዱ ይገኙ ነበር።
- የተማሪዎቹ ድብደባ ወገንተኛ በሆኑ የጸጥታ ኃይሎችም የተደገፈ ነበር። የፌደራል ፖሊስ ነን በሚሉ ኃይሎች ነው የተማሪዎች መኖሪያ በሮች ተሰብረዋል።

ስዕል 59፡ ከጥቅምት 12 እስከ ህዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የፌደራል ፖሊሶች ነን በሚሉ አካላት የድሬዳዋ ዩንቨርስቲ የተማሪዎች መኖሪያ በር በመስበር ድብደባ ተፈጽሟል

ስዕል 60፡ ከጥቅምት 12 እስከ ህዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት የድሬዳዋ ዩንቨርስቲ የተማሪዎች በቅ/ሥላሴ ገዳም ተጠልለው በነበረበት ወቅት

6. አስገድዶ መድፈር

በከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ላይ ሴቶች ተደፍረዋል። አንድ ስሟ ያልታወቀ እህት በደፋሪዎች ጥቃት ደርሶባት የደረሰችበት አልታወቀም።

ሥዕል 61፡ ከጥቅምት 12 - ህዳር 11፣ 2012 ዓ.ም በድሬዳዋ በደርሰው ጥቃት ጾታዊ ጥቃት ከደረሰባቸው ሴቶች መካከል ወንጀሉ ጋር ግንኙነት ያላቸው ግለሰቦች

ጥቃቱ ከደረሰበት አካባቢ ከሚኖሩ ሰዎች እንደተገኘው መረጃ ከሆነ በተለያየ የመንግስት ስልጣን ላይ የሚገኙ አካላት ያላቸውን ስልጣን ያለአገባብ በመጠቀም ለጥቃት አድራሾቹ ከለላ የመስጠትና የተፈጸሙ ወንጀሎችን የመደበቅ ተግባር ላይ ተሰማርተው እንደነበር ያሳያል። በዚህ ተግባር ላይ ተሳትፈዋል ተብለው ከሚጠረጠሩት መካከል

1. ዶ/ር አባያ ገደፋ

የድሬዳዋ ዩኒቨርሲቲ ም/ፕሬዝዳንት ሲሆን በዩንቨርስቲው ግቢ ውስጥ ከሚንቀሳቀሱ ቄሮዎች ጋር ግንኙነት ያለው ግለሰብ ነው። ይህ ግለሰብ የራሱ ቸርች ያለው ፓስተር ሲሆን ከጥቃት አድራሾች ጋር በራሱ መኪና ውስጥ ሆኖ ግቢውን እየዞረ ታይቷል። በተጨማሪም የተደፈረችውን ልጅ ሰውሯል ተብሎ ይጠረጠራል።

2. የድሬዳዋ ም/ከንቲባ ከድር

የድሬዳዋ ም/ከንቲባ ከድር ጀዋር ከጀዋር ሞሃመድ ጋር ግንኙነት ያለው ሲሆን በተደጋጋሚ ችግሮች ሲፈጠሩ የሽፋፊነ እንዲሁም የድሬዳዋ ኬላ እንዲነሳ እና አሸባሪዎች በነጻነት ሲገቡ ለመከላከል ቸልተኝነት አሳይቷል። በተጨማሪም ጠቃሚ ያልሆነ የሰላም ኮንፍረንስ በማዘጋጀት ችግሩ የሚድያ ሽፋን እንዳያገኝ፣ እንዲድበሰበስ ያደረግ ነበር።

7. **የከተማው የጸጥታ ኃይል ተሳትፎ**

- 50 የሚደርሱ ወጣቶች እና 27 የሚደርሱ የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች በረብሻ ተሳትፋችኋል በሚል በጸጥታ ኃይል ታፍነው

ወደ እስር ቤት ተወስደዋል። 27ቱ የዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ሁሉም ኦርቶዶክሳዊ ሲሆኑ ፍርድ ቤቱ ለሕዳር 18 2012 ዓ/ም ቀጠሮ ይዞላቸው ነበር።

- የፖሊስ አካላት የተባሉት ለሁለት ተከፍለው የነበረ ሲሆን ህግን የማስከበር ስራ የሰራ እንዳለ ሁሉ በወገንተኝነት የሚሠራም ነበር።
- ፖሊስ ገለልተኛ ባለመሆኑ እና አድሎ እየፈጸመ ስለነበረ ለአጥቂዎች ካልሆነ ለህዝበ ክርስቲያኑ ብዙም የፈየደው ነገር አልነበረም።

8. **የመከላከያ እንቅስቃሴ**

- መከላከያ በአንዳንድ ቦታዎች ከህዝቡ ጋር በመሆን ጸጥታ የማስከበር ስራ ሲሰራ ታይቷል። የህዝቡ እንቅስቃሴ
- ሕዝበ ክርስቲያኑ ገንዘብ በማሰባሰብ፣ ምግብ በማብሰል እና ተረጂዎችን በመመገብ፣ ህክምና የሚያስፈልጋቸውን በማሳከም እንዲሁም ወጣቱ አካባቢውን በመጠበቅ እና የተቸገሩትን በመራዳት ተሳትፎ አድርጓል።

ስዕል 62፡ ህዝበ ክርስቲያኑ ተማሪዎችን እና የተፈናቀሉ ወገኖቹን ሲራዳ

5.4.35 ሐረር

ከጥር 10-12 ቀን 2012 ዓ.ም በሕዝበ ክርስቲያን ላይ ከፍተኛ የሆነ ጥቃት የደረሰ ሲሆን የጥቃቱ ሒደት ከታች ለማስቀመጥ ተሞክሯል።

የጥቃቱ ሒደት

እሑድ ጥር 10 ቀን 2012 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:00 አካባቢ ኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች የጥምቀትን በዓል ለማድመቅ የቅዱስ ጊዮርጊስና የቅዱስ ገብርኤል ታቦታት በሚለያዩበት ቦታ የተለያዩ ቀለማት ባላቸው ቁርጥራጭ ጨርቆች ወንድሙ ፈይሳ ሆቴል ጋር ለማስዋብ ጨርቆቹን መስቀል በሚጀምሩበት ጊዜ ራሳቸውን ቄሮ ብለው በሚጠሩ የሌላ እምነት ተከታይ ወጣቶች ጨርቁን መስቀል አትችሉም በማለታቸው እና ኦርቶዶክሳዊ ወጣቶቹም እንሰቅላለን በማለታቸው ምክንያት ግጭቱ ተፈጥሯል። በዚህም በኦርቶዶክስ ወጣቶች እና በቄሮዎች ላይ መጠነኛ ጉዳት ደረሰ፡፡ በመካከሉ ፖሊስ በቦታው በመድረስ ግጭቱን ለማብረድ ተሞክሮ ነበረ፡፡ ነገር ግን ቄሮዎቹ ወደ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን በመሄድ፤ በምእመናን ላይ ድንጋይ በመወርወር እና በወንጭፍ ድንጋይ በማስወንጨፍ በቅዳሴ ላይ በነበሩ ምእመናን ላይ ጉዳት አድርሰዋል፡፡ ችግሩን የሐረሪ ፖሊስ መቆጣጠር ስላልቻለ ወይም ስላልፈለገ ቄሮዎቹን ማስቆም አልተቻለም። እንደውም ፖሊስ ወደ ቤተ ክርስቲያን አስለቃሽ ጭስ ይወረውር ነበር:: በኋላ ላይ የሀገር መከላከያ ሰራዊት በቦታው በመድረስ ድንጋይ የሚወረውሩ ወጣቶችን ማባረር ችሏል። በመቀጠልም ቄሮዎቹ በተጠና መልኩ በመደራጀት የክርስቲያኖችን ቤት በመዝረፍ እና በማቃጠል፤ መኪና በመስበርና በማቃጠል ጉዳት አድርሰዋል፡ ፡ ይሄ ሁሉ ሲሆን የሐረሪ ፖሊስ ጥቃቱን ለመከላከል ምንም አይነት እርምጃ አልወሰደም ነበር። መረጃ የደረሰው የሀገር መከላከያ ሰራዊት ግን በጊዜው ቤት ለቤት በመሄድ ጉዳቱ እንዳይባባስ ለማድረግ ችሏል።

ከሰዓት በኋላ ታቦታቱን ለማንቀሳቀስ ታስቦ ቄሮዎቹ በዚህ መንገድ አያልፍም በማለታቸው ከክርስቲያኑም ሆነ ከእስልምና የሃይማኖት አባቶች ጋር ውይይት ቢደረግም ቄሮዎቹ አሻፈረኝ ስላሉ ኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶችም በመደራጀት እና በመሰባሰብ የሚከፈለውን መስዋዕትነት ከፍለው ታቦቱ በዚህ ነው የሚያልፈው በማለት መብታቸውን ለማስከበር ስላሰቡ፤ እንዲሁም ሌሎች ታቦታትን ወደ ባህረ ጥምቀት የሚሸኙ ምእመናን የቅዱስ ጊዮርጊስና የቅዱስ ገብርኤል ታቦታት አይወጡም መባላቸውን ሲሰሙ ህዝቡ ሁሉ ወደ 4ተኛ ግልብጥ ብለው መጥተው ነበር፡፡ ይኄም የበለጠ ችግሩን የሚያባብሰው ስለነበር የሀገር መከላከያ ሰራዊት በስፍራው በመገኘት ግጭቱ እንዳይባባስ አድርጓል። በሒደቱ ግን ኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች ለግጭት መነሻ ምክንያት ናችሁ በማለት ታስረዋል:: በመጨረሻም ታቦታቱ በሰላም ወደ ባህረ ጥምቀቱ ቦታ ሊወርዱ ችለዋል። ነገር ግን ቄሮዎቹ ማምሻውን ቤት ለቤት ድንጋይ በመወርመር ሲረብሹ አምሽተዋል፡፡ የሐረሪ ክልል ፖሊስ አሁንም ችግሩን ለማስቆም ምንም አይነት እርምጃ ያልወሰደ ሲሆን የሀገር መከላከያ ሰራዊት ግን ቄሮዎቹን ከአካባቢው በድጋሚ ለማባረር ችሏል።

በተጠቀሰው ዕለት ማታ ላይ ቁጥራቸው ብዙ የሆኑ ቄሮዎች በመኪና ከአወዳይና አካባቢው ወደ ሐረር ከተማ በመግባት ጉዳት አድርሰዋል። አብዛኛው ጉዳት አድራሽ የሆኑ ቄሮዎች ከኦሮሚያ አካባቢ የመጡ መሆናቸው የታወቀ ሲሆን ጉዳት ያደረሱትም ምልክት በተደረገባቸው ቤቶች ላይ ነበር:: ሰኞ ጥር 11 ቀን 2012 ዓ.ም ቄሮዎች በተደራጀ እና በተጠናከረ ሁኔታ በዓሉን ለማወክ ተገኝተው ታይተዋል። በእለቱ ታቦታቱ ከመንበረ ክብራቸው 5:00 ሰዓት ተነስተው ጉዞ ተጀመረ ሲሆን የኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች ቁጥርም በእጅጉ ጨምሮ ነበር። የክልሉ ፖሊስ ሻሽ ጋራዥ አካባቢ ባንዲራ መያዝ የለባችሁም በሚል ከኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች ጋር ግጭት ለመፍጠር የሞከረ ሲሆን ኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች እየጨፈሩ በሚሄዱበት ጊዜ የሐረሪ ፖሊስ ግጭት እንዳይፈጠር በሚል ምክንያት ኦቶዶክሳዊያን ወጣቶች ላይ አስለቃሽ ጪስ ተኩሷል። በዚህም መሀል የክልሉ ፖሊስ ወደ ኦርቶዶክሳዊያን ወጣቶች ጥይት በመተኮስ አንድ ሰው እግሩንና ሌላ አንድ ሰው ደግሞ ክንዱ ላይ የመታ ሲሆን ወጣቶቹ የሐረሪ ክልል ፖሊስ ወገንተኛ በመሆኑ ስሜታችው ቢነካም በዓላችንን በሰላም እናክብር በማለት ከዚህ በኋላ ወደ ክርስቲያኑ እንዳይተኩስና እንዳይጠብቀን በማለት ለመካለከያ ሰራዊት በመንገራቸው መከላከያ ሰራዊት ሙሉ ጥበቃ እንደሚያደርግ ስምነነት ላይ ቢደረስም፤ አሁንም ወጣቶቹ ስሜታዊ ሆነው ጉዳት እንዲያደርሱ የሚፈልግ አካል በመኖሩ የOMN ቴሌቭዥን እና የአፌኮ ጽ/ቤት ካለበት ፎቅ (ስማርት ህንጻ) ላይ ድንጋይ በመወርወር ወጣቶቹ እንዲነዱ አድርጓል። በዚህም የተበሳጩ ወጣቶች በህንጻው ላይ ድንጋይ በመወርወር ጉዳት አድርሰዋል፤ የንብረት ዝርፊያ ግን አላካሄዱም። በተመሳሳይ አንዳንድ ወጣቶች የታሰሩ ክርስቲያኖችን ለማስፈታት በማሰብ የ4ኛ ፖሊስ ጣቢያን በሀይል በመስበር ጉዳት አድርሰዋል። በመጨረሻም ታቦታቱ በመከላከያ ሰራዊት ጥበቃ ወደ ቤተ ክርስቲያን እንዲገቡ ተደርጓል። በእለቱ አራተኛ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ጀርባ መጠለያ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ ያሉ ምእመናን ንብረታቸው ስለተቃጠለ እና ስለተዘረፈ (ጉዳት ስለደረሰባቸው) በቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲጠለሉ ተደርጓል። ጉዳት አድራሾቹ ቄሮዎች በሐረሪ ክልል ፖሊስ ከለላ ይሰጣቸው እንደነበር የሚያሳዮ ሁኔታዎች የነበሩ ሲሆን ጉዳት እያደረሱ መሆኑ እየታወቀ ምንም አይነት እርምጃ አይወሰድባቸውም ፖሊስ ለመውሰድ ፈቃደኛ አልነበረም።

ከጥር 10 እስከ 11 ቀን 2012 ከጥምቀት አከባበር ጋር ተያይዞ በሐረር ከተማ በተቀሰቀሰ ረብሻ የደረሱ ጉዳቶች እንደሚከተለው ቀርበዋል።

ሠንጠረዥ 25፡ ከጥር 10 እስከ 12 በሐረር ከተማ በተፈጠረው ረብሻ ምክንያት ታስረው የነበሩ ሰዎች ስም ዝርዝር

1	ፋንታዬ ወሰን	የቤ/ክ አገልጋይ እና የጥምቀተ ባህሩን ገንዳ እና መድረክ በአዲስ መልክ ያሰራ ባለሙያ ነው
2	ዲ/ን ደምሴ እሸቴ	የቤ/ክ አገልጋይ እና የስብከት ኬላ መምህር

3	እንደሻው ይሁኔ	ሸንኮር
4	ሳሙዔል ውብሸት	ሸንኮር
5	ተስፋዬ ሙሉ	ሸንኮር
6	ዮናስ ወይም እናቱ	ሸንኮር
7	እንድርያስ ጸጋዬ	ሸንኮር
8	ኤርሚያስ ይረፉ	ቀላድ አምባ
9	ብንያም ልዑልሰገድ	ቀላድአምባ
10	ደጉ ታፈረ	ቀበሌ 15
11	ወርቅነህ መሰረት	ቀበሌ 15
12	ልንገረው በሃይሌ	
13	ሀብታሙ ሁነኛው	
14	ሰሎሞን ሙሉ	
15	ሰውነት ምስጋናው	
16	ጠብቀው ጥሩነህ	ቀበሌ 10 አርገጤ ወፍጮ ቤት ሰራተኛ
17	ተስፋዬ በነካ	
18	ሰሎሞን መርሹ	
19	ተማሪ ናትናኤል ሉሉ	
20	ሳሙኤል እጅጉ	
21	ደረጀ እጅጉ	

ተጨማሪ መረጃ

- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን በግራዋ ከተማ ጥር 2ተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት 12 ኦርቶዶክሳዊያን ለስብሰባ በሚል ምክንያት በር ተዘግቶባቸው ተማሪዎች በትምህርት ቤት ውስጥ ተደብድበዋል፡፡ አቶ ሃምዛ መሀመድና አቶ ሙሃዝ የተባሉ የትምህርት ቤቱ ም/ል ርእሳነ መምህራን በዚህ ድብደባ ውስጥ ተሳታፊ ነበሩ።

- በግራዋ ወረዳ ገጠር ውስጥ የምታስተምር አልማዝ መካሻ የተባለች ኦርቶዶክሳዊት መምህርት በቄሮዎች ክፉኛ ተጎድታ ወደ ሐረር ሕይወት ፋና ሆስፒታል ለህክምና ተወስዳለች።

የንብረት ውድመት እና ቃጠሎ

- አቶ ተኣምሩ አግዴ:- በግራዋ ከተማ የንግድ ቤት ሱቁ ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል፣ ተቃጥሏል።
- አቶ መላከ ማንጉዳይ:- በሐረር ከተማ አራተኛ ከሚባለው አካባቢ ሙሉ መጋዘን፤ ወፍጮ ቤትና የንግድ ሕንጻው ተዘርፏል፣ ተቃጥሏል።
- በተጨማሪም:- በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን መልካ በሎ ወረዳ ሐረዋጫ ከተማ በጃጃ ማረሚያ ቤት ከታሰሩ ሳምንት ያለፋቸው ሰዎች ነበሩ።

ሠንጠረዥ 26፡ ከጥር 10 እስከ 12 በሐረር ከተማ በተፈጠረው ረብሻ ምክንያት ሐረር አራተኛ ልዩ ስሙ መጠለያ ከሚባለው ሰፈር ቄሮ በሚባለው ቡድን ከሚደርስባቸው ዛቻና ማስፈራሪያ እንዲሁም በቤታቸውና በንብረታቸው ላይ ከደረሰው ድብደባ እና ዘረፋ የተነሳ ተፈናቅለው በሐረር ደብረ አድኅኖ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ውስጥ የተለጠለሉ ኦርቶዶክሳውያን ስም ዝርዝር።

ተ.ቁ	ስም	ምርመራ
1	አሥር አለቃ ብርሃኑ ነገራ	ተፈናቃይ
2	ወ/ሮ ፋንቱ ደርቤ	ተፈናቃይ
3	አቶ ባየልኝ ብርሃኑ	ተፈናቃይ
4	ወ/ሮ ባንቿኣምላክ አባቡ	ተፈናቃይ
5	ወ/ሮ ምንዳዬ ተስፋዬ	ተፈናቃይ
6	አቶ ወንድማገኘ ብርሃኑ	ተፈናቃይ
7	አቶ አይሮኪሩ ተስፋዬ	ተፈናቃይ
8	አቶ ደጀኔ አተው	ተፈናቃይ
9	ወ/ሮ አስናቀች ደሳለኝ	ተፈናቃይ
10	ወ/ሮ ታደለች ጌታቸው	ተፈናቃይ
11	ወ/ሮ ብርቱካን ማሞ	ተፈናቃይ
12	ወ/ሮ አዜብ አስፋው	ተፈናቃይ
13	አቶ ያሬድ አስፋው	ተፈናቃይ
14	ወ/ሮ ተዋበች ለማ	ተፈናቃይ
15	ወ/ሮ ትዕግስት ፋንቱ	ተፈናቃይ
16	ወ/ሮ የሺሀረግ ፋንቱ	ተፈናቃይ
17	ወ/ሮ ሀብታሚ ታፈሰ	ተፈናቃይ
18	አቶ ተስፋዬ ነገራ	ተፈናቃይ
19	ወጣት መሳይ ተስፋዬ	ተፈናቃይ

20	ሕጻን እማሙ ተስፋዬ	ተፈናቃይ
21	ስንታየሁ ወ/ማርያም	ተፈናቃይ
22	ወ/ሮ የሺ ደመቀ	ተፈናቃይ
23	አቶ ሰብበስቤ ግርማ	ተፈናቃይ
24	ወጣት እስራኤል ሰብስቤ	ተፈናቃይ
25	ወ/ሮ እናትነሽ ተማች	ተፈናቃይ
26	አቶ ታሪኩ ጸጋዬ	ተፈናቃይ
27	ወጣት እድላዊት ጸጋዬ	ተፈናቃይ
28	ወ/ሮ መርሻ ለማ	ተፈናቃይ
29	አቶ ታምራት በቀለ	ተፈናቃይ
30	ወ/ሮ ሂሩት ሃይሉ	ተፈናቃይ
31	ወጣት ብሩክታዊት ታምራት	ተፈናቃይ
32	ወ/ሮ ብዙነሽ መካሻ	ተፈናቃይ
33	አቶ ተስፋዬ ተሾመ	ተፈናቃይ
34	ወ/ሮ ወይኒቱ ተሾመ	ተፈናቃይ
35	ወጣት ናትናኤል ተሾመ	ተፈናቃይ
36	ወጣት መሀድ ተሾመ	ተፈናቃይ
37	አቶ ተንሳይ ሙሉጌታ	ተፈናቃይ
38	ወ/ት አመለወርቅ ተሾመ	ተፈናቃይ
39	አቶ አሸናፊ ሙሉጌታ	ተፈናቃይ
40	አቶ ዘነበ ተስፋ	ተፈናቃይ
41	ወ/ሮ ሮማን ወ/ሥላሴ	ተፈናቃይ
42	ወጣት ዮናስ አበራ	ተፈናቃይ
43	ሮማን ዘገየ	ተፈናቃይ
44	አቶ ይታያል መካሻ	ተፈናቃይ
45	አቶ ታጋይ መካሻ	ተፈናቃይ
46	ወ/ሮ ዮዲት መካሻ	ተፈናቃይ
47	ወ/ሮ የሺ መካሻ	ተፈናቃይ
48	ወ/ሮ ታደለች ነጋሽ	ተፈናቃይ
49	ወ/ት ነጻነት በቀለ	ተፈናቃይ
50	ወ/ት እየሩሳሌም ለሴ	ተፈናቃይ
51	ወ/ሮ ወርቅነሽ ተከስተ	ተፈናቃይ
52	አቶ ገዛኸኝ ተከስተ	ተፈናቃይ

53	ወጣት ናትናኤል አዝመራ	ተፈናቃይ
54	ወጣት ዳግማዊት ዮሐንስ	ተፈናቃይ
55	ልጅ ዮርዳኖስ ብርሃኑ	ተፈናቃይ
56	ልጅ ያፌት ፋንቱ	ተፈናቃይ
57	አቶ ደረጀ ነጋሽ	ተፈናቃይ
58	አቶ ሲሳይ ነጋሽ	ተፈናቃይ
59	ወ/ሮ ህይወት ሀብቴ	ተፈናቃይ
60	ልጅ ናሆም ደረጀ	ተፈናቃይ
61	ልጅ ቬነስያ ደረጀ	ተፈናቃይ
61	ልጅ ማርኮን ደረጀ	ተፈናቃይ
63	ልጅ በጸሎት ደረጀ	ተፈናቃይ
64	ልጅ አቤሴሎም ደረጀ	ተፈናቃይ
65	ልጅ ዮፍታሄ ደረጀ	ተፈናቃይ
66	ወጣት ኤደን ተስፋዬ	ተፈናቃይ
67	አቶ እንዳለም ተሰፋዬ	ተፈናቃይ
69	አቶ እስክንድር ተስፋዬ	ተፈናቃይ
70	አቶ ይናስ ተሰፋዬ	ተፈናቃይ
71	ወ/ሮ የትናየት	ተፈናቃይ
72	አቶ ከንቲባ ታደሰ	ተፈናቃይ
73	ወ/ሮ ሙሉ አምዴ	ተፈናቃይ
74	ወ/ሮ ስንታየሁ ባንቺዋስ	ተፈናቃይ
75	ወ/ሮ ንብረቴ ባንቺዋስ	ተፈናቃይ
76	እታገኘኹ የሮም	ተፈናቃይ
77	ቤዛ ዝናቡ	ተፈናቃይ
78	ምስከር ዝናቡ	ተፈናቃይ
79	ራሔል እናቡ	ተፈናቃይ
80	ወ/ሮ እመቤት ታዬ	ተፈናቃይ
81	አቶ ወንድወሰን ተፈራ	ተፈናቃይ
82	ልጅ ጽዮን ወንድም	ተፈናቃይ
83	ልጅ እዮስያስ ጀማል	ተፈናቃይ
84	ጥላዬ ከበደ በላይ	ተፈናቃይ
85	ወጣት ሜሮን ከበደ	ተፈናቃይ
86	ወ/ሮ አያል መኮንን	ተፈናቃይ

87	ወጣት ኤፌሶን ዮሐንስ	ተፈናቃይ
88	ወ/ሮ ገላዬ ሙሉጌታ	ተፈናቃይ
89	አቶ አማን ሱልጣን	ተፈናቃይ
90	ወጣት ሀብታሙ ሱልጣን	ተፈናቃይ
91	ወ/ሮ ብርሃኔ	ተፈናቃይ
92	ልጅ ብሌን አማን	ተፈናቃይ
93	አቶ እዮብ ዳዲ	ተፈናቃይ
94	ዳሃብ ማስረሻ	ተፈናቃይ
95	አላጋነሽ አገኘሁ	ተፈናቃይ
96	አሥራት ደምሴ	ተፈናቃይ
97	ወ/ሮ ጤናዬ ካብቲመር	ተፈናቃይ
98	ወ/ሮ እንዬ ሃይሉ	ተፈናቃይ
99	ቤተልሔም እዮብ	ተፈናቃይ
100	ልጅ ኤደን አንድነት	ተፈናቃይ
101	ልጅ ራኬብ አዲስ	ተፈናቃይ
102	አቶ ተፈራ ታደሰ	ተፈናቃይ
103	ወ/ት ምስጢረ ሞሲሳ	ተፈናቃይ
104	ወ/ሮ ፀሓይ ወልዱ	ተፈናቃይ
105	ወ/ትብሥራት ተፈራ	ተፈናቃይ
106	ዮናስ ተፈራ	ተፈናቃይ
107	ሜሮን ተፈራ	ተፈናቃይ
108	ልጅ ቅዱስ መሀሪ	ተፈናቃይ
109	ወ/ሮ አበበች አሰገደች	ተፈናቃይ
110	አቶ ስንታየሁ ዳምጠው	ተፈናቃይ
111	ሻለቃ መክብብ ኣልታዩ	ተፈናቃይ
112	ወ/ሮ ትዕግስት እንዳለማው	ተፈናቃይ
113	ወጣት ናትናኤል መክብብ	ተፈናቃይ
114	ወጣት ብሩክታዊት መክብብ	ተፈናቃይ
115	ወ/ት ቤዛ ማንያዘዋል	ተፈናቃይ
116	አቶ ተስፋዬ ትላሁን	ተፈናቃይ
117	ወ/ሮ አዛለች	ተፈናቃይ
118	ልጅ ብርሃን ተሰፋዬ	ተፈናቃይ
119	ልጅ እድላዊት ተስፋዬ	ተፈናቃይ

120	አቶ ተስፋዬ ወርቁ	ተፈናቃይ
121	ወ/ሮ ገነት አሰግደው	ተፈናቃይ
122	ወ/ት አስቴር ተስፋዬ	ተፈናቃይ
123	ወ/ት አይናለም ተስፋዬ	ተፈናቃይ
124	አቶ ደስታ በርሱፈቃድ	ተፈናቃይ
125	ወ/ሮ ከተማነሽ ደሳለኝ	ተፈናቃይ
126	ወ/ሮ ሕይወት ደስታ	ተፈናቃይ
127	አቶ ወንድማገኝ	ተፈናቃይ
128	ወ/ሮ ኮከቤ አለማየሁ	ተፈናቃይ
129	ልጅ ባርኮት ወንድማገኝ	ተፈናቃይ
130	አቶ መክብብ ግርማ	ተፈናቃይ
131	ወ/ሮ ሪሃና ረሺድ	ተፈናቃይ
132	ልጅ ሀኒ መክብብ	ተፈናቃይ
133	ልጅ አኪያ መክብብ	ተፈናቃይ
134	ወ/ሮ አያል ግዛው	ተፈናቃይ
135	አቶ ናትናኤል ኡማ	ተፈናቃይ
136	ወ/ት ቦንቻና ኡማ	ተፈናቃይ
137	ወ/ሮ ስንታየሁ አበራ	ተፈናቃይ
138	አቶ ሳሙኤል አለማየሁ	ተፈናቃይ
139	ወ/ሮ ሸዋዬ ዘነበ	ተፈናቃይ
140	ወ/ት አዳነች ገዛኸኝ	ተፈናቃይ
141	ወ/ሮ እሌኒ መላኩ	ተፈናቃይ
142	ወጣት ኪሩቤል ወንድወሰን	ተፈናቃይ
143	ወ/ት ነጻነት ኢጀራ	ተፈናቃይ
144	አቶ ተመስገን ኢጀራ	ተፈናቃይ
145	ወ/ሮ ባንቿአምላክ ሽፈራው	ተፈናቃይ
146	አቶ በለጠ ዳዲ	ተፈናቃይ
147	ወ/ት ሊዲያ በለጠ	ተፈናቃይ
148	ልጅ ርብቃ በለጠ	ተፈናቃይ
149	አቶ ፍሬው ዳዲ	ተፈናቃይ
150	ወ/ሮ ገነት ወንድሜነህ	ተፈናቃይ
151	ወ/ሮ አይናዲስ ተገኘ	ተፈናቃይ
152	አቶ ካሳሁን ገብሬ	ተፈናቃይ

153	ወ/ሮ የሺመቤት ገብሬ	ተፈናቃይ
154	ወ/ት አሰገደች ገብሬ	ተፈናቃይ
155	ልጅ ቃልኪዳን	ተፈናቃይ
156	አቶ ተሾመ	ተፈናቃይ
157	ወ/ሮ ናርዶስ ይጥና	ተፈናቃይ
158	ወ/ሮ ሙሉ ትርፌ	ተፈናቃይ
159	አቶ ብዙወርቅ ታደሰ	ተፈናቃይ
160	ወ/ሮ ፋናዬ ረታ	ተፈናቃይ
161	አቶ መስፍን ሰሎሞን	ተፈናቃይ
162	አበበ ሰሎሞን	ተፈናቃይ
162	ጌትነት ሰሎሞን	ተፈናቃይ
163	ውብሸት ሰሎሞን	ተፈናቃይ
164	ብዙአየሁ ሰሎሞን	ተፈናቃይ
167	ወ/ት ሰጠኝ ሰሎሞን	ተፈናቃይ
168	ወ/ሮ መንበረ ፍቅሬ	ተፈናቃይ
169	ልጅ ሰላም አበበ	ተፈናቃይ
170	ልጅ ፍቅረ አበበ	ተፈናቃይ
171	ወ/ሮ ሕይወት አንበሴ	ተፈናቃይ
172	ልጅነ አብሳላት ውብእሸት	ተፈናቃይ
173	ወ/ሮ አብረኸት ካሳዬ	ተፈናቃይ
174	አቶ ዮናታን አበራ	ተፈናቃይ
175	አቶ ያዳስ አበራ	ተፈናቃይ
176	ወ/ሮ ሚሚ ወ/ጻድቅ	ተፈናቃይ
177	ወጣት እየሩሳሌም ብንያም	ተፈናቃይ
178	ልጅ ብሩክ ብንያም	ተፈናቃይ
179	አቶ በረከት ሱልጣን	ተፈናቃይ
180	ወ/ሮ ብርሃኔ ሱልጣን	ተፈናቃይ
181	ልጅ ስንታየሁ ብንያም	ተፈናቃይ
182	ወ/ሮ ኑርያ አመዴ	
183	ወ/ሮ ሙና ግርማ	ተፈናቃይ
184	ወጣት ይስሀቅ አመዴ	ተፈናቃይ
185	አብነት አመዴ	ተፈናቃይ
186	ወ/ሮ ነጁማ	ተፈናቃይ

187	ልጅ ሁከማ አብነት	ተፈናቃይ
188	ወ/ሮ መከታ መካሻ	ተፈናቃይ
189	ወ/ት ተናኜ መካሻ	ተፈናቃይ
190	አቶ ማንያዘዋል ሉሌ	ተፈናቃይ
191	ወ/ሮ መስታወት አሰግዴ	ተፈናቃይ
192	ወ/ት እድላዊት ማንዘዋል	ተፈናቃይ
193	አቶ ጌቱ አዲስ	ተፈናቃይ
194	አቶ ሽመልስ ግርማ	ተፈናቃይ
195	ወ/ሮ መስታወት አለማየሁ	ተፈናቃይ
196	ወ/ት ስንታየሁ ሽመልስ	ተፈናቃይ
197	ወ/ሮ ሙሉ ረጋሳ	ተፈናቃይ
198	አቶ አማረ ሃይሉ	ተፈናቃይ
199	ወ/ት ሜሮን ሙላው	ተፈናቃይ
200	ልጅ ያፌት ወርቃገኘሁ	ተፈናቃይ
201	ወ/ሮ ታዘቢ ጨቡዴ	ተፈናቃይ
202	አቶ ፍስሀ	ተፈናቃይ
203	ወ/ሮ አይናለም ምትኩ	ተፈናቃይ
204	ልጅነ ዳናዊት ፍስሀ	ተፈናቃይ
205	ወ/ሮ ደስታ በርሄ	ተፈናቃይ
206	አቶ አቢዮት ቸኮል	ተፈናቃይ
207	አቶ ወልዴ ቸኮል	ተፈናቃይ
208	ወ/ሮ ቡርቴ ተሰማ	ተፈናቃይ
209	ወ/ሮ መስከረም ወርቁ	ተፈናቃይ
210	ወ/ሮ ሳልልሽ ወርቁ	ተፈናቃይ
211	አቶ ይርጋለም ወርቁ	ተፈናቃይ
212	ወ/ት ስምረት በርሄ	ተፈናቃይ
213	ልጅ ያብሥራ ብዙአየሁ	ተፈናቃይ
214	አቶ ዳንኤል በለጠ	ተፈናቃይ
215	ወ/ት ውዴ በለጠ	ተፈናቃይ
216	ሙሴ ገብሩ	ተፈናቃይ
217	ቴዎድሮስ ወ/ጻድቅ	ተፈናቃይ
218	ወ/ሮ ፋናዬ አብዱላጢፍ	ተፈናቃይ
219	ልጅ ኤርሚያስ ቴዎድሮስ	ተፈናቃይ

220	ልጅ ረድኤት ቴዎድሮስ	ተፈናቃይ
221	ወ/ሮ ሮማን ፍቅሬ	ተፈናቃይ
223	ልጅ ኤርሚያስ ለማ	ተፈናቃይ
224	ወ/ሮ ሊዳን በርሄ	ተፈናቃይ
225	ወ/ሮ ኤልሳቤጥ መርሻ	ተፈናቃይ
226	ወጣት ናትናኤል መርሻ	ተፈናቃይ
227	ልጅ ሀና አብዱሰላም	ተፈናቃይ
228	የአሥር አለቃ ደረጀ ሰሎሞን	ተፈናቃይ
229	ወ/ሮ ዙፋን አባዲ	ተፈናቃይ
230	ወ/ሮ አብረኸት ገ/ኪዳን	ተፈናቃይ
231	አቶ ታሪኩ ምትኩ	ተፈናቃይ
232	ወ/ሮ ለምለም ፍጡም	ተፈናቃይ
234	አቶ ዳንኤል ጌታቸው	ተፈናቃይ
235	ወ/ሮ ሃይማኖት አበራ	ተፈናቃይ
236	ልጅ አብሳላት ዳንኤል	ተፈናቃይ
237	ወ/ሮ ለምለም ተስፋዬ	ተፈናቃይ
238	ወ/ሮ አልማዝ ገ/መስቀል	ተፈናቃይ
239	ወ/ሮ ጥላዬ መዝገበ	ተፈናቃይ
240	ወ/ት ዮርዳኖስ	ተፈናቃይ
241	አቶ ኪሩቤል	ተፈናቃይ
242	ወ/ሮ ትእግስት ፍስሀ	ተፈናቃይ
242	አቶ ብርሃኑ ጥሩነህ	ተፈናቃይ
243	ወ/ሮ ቀለሟ ተሾመ	ተፈናቃይ
244	ወ/ት ነጻነት ብርሃኑ	ተፈናቃይ
245	አቶ ዳንኤል ብርሃኑ	ተፈናቃይ
246	አቶ ጣሰው በዙ	ተፈናቃይ

5.4.36 ምዕራብ ሐረርጌ

ጥቅምት እና ሕዳር፣ 2012 ዓ.ም በወልድያ ዩኒቨርሲቲ ጥቃት ደርሷል በሚል መነሻ ክርስቲያኖች እየተመረጡ ድብደባ፣ ዘረፋ እና ቤት ቃጠሎ ተፈጽሞባቸዋል።

ዛቻ (ማስፈራሪያ)፣ ድብደባ እና አካል ማጉደል

በምዕራብ ሐረርጌ ዞን - በመሰላ ከተማ የ2ኛ ደረጃና መሰናዶ ትምህርት ቤት ተማሪዎች እንዲሁም አቶ ተገኝ የሺጥላ፣ ኃይሉ፣ ዲንቃ፣ ሰለሞን ኃይሉ፣ የጸሃይ ጥላሁን፣ አስቴር ከበደ የተባሉ ሰዎች በድብደባ ጉዳት ደርሶባቸዋል። አቶ ፈለቀ ሰለሞን የተባሉ የልኳንዳ ቤት ባለቤት ከባድ ጉዳት ደርሶባቸዋል። ባጠቃላይ ቁጥራቸው በውል ያልታወቁ ክርስቲያኖች ላይ ድብደባ እና ዘረፋ የደረሰባቸው ሲሆን 8 የሚደርሱ ክርስቲያኖች ላይ ከባድ ጉዳት ደርሶባቸዋል።

ግድያ

በመሰላ ከተማ ውስጥ በሚገኘው ቅ/ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በደረሰው ጥቃት እርቀ ሰላም ሞገስ የተባለች እህት ተገድላለች።

የንብረት ውድመት እና ቃጠሎ

በመሰላ ከተማ ከሌላ ቦታ በመጡ ወጣቶች ሙሉጌታ አጥናፉ የተባለ ሰው ቤት ተቃጥሏል። በእነዚሁ ወጣቶች ከተማ የሚገኘው የአቶ በለጠ ወልደመስቀል የተባለው ሰው ቤት ተቃጥሏል።

ግቢ ጉባኤ

በኦዳቡልቱም ዩኒቨርስቲ የሚገኙ ኦርቶዶክሳዊ ተማሪዎች ላይ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶባቸዋል። ያለምንም ህክምና፣ በቂ ምግብ፣ ልብስና እና መጠለያ ከአራት ቀናት በላይ ውጪ ወይም ሜዳ ላይ ውለው አድረዋል።

*ሥዕል 63፡ የኦዳቡልቱም ዩኒቨርስቲ ተማሪዎች የነበሩበት ሁኔታ*በአብያተ ክርስቲናት ላይ የደረሰ ጉዳት

- አሰቦት ገዳም ጥቅምት 20 ቀን 2012 ዓ.ም ምሽት ከ2-4 ሰዓት እንዲሁም በድጋሚ ከሌሊቱ 10:30 ሰዓት ገደማ በምዕራብ ሐረርጌ በሚገኘው እና ከአሰቦት ከተማ 12ኪ.ሜ ርቀት ላይ በሚገኘው ደብረ ወገግ ቅ/ሥላሴ እና አባ

ሳሙኤል አንድነት ገዳም በሴቶች መነኮሳይያት መኖሪያ እና በገዳሙ እቃ ቤት ላይ ድንጋይ በመወርወር ጥቃት ደርሷል። ሴት መነኮሳይያትም ከመኖሪያቸው ሸሽተው ወጥተው ወደ አባ ሳሙኤል ሴቶች ገዳም እዛው ከቤተ ክርስቲያኑ ገብተው አድረዋል።

- በመሰላ ወረዳ በገጠር የሚገኙ መንደሮች ድብደባ፣ ዘረፋ እና ቤት ማቃጠል የደረሰባቸው አብያተ ክርስቲያናት፡-
    1) ቀጨ አዲስ ዓለም ቅ/ሚካኤል
    2) ወጊቻ ቅዱስ ጊዮርጊስ (ሩቅ የገጠር መንደር ውስጥ ያለ ነው)
    3) ሞሌ ቅድስት ማርያም
    4) ቆሬ ቅዱስ ገብርኤል
    5) ጎልያ መድኃኔ ዓለም (በተለይ አባ ጨፌ የሚባለው ቦታ ጉዳቱ የከፋ ነው)
- በምዕራብ ሐረርጌ ዶባ ወረዳ ቀራሩ ቅ/ጊዮርጊስ የገጠር ቤተ ክርስቲያንን አርብ ዕለት ከጠዋቱ 4:00 ሰዓት አካባቢ ቁሮ የተባለው ቡድን የቀበሌውን ሊቀመንበር ይዞ በመሄድ የቤተ ክርስቲያኑን አስተዳዳሪ ቤተ ክርስቲያኑን ክፈት ካልከፈትክ እናቃጥለዋለን በማለት አስፈራርተው ካስከፈቱ በኋላ ቁም ሳጥኑን በመሰበር ንዋየተ ቅዱሳኑን በማውጣት ካቃጠሉት በኋላ በመቀጠልም ተመልሰው በመግባት የኢትዮጵያን ባንዲራ የምኒልክ ባንዲራ ነው በማለት ወስደው ሄደዋል።
- በምዕራብ ሐረርጌ ዶባ ወረዳ በዶባ ደ/ም/ቅ/ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያኑ እና ሕዝበ ክርስቲያኑ ዛቻና ማስፈራራት ደርሶበታል። ይኸውም የቤተ ክርስቲያኑ አጥር የተቀባውን አረንጓዴ፣ ቢጫና ቀይ ቀለም አጥፉ አለበለዚያ እናቃጥለዋለን በማለት እስከ የቤተ ክርስቲያኑ አስተዳዳሪ መኖሪያ ቤት ድረስ በመሄድ አስፈራርተው ተመልሰዋል። በዚህም ምክንያት የአጥሩ ቀለም ወደ አንድ ቀለም ማለትም ወደ አረንጓዴ ቀለም ብቻ እንዲቀየር ተገዷል። እስካሁንም ሊቆይ የቻለው የወረዳው አስተዳዳሪ ስለፈሩ ነው ።

የከተማው የጸጥታ ኃይል ሁኔታ

ይህ ሁሉ ጥፋት ሲፈጸም የከተማው ፖሊስና አድማ በታኝ በዝምታ ተመልክቷል። ጥቃቱን ለመቋቋም ከአቅም በላይ ሆኖብኛል ብሏል።

ሰኔ 22 ቀን 2012 ዓ/ም የአርቲስት ሀጫሉ ሁንዴሳ ሞትን ተከትሎ በተለያዩ የሀገራችን ከተሞች ላይ የተፈጠሩ ችግሮች

ሰኔ 22 ቀን 2012 ዓ.ም ከምሽቱ 3፡30 ላይ በአዲስ አበባ ከተማ በተለምዶ ገላን ኮንደሚንየም በተባለው ቦታ ላይ አርቲስት ሀጫሉ ሁንዴሳ በመኪናው አካባቢ በጥይት ተመቶ ሕይወቱ ያለፈ ሲሆን ይህንን ተከትሎ በማግስቱ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በአዲስ አበባ እና በተለያዩ የኦሮምያ ክልል አካባቢዎች ላይ ከፍተኛ የተቃውሞ ግጭቶች ተከስተዋል፡፡ የአርቲስቱ አስከሬን ከቅ/ጳውሎስ ሆስፒታል ወደ ትውልድ ሀገሩ አምቦ እንዲሄድ ለማድረግ በሚደረገው ጥረት ላይ አለመግባባቶች ተፈጥረው የነበረ ሲሆን አስከሬኑ ቡራዩ በደረሰበት ጊዜ በአቶ ጃዋር የሚመራ ቡድን መንገድ በመዝጋት አስከሬኑ ወደ አዲስ አበባ መመለስ እንዳለበት በመንገር አስከሬኑን ወደ አዲስ አበባ ይዞት የተመለሰ ሲሆን በዚህ ወቅት በተፈጠረ ግጭት የ50 ሰዎች ሕይወት አልፏል፡፡ መንግስትም በጉዳዩ ላይ አቶ ጃዋርን እና አቶ በቀለ ገርባን ጨምሮ 35 ሰዎች በቁጥጥር ስር እንዲውሉ ተደርጓል፡፡ በወቅቱ በተለይም በኦሮምያ ክልል ባሉ አካባቢዎች ቤተ ክርስቲያንንና ምእመናንን ኢላማ ያደረጉ ጥቃቶች የተፈጸሙ ሲሆን ዝርዝር ጉዳዮቹ እንደሚከተሉት ቀርበዋል፡፡

5.4.37 የምሥራቅ ሐረርጌ ሀገረ ስብከት

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የምስራቅ ሐረርጌ ሀገረ ስብከት በተለያዩ ጊዜያት ለሚነሱ አጽራረ ቤተ ክርስቲያን ለጥቃት የተጋለጠ በመሆኑ ለተደጋጋሚ ጉዳት በመዳረግ ይታወቃል፡፡ በ1969 ዓ.ም በወራሪው የዚያድ ባሬ ጦርነት ምክንያት በአብያተ ክርስቲያናት

ላይ የደረሰው ዘረፋና ውድመት እንዲሁም በምእመናኑ ላይ የደረሰው መፈናቀል፤ በ1983 ዓ.ም ከኢህአዴግ መምጣት ጋር ተያይዞ በለውጡ ወቅት በበደኖ በግፍ ከነ ሕይወታቸው በአሰቃቂ ሁኔታ ወደ ገደል ተጥለው እንዲገደሉ በማድረግ ጭምር በአክራሪዎች የተፈጸመው ግፍ በአብዛኛው ያነጣጠረው በኦርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ላይ ነው፡፡ ይህ ጥቃት መልኩን እየቀያየረ አሁን ደግሞ የፖለቲካን ለውጥ ተከትሎ በቤተ ክርስቲያኒቱ ላይ ባነጣጠረ የጥላቻ አስተምህሮ በታወሩ ምሁራን እና ፖለቲከኞች ነን ባዮች ባደረጉት ቅስቀሳና ዘመቻዎች በከፍተኛ ደረጃ ቤተ ክርስቲናችንን እና ምእመናኗን ለጥቃት አጋልጧል፡፡

በጥቅምት ወር 2012 ዓ.ም ጀዋር መሀመድ በሚባል ግለሰብ ተከበብኩ ባለበት ወቅት በሀገረ ስብከታችን በሀረር ከተማ ሸንኮር ወረዳ አቶ መስፍን የሚባል ምእመንን በድንጋይ በመውገርና አካሉን በስለት በመቆራረጥ የተፈጸመው አሰቃቂ ግድያና ቤተሰቦቹ ሀዘን እንዳይቀመጡ ጭምር ድንኳን ውስጥ በተቀመጡ ለቀስተኞች ላይ በተደራጁ ወጣቶች የተፈጸመው ድብደባና ግፍ፤ በዚሁ ከተማ ውስጥ በልዩ ልዩ ስፍራዎች ላይ በምእመናን ንብረት ላይ የደረሱ ጥቃቶችና የንብረት ውድመት የሚዘነጋ አይደለም፡፡ በምስራቅ ሐረርጌ ዞን በቀርሳ ወረዳ በቀርሳ ከተማ እና በወተር፣ በኩርፋ ጨሌ እና ጎሮ ጉቱ ወረዳዎች በተለይ በቦረዳ እና ካራሚሌ ከተማዎች በምእመናን ላይ የተፈጸሙ ዘግናኝ ግድያዎችና የንብረት መውደም፤ ሦስት ቤተ ክርስቲያናትን የማቃጠል ተግባር የማይረሳ ክፉ ጠባሳ ነው፡፡ በተመሳሳይ በ2012 ዓ.ም የጥምቀት በአል አከባበር ላይ በሐረር ከተማ በአራተኛ አካባቢ ያሉ ምእመናን መኖሪያ ቤቶች እና ንብረቶቻቸው ላይ የደረሰው ውድመት እና የአካል ጉዳት ከዚህም አልፎ ታቦታትን ወደ ጥምቀተ ባህር ለማውጣትና አምልኳቸውን እንዳይገልጹ ለማድረግ የተደረገው የተቀነባበረ ጥቃት በሀገረ ስብከቱ ባሉ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን ምእመናን ላይ ተጠናክሮ የቀጠለ ስልታዊ ጥቃት ማሳያዎች ናቸው፡፡

በጠቀስናቸው ጊዜያት ለተፈጸሙ ጥቃቶች ጥፋተኛው በወቅቱ በግልጽ ተይዞ በህግ ተጠያቂ መሆን አለመቻሉ እና ጉዳት የደረሰባቸው ምእመናን መልሰው እንዲቋቋሙ አለመደረጉ ከሁሉ በላይ የሚያሳዝን ብቻ ሳይሆን ምእመናን እንደ ዜጋ ዋጋ በከፈሉባት ሀገራችን ባይተዋር ተደርገው እንዲሸማቀቁና በነፃነት ሰርተው መኖር ባለመቻላቸው አካባቢውን ለቀው ወደ መሀል ከተማ መሰደዳቸው እጅግ የሚያስቆጭና ቤተ ክርስቲያንን ያሳዘነ ድርጊት ነው፡፡ እየሆኑብን ያሉ ድርጊቶች ዛሬም ሳያበቁ ከሀጫሉ ሁንዴሳ ግድያ ጋር ተያይዞ ከሰኔ 22-24/2012 ዓ.ም በሀገረ ስብከታችን በሐረር ከተማ እና በምሥራቅ ሐረርጌ ሀገረ ስብከት 7 ወረዳዎች ላይ በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን እምነት ተከታዮች ላይ ያነጣጠረ ሰፊ ጥቃት ተፈጽሟል፡፡ ጥቃቱ ሀይማኖት ተኮር እና ሙሉ በሙሉ የምእመናን የኑሮ መሠረት እንዲናጋ ሀብታቸው እና መስሪያቸው ተለይቶ ተዘርፏል፤ እንዲወድም ተደርጓል፡፡ በመሆኑም ከሰኔ 22-24 ቀን 2012 ዓ.ም በሀገረ ስብከቱ ስር ባሉ ምእመናን ላይ የተፈጸሙ ግፎች እና የንብረት ውድመቶችን ሁሉም አካል እንዲያውቁት እና ለተጎጂዎች ትኩረት እንዲሰጣቸው ለማስቻል በሀገረ ስብከቱ የሰላም ኮሚቴ የጥናት ቡድን ተለይቶ የቀረበው ዝርዝር መረጃ ከዚህ በታች ቀርቧል።

በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን ጥቃቱ በጉልህ የታየባቸው አካባቢዎች፡-

- በሐረማያ ከተማ መስተዳደር የሐረማያ እና የባቴ ከተማ፤
- በኮምቦልቻ ወረዳ መልካ ራፉ ከተማ፤
- በጃርሶ ወረዳ አሌ በሚባል የገጠር ከተማ፤
- በጉርስም ወረዳ ፉንኛን ቢራ ከተማ፤
- ባቢሌ ወረዳ ባቢሌ ከተማ፤
- ሚዳጋ ቶላ ወረዳዎች ናቸው።

በጥቃቱ የደረሱ ጉዳቶች

- ጥቃቱ በአብዛኛው በህዝቡ ንብረትና ሀብት ላይ የተደረገ ቢመስልም ጭካኔ በተመላበት ሁኔታ ድብደባዎችን የመፈጸም፣ በስለት የመውጋት ግድያ ሙከራዎችንም መፈፀማቸውን ከተጎጂዎች መረዳት ተችሏል፡፡
- በአጠቃላይ እንደማሳያ በክልሉ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም ቀላድ አንባ እና ወርዋሪ በሚባሉ ሰፈሮች ላይ በሚኖሩ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያኖች ላይ በተደረገ ጥቃትም 10 ወጣቶች የአካል ጉዳት ደርሶባቸው ህክምና ተደርጎላቸዋል፡፡
- ወ/ሮ መስታወት ገብረ ማርያም ወልደየስ የተባሉ እናት ልጃቸውን ለመጠየቅ ከካራሚሌ ሐረማያ ከተማ በመጡበት ወቅት በአቶ ቴዎድሮስ ቤት ላይ በተደረገ ጥቃት ድብደባ ደርሶባቸው ሆስፒታል ቢደርሱም ማትረፍ ባለመቻሉ አርፈዋል፡፡ በአቶ ቴዎድሮስ ባለቤት ላይም በእግራቸው ላይ ጉዳት ደርሶባቸው ለህክምና ተወስደዋል፡፡
- በኮምቦልቻ የአቶ እንዳሻው የተባሉ የሀገር ሽማግሌ ላይ በተደረገ የግድያ ሙከራ ባይሳካም በደረሳበቸው ድብደባ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶባቸው ለህክምና ተወስደዋል፡፡በተመሳሳይ ባለቤታቸው ላይም ድብደባ ደርሶባቸው ለህክምና ተወስደዋል፡፡

ሥዕል 64፡ በኮምቦልቻ የአካል ጉዳት የደረሰባቸው ምእመናን ፎቶ

በጥቃቱ የደረሱ ጉዳቶች፣ ንብረት ውድመት እና ቃጠሎ

1. በሐረሪ ክልል ጥቃቱ በሰፊው የታየባቸው በከተማው በሚገኙ ሀኪም፣ ጀኔላ፣ ሸንኮር እና አቦከር ወረዳዎች እና በገጠር ድሬ ጠያራ በሚባል ወረዳ ነው፡፡ በአጠቃላይ ወደ 19 አባ ወራዎች ላይ ንብረቶቻቸውን የማውደም ጥቃት ተፈጽሞባቸዋል፡፡ የተጎጂዎች ብዛት ከታች በሰንጠረዥ ቀርቧል፡፡

ሠንጠረዥ 27፡ በሐረሪ ክልል የጥቃት ሰለባ የሆኑ ንብረቶች ዝርዝር

ተቁ	ወረዳ	አባወራ	የንግድ ተቋማት	ተሽከርካሪ	የግብርና ምርት	መኖሪያ ቤት
1	ጀኔላ	4	4			
2	ሀኪም	11	11	6		
3	አቦከር	2		2		
4	ሸንኮር	2		2		
5	ድሬ ጠያራ	1			80 ኩንታል	4
	ድምር	19	15	10	80 ኩንታል	4

2. በክልሉ መልኩን እየቀያየረ እየተፈጸመ ያለው ጥቃት ስር የሰደደ እና ተደጋጋሚ ሲሆን በዚህ ዙርም በአብዛኛው ሀይማኖት ተኮር በሆነ መልኩ የምእመናንን ሀብትና ንብረት የማውደም እኩይ ተግባራት በጥቂት የከፋት መልእክተኞች የተፈጸመ ከመሆኑም ባሻገር እንደ ሀገር የጋራ የሆነ ሀገራዊና ታሪካዊ ቅርስም ጭምር ለማጥፋት በተደረገ ጥቃት የራስ መኮንን ሁለት ታሪካዊ ሀውልቶች የወደመበት ክስተት ተፈጽሟል፡፡ በወቅቱ ይህንን የከፋት ኃይሎች የፈጸሙትን ጥቃትና ውድመት ለመከላከል በመንግስት እና የጸጥታ ኃይሎች በኩል የታየው ምላሽ አብዛኛውን ነዋሪ ያሳዘነ ነበር፡፡ የመጣውን ኃይል ከከተማው ነዋሪ ጋር ሆኖ ቀድሞ መከላከል የሚቻልና ጥቃቱን ሊፈጽሙ በሚዘጋጁበት ወቅትም አድማ መበተኛ ስልትም ሆነ ተመጣጣኝ ኃይል በመጠቀም መከላከል ሲቻል የክልሉ መንግስት ተመልካች የሆነበት ሁኔታ ግርምትን የሚፈጥር ሆኗል፡፡ በአጠቃላይ በክልሉ በቀጥታ ከ15 የንግድ ድርጅቶች በላይ እና በርካታ ተሽከርካሪዎችን በማቃጠል፤ በመዝረፍና በመሰባበር ምእመናን ላይ ጉዳት ደርሷል፡፡ በ23/10/2012 ዓ.ም ጠዋት አረፋዱ ላይ በአብዛኛው ከገጠር ወደ ከተማው በገቡና ከከተማው በተቀላቀሉ የጥፋት መልእክተኞች በሐረሪ ክልል ክርስቲያኖች ላይ በማተኮር የተፈጸሙ ጥቃቶችን በዝርዝር ስንመለከት በአብዛኛው ህዝብ በሚገለገልባቸው ሆቴሎች፤ ግሮሰሪዎች፤ ተሽከርካሪዎች፤ የሰብል እርሻ እና መጋዘኖች ላይ ያተኮሩ ሲሆን ታሪካዊ ቅርሶችንም በማጥፋት ላይ ትኩረት ማድረጋቸውን ማየት ይቻላል፡፡

3. በድሬ ጠያራ አቦከር ሙጢ ነዋሪ በሆኑ ወ/ሮ ስንዱ በሚባሉ ሴት ገበሬ ንብረት በሆነ ሰፊ የእርሻ መሬት ላይ በተደረገ ጥቃት ቋሚ ተክሎች እና ሰብል እና የእርሻ መሳሪያዎች ወድመዋል፤ አራት ግቢ(12 ክፍል ቤቶች) ከነ ሙሉ ንብረታቸው ተዘርፏል፤ ቀሪው ተቃጥሏል፡፡ አራት የጉድጓድ እህል ግምቱ 80 ኩንታል እህል ተዘርፏል፡፡

4. **በአራተኛ አካባቢ እና በሀኪም ወረዳ በሚገኙ ምእመናን ላይ በደረሰ ጥቃት፡-**
   - የአቶ ዳንኤል በርሄ ንብረት የሆነ ዊነታ ሆቴል ላይ የህንፃውን መስታወት በድንጋይ መሰባበር እና የማቃጠል ሙከራ ተፈጽሟል።
   - በወ/ሮ እቴነሽ ሆቴል ውስጥ የሚገኙ ንብረቶች እንዲወድሙ ተደርጓል።
   - የአቶ ሰይፉ ንብረት የሆነው ኬር ሆቴል ተዘርፏል፤ ቀሪው እንዲወድም ተደርጓል።
   - የአቶ ማዕዶት ተፈራ ሆቴል የህንፃው መስታወት ተሰባብሯል።

- የአቶ ሚሊዮን ንብረት በሆነ ግሮሰሪ ላይ በደረሰ ጥቃት ንብረቱ ተዘርፏል፤ የህንጻው መስታወት ወድሟል፡፡
- በቀበሌ17 የሚገኘው ኢትዮጵያ ግሮሰሪ ተብሎ የሚታወቀው ምግብ ቤት ላይ በተፈጸመ ጥቃት በግሮሰሪው ውስጥ የሚገኝ ንብረት ወድሟል፤ በወቅቱ በግቢ ውስጥ የሚገኝ ባጃጅ ሙሉ በሙሉ ተቃጥሏል።
- የአቶ ወርቁ አለሙ ንብረት የሆኑ ሁለት ቤቶች መስታወታቸው ወድሟል የግለሰቡን ባጃጅም መስታወት እንዲወድም ተደርጓል።
- በቀበሌ 17 የሚገኘው የኤልሳ ግሮሰሪ ንብረቱ ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል፤ ቀሪው እንዲወድም ተደርጓል።
- የአቶ መስፍን በቀለ ስጋ ቤትና ግሮሰሪ ንብረቱ ተዘርፏል፤ ቀሪው ወድሟል።

5. **በአቦከር ወረዳ ቀላድ አንባ እና ወርዋሪ አካባቢ ንብረታቸው የተሰባበረባቸው፡-**

- መኮንን ለማ → መኖሪያ ቤት
- እስራኤል ተረፈ → ታክሲ
- ግርማ ተኬ → ታክሲ
- ጋሻው → ፀጉር ቤት ሙሉ ንብረት ወድሟል፡፡
- አቶ የማነ → ግቢ ውስጥ የነበሩ አራት ባጃጆች እንዲሰባበሩ ሆኗል፡፡

6. **ጀኒላ ወረዳ ንብረት የተዘረፈባቸው የህንፃ መስታወቶች የተሰባበረባቸው፡-**

- ፋሚሊ ሆቴል
- ኢትዮጲያ ሆቴል
- ርስቱ ስጋ ቤት
- ምሥራቅ ሆቴል

7. **በሐረማያ ከተማ**

- 5 የምእመናን ንብታቸው እና ቤታቸው በእሳት እንዲጋይ ተደርጓል፡፡
- 8 ምእመናን ንብረታቸውን በመሰባበር ሙሉ በሙሉ እንዲወድም ተደርጓል፡፡
- 71 ምእመናን ከ 15 ቀናት በላይ ከቤተ ክርስቲያን ጥቃት በመሸሽ ለመጠለል ተገደው የነበሩ ሲሆን የፀጥታ ኃይል ከደረሰ በኋላ ወጥተዋል፡፡

8. **በባቴ ከተማ (ሐረማያ)**

- ወደ 14 ሰዎች መኖሪያ ቤታቸው ሙሉ በሙሉ በእሳት ወድሟል፡፡
- 40 ሰዎች ንብታቸው በመሰባበርና በዝርፊያ እንዲወድም ተደርጓል፡፡
- 18 የንግድ ድረጅቶች እንዲወድሙ ተደርጓል፡፡

9. **በኮምቦልቻ ወረዳ**

- 6 የምእመናን የሆቴል አገልግሎት የሚሰጡ ንግድ ቤቶች ከነሙሉ ንብረታቸው ወድመዋል።
- 2 ግሮሰሪዎች ሙሉ በሙሉ ወድመዋል።

- አንድ ፎቶ ግራፍ ማንሻ ድርጅት ከነ ሙሉ እስቲዲዮና መናፈሻ ፓርክ እንዲወድም ተደርጓል።
- አንድ የብረታ ብረት ወርክሾፕ ወድሟል።
- 6 መኖሪያ ቤቶች ሙሉ በሙሉ ተቃጥለዋል።
- የ3 ምእመናን ንብረት ተዘርፏል፤ ቤታቸው በከፊል ተጎድቷል።
- የ4 ምእመናን ቤት ንብረታቸው ብቻ ተለይቶ ተዘርፏል።

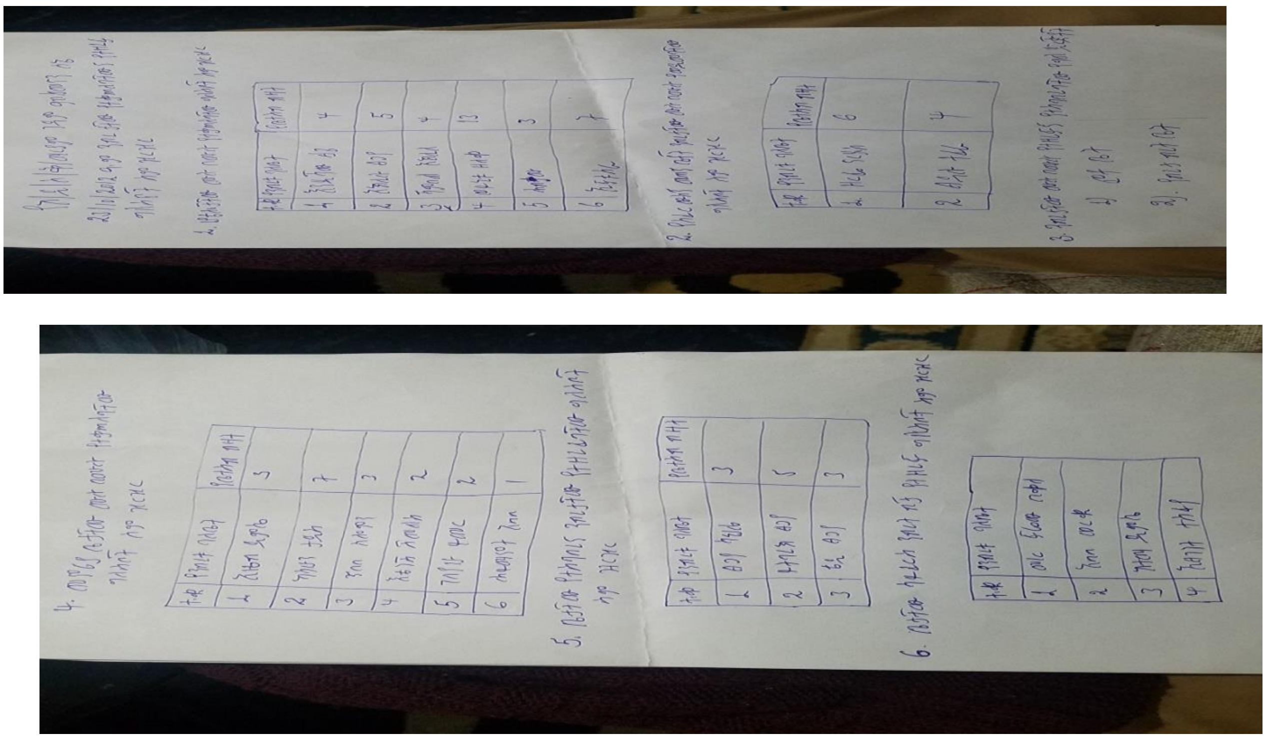

ስዕል 65፡ የኮምቦልቻ ምእመናን ጉዳታቸውን ያሳወቁበት ዝርዝር

10. **በሐረማያ ወረዳ**

- የአቶ መስፍን ቦጋለ ኦዳ በሊና በሚባል ስፍራ የሚገኝ ለገበሬዎች አገልግሎት የሚሰጥ ክሊኒክ ከነ ሙሉ የህክምና ቁሳቁሱ ወድሟል።
- የአቶ ህብረት ቦጋለ ንብረት የሆነ ክሊኒክና የመድኃኒት መሸጫ ሙሉ በሙሉ ወድሟል።
- የአቶ ቴዎድሮስ አለማየሁ መልካ ገመቹ ገብሬ መንደር ውስጥ የሚገኝ ክሊኒክና የመድኃኒት መሸጫ ሙሉ በሙሉ በእሳት ጋይቷል።
- ደብረ መንክራት ቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን ላይ የማጥቃት ሙከራ ተደርጓል።
- 8 የግለሰብ ቤቶች ሙሉ ለሙሉ የወደሙ ሲሆን ሌሎች 8 ደግሞ በከፊል ወድመዋል።

- የደብሩ ጸሐፊ ከበበ ጌራ ወርቅ ተደብድቧል።

11. **በጉርስም ወረዳ**

- 8 ምእመናን የንግድ ድርጅታቸው ሙሉ በሙሉ ወድሟል፡፡ ለምሳሌ የአቶ ኤፍሬም ዘሪሁን ሆቴል እና በከተማው ለሥራ የሚመጡ እንግዶች የሚያርፉበት የእንግዳ ማረፊያ ቤርጎ ከነ ሙሉ ንብረቱ ወድሟል፡፡ በተመሳሳይ የወ/ሮ አስናቁ ሽጋ ግሮሰሪና የእንግዳ መቀበያ መኝታ ቤት ከነ ሙሉ ንብረቱ ወድሟል፡፡
- 9 ምእመናን የንግድ መሥሪያ እቃዎቻቸው እንዲወድሙ ተደርጓል፡፡
- 6 ምእመናን መኖሪያ ቤት ጉዳት ደርሶበታል፡፡
- 2 የምእመናን ንብረት የሆኑ ተሽከርካሪዎች የመሰባበር ጥቃት ደርሶባቸዋል፡፡
- የ2 ምእመናን ንብረት በሆነ የእርሻ ሰብል ላይ የማውደም ተግባር ተፈጽሟል፡፡

12. **ጃርሶ ወረዳ /አሌ ከተማ/**

- 7 የምእመናን መኖሪያ ቤቶች ከፍተኛ ጉዳት የደረሰባቸው ሲሆን ንብረታቸዉ በግምት 3.5 ሚሊዮን ብር ይገመታል ፡፡
- 6 የምእመናን ሱቅ ከነ ሙሉ ንብረቱ ወድሟል፡፡ ለአብነት የአቶ ማስረሻ ንብረት የሆነ ሱቅና የእህል መጋዘን ከነ ሙሉ ንብረቱ በእሳት ጋይቷል፡፡
- 49 የሚሆኑ ምእመናን መኖሪያ ቤቶቻቸው ላይ ጥቃት በመፈጸሙ ከነቤተሰቦቻቸው (ከ180 ቤተሰቦቻቸው) ጋር ተፈናቅለው ከ 15 ቀናት በኋላ በሀገር ሽማግሌዎች እና የአካባቢው ነዋሪዎች ድጋፍ አማካይነት ከፍተኛ ጉዳት ያልደረሰባቸው እንዲመለሱ ተደርጓል፡፡
- የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያንን ለማቃጠል በተደረገ ጥረት በአካባቢው ህዝብ ጥቃቱ ቢከሸፍም አጥሩ ፤ የቤተልሄም ጣሪያ ቆርቆሮ በድንጋይ ድብደባ ከፍተኛ ጉዳት ደርሶበታል፤ ዋናው ህንፃም የሴቶች በር በከፊል ጉዳት ደርሶበታል፡፡

13. **ሚደጋ ቶላ ወረዳ**

- ህዝብን ለማገልገል የተሰማሩ የ12 የመንግስት ሰራተኞች ንብረታቸው ከተከራዩበት ቤት ወደ ሜዳ እንዲወጣ ተደርጎ ሙሉ በሙሉ እንዲቃጠል ተደርጓል፡፡
- 12አባወራዎች ጠቅላላ 51 ሰዎች ተፈናቅለው በሌሎች ክርስቲያኖች ቤት እንዲጠለሉ ሆኗል።
- የወደመው የንብረታቸዉ በግምት 2.5 ሚሊዮን ብር ይገመታል

14. **ባቢሌ ወረዳ**

- የሁለት ምእመናን የንግድ ተቋም ሆቴል ቤቶችን ንብረት የመሰባበር ጥቃት ተፈጽሟል፡፡

ከላይ የተጠቀሱት ለጥፋት በተሰማሩት ቡድኖች ጉዳት ከደረሰባቸው የንግድ ቦታዎች ውስጥ የሚጠቀሱ ናቸው፡፡ ይህ ጥፋት ከመሠረቱ ሲታይ ሀይማኖት ተኮር ቢሆንም በቀጥታ ሀገርን የማፍረስ የተናበበ ተልእኮ ባላቸው አካላት የሚመራ መሆኑን መረዳት ቀላል ነው፡፡ የክልሉ መንግስት ችግሩን በቀላሉ ከገጠር የሚገቡ ኃይሎችን ኬላዎችን በመዝጋትና ተመጣጣኝ ኃይል በመጠቀም መከላከል ሲችል በከተማ ውስጥም ነዋሪው እራሱን እንዲከላከል ከፖሊስ ጋር ህዝቡን አቀናጅቶ ጥቃቱን በቀላሉ መቆጣጠር ሲችል ጥፋቱን በፍጥነት ለመቆጣጠር የታየው የቁርጠኝነት ችግር እና ችላ ባይነት ህዝቡን አሳዝኗል፡፡ በተጨማሪም በኦሮምያ በምሥራቅ ሐረርጌ ዞን 7 ስፍራዎች ላይ ሀይማኖትን መሠረት ባደረገ መልኩ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን እምነት ተከታዮችን በመለየት ጥቃት ተፈጽሞባቸዋል፡፡ ከፍተኛ ጉዳት በሰው ህይወት፤ በአካል እና በንብረቶቻቸው ላይ

ደርሶባቸዋል፡፡ አጠቃላይ ጥቃት የደረሰባቸውን የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን ምእመናንን ብዛት እንደሚከተለው በሰንጠረዥ የቀረበ ሲሆን ዝርዝር ጉዳቶችን ከታች እንደቀረበው ይሆናል፡፡

ሥዕል 66፡ በኮምቦልቻ የደረሰ የንብረት ውድመት እና ቃጠሎ ማሳያ ፎቶ

የተቃጠሉ እና ጉዳት የደረሰባቸው አብያተ ክርስቲያናት

- አንድ ቤተ ክርስቲያን (በጃርሶ ወረዳ የአሌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን) ላይ በተደረገ ጥቃት አጥር፤ የቤተ ልሔሙ ጣሪያና የዋናው ህንፃ የሴቶች በር ላይ ጉዳት ደርሷል፡፡

በአካባቢው ባሉ የመንግስት አካላት (አመራር) ዘንድ የታዩ ዝንባሌዎች

ጥቃቱ በተፈጸመባቸው አካባቢዎች በሙሉ ማለት በሚቻልበት ሁኔታ የነበሩ የመንግስት አመራሩም ሆነ የጸጥታ ኃይሉ የተናበበና የተቀናጀ የመከላከል ስራ በወቅቱ ቢያደርጉ ኖሮ ጥፋቱን በቀላሉ መቆጣጠር ይቻል እንደነበር በጉዳቱ ሰላባ ከሆኑ ምእመናን ጋር በተደረገ ውይይት ለመረዳት ተችሏል፡፡ ከተገኙት የምስል እና ቪዲዮ መረጃዎችም ነውጠኞችን በቀላሉ መበተን የሚቻልባቸው ስፍራዎች እንደ ነበሩ ማየት ተችሏል፡፡ በመሆኑም ለጥቃቱ በሚፈለገው መጠን ፈጣንና ተገቢው የመከላከልና ጥቃቱን የመቆጣጠር ተግባራት በአካባቢው ባሉ የመንግስት አካላት ተከናውኗል ማለት አያስደፍርም፡፡ ጥቃቱ ሲፈፀም የአካባቢው የመንግስት አካል ተገቢውን የመከላከል እና ጥቃቱን ለመቆጣጠር ጥረት ማድረግ ሲገባ ቆመው መመልከታቸውን ከተጎጂዎች ጋር በተደረገ ውይይት ታውቋል፡፡ ይህንን ያልታሰበ ችግር በወቅቱ አፋጣኝ የንብስ አድን ድጋፍ ለማድረግ ሀገረ ስብከቱ ባደረገው ጥረትም ወደ 250000(ሁለት መቶ ሀምሳ ሺ ብር) በሚገመት ወጪ በሀረመያ፤ ባቴ፤ ጉርስም ላሉ የጉዳቱ ሰለባ ምእመናን የምግብ እርዳታ ለማድረግ ጥረት የተደረገ ሲሆን በጃርሶ ወረዳ አሌ በሚባል ስፍራ ለሚገኙ 49 አባወራዎች ድጋፉን ለማድርስ የጸጥታው ሁኔታ ምቹ ባለመሆኑ አልተቻለም፡፡

የሕዝቡ እንቅስቃሴ

ጥቃቱ በአብዛኛው በቀጥታ የተፈጸመው ለጥፋት በተደራጁና ከሌላ ስፍራ በተሸከርካሪ ጭምር ተጭነው በሚመጡ ወጣቶች ሲሆን ጉዳት የደረሰባቸውን ግለሰቦች ስብጥር ስናይ ደግሞ በብሄራቸው የኦሮሞ፤ የአማራ፤ የጉራጌ እና ትግሬ ተወላጆች ሆነው በሀይማኖታቸው ግን የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን እምነት ተከታይ መሆናቸው ክስተቱ የተቀናጀና የተጠና ብዙ ዝግጅት የተደረገበትና በአግባቡ በጥፋት ኃይሎች ለመመራቱ ግልጽ ማሳያ ነው፡፡ በሐረር ከተማ በቀላድ አንባ ሰፈር ህዝቡ እራሱን ለመከላከል ያደረገው ጥረት የጥፋት ኃይሎች ሊያስከትሉ ይችሉ የነበረውን የከፋ ጉዳት የቀነሰ እንደነበር በስፍራው የነበሩ አንዳንድ ሰዎች ይገልፃሉ፡፡ የፀጥታ ኃይሉም ዘግይቶ በመግባቱ ቅሬታዎች ቢኖርም ለጸጥታ ስራ ከተሰማራ በኋላ ሁኔታዎች መልክ እየያዙ የሄዱበትን ሁኔታ ምእመናን በበጎ አንስተዋል፡፡

በገጠር አካባቢ በአብዛኛው አካባቢ ህይወት እንዳይጠፋ የአካባቢው የእምነቱ ተከታይ ያልሆኑ ዜጎች ምእመናንን በመሸሸግ ጭምር ያደረጉት ጥረት ከፍተኛ ነው፡፡ ይህ ባይሆን ኖሮ ከፍተኛ ሰብአዊ እልቂት ሊፈጠር ይችል እንደነበር የጉዳቱ ሰለባዎች ጋር በተደረገ ውይይት ማወቅ ተችሏል፡፡ ከጉዳቱ በኋላም የተፈናቀሉ ምእመናንን በማገዝ ረገድ የአካባቢው ህዝብ ያሳየው ተነሳሽነትና አጋርነት ሲታይ ይህ ክስተት በጥቂት የጥፋት ኃይሎች ሆን ተብሎ የኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ክርስቲያን ምእመናንን ለማጥፋት የተቀነባበረ ሴራ እና ጥቃት መሆኑን መረዳት ይቻላል፡፡

ሠንጠረዥ 28፡ የጥቃት ሰለባ የሆኑ ምእመናንና ቤተሰብ ብዛት (ምሥራቅ ኦሮሚያ)

	ወረዳ	የቤተሰብ ኃላፊ	አጠቃላይ ቤተሰብ

ተ.ቁ		ወንድ	ሴት	ድምር	ወንድ	ሴት	ድምር
1	ጉርስም	14	10	24	70	66	136
2	ሐረማያ	3	0	3	9	4	13
3	ሐረማያ ከተማ	8	5	13	40	25	65
4	ባቴ ከተማ			72			216
5	ጃርሶ /አሌ/	30	19	49	109	71	180
6	ሚደጋ ቶላ	10	2	14	23	28	51
7	ባቢሌ	1	1	2	13	7	20
8	ኮምቦልቻ	17	4	21	28	38	66
ድምር				198	252	214	682

ሠንጠረዥ 29፡ በአጠቃላይ በምሥራቅ ሐረርጌ ሀገረ ስብከት ከሰኔ 22 – 24 ቀን 2012 ዓ.ም ከሀጫሉ ሁንዴሳ ግድያ ጋር ተያይዞ የተጎዱ ምእመናን ስም ዝርዝር

ተ.ቁ	የተጎጂዎች ስም	ምርመራ
ሀ. ሀረመያ ከተማ		
	በቃጠሎ ንብረታቸው የወደመባቸው	
1	አቶ አበበ ከበደ	ለችግር የተጋለጠ
2	አቶ ቴዎድሮስ አለማየሁ	ለችግር የተጋለጠ
3	ወ/ሮ ሽቶ ተገኝ	ለችግር የተጋለጠ
4	ፋሲካ ያዘው	ለችግር የተጋለጠ
5	አቶ ታረቀኝ ድባቡ	ለችግር የተጋለጠ
	ንብረታቸው በመሰባበር የወደመባቸው	
1	ወ/ሮ በቀሉ እጅጋየሁ	ለችግር የተጋለጠ
2	ወ/ሮ እቴነሽ ተሳፋዬ	ለችግር የተጋለጠ
3	ሱራፌል መላኩ	ለችግር የተጋለጠ
4	ወ/ሮ ማሚቱ ገ/የስ	ለችግር የተጋለጠ
5	አማኑኤል ንጉሴ	ለችግር የተጋለጠ
6	አቶ ተሸመ ወርቁ	ለችግር የተጋለጠ
7	አቶ ሔኖክ ተፈራ	ለችግር የተጋለጠ
8	አቶ ደረጀ ጥላሁን	ለችግር የተጋለጠ
ለ. ባቴ ከተማ(ሀረመያ)		
	የንግድ ድጅታቸው የተቃጠለባቸው	

1	ሀያሌ አበበ	ለችግር የተጋለጠ
2	የአብ ስራ ከበደ	ለችግር የተጋለጠ
3	እቴቱ ተፈራ	ለችግር የተጋለጠ
4	ማንአዩ ነጋ	ለችግር የተጋለጠ
5	አሰፋ ጥላሁን	ለችግር የተጋለጠ
6	ማሙሽ በቀለ	ለችግር የተጋለጠ
7	ዳንኤል አበራ	ለችግር የተጋለጠ
8	ሽዋዬ ድንቁ	ለችግር የተጋለጠ
9	ፀጋው	ለችግር የተጋለጠ
10	ጌትነት ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
11	መንግስቱ	ለችግር የተጋለጠ
12	ዘላለም አበራ	ለችግር የተጋለጠ
13	ዝናሽ	ለችግር የተጋለጠ
14	ሀይሉ ባይሳ	ለችግር የተጋለጠ
15	ስንታየሁ ተመስገን	ለችግር የተጋለጠ
16	ሚሊዮን ለገሰ	ለችግር የተጋለጠ
17	ብርሃነ መስቀል	ለችግር የተጋለጠ
18	ጌታቸው አውላይ	ለችግር የተጋለጠ
	ንብረት የወደመባቸው	
1	አምሳል ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
2	ታምራት አበበ	ለችግር የተጋለጠ
3	ደበበ ሀይሉ	ለችግር የተጋለጠ
4	ወንደሰ አሰፋ	ለችግር የተጋለጠ
5	እስክንድር አምሀ	ለችግር የተጋለጠ
6	ቴዲ ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
7	ከተማነሽ ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
8	ሽዋዬ ደምሴ	ለችግር የተጋለጠ
9	እፀገነት ፍስሀ(ተከራይ)	ለችግር የተጋለጠ
10	ሽመልስ በለው (ተከራይ)	ለችግር የተጋለጠ
11	አስናቁ ሲሳይ	ለችግር የተጋለጠ
12	ሚሊዮን ለገሰ	ለችግር የተጋለጠ
13	አማን ወንድወሰን	ለችግር የተጋለጠ
14	ዘነቡ(ተከራይ)	ለችግር የተጋለጠ

15	ሰሎሞን ሀይሉ(ተከራይ)	ለችግር የተጋለጠ
16	ታምራት ገ/ዮሃንስ	ለችግር የተጋለጠ
17	እቴቱ ተፈራ	ለችግር የተጋለጠ
18	መስከረም ሀይሉ	ለችግር የተጋለጠ
19	ጌታቸው አውላይ	ለችግር የተጋለጠ
20	ሚሊዮን ተካልኝ	ለችግር የተጋለጠ
21	ሲሳይ አምሀ	ለችግር የተጋለጠ
22	አበበ ይማም	ለችግር የተጋለጠ
23	ጥላዬ ውብእሸት	ለችግር የተጋለጠ
24	አበበ መርሻ	ለችግር የተጋለጠ
25	አየለ ነጋ	ለችግር የተጋለጠ
26	ፍስሃ ረጋ	ለችግር የተጋለጠ
27	ሸዋዬ ድንቁ	ለችግር የተጋለጠ
28	አሰፋሽ ሸንቁጥ	ለችግር የተጋለጠ
29	ሄለን ታደሰ	ለችግር የተጋለጠ
30	አለም መንገሻ	ለችግር የተጋለጠ
31	ዝናሽ ሱልጣን	ለችግር የተጋለጠ
32	ቄስ ውለታው ሞላ	ለችግር የተጋለጠ
33	መኮንን ዘውዴ	ለችግር የተጋለጠ
34	ዘላለም ጌታቸው	ለችግር የተጋለጠ
35	መሀር መንግስቱ	ለችግር የተጋለጠ
36	እስክንድር ማሞ	ለችግር የተጋለጠ
37	ተሾመ ከበደ	ለችግር የተጋለጠ
38	ዘማርያም	ለችግር የተጋለጠ
39	ዮሴፍ	ለችግር የተጋለጠ
40	ዱባ	ለችግር የተጋለጠ
	ቤታቸው የተቃጠለባቸው	
1	ወንድወሰን በድሉ	ለችግር የተጋለጠ
2	መርሻ ደሳለኝ	ለችግር የተጋለጠ
3	ብሩ ማሞ	ለችግር የተጋለጠ
4	ንሰሀ ነጋ	ለችግር የተጋለጠ
5	ሸዋንግዛው ብርቅነህ	ለችግር የተጋለጠ
6	አለም ሀይሌ	ለችግር የተጋለጠ

7	አረጋዬ ነጋ	ለችግር የተጋለጠ
8	መስፍን ተኮላ	ለችግር የተጋለጠ
9	ዙምባዌ ነጋ	ለችግር የተጋለጠ
10	ሊቀ ብረሃናት ጥበቡ መላኩ	ለችግር የተጋለጠ
11	ያየ አበበ	ለችግር የተጋለጠ
12	መሪጌታ ኤሊያስ	ለችግር የተጋለጠ
13	ተሾመ ክፍሌ	ለችግር የተጋለጠ
14	ዘሃራ መሀመድ(ተከራይ)	ለችግር የተጋለጠ
ሐ. ሚደጋ ቶላ ወረዳ		
	ንብረት የተቃጠለባቸው (ልብስ እና የቤት እቃዎች)	
1	ወንድወሰን ብርሃን	ለችግር የተጋለጠ
2	ወንድወሰን ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
3	ሰለሞን ብረሃኑ	ለችግር የተጋለጠ
4	አስቻለው	ለችግር የተጋለጠ
5	መኩሪያ	ለችግር የተጋለጠ
6	በለጠ ኦልጅራ	ለችግር የተጋለጠ
7	ሰለሞን ሽፈራው	ለችግር የተጋለጠ
	የንግድ ንብረት የተቃጠለባቸው	
8	ወያዘር /ምግብ ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
9	መሳይ /ምግብ ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
10	ሳምሶን ግርማ /ፋርማሲ/	ለችግር የተጋለጠ
መ. ጉርስም ወረዳ		
	የንግድ ተቋማቸው ከነእቃው የተቃጠለባቸው	
1	አቶ ኤፍሬም ዘሪሁን /ቡና ቤት፤ መኝታ ቤቶች፤ መኖሪያ ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
2	በላይ ደግፍ /ልኳንዳ እና ቡና ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
3	አስናቁ ማሞ /ቡና ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
4	አስናቁ ሽጋ /ቡና ቤት እና መኝታ ቤቶች/	ለችግር የተጋለጠ
5	ነብዩ ተስፋዬ /ሙዚቃ ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
6	ሰለሞን ሙሉጌታ /ቡና ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
7	ጌጡ መኮንን /ቡና ቤት/	ለችግር የተጋለጠ
8	ወንዱ በቀለ /ልኳንዳ እና ቡና ቤት/	ለችግር የተጋለጠ

	የመስሪያ እቃዎች ሙሉ በሙሉ የተቃጠለባቸው	
1	ሮማን ጌታሁን /የሴቶች ውበት ሳሎን /	ለችግር የተጋለጠ
2	አቶ ንዋይ ወ/ሩፋኤል	ለችግር የተጋለጠ
3	ኢየሩስ ከማል	ለችግር የተጋለጠ
4	ወይኒቱ	ለችግር የተጋለጠ
5	አዳኑ አበበ	ለችግር የተጋለጠ
6	መስከረም ደመቀ	ለችግር የተጋለጠ
7	ሄለን ተስፋዬ	ለችግር የተጋለጠ
8	እመቤት ተስፋዬ	ለችግር የተጋለጠ
9	ሆቺ ምንዳ	ለችግር የተጋለጠ
	መኖሪያቤታቸው በድብዳባ የተጎዳባቸው እና ሙከራ የተደረገባቸው	
1	አፈወርቅ መኮንን	መለስተኛ ጉዳት
2	በልዩ ካሳሁ	መለስተኛ ጉዳት
3	አይናሙ መኮንን	መለስተኛ ጉዳት
4	ሽጋው ቸኮል	መለስተኛ ጉዳት
5	ሰለሞን ከበደ	መለስተኛ ጉዳት
	ተሽከርካሪዎቻቸው በድንጋይ የተሰበሩባቸው	
1	መስፍን ወርቁ	
	ሔኖክ በየነ	
	የእርሻ ሰብላቸው ከነ ሰብሉ የተቃጠለባቸው	
1	ሚሊዮን ወጋየሁ	
2	አስናቁ ወጋየሁ	
ሠ. ኮምቦልቻ ወረዳ		
	ሆቴሎቻቸው እና ድርጅቶቻቸው ሙሉ በሙሉ የወደሙባቸው	
1	አቶ እንደሻው ፅጌ /ፎቶ ቤትና መናፈሻ ጨምሮ ከነ መኖሪያው/	ለችግር የተጋለጠ
2	አክሊሉ ፀጋ	ለችግር የተጋለጠ
3	ሻምበል አክሊሉ	ለችግር የተጋለጠ
4	ወይኒቱ ዘለቀ	ለችግር የተጋለጠ
5	ሐብታሙ	ለችግር የተጋለጠ
6	ኢፍቱስራ	ለችግር የተጋለጠ

	የሰፈር ውስጥ መጠጥ ቤቶች ሙሉ በሙሉ የወደሙባቸው	
1	ዘርፌ ናርዶደስ	ለችግር የተጋለጠ
2	ፅዳሉ ተፈራ	ለችግር የተጋለጠ
	የመኖሪያ ቤታቸው ሙሉ በሙሉ የወደመባቸው	
1	አዜብ ደምሴ	ለችግር የተጋለጠ
2	ካሳሁን ታደሰ	ለችግር የተጋለጠ
3	ጥበበ ሰሎሞን	ለችግር የተጋለጠ
4	እቴነሽ ሽመልስ	ለችግር የተጋለጠ
5	ገበየሁ ይመር	ለችግር የተጋለጠ
6	ሐይማኖት አበበ	ለችግር የተጋለጠ
	የመኖሪያ ቤታቸው የተሰባበረና ንብረት የተዘረፉ	
1	ፀጋየ ሳህሌ	ለችግር የተጋለጠ
2	ይትባረክ ፀጋየ	ለችግር የተጋለጠ
3	ቴዲ ፀጋየ	ለችግር የተጋለጠ
	የቤት እቃ የተዘረፉ	
1	መ/ር ፍሬው በቀለ	
2	አበበ ወርቁ	
3	ከተማ ደምሴ	
4	እፀገነት ተስፋዬ	
ረ. ጃርሶ ወረዳ /አሌ ከተማ/		
	ሱቅና የእህል መጋዘን ሙሉ በሙሉ የተቃጠለበት	
1	አሸብር ታደሰ	ለችግር የተጋለጠ
	ሱቅ እና የንግድ እቃዎች የተዘረፈባቸው	
1	ሲሳይ ግርማ	ለችግር የተጋለጠ
2	ሉሉ ከበደ	ለችግር የተጋለጠ
3	እታገኝ አድማሱ	ለችግር የተጋለጠ
4	ቀለሟ ታደሰ	ለችግር የተጋለጠ
	መኖሪያ ቤታቸው ላይ በድንጋይ መለስተኛ ጉዳት	
1	እመቤት ዘውዴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
2	ሻርቱ የሺጥላ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
3	ማስረሻ ሙሉጌታ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ

4	ደቦጭ አረያ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
5	ካሱ የሺጥላ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
6	ዘነቡ እሹቱ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
7	ጀማነሽ ተፈራ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
8	ቄስ ሙሉጌታ አምዴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
9	ዲናር ሰይፉ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
10	ምትኬ አለሙ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
11	እንዳሉ ስንታሁ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
12	ታመነ ይመቹ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
13	አሰለፉ ላቀው	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
14	አሳምነው ጀማነ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
15	የሹሜ ጀማነ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
16	ደመቀ ብስራቴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
17	መንክር ማሩ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
18	ቤዛ ሙሉጌታ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
19	ፈለቁ ጥላሁን	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
20	ታዱ አየለ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
21	ተስፋዬ ዘውዴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
22	ኩሪ ተዘራ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
23	ቦጌ ገ/ስላሴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
24	እመሸ ቦጌ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
25	ጥሩወርቅ ለማ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
26	ወይኒቱ መንግስቱ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
27	መሰረት አየለ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
28	ጣሰው ታመነ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
29	መስፍን ሉሉ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
30	ንጋቱ መንግስት	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
31	ኤፍሬም ማሞ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
32	ሂሩት ዘለቀ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
33	አሰግድ ከበደ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
34	ሩማን አሰፋ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
35	ገነት ደምሴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
36	ወንዱ ታፈሰ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ

37	አቡ ታፈሰ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
38	ሽመልስ ታደሰ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
39	ጌታሁን ታደሰ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
40	ጥሩ ታደሰ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
41	ወንድዬ ዘውዴ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
42	መስከረም ለማ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
43	ወንዱ መሊዮን	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
44	በላይ በዙ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
45	አማን አሰፋ	በአካባቢው ህዝብ ጥገና የተደረገ
ሰ. ሀረመያ ወረዳ /ገጠር ገበሬ ማህበር/		
	ክሊኒክና የመድሃኒት መደብር የወደመባቸው	
1	መስፍን ቦጋለ	ለችግር የተጋለጠ
2	ቴዎድሮስ አለማየሁ	ለችግር የተጋለጠ
3	ህብረት ቦጋለ	ለችግር የተጋለጠ

5.4.38 አርሲ ነገሌ ከተማ

ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በምሥራቅ ሸዋ ሀገረ ስብከት አርሲ ነገሌ ከተማ ፖሊስ ጥዋት በቄሮዎች የሚደርሰውን ጥፋት ለመቆጣጠር ከሞከረ በኋላ ከአቅሜ በላይ ነው በሚል ጥበቃ ማድረጉን ትቶ በመሔዱ የኦርቶዶክሳውያን ንብረቶች ያለ ከልካይ በቃጠሎ እንዲወድሙ እና እንዲዘረፉ ሆኗል፡፡ በዕለቱ 4 ኦርቶዶክሳውያን እና ከአካባቢው ገጠር የመጡ 3 ሙስሊሞች በከተመዋ ተገለዋል። ጥቃቱ ኦርቶዶክሳዊን የአማራ ተወላጅ ላይ ትኩረት ያደረገ ነው፡፡ አንደኛውን ምእመን መሐል ከተማ አካባቢ መሬት ለመሬት እየተጎተቱ ወስደው ዛፍ ላይ እንዲሰቀል ተደርጎ ሞቷል፡፡ የሚኞች ስማቸውም፡-

1. አቶ ፍጹም ቢያርገው አርሲ ነጌሌ ከተማ 02 ቀበሌ ነዋሪ የነበረ
2. አቶ ደነቀው ጉባኤ አርሲ ነጌሌ ከተማ 02 ቀበሌ ነዋሪ የነበረ (አርሲ ነጌሌ ከተማ ከተቀበረ በኋላ ቤተሰቦቹ ሬሳውን አውጥተው ወደ ደ/ሊባኖስ ሊወስዱ የሞከሩ ቢሆንም የከተማው አስተዳደር ባለመፍቀዱ ተመልሶ ተቀብሯል።
3. አቶ ጌታቸው ደምሴ አርሲ ነጌሌ ከተማ 02 ቀበሌ ነዋሪ የነበረ (አርሲ ነጌሌ ከተማ ከተቀበረ በኋላ ቤተሰቦቹ ሬሳውን አውጥተው ወደ ደ/ሊባኖስ ሊወስዱ የሞከሩ ቢሆንም የከተማው አስተዳደር ባለመፍቀዱ ተመልሶ ተቀብሯል)። ተ.ቁ 2 እና 3 የአጎት ልጆች ሲሆኑ በአንድ ጉድጓድ ተቀብረዋል።
4. አቶ መካሻ ጌታሁን አርሲ ነጌሌ ከተማ ጡረታ ሰፈር

5.4.39 ሾባ

በ ሰኔ 25 ቀን 2012 ዓ.ም በአርሲ ነጌሌ አካባቢ ሾባ የሚባል የገጠር ቀበሌ ላይ ወ/ሮ ቀለሟ የተባሉ ኦርቶዶክሳዊ በቁሮ ተገለዋል፡፡

5.4.40 ሻሸመኔ

ሰኔ 23ቀን 2012 ዓ.ም በሻሸመኔ ከተማ ኦርቶዶክሳውያን እየተመረጡ ንብረታቸው በከፍተኛ ሁኔታ እንዲዘረፍና እንዲወድም የተደረገ ሲሆን ጥቃቱ በአማራና በጉራጌ ብሔር ተወላጆች ኦርቶዶክሳውያን ላይ የበለጠ ትኩረት ያደረገ ነው፡፡ በምእመናን ላይ ለመገመት የሚያዳግት የንብረት ጉዳት ተፈጽሟ። በዕለቱ የዞኑ አመራርና የከተማ መስተዳደሩ ሆን ብሎ ጥቃቱ እየፈጸመ እያየ እርምጃ ለመውሰድና ለመከላከል አለመፈለጉ ተረጋግጧል። በእለቱ ጥፋት ሲፈጸም የከተማው የፖሊስ አካላት ጥዋቱን ወጥተው እንዳይከላከሉ እስከ 6፡00 ሰዓት ድረስ አዳራሽ ውስጥ ተዘግተው መቆየታቸውና መከላከያ እስከሚደርስ አስከ ቀኑ 1፡00 ሰዓት ድረስ የከተማው የጸጥታ አካል አለመካላከሉ ታውቋል። በዚህም ጥቃት 9 ኦርቶዶክሳውያን ተገለዋል። የሟቾችን ዝርዝር ጉዳይ እና ንብረታቸው ጉዳት የደረሰበት ምእመናን ምስክርነት ከታች እንደሚከተለው ተቀምጧል።

አቶ ወንድወሰን ብርሃኑ

ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም ግድያውንም ምክንያት በማድረግ አመጽ የፈጠሩት ወጣቶች ሻሸመኔ ከተማ 01 ቀበሌ ነዋሪ የነበረ አቶ ወንድወሰን ብርሃኑ የተባለ ኦቶርቶዶክሳዊ ግለሰብ በገመድ አንግቱ ታንቆ በከተማ ውስጥ ከ4 ሰዓት ላላነሰ ጊዜ ተጎትቶ በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድሏል።

ወ/ሮ ቆንጅት

ከዚህ በተጨማሪ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ. ም በሻሸመኔ ከተማ 02 ቀበሌ ነዋሪ የነበረች ምዕመን ታማ በተኛችበት፣እኛ እየታገልን አንቺ ለምን ቤትሽ ትተኛለሽ በሚል በቤቷ ተደብድባ መሞቷ ታውቋል፡፡

ወ/ሮ ሜሮን ተስፋዬ

አቶ እንዳልካቸው ከሟች ባለቤታቸው ጋር በኦርቶዶክስ ክርስትና መሠረት ቆርበው እንደነበር እና ለ22 ዓመታት በትዳር ቆይተው እንደነበር ተናግረዋል፡፡ በትዳራቸውም የ13 ዓመት ሴት ልጅና የ11 ዓመት ወንድ ልጅ አፍርተዋል፡፡ አቶ እንዳልካቸው ስለ ባለቤቱ ዝረዝር አሟሟት እንዲህ ይገልጸዋል። ሰኔ 23 ቀን 2012ዓ.ም. ብዙ የማናውቃቸው ሰዎች ወደ ቤታችን በመምጣት ከፈት አንተ ነፍጠኛ አማራ፡ የነፍጠኛ ቤት እያሉ በሩን መደብደብ ጀመሩ በሩ ጠንካራ ስለነበር በገጀራ 3 ቦታ ቀደዱ ከዛም ሰው የሚገባበትን አነስተኛ ተካፋች በመፍለጫ ላሜራውን ቀደዱ ዋናውን በር ቤንዚን አርከፍክፈው በሩን እያቃጠሉ ገንጥለው ገቡ፡፡ ባለቤቴ የዘጠኝ ወር ነፍሰ ጡር የነበረችው ወ/ሮ ሜሮን ተስፋዬ፤ እንዲሁም ሁለት ልጆቻቸው የ11 ዓመቱ ሶፎንያስ እንዳልካቸው እና እኅቱ የ13 ዓመቷ ኤፍራታ እንዳልካቸው በቤት ውስጥ ነበሩ፡፡ እኔ ላይ ጌጀራ ደግነው ባለቤቴን መሬት ላይ ጣሏት እግሯን ይዘው ጎተቷት፡፡ ልብሷን አስወልቀው እንገልሻለን የአማራ ልጅ አይወለድም የክርስቲያን ልጅ አይወለድም እያሉ ወደ አንገቷ እና ሆዷ አስጠግተው እየሳሉ ሲያስፈራሯት ስለእናት ብላችሁ እናት የላችሁም እያለች እየጮኸች ለመነቻቸው፡፡ አብረው ከነበሩት ሴቶች መካከል ግደላት ሰንጥቅና አሳየኝ የምትልም ነበረች፡፡ ይህ አሰቃቂ ሁኔታ ሲሆን ሁለት ልጆቿን ግራና ቀኝ አንበርክከው እነሱ ፊት ነበር፡፡ ይህ ድርጊት በግምት ከ40 ደቂቃ እስከ 1ሰዓት ያህል ቆይቷል በዚህ መሃከል ግን ባለቤቴ ሜሮን ራሷን ስታ ነበር፡፡ ልጆቼም እያለቀሱ ሶፎንያስም እናቴን እያለ ይጮህ ነበር እኔን ግደሉኝ እያለ ያለቅስ ነበር፡፡ በዚህ መሐል ከእነርሱ መካከል አንዱ በቃ በቃ እረፉ ይህን ማድረግ የለብንም ብሎ መናገር ጀመረ እርስ በራስ በኃይል ለመናቸው፡፡ ከውጭም ሌላ ሴት ቀሬ መጥታ እንዴት እንዲህ ታደርጋላችሁ ብላ ተናገረቻቸው፡፡ በዚህም ባለቤቴን ራስዋን በሳተችበት ትተው እኔን መሳሪያ አምጣ አሉኝ፤ እንደሌለኝ ነገርኳቸው፡፡ ገንዘብ አምጣ አሉኝ እሺ ብዬ ወደ ካዝና ወስጀቸው ቁልፍ እስከማወጣ ድረስ መትተው ጣሉኝ ፡፡በመጥረብያና በብረት ካዝናውን ገንጥለው 480000 (አራት መቶ ሰማንያ ሺህ) ብር ወሰዱ። ወርቅ አምጣ አሉኝ የቤቱን እቃ በሙሉ አውድመው ሄዱ" ብለዋል፡፡ "ከዚያም ባለቤቱንና ልጆቹን ይዞ ወደ ሀዋሳ ለመሄድ መንገድ ዝግ ስለነበር ጎረቤት ለሁለት ቀን እንደቆየ መንገድ ሲከፈትም ሀዋሳ ሄዶ ጓደኛው ቤት አድረው በማግስቱ ታቦር የእናቶችና ሕፃናት ሆስፒታል

እንደወሰዳትና ሀኪሟ በዚህ ሁኔታ ሊረዷትና ኦፕራስዮንም ማድረግ እንደማይቻል ምክንያቱም በመጀመርያ በጣም መረጋጋትና ከጭንቀት መውጣት እንዳለባት ነግሮን ነበር፡፡ እሷ ግን እንቅልፍም የላት እንደ ጮኸች መጡብኝ አረዱኝ ልጄን ልጄን እንዳለች እንደባነነች፡ ሐምሌ 13 ቀን 2012 ዓ.ም. ከሌሊቱ 7 ላይ ሕይወቷ ሊያልፍ ችሏል። ልጆቼም ጤናቸውን አጥተዋል እየባነኑ ነው ከፍተኛ ጭንቀት ላይ ይገኛሉ” ብሎናል፡፡

አቶ ብዙአየሁ ጥጋቡ

የሶስት ወንድ ልጆች አባት ሲሆን የአቶ እንዳልካቸው ወንድም ነው፡፡ እሱም በቤቱ ከቤተሰቡ ጋር እያለ “ሀጫሉ መገደሉን ሌሊት ሰምተን ደነገጥን ከዛ ሌሊት ዘጠኝ ሰዓት ጀምሮ እየጮሁ ነፍጠኛ ነፍጠኛ ኦርቶዶክስ ኦርቶዶክስ እየተባለ ነፍጠኛን ግደል ነፍጠኛ አይኖርም እያሉ በሞተር እየጮሁ ነበር፡፡ ሌሊት 10 ሰዓት ጀምሮ ዝርፍያ ተጀመረ፡፡የኔንም ቤት ጠዋት 12፡05 ላይ መደብደብ ጀመሩ፡፡ በመሬት በቀዳዳ እያየኋቸው ነበር በበር ስር ዝቅ ብዬ እያየኋቸው ነበር በግምት መቶ ይሆናሉ ገጀራ፣መፍቻ፣ባለንቲኖ፣ነጭ ጋዝ ቤንዚን ይዘዋል። ከቤቴ ፊት ለፊት ያለው ውብሸት ሆቴል ገቡ። የዚህን ጊዜ እኔ ልጆቼን ይዤ በጎረቤት አጥር ዘልዬ አመለጥን። ጓሮ ነገር ነበር፡ የእንሰት ተክል ያለበት እሱ ውስጥ ተደበኩኝ፡፡ ወደ 4፡25 ሲሆን ኮፍያ ሹራብ አድርጌ ወጣሁና ወደ ስራ ቦታዬ ጋ ለማየት ሔድኩ ብዙ ልጆች ቆመዋል፤ ፈርቼ ተመልሼ ገባሁ። ለ4፡40 አካባቢ ቤቴን የሚወስዱትን ወስደው እንዳለ በእሳት አነደዱት፡፡ ካዝና ውስጥ የነበረ 413000(አራት መቶ አስራ ሶስት ሺህ) ብር እና 20 ግራም ወርቅ ወሰዱ፡፡ ለስራም ቅዳሜ ሰኔ 19 ቀን 2012 ዓ.ም ብቻ የ1050000 (አንድ ሚልየን ሀምሳ ሺህ) ብር ጎማ ነበር የገዛሁት ያ ሁሉ ንብረት ወደመ። ቅድሚያ ልጆቼንና ቤተሰቤን ማትረፍ ስለነበረብኝ ምንም ማድረግ አልቻልኩም ነበር፡፡ እኔንም ሊገድሉ እየፈለጉኝ ነበር፡፡ ከአንዱ ቤት አንዱ ቤት እያቀያየርን ተደበቅን መከላከያ ከገባ በኋላ ፍለጋውም ረገበ በሌላ ቀን ልጆቼን እና ባለቤቴን ወደ ሃዋሳ ላኩዋቸው” ብሎናል፡፡“ ይህ ሁሉ የሆነው ፖሊስም ልዩ ሀይልም እያለ ነው፡፡ ከሌሊት ጀምሮ እንደገና በቀን ሲፈጸም ፖሊስ ምን ያደርጋል? ካሁን በኋላስ ዋስትናችን ምንድን ነው? አልታዘዝንም ነበር የሚሉት፡፡ እኛ ምን አደረግን? “ ብሏል፡፡ ብዙአየሁ ቀጥሎ “ ሃሙስ በ25/10/12 ዓ.ም. ጎረቤት ፖሊስ ነበር የተቃጠለብህን ንብረት አስመዝግብ ብሎ ጠራኝ። አልመጣም ይቅርብኝ ስሜቴ ጥሩ አይደለም ስል፤ ግድ የለም ስትደርስ ደውልልኝ አለኝ፡፡ ስደርስ ወዴት ነህ አሉኝ ፖሊሶች አይ ተደውሎልኝ ነው አስመዝግብ ተብዬ ነው አልኳቸው፡ ፡ አንዱ አትገባም አለኝ፡፡ አሁን ተደውሎልኝ ነው ለምን አልገባም ስለው አንተ ...(ስድብ).........ነፍጠኛ ብሎ በጥፊ መታኝ፡፡ሌሎችም ፖሊሶች መጡ በዱላ ቀጠቀጡኝ፡፡ አዛዡም እያየ ነው የተመታሁት ብሏል፡፡ ያስጣሉትም እንዴት ትመቱታላችሁ ንብረቱንም አጥቶ ብለው ሁለት በስም የጠቀሰልን ፖሊሶች እንደሆኑ ነግሮናል። ስወጣም የመታኝ ፖሊስ እዚች ሀገር ሰርተህ ትበላታለህ! ብሎ ዛተብኝ፡፡ ፖሊሶቹ ስምንት ወንዶች እና አንድ ሴት ነበሩ ብሎናል። ይህ ሲሆን ጓደኞቼም ወንድሜም አይተዋል” ብሏል።

አቶ ወንደሰን መኮንን

አቶ ወንድወሰን መኮንን የ79 ዓመት ባለጸጋ እንደነበሩና በሻሸመኔ ከተማም ከ40 ዓመታት በላይ እንደ ኖሩ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም. በአሰቃቂ ሁኔታ ተገድለዋል፡፡ ባለቤታቸው ወ/ሮ ቆንጂት በላይ ስለሁኔታው እንዲህ ገልጸውታል። “ታማሚ ነን፤ ስኳር፣ ግፊትና የነርቭም ችግር አለበት፡፡እኔም እንደዛው የልብ ሕመም እና ግፊት አለብኝ፡፡ በዕለቱ በራችን መደብደብ ጀመረ፤ ከዛ ዘለው ገቡ፡፡ ነይ ውጪ፡ ድርጅትሽን አቃጥለን ነው የመጣነው፡ ቤትሽንም እናቃጥላለን ሲሉኝ፡ ምን አደረኩ ብላቸው ሀጫሉ ሞቷል አሉኝ፡፡ ነፍሱን ይማረው፡ ታድያ እኔ ምን አደረኩ ብላቸው፡ ያንቺ ዘመዶች ናቸው የገደሉት አሉኝ፡፡ የትኛው ዘመዴ፡ ኧረ እኛ ሸማግሌዎች ነን ብዬ ለመንኳቸው፡፡ ጩቤ ፣ አካፋ፣ ቆንጨራና ግንድ መፍለጫ ይዘዋል፡፡ እግራቸው ላይ ወድቄ እየለመንኳቸው ውጪ ብለው አስወጡኝ፡፡ ሰዎች ጎረቤት አስገቡኝ። ባለቤቴን ይዘው አስረው እየጎተቱ አሰቃይተውት

ኪሱን እየበረበሩ አንገቱ ላይ ገመድ አስገብተው እየጎተቱ ከቆዩ በኋላ አንገቱን አረዱት። አስከሬንም አንሰጥም ብለው ስንት ሰዓት ሙሉ ቆይተው ልጆቼንም ሊገድሉ ሲያባርሩ ዋሉ፡፡ እሱም በስቃይ ተቀበረ" ብለውናል።

ይንጋልኝ ወንደሰን

የሟች አቶ ወንደሰን እና ወ/ሮ ቆንጂት ልጅ ሲሆን እሱም "ቤታችን ላይ ጥቃት እንደደረሰ ሰምተን ስንመጣ እኛንም ሊገድሉን በጌጀራና በቆንጨራ ነው ያሳደዱን ሮጠን በየጎረቤቱ እየተደበቅን ነው የተረፍነው፡፡ የአካባቢው እናቶች ሳይቀር ለምነዋቸዋል እነርሱንም እያነቁ እየገፈተሩ ነው የመለሷቸው፡፡ከ2-3 ለሚሆን ሰዓት ከተደበቅን በኋላ ፌደራል ፖሊስ አግኝተን ብንለምናቸው ራሱ እኛ አንገባም ራሳችሁን አስመልጡ ነበር ያሉን፡፡ ከዚያም የከተማው ፖሊስ መምርያ ሄደን ስንለምናቸው የተወሰኑት አንገራገሩ የተወሰኑት ደግሞ እያወቅናቸው እንዴት እንዲህ እናደርጋለን ብለው ወደ 30 የሚሆኑ ፖሊሶች ጋር ሄደን አስከሬን አንስተን ሆስፒታል አስገባን፡፡ አባቴ የታረደው ጠዋት 3፡30 አካባቢ ሲሆን አስከሬን ማንሳት እንኳን ተከልክለን፡ እስከ ፲፡30 ዝናብ ሁሉ እየዘነበበት ነው የቆየው፡ በጥቆማ ቅድመ ዝግጅት የነበረ በሚመስል መልኩ ቀጥታ እኛ ቤት ሲመጡ ለእናቴም ድርጅትሽን አቃጥለን ነው የመጣነው ብለዋታል። ሉሲ መኝታና ግሮሰሪ የሚባል ድርጅት ነበራት በእሳት ነዶ ወድሟል፡፡

ወ/ሮ ስላስ አባዲ

ወ/ሮ ስላስ አባዲ ለ32 አመታት በሻሸመኔ ከተማ እንደኖሩና ከሶስት አመታት ወደዚህ የአይን ብርሀናቸውን እንዳጡ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በነበረው ችግር ምክንያት ቤት ንብረታቸው እንደወደመ፣"ክርስትያን ከሆናችሁ በክርስትያን አምላክ ሙስሊም ከሆናችሁ በሙስሊም አምላክ እያልኩ ለመንኳቸው እነርሱ ግን ቤቴን አቃጠሉት፡፡ የለበስኳትንም ልብስ ሰው ነው ያለበሰኝ ብለውናል።

ወ/ሮ መብራት አያሌው

የማየት የተሳናቸው የወ/ሮ ስላስ አባዲ ልጅ ስትሆን ከ3ወር ልጇ ጋር በቤተክርስትያን ውስጥ ተጠልላ ነው የምትኖረው። "በዕለቱ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም ማለት ነው፡ ቤታችን እያለን ብዙ ሆነው መጡ ብረታ ብረት ገጀራ ቆንጨራ ይዘዋል፡፡ መስኮቱን መሰባበር ጀመሩ መስታወት ሲሰብሩ ልጄን እና እኔን እንዳጋጣሚ መቱን፤ ባለቤቴም በነፍስ ነበር ሲፈልጉት የነበረው አምልጦ ወጣ እኔም በበቆሎ ውስጥ ለውስጥ ሄጄ ነው የጠፋነው፡፡ ሕይወታችን ተርፏል በቢጃማ ብቻ ነው የቀረነው፡፡ የእኔም የበሽተኛ እናቴም ሙሉ ንብረት ነው የወደመው" በማለት የነበረውን ሁኔታ ገልጻዋለች።

ወ/ሮ አስናቀች ዘውዴ

ከ50 ዓመት በላይ በሻሸመኔ ከተማ የኖሩ ፡፡ ባለቤቷ እና ልጇ በፊቷ ሞተውባታል፡፡ "ከልጅነት እስከ ዕውቀት ያፈራሁት ንብረቴ ተቃጠለ ድንገት ባዶዬን ቀረሁ። የኔም የልጄም ቤት ባዶ አደረጉት። አሮጊቷ የታለች ትውጣ እንረዳት ነፍጠኛ ናት እያሉ ጎረቤቶቼ እግዚአብሔር ይስጣቸው ደብቀው ነፍሴን አተረፉልኝ ብለዋል። እኔ ጡረተኛ ነኝ ሌላ ሀገርም የለኝ ብሞትም የምቀበረው እዚሁ ነው።" ብለዋል፡፡

አቶ ጌቱ ተመለሰው

አቶ ጌቱ ሻሸመኔ ከተማ ከ20 ዓመታት በላይ ኖረዋል። ከባለቤታቸውና ከ3 ልጆቻቸው ጋር ይኖራሉ። ከመኖርያ ቤታቸው ጋር የተያያዘ ሱቅ የነበራቸው ሲሆን የሸማቾች ሸቀጥ ያከፋፍሉ ነበር፡፡ በአሁኑ ሰዓት በሻሸመኔ ተ/ሐይማኖት ቤተክርስትያን ተጠልለው ላሉት ኮሚቴ ሆነው እያስተባበሩ ያሉ ሲሆን ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም. ከጠዋት 1 ሰዓት ጀምሮ በአካባቢያችን ችግር ነበር። የኔም ቤት ከነንብረቱ ከነሱቁ ጨምሮ፡ በአካባቢያችን 8 ቤቶች 6 ባጃጆች እና 2 መኪናዎች ተቃጥለዋል። ዕድሜ ልክ ለፍተን ያፈራነው ንብረት በደቂቃዎች ውስጥ ሲጋይ ከባድ የአእምሮ ህመም ነው ያለው፡፡ ድርጊቱን ሲፈጽሙ የነበረውም ነፍጠኛ የምኒሊክ አሽከር እያሉ ነበር። ነፍሳችን የተረፈውም በአካባቢው ተወላጆች ነው። አሁን ተጠልለን ያለነው በቤተክርስትያን ውስጥ ነው ብለዋል፡፡

መሳፍንት ተስፋዬ

መሳፍንት በ ደብረ ጽጌ ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስትያን ውስጥ ተጠልለው ስለሚገኙት ወገኖች በዚህ መልኩ ገልፆልናል፡፡ "በአባወራ ደረጃ 44 ሲሆኑ አጠቃላይ 185 ግለሰቦች ሕፃናትን ጨምሮ ይገኛሉ፡፡ ቤት ንብረታቸው በሙሉ በእሳት ቃጠሎ የወደመ፣ በርና መስኮታቸው የተሰባበረ እና የተወሰኑም በስጋትና በዛቻ ወደ ግቢው ሸሽተው የመጡም አሉ " ብሎናል።

ወ/ሮ ፀሐይ እልፋይ

ወ/ሮ ፀሐይ ዕድሜአቸው 50 የደረሰ ሲሆን በሻሸመኔ ከተማ ተወልደው አድገው እዚህ እንደደረሱ ይናገራሉ። "መኖርያ ቤቴ ሙሉ በሙሉ፤ ሰርቪስ ቤት የነበረኝ ሙሉ እቃ ባዶ ሆኖ በርና መስኮት ሳይቀር ነው የጠፋው። እኔ የኦርቶዶክስ እምነት ተከታይ ነኝ ነገር ግን በቅርቤ የነበረው ለመኖርያ ቤቴ የሚቀርበውም መስኪድ ነውና እዛ ነው የተጠለልኩት የነበረው። ከቤቴ ፊት ለፊት የእስልምና እምነት ተከታዮች የስልጤ ብሔረሰብ ተወላጆች ነበሩ። የነሱም ንብረታቸው ከነቤታቸው መኪኖችና ባጃጆች ወድሞባቸዋል። መስኪድ አብረን ነበር ተጠልለን የነበርነው። እኔ ከ14 ዓመት ልጄ እና ከማሳድገው የ4ዓመት የወንድሜ ልጅ ልጅ ጋር ወደ 15 ቀን በመስጊድ ተቀምጫለሁ። ሼክ ጀማል ነው የሰበሰበን። ከነቤተሰቡ ሰብስቦናል ልጆቹም ጭምር አይዞዋችሁ እያሉ እየመጡም ያዩናል፤ በረታችሁ ይሉናል፡፡ ት/ቤት አለ መስጊድ ውስጥ እዛ ነበርን ብለዋል።

አቶ መኮንን ወልደ ገብርኤል

የ ሀምሳ አንድ አመቱ አቶ መኮንን ተወልደው ባደጉበት ከተማ ሻሸመኔ ከባለቤታቸው እና አራት ልጆቻቸው ጋር የኖሩ ናቸው ፡፡ ወላጅ አባቴ እንኳን በ1928ዓ.ም. ነበር የመጣው፡፡ ቀደም ብሎ በሞት የተለየን ሰባ ዓመት የሚሆነው ወንድሜ እንኳን የተወለደው እዚህ ነው ብለውናል። "እኔ የደረሰብኝ ጉዳት ብዙም አይደለም አጥር ለማፍረስ እንደሞከሩ ሕዝቡ ተባብሮ አትርፎታል ሁሉን ንብረቴን ሳይቀር ከብቶች ሳይቀር ወደ መስኪድ አስገብተው ነው ያተረፉልኝ የመስኪዱ አስተዳዳሪም የአካባቢው ነዋሪም በትብብርው ያተረፉልኝ እንጂ አጥሩን መቅደድ ጀምረው ነበር፡፡ እንዳይነካ የኛ ነው በማለት ሳይገቡ ተቆጣጠሯቸው፡፡ እነሱን አባረው ትንሽ በረድ ካለ በኋላ ዕቃዬን አውጥተው በየቤቱ አደረጉልኝ። ለእኔና ቤተሰቦቼ አንድ ክፍል ለአንድ አንድ ዕቃዎች ሌላ ክፍል ፡ ከብቶቼንም ለብቻ አድርገውልኝ ወደ 14 ቀን የሚጠጋ መስጊድ ውስጥ ያለ ት/ቤት ውስጥ ተቀምጠናል። ለኔም ብዙ ነገር የተባበሩኝ ሼህ ጀማል ናቸው" ብለውናል።

አቶ ሰለሞን መኮንን

አቶ ሰለሞን ትውልዱም ዕድገቱም ኦሮምያ ላይ ነው ይላሉ፡፡ የስድስት ልጆች አባት እና የዜድ. ኤስ የግንድና ጣውላ መሰንጠቅያና ፈርኒቸር ባለቤት ናቸው። " ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በከተማችን ሻሸመኔ ችግር ነበር፡፡ ጠዋት፣ ሠራተኛ ወደ ስራ ሊገባ ሲል ነው፡፡ ብዙ ሆነው ወጣቶች ለጥፋት ሲመጡ የአካባቢያችን ነዋሪዎችና ሸህ ጀማል ሌሎችም ኢማሞች ወጥተው ብዙ ታግለው ነው ያተረፉን፡፡ የኔን ብቻ ሳይሆን እዛ አካባቢ ያለውን በሙሉ ያተረፉት እነርሱ ናቸው። ለምሳሌ አርሲ ነገሌ ያለው አንድ ዓይነት ድርጅቴ ተቃጥሎብኛል። ማን እንዳቃጠለው አላውቅም። ሙሉ በሙሉ ነው የወደመው። ሻሸመኔም ቢሆን ማን ይሁኑ ማን አናውቃቸውም ከመቶ በላይ ሰዎች ናቸው። እናቃጥላለን አታቃጥሉም በሚል የተቀጠቀጡም ነዋሪዎች አሉ። ሀጂ ጀማል ራሳቸውን አታልፉም ብለው ሲከለክሏቸው፣ ገፍተረው ጥለዋቸው እጃቸውም ላይ ጉዳት አድርሰውባቸውም ነበር። የሰፈራችን ሙስሊም ወጣቶች ላይ ራሱ በያዙት ስለት ማስፈራራት ነበር። ሰይጣን ነው ምን አይነት ሠይጣን እንደሆነ ነው የማናውቀው። ድርጅቴ ከቀን ሰራተኞች ጋር በትንሹ ከመቶ ሰው በላይ ይተዳደርበታል፡፡ " ብለውናል።

ሐጂ ጀማል

የመልካ ኦዳ፡ ኑር መስኪድ አስተዳዳሪ ናቸው። በአካባቢያቸው የነበሩትን ትልልቅ ተቋማትና ቤቶች እንዳተረፉ ገልጸውልናል፡፡ ለምሳሌ ተወልደ ጋራዥን፣ ሰለሞን የግንድና ጣውላ መሰንጠቅያ፡ ትልቅ ድርጅት ነው። "በኔ ቅርብ ያሉ የተቃጠለ ቤት የለም አልሀምዱሊላህ። ብዙ ግብ ግብ እና እንግልት ነበር፡፡ የነበረውን ስቃይ ተወው" ብለውናል።

ሠንጠረዥ 30፡ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በነበረው ጥቃት በሻሸመኔ ከተማ የደርሰው የንብረት ጉዳት

ተ.ቁ	የተጎጂዎች ስም	የተጎዳባቸው ንብረት	ብሔር	ምርመራ
1	ዮሐንስ ወልዴ	ሁለት ት/ቤት (ሉሲ) አንድ መኖርያ ቤት አንድ መኪና አንድ የተማሪዎች ሰርቢስ ከ12 ሚሊየን ብር በላይ	ጉራጌ	
2	ትዕግስቱ ንዳው	ባለ 4 ፎቅ ቲና ህንጻ ወድሞባቸዋል	ጉራጌ	
3	ኃይሌ ገ/ሥላሴ	ኃይሌ ሆቴል		
4	ጌታቸው	አበሩስ ሁቴል	ጉራጌ	
5	መለሰ	ተስፋ አምላክ	ጉራጌ	
6	ተፈራ ሽበሺ	ረድኤት ኃይሉ	ጉራጌ	
7	ጸጋዬ ዓለሙ	ጸጋዬ የገበያ አዳራሽ	ጉራጌ	
8		3m ሕንጻ		
9	ዲን ዓለሙ	አዋሽ ሁተል	ጉራጌ	
10		ከፍያለው ሆቴለ	ጉራጌ	
11		ትሬስ ት/ቤት		
12	በቀለ ሞላ	በቀለ ሞላ ሆቴል		
13	እርገቱ	ቡርቃ እሸቴ ሕንጻ		
14	አቶ ተሾመ	ውህበ ሆቴል	ጉራጌ	
15	አቶ መለሰ	መሌ ቁርጥ ቤት	ጉራጌ	
16		ኤልሮኤ ፈርኒቸር		
17	አቶ ተካ	ሀሮን ሆቴል	ጉራጌ	
18	ዲን ጥጋቤንህ	ዘር አዳም ሆቴል	አማራ	
19	ሙራድ	በረከት ፔንሲዮን	ጉራጌ	
20	ማሙሽ	ረራኒ ካፌ	ጉራጌ	
21	ካሳዬ	አባይ ሆቴል		
22	እሙካ አሌ	ቸር ይሁን	ጉራጌ	
23	ታጠቅ እና በየነ	ወንድማማቾች ቁርጥ ቤት		
24		ወውብሸት ሆቴል	አማራ	
25	ሲሳይ	ሲሳይ ሆቴል	ትግሬ	
26	ክብሮም	ክብሮም ሆቴል		

27	ተታሪኩ ፈቀደ	ኒው ላይን ፎቶ ቤት	ኦሮሞ	
28	ወንድሙ ሰብሮ	ብሔራዊ አልኮል ማከፋፈያ	ከምባታ	
29	በብያም አብርኃም	አብርኃም ርቅ ቤት	ትግሬ	
30	አብይ ታደለ	አብይ የፍሪጅ መሸጧ	ጉራጌ	
31	አቶ እርገጡ	አብይ የፍሪጅ ማከፋፋይ	ጉራጌ	
32	ፈንታሁን አለነ	የሺ የኮምፒዩተር ቤት	አማራ	
33	መኮንን ቦጋለ	በረርገር ሕንጻ	አማራ	
34	ጺጋዬ	ጺጋዬ ቁርጥ ቤት	ጉራጌ	
35	ርስቱ	ሳሬም ሆቴል	ጉራጌ	
36	ተካ	የጀተኒ እና ልል ማከፋፈያ	ጉራጌ	
37	ፈለቀ	ፈለቀ ቁርጥ ቤት	ጉራጌ	
38	ማሬ	ማሬ ቁርጥ ቤት	አማራ	
39	ጌጤ ሙጩ	ጌጤ ሞባይል ቤት	አማራ	
40	ወንድዬ	ወንድዬ ጁስ ቤት	ወላይታ	
41	ዲን ሚኪያስ ገብሬ	ይባቤ የሒሳብስራ		
42	ክንፈ ባላቻ	መስታወት	ጉራጌ	
43	አብርሐም ምህረቴ	አብርሐም ግሮሰሪ	አማራ	
44		መገናኛ ሆቶል	ጉራጌ	
45	አሰፋ ኦሚጋ	ግን ጋዝ ማከፋፈያ	ከምባታ	
46	ፈጠነ ለገሰ	ቀነኒ የሒሳብ ስራ	አማራ	
47		ቤተሰብ ባርና እና ሬስቶራንት		
48		ክሬቲቭ ማስታወቂያ		
49		አቤ ማስታወቂያ		
50	ለገሰ	ሴኖ የጥበብ መሸጫ	ኦሮሞ	
51	ቢራራ ላቀው	ቢራራ ሞባይል	አማራ	
52	ወ/ሮ ደጓ አሰፋ	ደጓ ሞባይል	አማራ	
53	መስፍን ብርሃኑ	መስፍን ሞባይል	ጉራጌ	
54	ኤፍሬም ቦጋለ	ኤፍሬም ሞባይል	ጉራጌ	
55	ሀብታሙ አይተነው	ሀብታሙ ሞባይል	ጉራጌ	
56	አንተነህ ሰሎሞን	አንተነህ ሞባይል	አማራ	
57	እንደሸ መስፍን	እንደሸ ሞባይል	አማራ	
58	አብይ ፍቃዱ	ደርብ ሞባይል	አማራ	
59	ካሳ ያዜ	ካሳ ሞባይል	አማራ	
60	ሙሉቀን አሸናፊ	ሙሉቀን ሞባይል	አማራ	
61	ተስፉ ዓለሙ	ተስፉ ሞባይል	አማራ	
62	ስለወርቅ ሞገስ	ስለወርቅ ሞባይል	አማራ	

63	አማረ ይማሙ	አማረ ስፖርት ቤት	አማራ	
64	ጌታሁን ደረጀ	ጌታሁን ኮምፒዩትር	አማራ	
65	ክፍሉ መንጇት	ክፍሉ ሴራሚክ	ጉራጌ	
66	ገብሬ መኮነን	ገብሬ ወፍጮ ቤት	ትግሬ	
67	ስንታየሁ	ማራ ካፌ		
68		ኤኒ ካፌ		
69	መቆያ	መቆያ ቶርናቶሪ		
70	ጳውሎስ ታምራት	ቦረና ሆቴል	አማራ	
71		ftc ዳቦ ቤት		
72		መልካም ዳቦ ቤት		
73		ጸጋ ገብርኤል ካፌ		
74	ኤልሳቤት ዘውዴ	አልሲ ምግብ ቤት	ወላይታ	
75	ብንያም	ክንፈ ቀለም ማከፋፈያ	ትግሬ	
76	ሞላ መኮንን	ሞላ ግሮሰሪ	አማራ	
77		ቢቻ ቁርጥ ቤት	ወላይታ	
78	አያልነህ	አያልነህ ግሮሰሪ	አማራ	
79	ዘነበ	ሞዛርት ሙዚቃ ቤት	አማራ	
80	ቀ/ባለይ ጸጋዬ	በላይ ጀኔሬተር መሸጫ	ጉራጌ	
81		መአረግ ወርቅ ቤት	ትግሬ	
82	ማሩ	ማሩ ሞባይል	አማራ	
83	ብንያም ዘውዴ	ራኬብ ወርቅ ቤት	አማራ	
84	ሀብቶም	ላቶሊ ብር ቤት	ትግሬ	
85	አርጋው	አረጋዊ ወርቅ ቤት	ትግሬ	
86	ገ/እግዚአብሔር ኪዳነ ማርያም	ላሊበላ ወርቅ ቤት	ትግሬ	
87	መብርሃቱ ኪዳነ ማርያም	መብራት ወርቅ ቤት	ትግሬ	
88	አበበ ይልማ	ገላን =ሆቴል	አማራ	
89	መስፍን ማኤቦ	መስፍን ፈርኒቸር	ወላይታ	
90	ምስጋናው	ምስጋናው ፈርኒቸር	አማራ	
91	አበበ ይልማ	ሆም ላንድ ሆቴል	አማራ	
92	ክንፈ	ፈፍሬው ህንጻ መሳሪያ	ትግሬ	
93	ደመቀ	ደመቀ ጸጉር ቤት	አማራ	
94	ደረጀ	ደረጀ የቤት እቃ መሸጫ		
95		እናት ባልትና		
96	ኡዳነ	ሚኪ ባጃጅ ማከፋፈያ	ትግሬ	
97	በላይ	በለላይ ፔፕሲ ማከፋፈያ	አማራ	
98	ብርሃኔ	አረርጋው መኝታ ቤት	አማራ	

99		ዳሽን ቢራ ማከፋፊያ		
100	ዘይነባ እና ካሳሁን	ዘይነባ እና ካሳሁን ዳቦ ቤት	ኦሮሞ	
101	ሙላት	የሴቶች ጸጉር ማሰልጣኛ	ኦሮሞ	
102	ሙላት	ሙላት ልብስ ቤት	ጉራጌ	
103	ደጀኔ	ደጀኔ ልብስ ቤት	ጉራጌ	
104	ንጋቱ ጥላሁን	ንጋቱ ልብስ ቤት	ጉራጌ	
105	አማረ ገመራ	አማረ ልብስ ቤት	ጉራጌ	
106	ዮሐንስ	የልብስ ከር ማከፋፊያ	ጉራጌ	
107	ጸጋ ኃይሉ	ጸጋ ልብስ ቤት	ጉራጌ	
108	አበበ ኡርጌሳ	አበበ ልብስ ቤት	ኦሮሞ	
109	ካሳሁን አንጀሎ	ከካሳሁን ልብስ ቤት	ወላይታ	
110	ወይንሸት ግርማ	ወይንሸት ልብስ ቤት	ጉራጌ	
111	ትዕግስት አለማየሁ	ትዕግስት ልብስ ቤት	ጉራጌ	
112	በለጡ ወርቁ	በለጡ ዓማመ ቤት	አኦሮሞ	
113	ሀብቱ ፈቀደ	ሀብቱ ልብስ ቤት	ጉራጌ	
114				
115		ሊሊቫሌ ሆቴል		ጃማይካ
116		ጭላሎ ሆቴል		
117	ቶፊቅ አበጀኑ	ሙስሊም	ኦሮሞ	ሞባይል ቤት
118	ቶላ ጋዲሳ	ፕሮቴስታንት	ኦሮሞ	ሞባይል ቤት
119	ሮማን	ፕሮቴስታንት	ኦሮሞ	ስቴሽነሪ
120		ግሪን ላንድ ካፌ		
121	ንጋት	ንጋት ሕንጻ		
122	ጌቱ	ፕሮቴስታንት	ጉራጌ	ልብስ ቤት
123	ጥላሁን አበበ	ፕሮቴስታንት	ጉራጌ	

5.4.41 ባሌ

ሮቤ ከተማ ጥቅምት ላይ የተቀጣለ ሆቴል በድጋሜ በከፊል ተቀጥሏል፡፡ 7 ሙስሊሞች በመከላከያ ተገለዋል፤ ጎባ 2 ሰው (ሙስሊሞች) በመከላከያ ተገለዋል፤ የተወሰኑ ሆቴሎች ተቃጥለዋል ፤ አዱላላ የአቡነ ገ/መንፈስቅዱስ ገዳም ዘይት እና ዳቦ ቤት ሊቃጠል ሲል ፖሊስ አስጥሎታል፡፡ ይልማ ሞሲሳ ጉራሜ ሆቴሉ ተቃጥሏል፤ ባቱ ተራራ ሆቴል ሆቴሉ ፈርሷል፡፡

5.4.42 አዳማ

ሰኔ 23 ቀን 2012 በምሥራቅ ሸዋ ሀገረ ስብከት አዳማ ከተማ ላይ በነበረው ረብሻ ምክንያት የ11 ሰዎች አስከሬን ከሆስፒታል እንደነበረ የተረጋገጠ ሲሆን እነዚህም ከፊሉ መከላከያ በወሰደው እርምጃ፣ ከፊሉ ደግሞ የአርቲስቲን መገደል እንቃወማለን በሚሉ ቄሮዎች እና ከፊሉ ደግሞ በአክራሪ

እስላሞች በዓላማ የተገደሉ ናቸው። ነገር ግን አዳማ ላይ የነበረው ጥቃት በአብዛኛው የመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ላይ ያተኮረ ነበር። በመንግስት መስሪያ ቤት አካባቢ የተገኙ የግለሰብ ቤቶችና ንብረቶች ተጎድተዋል። በዓላማ ተለይተው በሃይማኖታቸው ጥቃት የደረሰባቸው አዳማ ላይ ዉሱን ናቸው። በተጨማሪም በቀን ሰኔ 24 ቀን 2012 ዓ.ም ከቀኑ 6፡00 ሰዓት አካባቢ አዳማ ከተማ ላይ ደብረ ናዝሬት ኢየሱስ ቤ/ክ አንድ ግለሰብ ወደ ቤ/ክ ግቢ ገብቶ የዝርፊያ ሙከራ አድርጎ ሙዳየ ምጽዋት ሰብሮ የተወሰነ ገንዘብ በመስረቅና ሊይዙት ሲጠጉት በጩቤ በማስፈራራት ሰርቆ በሩጫ ለማምለጥ ሲሞክር የአካባቢው ወጣት ይዞ ለፖሊስ አስረክበዋል። ተጨማሪ ዝርዝር መረጃ እንደሚከተለው ቀርቧል።

አቶ ጥላሁን ጌታቸው

በአዳማ ከተማ 07 ቀበሌ ዤቃለ ገበያ በሚባል አካባቢ ከሃዲዱ ስር ከሱማሌ ክልል ተፈናቅለው በመጡ አክራሪ አስላሞች ተደብድቦ ዐርፏል። ግለሰቦቹ በተጠቀሰው ልዩ ቦታ መንግሥት ሥራ ሠርተው ራሳቸውን እንዲችሉ ያደራጃቸውና በአቶ ድንቄ ደያስ አማካኝነት የመጠለያ ቤት እና የስራ ሱቅ የተሠራላቸው ናቸው።

አቶ ፋሲል አምበሰው እንዳለ

በአዳማ ከተማ 01 ቀበሌ ነዋሪ የነበሩ ኦርዶክሳዊ ምዕመን ተገለዋል፡፡ የተገደሉትም ከሶማሊያ ተፈናቅለው በመጡና በአቶ ድንቅ ደያስ አማካኝነት የመጠለያ ቤት ተሰርቶላቸው በተጠቀሰው ቦታ የሚኖሩ እና የሚሠሩ ግለሰቦች የፈጠሩትን ግጭት ሊመለከት በወጣበት ሲሆን አብዱልሃኪም በተባለ ሙስሊም የቀበሌ ፖሊስ በአደባባይ በተኮሰው ጥይት ተመቶ ዐርፏል።

ገዛኸኝ ኃይሉ ጺጔ

በዕለቱ የተባለ ተጨማሪ ኦርቶዶክሳዊ ምዕመን በአዳማ ከተማ ሙብራት ኃይል የቴሌ ጋራጅ አካባቢ አውራጅና ጫኝ ይሠራ የነበረ የመኖሪያ ሰፈሩ 105 አካባቢ ነበረ ከቄሮች ጋር ተባብሮ ሲንቀሳቀስ በኦሮሚያ ልዩ ኃይል ፖሊስ ጥይት ተመቶ ዐርፏል፡፡

አቶ አቢቲ አበበ ደበሌ

በአዳማ ከተማ ገላውዴዎስ ኮንደሚኒዬም አካባቢ የሚኖር የተባለ በሾፌርነት የሚተዳደር የአካባቢው ተወላጅ ምዕመን ችግር መፈጠሩን ሳያውቅ መኪና እየነዳ ሲመጣ ከአንገቱ ያለውን ማተብ በመመልከታቸው ረብሻ ሲፈጥሩ የነበሩት ወጣቶች ደብድበው ሞቷል ብለው ትተውት የሔዱ ሲሆን፣ ታክሞ ከዳነ በኋላ በአዳማ ከተማ ወረዳ 04 ፖሊስ ጣቢያ ታስሯል፡፡

ዝዋይ/ባቱ

ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ . ም በምሥራቅ ሸዋ ሀገር ስብከት በዝዋይ ከተማ እና በኦርቶዶክሳውያን ላይ በተጠና እና በተዘጋጀ ጥቃት ብዙ ንብረት የወደመ ሲሆን፤ በዕለቱ ቁጥራቸው ብዙ የሆኑ የምዕመናን ድርጅቶችና ለጊዜው ቁጥሩ በትክክል ያልታወቁ መኪኖች እንዲቃጠሉ ተደርገዋል፡ ፡ የመንግሥትና የጸጥታ አካላት በቸልተኝነትና እርምጃ በአጥቂዎች ላይ ባለመውሰድ የጥፋቱ ተባባሪ ሆነው ታይተዋል፡፡ በዝዋይ የነበረው ጥቃት የሶዶ ኦሮሞና የአማራ ተወላጅ ኦርቶዶክሳውያን ላይ የበለጠ ያተኮረ ሲሆን የወደሙ ንብረቶች ዝርዝር ከታች በሰንጠራዥ ተቀምጧል።

ሠንጠረዥ 31፡ በዝዋይ የነበረው ጥቃት የወደሙ ንብረቶች ዝርዝር

ተ.ቁ	የተጎጂዎች ስም	የተጎዳባቸው ንብረት	ብሔር	

1	ሰለሞን ብርሃኑ	ሾፌሮች ሆቴል እና መኖርያ ቤት	ጉራጌ	
2	ወንድሙ ገለቴ ዱሎ	ሐዋዝ ፔንሲዮን እና 3 መኪና	ኦሮሞ	
3	ጫካ ቦኩ አዴቦ	ጌሮርድ ፔንሲዮን እና 2 መኪና	ኦሮሞ	
4	በላይ ዘበነ	ኮምፎርት ሆቴል እና አንድ መኪና	አማራ	
5	የኋላሸት ተስፋዬ	2 ሪነግ ሆቴል	ኦሮሞ	
6	አንዳርጌ	ነጻነት ሆቴል	አማራ	
7	ዘውዴ አርጋው	የህንጻ መሳሪያ እና የመኪና መለዋወጫ 50 ሚሊዮን የሚገመት	ኦሮሞ	
8	ወ/ሮ አዝና ማርያም	ጅማ ግሮሰሪ እና መኖርያ ቤት	አማራ	
9	ሳሙኤል ጌታቸው	አማሬሳ ህንጻ መሳሪያ እና ኢያዜር ፔንሲዮን ግቢ ውስጥ የነበር መኪና	ኦሮሞ	
10	ሶሎሞን ማሞ	አባይ ሆቴል ብዙ የንግድ ሱቆች ፎቶ ቤት ነበር	አማራ	
11	ሀብቴ	ኮርነር ሆቴል ሱቅ እና መኖርያ ቤት	ትግሬ	
12		የዩኒቨርሳል ካፌ	አማራ	
13	ምንተስኖት	ቡቲክ	ኦሮሞ	
14	ማህሌት	ማህሌት የባህል ልብስ መሸጫ	ኦሮሞ	
15	ያሬድ ጌታቸው	ያሬድ ጌታቸው ስቴሽነሪ	ኦሮሞ	
16	እመቤት ጌታቸው	እመቤት ጌታቸው የስጦታ ዕቃ መሸጫ	አማራ	
17	ይመር	ይመር ጎሚስታ	ኦሮሞ	
18	ሒሩት	ሒሩት የጀበና ቡና እና ፑል	ትግሬ	
19	መስፍን	የኤሌክትሮኒክስ ሱቅ	አማራ	
20	ፍቅሬ	ህንጻ መሳሪያ	ኦሮሞ	
21	ደረጀ ጫካ	ራይት ካፌ እና ሁለት መጋዘን (የህንጻ መሳሪያ እና የሞተር መለዋወጫ)	ኦሮሞ	
22	ጥላሁን ጃንካ ኢላላ	ጃንካ ሆተል በከፊል	ኦሮሞ	
23	ሞላ ይታዩ	በፍቃዱ ሆቴል እና ፔንሲዮን ባላ ፎቅ ህንጻ	አማራ	
24	ዮናስ ዋንጋሪ	መዳኒት መደብር	ኦሮሞ	
25	ዘነበ	የሸቀጣ ሸቀጥ	ኦሮሞ	
26	እሸቴ ደቦጭ ለሜሳ	ህንጻ መሳሪያ	ኦሮሞ	
27	መሸረጽ መንግስቱ	የማዕድ ቤት ዕቃዎች መሸጫ	ኦሮሞ	
28	ለሜሳ ቱጂ	የሸቀጣ ሸቀጥ	ኦሮሞ	

29	ወ/ሮ ሃና	የአልጋ ልብስ መሸጫ	አማራ	
30	ካሳ ሽለሞ	መናኻርያ ሆቴል	አማራ	
31	ሚሊዮን ተረፈ	ሚሊዮን ክትፎ ቤት	ኦሮሞ	
32	ምህረት ተረፈ	ተረፈ ስጋ ቤት	ኦሮሞ	
33	አቶ በረከት	በረከት ስጋ ቤት (አከራዩ ግን ፕሮቴስታንት ነው)	አማራ	
34	ሙሉጌታ አረጋ ኢላላ	ቤቱ ጃማቦ ሐውስ	ኦሮሞ	
35	አያሌው መርጋ	ሶስና ሆተል	አማራ	
36	ወ/ሮ ሳልሳዊት	ብሪቲሽ ሎጅ	ትግሬ	
37	ኤርሚያስ ታሰበ	መጋዘን ፣52 ክፍል ያለው ፔንሲዮን ፣ ቫሊ ላንድ ሆተል ፣ መኖርያ ቤት፣ መኪና ወድሞባቸዋል	ኦሮሞ	
38	ሰስማቸው ልንገርህ	የሽቀጣ ሽቀጥ ማከፋፈያ መጋዘን እና መኖርያ ቤት	አማራ	
39	ወ/ሮ የሺ	የሽቀጣ ሽቀጥ ሱቅ መኖርያ ቤት	አማራ	
40	አቶ ክንዴ	የሽቀጣ ሽቀጥ ሱቅ መኖርያ ቤት	አማራ	
41	አቶ አንማው	የሽቀጣ ሽቀጥ ሱቅ መኖርያ ቤት	አማራ	
42	ጀምበሩ	መኖርያ ቤት	አማራ	
43	ግርማ	መኖርያ ቤት መኪና	አማራ	
44	ያሬድ ቤርማኮ	መኖርያ ቤት መኪና	አማራ	
45	ወ/ሮ የዝና	መኖርያ ቤት መኪና	አማራ	
46	አበበች	ቤተልሔም ሆቴል 60 ሚሊየን	አማራ	
47	ሀይሌ ገብረሥላሴ	ኃይሌ ሪዞርት	ኦሮሞ	
48	አዳነ	የበረከተ ስጋቤት አከራይ ፕሮቴስታንት መኖርያ ቤት እና የኤሌክትሪክ ሱቅ	ጉራጌ	
49	ሙሉጌታ አኡጋ	ፕሮቴስታንት ጸረ መድሃኒት ማስቀመጫ	ኦሮሞ	
50	መሐመድ	መኖርያ እና መኪና	አማራ	ሙስሊም
51	መሐመድ	መኖርያ እና መኪና	አማራ	ሙስሊም
52	ከድር ሀሚድ	ሁለት አዳዲስ መኪኖች እና መኖርያ ቤት	ስልጤ	ሙስሊም
53	አቶ ድረስ	ካሳ ገመቹ ሆቴል	አማራ	

5.4.43 አዳሚ ቱሉ ከተማ

ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በዝዋይ አካባቢ የአዳሚ ቱሉ በሚባል ቦታ ይኖሩ ነበሩ 5 የአንድ ቤተሰብ አባለት ኦርቶዶክሳውያን በጽንፈኛ ቄሮዎች ተገለዋል።

የሟቾች ስም ዝርዝር

1) አቶ ገለታው አውላቸው (አባት) ዕድሜ 60
2) ወ/ሮ ፀሐይ መንግሥቴ (እናት) ዕድሜ 47
3) ወጣት ሳሙኤል ገለታው (ወንድም) ዕድሜ 24
4) ወጣት ነፃነት ገለታው (እህት) እድሜዋ 22
5) ወጣት ዋሴ አግዜ (የአጎት ልጅ) እድሜ 21

ከባቱ 7ኪ. ሜ ርቃ በምትገኘው አዳሚ ቱሉ ከተማ ከአንድ ቤተሰብ አምስት አባላት ማለትም አባት፡ እናት፡ ወንድም፣ እህት እና የአጎታቸውን ልጅ በአሰቃቂ ሁኔታ ያሳጣቸው ኦርቶዶክሳውያን ወንድማማቾች ድርጊት እንዲህ ገልጸውታል

ሚከያስ ገለታው

ሚከያስ እሱም አምስት ቤተሰቦችን የተነጠቀ የአብነት ወንድም ሲሆን ሁኔታውን እንዲህ ገልጾልናል፡፡ "ቤተሰቦቼን በቀን በፋስ በቆንጨራ ቁርጥርጥ አድርገው ነው የገደሉብኝ ሬሳ እንኳ ማንሳት አልተቻለም፡፡ ምንድነው ፖሊስ የለውም እንዴ ሀገሩ? ፖሊስ ምንድን ነው የሚሰራው? አባታችን የሀገር ሽማግሌ ነበር፡፡ በማግስቱ የኛ ቤተሰቦች የቀብር ቦታ አዳሚ ቱሉ ማርያም ቤ/ክርስትያን ያዘጋጁት ቦታ ነበር ለመቅበር ስንሄድ አልተቻለም፡፡ ከዚያ ጊዮርጊስ ቤ/ክርስትያን ስንሄድ ደግሞ ጭራሽ ነፍጠኛ እዚህ አይቀበርም ብለው ከለከሉ ከዚያ መከላከያ መጥቶ ነው የአባታችን ወዳጅ የቤተሰቡን የመቃብር ቦታ ሰጥቶን ለመቅበር እንኳን የቻልነው። የኔስ ቤተሰቦች አልቀዋል፣ የሌላውስ የመኖር ዋስትና ምንድን ነው? እነዚህ ገዳዮች የኛን ብቻ ሳይሆን ሙስሊም ክርስትያን ሳይሉ የመላውን ኢትዮጵያውያን እናት አባት እህት ወንድምና ዘመድ ነው የገደሉት። መንግስት እነዚህን ገዳዮች በአደባባይ ያውጣልን። እኛም ቤተሰቦቻችን ጀምረውት የነበረውን በጎ ስራ ሁሉ እናስቀጥላለን፤ ማረድ የፈለገ መጥቶ ማረድ ይችላል"።

አብነት ገለታው

አብነት እሱም አምስት ቤተሰቦችን የተነጠቀ የሚኪያስ ወንድም ሲሆን ሁኔታውን እንዲህ ገልጾልናል። "ከጠዋት 3፡30 እስከ 10 ሰዓት ድረስ ሳይሸሹ ፤ ሌሎች ልጆችም አሉ ሲመጡ እንገድላለን ብለው እየጠበቁን ስለነበር እኛም ሄደን ሬሳ እንኳን ማንሳት አልቻልንም ነበር። አዱኛ ንጉሴ የተባለ ደግ የአባታችን ጓደኛ ነው በዚያ አስቸጋሪ ሰዓት ሄዶ ሆስፒታል በመውሰድ የሬሣ ሣጥን በመግዛት ያነሳቸው። ቤተሰቦቻችን ስራ ከመስራትና ለአካባቢው መልካም ከማድረግ ውጪ ምንም ነገር ውስጥ የሌሉ ነበሩ። ለተከራዮቻቸው እንኳ እንደ አባትና እናት ደግሰው የሚድሩ የሌሎችን ሰዎች ልጆች እንኳ ያሳደጉ ያስተማሩ ነበሩ። በማያውቁት ተገደሉብኝ " ብሏል ልጃቸው አብነት ገለታው።

መምህር አስናቀ ደቻሳ

በባቱ ከተማ በቤተ ክርስቲያን ቅጥር ግቢ ውስጥ የተሰባሰቡትን ንብረታቸው የተጠቃባቸውን ሁኔታው አጠር ያለ መግለጫ የሰጡን በሙያቸው መምህር የሆኑት አቶ አስናቀ ደቻሳ እንደገለፁት "ወደ 218 ገደማ ሆቴሎች የንግድ ቦታዎች ዝቅተኛ ተዳዳሪ ንብረቶች ፋርማሲ ሳይቀር ተቃጥለዋል ወድሟል። ወደ 30 የሚሆኑ የንግድና የቤት ተሽከርካሪዎች ተቃጥለዋል፤ ወደ 52 የሚሆኑ የንግድ ስፍራዎች

ንብረታቸው ወድሟል፤ ተጎጂዎችንም ማህበረሰቡ ተቀብሎ በየሰው ቤት ይገኛሉ፤ የችግራቸው መጠን ቢለያይም የሚቀምሱት የሚለብሱት የሌላቸው ወገኖችም ግን አሉበት፤ የምግብ፣የአልባሳት እና መልሶ መቋቋም የሚያስፈልጋቸው ናቸው" ብለዋል።

አቶ መንበሩ አድገህ

የ 80 ዓመቱ አቶ መንበሩ ፡ በባቱ ፣መቂና ሞጆ ከተሞች ላይ በመንግስት መ/ቤት ለ42 ዓመታት አገልግለው ጡረታ ከወጡ 20 ዓመት እንደሞላቸው የሚናገሩት የዕድሜ ባለፀጋ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በባቱ መኖርያ ቤታቸው ስለተፈጠረው ሁኔታ ሲናገሩ "ብዙ ሆነው መጡ ግባ ብለው አስገብተው አንድ ሁለቱ ጭንቅላቴን መቱኝ ሌሎቹ ተው ብለው ሌላ ሰው ቤት አስገብተው ዘጉብኝ ከዚያ ቤቴና ንብረቴን እሳት አነደዱበት። ሳገለግል የኖርኩት ሁሉንም ህዝብ ነበር፤ እኔም አብሬ እሞታለሁ ምን ቀረኝ ብዬ እሳት ልገባ መከላከያዎች ናቸው ያተረፉኝ። "

5.4.44 አዱላላ ከተማ

ሰኔ 23 ቀን 2012 በምሥራቅ ሸዋ ሀገር ስብከት አዱላላ ከተማ ላይ ንብረትነቱ የዝቋላ ደብረ ከዋክብት አቡነ ገብረመንፈስ ቅዱስ ገዳም የሆነ የዘይትና ዳቦ ማምረቻ ፋብሪካ ጥቃት ለመፈጸም ሙከራ ተደርጎ የነበረ ሲሆን ጥቃት አድራሾች የሃይማኖት ተቋማትን እንጉዳ ወይስ መጉዳት የለብንም በሚለው ሃሳብ በመለያታቸው እና የገዳሙ አባቶች ለፖሊስ ሪፖርት በማድረጋቸው ፖሊስ ደርሶ ጉዳት ሳያደርሱ አባሯቸዋል።

5.4.45 መቂ

በምሥራቅ ሸዋ ሀገር ስብከት በዲግዳ ወረዳ በመቂ ከተማ በተመሳሳይ ምክንያት ከተማ ውስጥ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም ቄሮዎች የሚያደርጉትን ዝርፊያ እና ቃጠሎ ለማስቆም የፖሊስ አካላት በወሰዱት እርምጃ 5 ሰዎች ሲገደሉ፣ በዕለቱ 1 ተጨማሪ ምዕመን በነውጠኞች ተገለዋል። ሟቹ አቶ ጎንፋ ቱጂን የተባሉ ኢንጅሪ ሆቴል ባለቤት በመቂ ከተማ 03 ቀበሌ ነዋሪ የነበሩ አዛውንት እድሚያቸው በግምት ከ60 በላይ የሆኑ ፣ሆቴላቸውን ቄሮዎች ዝጉ ሲሏቸው በቄሮዎች ላይ ጥይት በመተኮሳቸውና አንድ ሰው በማቁሰላቸው በቄሮዎች ተደብድበው ሞተዋል፡፡ በፖሊስ ከተገደሉት መካከል 1 የፕሮቴስታንት እምነት ተከታይ የከተማ ነዋሪ፣ 2 በአካባቢው ካሉ ገጠሮች የመጡ ግለሰቦችና ሌላ 2 ደግሞ የወሊሶ አካባቢ ተወላጆች ናቸው።

5.4.46 መቱ

የብሔር መልክ የያዘ ግጭት የነበረ ሲሆን በጥቃቱ መሪጌታ ጌታነህ የተባሉ የቅድስት ልደታ ቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ሆቴል በድንጋይ ተሰባብሯል። በተጨማሪም 4 ሰዎች ተጎድተው በሆስፒታል ህክምና ተደርጎላቸዋል። የደረሰው የንብረት ጉዳት ከታች በሰንጠረዡ የተገለጸ ነው።

ተ.ቁ	የተጎጂዎች ስም	የተጉዳባቸው ንብረት	ብሔር
1	መር/ታ ጌታነህ ውባየሁ	ግሮሰሪ ተጎድቶባቸዋል 70000	አማራ
2	ሙሉጌታ ውቤ	ሆቴል እና መኖርያ ተጎድቶባቸዋል	አማራ
3	ጌታሁን ተሾመ	ባጃጅ ኢቃጥለውበታል	ኦሮም

5.4.47 ጮራ ወረዳ (ቁምባቤ ከተማ)

በጮራ ወረዳ ቁምባቤ ከተማ በነበረው ጥቃት ከፍተኛ የሆነ ንብረት የወደመ ሲሆን ዝርዝሩ ከታች የተገለጸው ነው፡፡

- አቶ የኔነህ ንብረቱ ወድሟል
- ዋሴ ሽባባው እህል መጋዘን ወድሟል። (ከጎኑ ከማል የሚባል የሱቅ ሸቀጣሸቀጥ ማከፋፈያ ያለው ሲሆን አንድ ግድግዳ ነው የሚለያቸውና ሁለቱም የጎንደር ተወላጆች ናቸው)
- አቶ አሰፋ ቤቱ እና ንብረቱን አፍርሰውታል። (በግራም በቀኝም የእስልምና እምነት ተከታይ የሆኑ የጉራጌ ተወላጅ ሱቆች ያሉ ሲሆን ምንም ጉዳይት ሳይደረስባቸው የአቶ አሰፋን ብቻ ጣራው ላይ ወጥተው አፍርሰውታል)።
- ዲ/ን ይንገር መዝገቡ የቤት ዕቃ አከፋፋይ ሲሆን ሙሉ ሱቁ ወድሟል።
- አቶ ተስፋ መጠጥ ማከፋፈያ ወድሟል።
- አቶ መንግስቴ እንግዳየሁ የሰብል ማከፋፋያ የነበረው ሲሆን ሙሉ ለሙሉ ወድሟል።
- አቶ አስናቀ ሙሉ ሱቅን ወድሟል።
- ታደለ ሱቅ ወድሟል።
- አቶ ዋለ ፈለቀ የቤታቸው ጣራ ተነቅሏል፣ ሸክላ ማከፋፈያ ወድሟል ሩዝ እና ጤፍ ከቤት አውጥተው መንገድ ላይ ተበትኗል።
- መሐመድ ደርቤ ሽጉጥ አውጥቶባቸው ወደ ፖሊስ የተወሰደ ሲሆን ሸሪ አላህ አትንኩት ብለው አትርፈውታል
- መኳንንት አዲስ የመኪናው መስታወት ወድሞበታል
- መርጌታ ምህረት ቤታቸው ተደብድቧል
- አቶ ፀጋ ቤቱ ተደብድቧል
- ክንድ ዓለም ቤቱ ተደብድቧል፡፡
- አቶ የኔነህ ምንውየለት አንድ ግሮሰሪ ተጎድቶባቸዋል
- ዋሲሁን ሽባባው እህል መጋዘን ተጎድቶበታል
- አበበ መኖርያ ቤት እና ሱቅ ተቃጥሎበታል
- ጌታነህ ቢራራ መኖርያ ቤት እና መጋዘን ተጎድቶበታል
- ውቤ ስመኝ የእህል መጋዘን ተጎድቶባቸዋል
- ምህረት ብርቄ የእህል መጋዘን ተጎድቶባቸዋል
- ከ10 ያላነሱ የኦርቶዶክሳውያን ሱቆች፣ ሆቴሎች እና መኖሪያ ቤቶች ሙሉ ለሙሉ ወድመዋል።
- የኦሮምያ ፖሊስ ንጹሐን ዜጎች ላይ ተኩስ ከፍቷል
- መከላከያ ሠራዊት ትእዛዝ አልደረሰኝም በሚል አልወጣም ነበር።
- አቶ ሽፈራው በየዳ ጋራጅ ተቃጥሎባቸዋል
- አቶ ዮሐንስ ግሮሰሪ ተቃጥሎባቸዋል
- ተስፉ ዮሐንስ ፊልም ማከራያ ቤት ተቃጥሏል
- ቆጪ ሚሊንየም ግሮሰሪ ተቃጥሏል
- ፎያት ካፌ የአቶ ሳህሉ በድንጋይ ተሰባብሯል ከጎኑ 2 ካፌ ተቃጥሏል

- ዲፖ አካባቢ የደብረ መዊ ስ/ት/ቤት አመራር የሆነው አይናቸው የሚባል ወንድም ሱቅ ተቃጥሏል እንዲሁም የ3 ሰዎች ቤት ተቃጥሏል ሁለቱ የፖሊስ አባላት ሲሆኑ አንዱ ኦርቶዶክሳዊ ምዕመን ነው፡፡
- የሀገረ ስብከቱ ሕንጻ ተሰባብሯል
- አጄፕ አካባቢ 6 ተሳቢ መኪኖች ተቃጥለዋል
- የአቶ ሲሳይ ጌም ዞን እና መኖርያ ቤት ተደብድቦ ጉዳት ደርሶበታል
- የአቶ ቢንያም ግሮሰሪ ተቃጥሏል
- ዶሎሎ ሆቴል የአቶ ጸሐይ አበበ(የሸዋ ኦሮሞ) መስታወቶች ተሰባብረዋል ግቢ ውስጥ የነበሩ 7 መኪኖች ተቃጥለዋል በሆቴሉ ያደሩ ሁሉም ደንበኞች ተዘርፈዋል 6 ሰዎች የሞቱ ሲሆኑ 4ቱ ለዘረፋ የመጡ ናቸው ሁለቱ ኦርቶዶክሳውያን ናቸው ከእነሱ መካከል አንዱ ኢንጂነር አበበ የሚባል ሰው ነው፡፡ በተጨማሪም መጋዘን እና የብሎኬት ማምረቻ ወድሞባቸዋል
- ዋማ ሆቴል ተደብድቧል
- የአቶ ይድነቃቸው ሆኒላንድ ሆቴል በድንጋይ ተደብድቧል
- ዮርዳኖስ ሆቴል ቁጥር 2 በድንጋይ ተደብድቧል
- ሳር ሰፈር የቤተም ቤት ሙሉ ለሙሉ ተቃጥለዋል
- ሳር ሰፈር አንድ ግሮሰሪ ተቃጥሏል
- በተለምዶ ማርያም ሃውልት ቴሌ አጠገብ ፈርሷል
- መርካቶ አካባቢ ቆመው የነበሩ ባጃጆች ጎማቸው እየተነቀለ ተቃጥለዋል
- አራት ሰው ተገድሏል
- ገዛኸኝ ቦሳ ኪቶ አካባቢ ሞተር ሳይክል ተቃጥሎበታል ብረት ተዘርፏል
- ታሪኩ ተደብድቦ ቤቱ ተኝቷል
- እንጨት ቤት ሊቃጠል ነበር ህዝብ አትርፎታል
- ቤተም ማሞ መኖርያ ቤቱ ተቃጥሏል
- ፈረንጅ አራዳ ፣ ሜላት ካፌ፣ ጥሩዬ ክትፎ ቤት (ባለቤቷ ጥሩዬ ትባላለች) ቤታሁ ክትፎ ቤት (ባለቤቱ እስማኤል የሚባል ክርስቲያን ነው) ቫራይቲ ካፌ ሮማይት ካፌ በድንጋይ ተደብደበው መስታዎቶቻቸው ተሰብሯል
- ባጠቃላይ ጉዳት የደረሰባቸው ጉራጌ አማራ ወላይታ ዳውሮ እና የም ናቸው፡፡
- ቤታቸው የወደመባቸው አቶ ሽፈራው መኖርያ ቤት (የም) ፣ አቶ ዮሐንስ ግሮሰሪ (የም)፣ ተስፋዬ ዮሐንስ ፊልም (የም)፣ አዳነች ግሮሰሪ፣ ኤፍሬም መኖርያ ቤት

5.4.48 ሰቃ ጨቆርሳ ወረዳ

- የአቶ ሰሎሞን ዜድ ሆቴል ተቃጥሏል
- ፀሐይ ግሮሰሪ ከነ መኖርያ ቤቱ ተቃጥሏል በተጨማሪም ሁለት ዶልፊን መኪና ተጎድቶባቸዋል
- አቶ ኢሳያስ የአባቱ መኖርያ፣ ሁለት ወፍጮ ቤት እና ጠጅ ቤት ተቃጥሎበታል
- የአንድ ግለሰብ ቤት ተቃጥሏል

5.4.49 መና ወረዳ የቡ ከተማ

- መና ወረዳ አስተዳደር ቢሮ ተቃጥሏል
- የመና ወረዳ ብልጽግና ቢሮ ተቃጥሏል
- የዐርቡ ብድር እና ቁጠባ ተቃጥሏል
- ወልቆ ብድር እና ቁጠባ ተቃጥሏል
- ዳግም ሸዋ ሆቴል ተቃጥሏል
- አንድ አምቡላንስ ተቃጥሏል
- አንድ ሲኖትራክ ተቃጥሏል

5.4.50 አሰበ ተፈሪ

- 13 ሰዎች ቆስለዋል የተወሰኑት ወደ አዳማ ከህክምና ተልከዋል
- 25 የንግድ ቤት እና 6 መኖርያ ቤት ሙሉ ለሙሉ የወደሙ ሲሆን ከ30 ባለይ ደግሞ ተዘርፈዋል ከዚህ ውስጥ አንድ ፕሮቴስታንት እና አንድ ሙስሊም ንብረታቸው ተዘርፏል፡፡ ጉራጌ ትግሬ አሮሞ አሉበት
- 35 ሙስሊሞች በመከላከያ ተገለዋል
- አሰቦት ገዳም ላይ ጥቃት ለማድረስ እየተንቀሳቀሱ ነበር በመከላከያ ሰራዊት ኃይል ጥፋት ሳያደርሱ ተመልሰዋል
- በአሰቦት 3 ሙሉ ለሙሉ የተቃጠሉ ቤቶች ሲኖሩ 15 ደግሞ ተዘርፈዋል
- አሰበ ተፈሪ ከተማ ላይ አንድ አገልጋይ በጥይት ተመቶ ሕይወቱ አልፏል
- ወፍጮ ቤት የነበረው አንድ ወንድም ታርዷል
- ሆቴሎች መስታወታቸው ተሰብሯል
- በከተማው በሚገኙ የቅ/ልደታ፣ የእግዚአብሔር አብ እና ቅ/ኡራኤል ቤተ ክርስቲያናት ላይ ጥቃት ለማድረስ ተሞክሮ የነበረ ሲሆን በአካባቢዎቹም ላይ የጸጥታ ኃይሎች ስለነበሩ ሳይሳካ ቀርቷል
- 6 ሙስሊሞች እና ሁለት ክርስቲያኖች ሞተዋል
- ቀሲስ ምንዳ የቅዱስ ዑራኤል አስተዳዳሪ ቤታቸው ሙሉ ለሙሉ ተዘርፏል፡፡ ስርቆቱ የተፈጸመው ጥላሁን በተባለ የኦሮምያ ቤተ ክህነት አደራጅ አስተባባሪነት ሲሆን በፖሊስ እየተፈለገ ነው፡፡
- 80 አባዎራዎች በአጠቃላይም 225 ሰዎች ተፈናቅለዉ በአሶቦት ገዳም ይገኛሉ ፡፡
- የተወሰኑት በሰዉ ቤት ናቸዉ፤ መንግስት ስለነፍሳችሁ ዋስትና አልወስድም ብሉአቸዋል፤ መንግስት ምንም አይነት እርዳታ አልሰጣቸዉም ፡፡
- 6 የግለሰብ መኖሪያ ቤቶች፣ 40 የንግድ ቤቶችና አንድ ትልቅ ሆቴል ተቃጥለዋል ፡፡
- ቻና ማስፈራራቱ እደቀጠለ ነዉ ፡፡

ሠንጠረዥ 32፡ በምዕራብ ሐረርጌ ጭሮ (አሰበ ተፈሪ) ከተማ ከአርቲስት ሐጫሉ ግድያ ጋር ተያይዞ የደረሱ ጥፋቶች

ተ/ቁ	ስም	የጉዳት መጠን	ምርመራ

1	ብርሃኑ ዘፍአድርጋቸው	በአሰቃቂ ሁኔታ የተገደሉ	
2	ተድላ ለማ	በአሰቃቂ ሁኔታ የተገደሉ	
3	አቶ ፍቅሬ	በከፍተኛ ሁኔታ በመደብደብ የተጎዱ	
4	መላኩ ከፈያለው	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	ባጃጅ አብሮ ተቃጥሎበታል
5	ለምለም ይልማ	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
6	አስቻለው ሆፊር	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
7	ትዕግስት ከፍያለው	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
8	አቶ አየለ	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
9	ወይዘሮ እታበዛው	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
10	ሊቀ ብርሃናት	ቤታቸው ከነ ንብረታቸው የተቃጠለባቸው	
11	አቶ ተሾመ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
12	መዓዛ ሙሉ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
13	ፍፁም መላኩ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
14	ጸዲቁ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
15	ስመኝ ሊሻን	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
16	መሰረት ጠጉር ቤት	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
17	ለምለም ሱፍ(ንግድ ቤት)	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
18	ፍሬ ወ/ኢየሱስ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
19	ወ/ሮ ቀለሟ (ጠላ ቤት)	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
20	ማኅደር ከተማ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
21	አቶ ደስታ(ሱቅ)	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	

22	አቶ ከተማ(ሱቅ)	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
23	ሙሉጌታ በላይ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
24	ወ/ሮ ፀሐይ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
25	ዲ/ን ኃይሌ የማታወርቅ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
26	አቶ ጣሰው	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
27	ብርሃኑ ዘፍአድርጋቸው	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
28	አቶ ጎይቶም	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
29	ወ/ሮ ሊሻን	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
30	ዝናቧ ገ/ሚካኤል	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
31	አቶ ይርጋለም ቸኮል	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
32	ዲ/ን መላኩ ሥጋ ቤት	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
33	ረድኤት ካፌ	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
34	ሞያምንጭ ሆቴል	በሮቻቸውና መስኮቶቻቸው ሙሉ በሙሉ የተሰባበሩባቸው	
35	ኢትዮሚሊኒየም ሆቴል	"	ታፔላ የሌላቸው ከ10 የሚበልጡ ንግድ ቤቶች አልተካተቱም
36	Agage ledge	"	የአቶ ወርቁ ውቤ 2 የጭነት መኪኖች መስታወታቸውን አርግፈዋል
37	ቡናኬ ሆቴል	"	

38	ጥሩነህ ስሜ ሆቴል	"	
39	መጋላ ሆቴል	"	
40	ሪቾ ካፌ	"	
41	ይቻላል ምግብ ቤት	"	
42	ጥሩነሽ ግሮሰሪ	"	
43	ሻምብል ሥጋ ቤት	"	
44	ቃልኪዳንና ደሳለኝ ምግብ ቤት	"	
45	ማየት ፎቶ ቤት	"	
46	ጉዳቶታ ሥጋ ቤት	"	
47	ዳኒ ሆቴል	"	
48	ቮክቶርይ ሥጋ ቤት	"	
49	ሰሎሞን ሥጋ ቤት	"	
50	አሊያዳ መድኃኒት መደብር	"	
51	ሕይወት ህትመትና ማስታወቂያ	"	
52	ኮከቲ መድኃኒት መደብር	"	
53	ኪዳነ ምህረት ምግብ ቤት	"	
54	ቃል ሥጋ ቤት	"	
55	መኮነን ግሮሰሪ	"	
56	ዳርጊቾ ግሮሰሪ	"	
57	ዳና የወንዶች ጠጉር ቤት	"	
58	ቴዲ ጠጉር ቤት	"	
59	ሐረርጌ ኢንተርናሽናል ሆቴል	"	
60	አሜን ሬስቶራንት	"	
61	ዮርዳኖስ መኝታ ቤት	"	
62	መገናኛ ሥጋ ቤት	"	
63	ደመቀ ሆቴል	"	
64	ቀሲስ ምንዳ ጉታ ቤት	"	

5.4.51 ሚኤሶ

- ድሬዳዋ ሆቴል ባለቤቱ አቶ ካሳሁን ስምኦን (ኦርቶዶክስ) ከነ መኖርያ ቤቱ በእሳት ሙሉ ለሙሉ ወድሟል

- የጋሽ ሃይሉ ቤት ንብረት ወድሟል
- ዮናስ ማናዬ ሆቴል ባለቤቱ ዮናስ ሲሆን ንብረት ወድሟል እሱም ተደብድቧል ሕይወቱ በቅን ሙስሊም ወጣቶች ጥረት ተርፏል
- ሽመልስ ሥጋ ቤት ባለቤት ሰብለ ወንጌል በሻህ (ኦርቶዶክስ) ንብረት ሙሉ ለሙሉ ወድሟል
- ቴዎድሮስ ንጉሡ ሱቅ (ኦርቶዶክስ) በእሳት ንብረቱ ሙሉ ለሙሉ ወድሟል የወንድሙ የአሸናፊ ንጉሱ (ዲዲ) የጎሚስታ ንብረት አብሮ ተቃጥሏል
- የቀድሞ ሹፌሮች ሆቴል የአስናቀች ታደሰ (ኦርቶዶክስ) ሙሉ ለሙሉ ተቃጥሏል
- የዝናሽ አበባ (ኦርቶዶክስ) ሱቅ እና ፎቶ ኮፒ ቤት ሙሉ ለሙሉ ተዘርፏል ወድሟል
- ሀብታሙ ተስፋዬ ፀጉር ቤት ሙሉ ለሙሉ ተዘርፏል
- ቴዲ ግሮሰሪ የቴዎድሮስ ሽፈራው ንብረት በእሳት ሙሉ ለሙሉ ወድሟል
- የሺ በቀለ ሆቴል እና አልጋ ቤት ሙሉ ለሙሉ ተሰባብሮ ወድሟል
- የደበበ ግዛው የቤት ንብረት ተሰብሯል
- የአለማየሁ ግሮሰሪ የአለማየሁ ካሳዬ ንብረት ሙሉ ለሙሉ ተሰብሯል
- መስፍን በቀለ ገምታ ብሔሩ ኦሮሞ ሲሆን መኖርያ ቤቱ እና ንብረት ሙሉ ለሙሉ የተቃጠለ ሲሆን ግቢ ውስጥ ተከራይተው ያሉት ጢቆ ሹሜ ብሔሩ ኦሮሞ እና ቤዛ ኩማ ብሔር ኦሮሞ ንብረታቸው ወድሟል
- አቶ አእምሮ ቤታቸው በእሳት ወድሟል
- አቶ አዲሱ አየነው እምነት ኦርቶዶክስ የቤት ንብረት ወድሟል
- የአላዩሽ መንገሻ እና በግቢው ውስጥ የሚገኙ ተከራዮች ንብረት ሙሉ ለሙሉ ወድሟል
- ብዙ መኖርያ ቤቶች በድንጋይ ተደብድበው ጉዳት ደርሶባቸዋል
- ክርስቲያን ሰፈር እና ግቢ ውስጥ የተከራዩ ሙስሊሞች ጥቃት ደርሶባቸዋል
- ቤት ለቤት በመሄድ የክርስቲያኑን የአንገት ማህተም በጥሰዋል እኔ ኦሮሞ ነኝ በማለት ምዕመናን ሊያመልጡ ቢሚክሩም ማዕተብ ያሰረ ኦሮሞ አናውቅም በማለት አስገድደው በጥሰዋል
- ጥቃት አድራሾቹ ከአሰቦት ከተማ እንደመጡ ቢነገርም ከመካከላቸው ግን ቤት የሚጠቁሙ የሚኤሶ ተወላጆች ነበሩ፡ ፡ ስም ዝርዝር በመያዝ ቤቶቹን እያፈላለጉ ነበር ጉዳት የሚያደርሱት፡፡ ጉዳቱን ካደረሱ በኋላም "አላህ ወአኩበር" በማለት ይጨፍሩ ነበር
- ጥቃት አድራሾቹ የነዳጅ ጋዝ ሜንጫ ቆንጨራ እና ዱላ ይዘው ነበር ጉዳት የሚያደርሱት

ሠንጠረዥ 33፡ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በተፈጠረው ሁከትና ብጥብጥ በሚኤሶ ከተማ የደረሱ ጉዳቶች ዝርዝር ሁኔታ ዋና ዋናዎቹ

ተ/ቁ	ስም	የጉዳት መጠን	ምርመራ
1	ድሬዳዋ ሆቴል(አቶ ካሳሁን ስምዖን)	ቤታቸው የተዘረፈ እና እቃቸው የተቃጠለባቸው	
2	የጋሽ ሀይሉ ቤት	ንብረት ተሰባብረዋል	
3	ዮናስ ማናዬ ሆቴል	ንብረት ተሰባብሯል ወድሟል ተደብድቧል	
4	ሽመልስ ሥጋ ቤት (የሰብለ ወንጌል በሻህ)	ሙሉ በሙሉ ወድሟል	

5	ቴዎድሮስ ንጉሡ ሱቅ	ሙሉ በሙሉ ወድሟል የወንድሙን የአሸናፊ ንጉሱ (ዲዲ) የኅሚስታ ንብረት አብሮ ተቃጥሎዋል	
6	ሹፌሮች ሆቴል (የአሰናቀች ታደሰ)	ቤት ተቃጥሎዋል	
7	የስንታየሁ ሱቅ	ሙሉ በሙሉ ተዘርፈዋል	ካቶሊክ
8	የዝናሽ አበበ (ሱቅና ፎቶ ኮፒ ቤት)	ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል ወድሟል	
9	ሐብታሙ ተስፋዬ (ፀጉር ቤት)	ሙሉ በሙሉ ተዘርፏል	
10	ቴዲ ግሮሰሪ (የቴዎድሮስ ሽፈራው)	ሙሉ በሙሉ ወድሟል	
11	ዘሪሁን ከተማ ጉተማ	ተደብድቧል፤ፎርስ ባጃጅ ተቃጥሏል	ፕሮቴስታንት
12	የሺ በቀለ ሆቴል	የሆቴል ንብረት እና የቤርጎ አልጋ በሙሉ ተሰባብሮ ወድሟል	
13	13. ደበበ ግዛው	የቤት ንብረት መሰባበር	
14	አለማየው ግሮሰሪ	የግሮሰሪ ንብረት በሙሉ ወድሟል	
15	መስፍን በቀለ ገምታ	የመኖሪያ ቤት ንብረት በእሳት ሙሉ በሙሉ ወድሟል	ተከራይ ነበሩ
16	ጢቆ ሹሜ	በቃጠሎ ሙሉ በሙሉ የወደመ	
17	ቤዛ ኩማ	በቃጠሎ ሙሉ በሙሉ የወደመ	
18	አቶ አእምሮ	መኖሪያ ቤት በእሳት ከጥቅም ውጭ ሆኗል	
16	አቶ አዲሱ አየነው	የቤት ንብረት ተሰባብሯል	
20	አላዩሽ መንገሻ	የመኖሪያ ቤት የቤት ንብረት ጉዳት ደርሶበታል የግቢው ተከራዮቹን ጨምሮ በሙሉ ወድሟል	

ሠንጠረዥ 34፡ ሰኔ 23 ቀን 2012 ዓ.ም በምዕራብ ሐረርጌ ዞን በሚኤሶ ወረዳ አሰቦት ከተማ በተፈጠረው ሁከትና ብጥብጥ ሰበብ በሰው ሕይወት እና ንብረት ላይ የደረሰ ጉዳት ዝርዝር ሁኔታ

ተ/ቁ	ስም	የጉዳት መጠን	ምርመራ
87	አቶ ይትባረክ ናቅዬ	መጠጥ ቤት እና ስጋ ቤቱ ሙሉ በሙሉ ወድሟል መኖሪያ ቤቱም ተዘርፏል፡፡	
88	አቶ አንበስ ፀጋዬ	መኖሪያ ቤቱ ሙሉ በሙሉ ወድሟል፣ የእህል ወፍጮ ከፊል አደጋ ደርሶበታል፡፡	
89	አቶ አንበሉ ደመቀ	መኖሪያ ቤታቸው ሙሉ በሙሉ ወድሟል፡፡	
90	ወ/ሮ ፅጌ አድገ	ምግብ ቤቷ እና የመኖሪያ አጥሯ ጉዳት ደርሷል፡፡	
91	አቶ ተድላ ለማ	ሕይወቱ አልፏል፣ የነበረውን ሦስት የእህል ዎፍጮ እና የተለያዩ ውድ የማሽን እቃዎች በአንድላይ ሙሉ በሙሉ ወድሟል፣መኖሪያ ቤቱም ወድሟል፡፡	
92	አቶ አይችሉም አጎናፍር	መኖሪያ ቤቱ ከፊሉ ተጎድቷል፣ በሱም ላይ ጉዳት ደርሰዋል፡፡	
93	አቶ ወንዶሰን ሙላቱ	የመኖሪያ አጥራቸውን እና የቤታቸውን ንብረት እንደ ፍርጅ ሰባብረዋል፡፡	

94	አቶ ደመረው ናቅዬ, ውልታ በቀለ, እቴነሽ የፍቃዱ እናት	የመኖሪያ ቤታቸው እና አጥራቸው በድንጋይ የተደበደበባቸው ናቸው።	
95	ወ/ሮ ስንታየው አማረ	የመኖሪያ ቤቷን ከፊል ጉዳት ደርሷል፣ አንድ የመጠጥ ቤቷን አቃዋን ሙሉ በሙሉ ወድሟል	
96	(አቶ ምስጋና ሙጬ)	በዝርፊያ የፋርማሲ መድኀኒት ቤት ሙሉ በሙሉ ወድሟል	
97	አቶ አያሌው ደመቀ)	የግሮሰሪ እና የቤርን አልጋ ንብረት በዘረፋና በእሳት ሙሉ በሙሉ ወድሟል	
98	ወ/ሮ ሮማን ቃና	በመኖሪያ ቤቷን በእሳት ተለኩሶ ጉዳት ደርሶባታል	
99	አቶ ተሾመ..,እና አቶ አያሊው.	እርሻቸውን ሙሉ በሙሉ ወድሟል::	

5.4.52 አዳማ

በቀን 24/08/2012 ዓ.ም በናዝሬት ደብረ ሰላም ቅዱስ ገብርኤል ገዳምና ካቴድራል ከግቢው አጥር ውጪ ሲሳለሙ የተገኙ 10 ሰዎችን ፖሊስ ከአሰራቸው በኋላ እያንዳንዳቸውን በ3000 ዋስ በዕለቱ ለቋቸው የነበረ ሲሆን በ26/08/2012 ዓ.ም ከሰዓት በኋላ ከቤተክርስቲያኑ ሆን ብለው በመሰብሰብ አስቸኳይ ጊዜ አዋጁን ጥሰዋል የሚል የውሸት ክስ ተመስርቶ ፍርድ ቤት እንዲቅረቡ የተደረጉ ሲሆን ፖሊስ ግቢ ውስጥ አገኘዋቸው ሲል በውሸት አስረድተዋል። 8ኛው ተከሳሽ ደግሞ ስሙ የሙስሊም በመሆኑ አንተ ሙስሊም ነህ እዛ ለምን ተገኘህ በሚል የተለዬ ጫና ለማድረግ ሞክረዋል። 2 የሃሰት ምስክሮችን ፖሊስ አቅርቧል። በዚክም መሰረት የአዳማ ከተማ ወረዳ ፍርድ ቤት አያንዳንዳቸውን የ1000 ብር ቅጣት ወስኖባቸዋል። በአጠቃላይ አስቸኳይ ጊዜ አዋጁን የተወሰነ ፍላጎት ያላቸው የመንግስት አካላት ቤተክርስቲያንን ለመጉዳት አየተጠቀሙበት ያሳያል።

የተከሳሾቹ ስም ዝርዝራቸው::

1. ሙሉዓለም ታዬ
2. ተሾመ ውቤ
3. ቦና መኩሪያ
4. መላኩ ቀለቀ
5. ገ/ማርያም ትኩ
6. ዋሲሁን የይሴ
7. ዮሐንስ ፋንታዬ
8. አብዶ ሃሰን
9. ግሩም አበበ
10. ታየች ጌታቸው ናቸው

ምስክር ሆነው የቀረቡት

1. ሳጅን ሽገር ሙሳ
2. ሳጅን ጀማል ጁላ ናቸው::

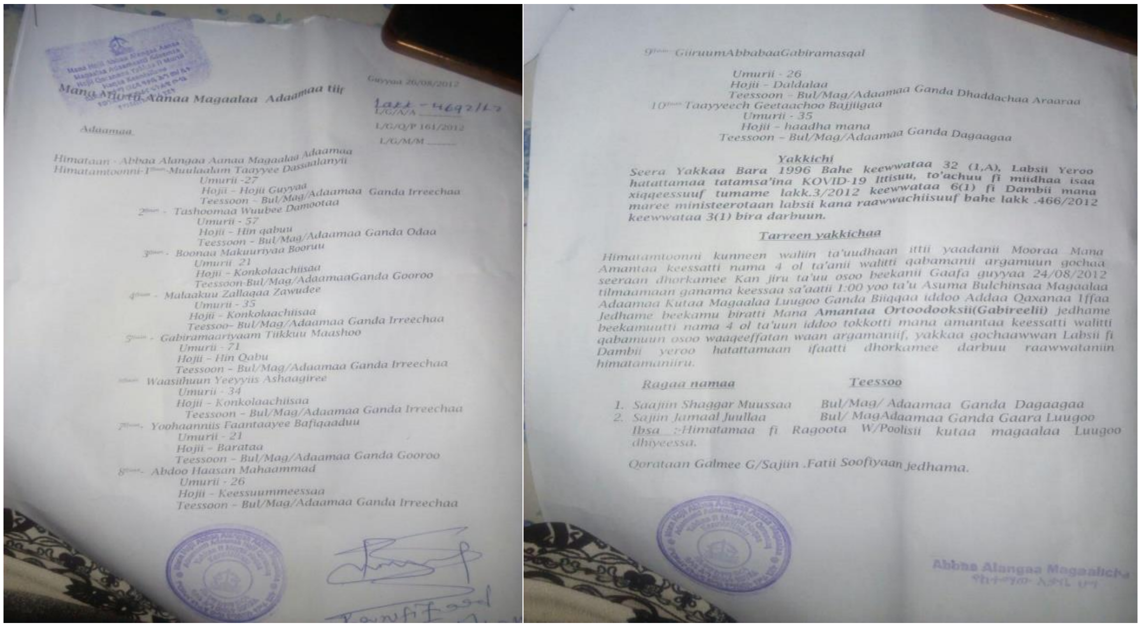

Mana Murtii Aanaa Magaalaa Adaamaa tiif

Guyyaa 26/08/2012
L/G/A/A
L/G/Q/P 161/2012
L/G/M/M

Adaamaa

Himataan - Abbaa Alangaa Aanaa Magaalaa Adaamaa
Himatamtoonni-1ffaa-Muulaalam Taayyee Dassaalanyii
Umurii -27
Hojii - Hojii Guyyaa
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Irreechaa
2ffaa - Tashoomaa Wuubee Damootaa
Umurii - 57
Hojii - Hin qabuu
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Odaa
3ffaa - Boonaa Makuuriyaa Booruu
Umurii 21
Hojii - Konkolaachiisaa
Teessoon-Bul/Mag/AdaamaaGanda Gooroo
4ffaa - Malaakuu Zallaqaa Zawudee
Umurii - 35
Hojii - Konkolaachiisaa
Teessoo- Bul/Mag/Adaamaa Ganda Irreechaa
5ffaa - Gabiramaariyaam Tiikkuu Maashoo
Umurii - 71
Hojii - Hin Qabu
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Irreechaa
Waasiihuun Yeeyyiis Ashaagiree
Umurii - 34
Hojii - Konkolaachiisaa
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Irreechaa
7ffaa - Yoohaanniis Faantaayee Bafiqaaduu
Umurii - 21
Hojii - Barataa
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Gooroo
8ffaa - Abdoo Haasan Mahaammad
Umurii - 26
Hojii - Keessuummeessaa
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Irreechaa

9ffaa GiiruumAbbabaaGabiramasqal
Umurii - 26
Hojii - Daldalaa
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Dhaddachaa Araaraa
10ffaa Taayyeech Geetaachoo Bajjiigaa
Umurii - 35
Hojii - haadha mana
Teessoon - Bul/Mag/Adaamaa Ganda Dagaagaa

Yakkichi

Seera Yakkaa Bara 1996 Bahe keewwataa 32 (1,A), Labsii Yeroo hatattamaa tatamsa'ina KOVID-19 Ittisuu, to'achuu fi miidhaa isaa xiqqeessuuf tumame lakk.3/2012 keewwataa 6(1) fi Dambii mana maree ministeerotaan labsii kana raawwachiisuuf bahe lakk .466/2012 keewwataa 3(1) bira darbuun.

Tarreen yakkichaa

Himatamtoonni kunneen waliin ta'uudhaan ittii yaadanii Mooraa Mana Amantaa keessatti nama 4 ol ta'anii walitti qabamanii argamuun gochaa seeraan dhorkamee Kan jiru ta'uu osoo beekanii Gaafa guyyaa 24/08/2012 tilmaamaan ganama keessaa sa'aatii 1:00 yoo ta'u Asuma Bulchinsaa Magaalaa Adaamaa Kutaa Magaalaa Luugoo Ganda Biiqqaa iddoo Addaa Qaxanaa Iffaa Jedhame beekamu biratti Mana Amantaa Ortoodooksii(Gabireelii) jedhame beekamuutti nama 4 ol ta'uun iddoo tokkotti mana amantaa keessatti walitti qabamuun osoo waaqeeffatan waan argamaniif, yakkaa gochaawwan Labsii fi Dambii yeroo hatattamaan ifaatti dhorkamee darbuu raawwataniin himatamaniiru.

Ragaa namaa	Teessoo
1. Saajiin Shaggar Muussaa	Bul/Mag/ Adaamaa Ganda Dagaagaa
2. Sajiin Jamaal Juullaa	Bul/ MagAdaamaa Ganda Gaara Luugoo

Ibsa :-Himatamaa fi Ragoota W/Poolisii kutaa magaalaa Luugoo dhiyeessa.

Qorataan Galmee G/Sajiin .Fatii Soofiyaan jedhama.

Abbaa Alangaa Magaalichaa

ስዕል ፣ የተከሰሱ ኦረቶዶክሳወያን የክስ ይዘት

በተጨማሪም በ16/09/2012 ዓ.ም በናዝሬት ደብረ ገነት ቅድስት ኪዳነምሕረት ቤተክርስቲያን 6 ምዕመናን ተወስደው የታሠሩ ሲሆን በሌሎች በአዳማ ከተማ በሚገኙ ገዳማትና አድባራት ላይ የፖሊስ አባላትና የቀበሌ ታጣቂዎች ከላይ ትዕዛዝ ከአለቆቻችን ተሰጥቶናል ፤የሌሎች የሃይማት ተቋማት አምልኮ አቁመዋል። ሙስሊሞች ዛሬ ቤታቸው ነው የሰገዱት እናንተ ኦርቶዶክሶች ብቻ ለምን ትመጣላችሁ መንግሥት ቤተክርስቲያን እንድትከፈት አልፈቀደም በማለት ምዕመኑን ከመንገድ ላይ የመመለስ ሥራ ሰርተዋል። አንዳንድ አጥቢያዎች ላይ በዱላ አስፈራርተዋል።

5.4.53 በስልጤ ዞን

የስልጤ ዞን እንደ ዛሬው የመንግስት አወቃቀር ዞን ከመሆን በፊት በደቡብ ብሔር ብሔረሰቦች ህዝቦች ክልልዊ መንግስት በሦስት ዞኖች ተካሎ የነበረ አካባቢ ነበር፡፡ በተለይም የዛሬዎቹ የስልጤ ዞን ወረዳዎች ላንፍሮ ወረዳ ፤ ሚቶ ወረዳ በከፊል ፤ ዳሎቻ ወረዳ ፤ ውልባረግ ወረዳ ፤ ስልጢ ወረዳ ፤ አሊቾ ውሪሮ ወረዳ ፤ ምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ እና ምዕራብ አዘርነት በርበሬ ወረዳ በከፊል በጉራጌ ዞን ተካትተው የነበሩ አካባቢዎች ሲሆኑ ሳንኩራ ወረዳ እና በከፊል ሚቶ ወረዳ በቀድሞ አጠራሩ ከንባታ ፤ ሀላባ ፤ ጠንባሮ ዞን የነበሩ አካባቢ መሆናቸው ሲታወቅ ምዕራብ አዘርነት ወረዳ በከፊል በሀድያ ዞን ተጠቃልለው ይኖሩ ነበር ፡፡ ከ1993 ዓ/ም ጀምሮ ግን የአካባቢው ተወላጆች የማንነት ጥያቄ በማንሳት በወቅቱ በዘር በተደረገው የፖለቲካ ውቅር የስልጤ ህዝቦችም ስህዴአፓ የሚል ፓርቲ አቋቁመው /ስልጤ ህዝቦች ዴሞክራሳዊ ፓርቲ/ የኢህአዴግ መንግስት ካቋቋመው ጉህዴን /ጉራጌ ህዝቦች ዴሞክራሳዊ ንቅናቄ/ ጋር በተቃርኖ ቆሙ። በዚህ ክርክርና ውዝግብ እንዳለ የኢህአዴግ መንግስት በየዞኑ የፈጠረውን ንቅናቄ በክልል ደረጃ ካዋቀረው በኋላ ጉህዴንም ስህዴአፓም የሚሉ አደረጃጀቶች መከኑ፡፡ የስልጤ የማንነት ጥያቄ ግን በርትቶ በመቀጠሉ መጋቢት 23 ቀን 1993 ዓ/ም የህዝበ ወሳኔ ተደርጎ ስልጤ ራሱን ችሎ በስምንት ወረዳዎች ተዋቅሮ ዞን ለመሆን በቃ፡፡ በወቅቱ የስልጤ ዞን ዋና ከተማ አማካይ ቦታ በመጥፋቱ ምንም ቤት

ያልነበረበት ወራቤ ለተዋቀሩ ወረዳዎች እንደ አማካይ ሆኖ በመገኘቱ በተወሰነ መልኩ የመሠረተ ልማት ዝርጋታዎች እና መኖሪያ ቤቶች እስኪሠሩለት በጊዜዊነት የዳሎቻ ከተማ የዞኑ ዋና ከተማ ሆኖ አገልግሏል፡፡ ወራቤ ከተማ የተወሰኑ የመንግስት መስሪያ ቤቶች ፤ ሆቴሎች ፤ የመኖሪያ ቤቶች እና የመሰረተ ልማት ሥራዎች ከተሰሩለት ከ1994 ዓ/ም በኋላ የዞኑ ዋና ከተማ በመሆኑ ሥራውን ጀመረል፡፡

ምንም እንኳን የስልጤ ዞን በመንግስት አወቃቀር በእንዲህ ዓይነት መልኩ ቢሆንም እንደ ዞን ራሱን ከመቻሉ በፊትም ሆነ ራሱን ከቻለም በኋላ ከአካባቢው ጋር የሚኖሩ የተለያዩ ማኅበረሰቦች ፤ ኃይማኖቶች ፤ ባህሎች እና ትውፊቶች እንደነበሩ በግልፅ ይታወቃል። በተለይም ከቀድሞ ጀምሮ በአብዛኛው ወረዳዎች የክርስትና ኃይማኖት ኦርዶክሳዊት ተዋህዶ ቤተክርስቲያን መኖሩን በርካታ አስረጂ ነገሮች አሉ፡፡ በአሁኑ ሰዓት እንኳን በእድሜ የገፉ የሙስሊም አባቶች የሚናገሩት እውነት ይህንኑ ነው፡፡ በተለይም ፋሽስት ጣሊያን በማይጨው ጦርነት በኢትዮጵያውያን አርበኞች ከተሸነፈ በኋላ ለሀገራቸውና ለኃይማኖታቸው የተዋደቁ አባት እና እናት አርበኞች የሞራል ካሳ እና መተዳደሪያ የመሬት ስጦታ ከተበረከተላቸው የሀገራችን ቦታዎች መካከል የስልጤ ማኅበረሰብ ከሚኖርበት አካባቢም እንደነበር የታሪክ ድርሳናት ያስረዳሉ፡፡ አባት አርበኞቻችን ለእራሳቸው የማምለኪያ ቤተክርስቲያን ቦታ ሲያዘጋጁ እና ሲሰሩ ለሙስሊሞችም ማመለኪያ ቦታ መስጂድ እየሰጡ እና እየሰሩ በፍቅር ይኖሩ እንደነበር እነዚሁ የሙስሊም ሽማግሌዎች ይናገራሉ ፡፡ እንደ ምሳሌም የሚጠቀሱ አካባቢዎች ዳሎቻ ወረዳ ላይ አቶ አዘነ ውቤ የሚባሉ ባላባት ለኦርቶዶክስ ተዋህዶ ኃይማኖት ማምለኪያ ቦታ በመስጠት ፤ ቤተክርስቲያንም በመስራት ብቻ አልነበረም የሚታወቁት ለሙስሊሞችም ማምለኪያ ቦታ እየሰጡ ፤ መስጂድም እየሰሩ ሁሉን እያስማሙ በመከባበር እና በመፈቃቀር ይኖሩ ነበር፡፡ ሌላው ሊጠቀስ የሚችለው ሳንኩራ ወረዳ የሚገኙ የኦርቶዶክስ ተዋህዶ ኃይማኖት ተከታይ አባቶች እና የእስልምና እምነት ተከታይ አባቶች ምን ያህል ተከባብረው ይኖሩ እንደነበር አሁን በህይወት ያሉ ሽማግሌዎች ምስክር ናቸው፡፡ ገራድ ሀጂ ከዲር ተካ የሚኖሩት ሣንኩራ ወረዳ ዓለም ገበያ ከተማ ሣንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን አጠገብ በ100 ሜትር ርቀት ላይ ነው፡፡ ምንም እንኳን በእስልምና ኃይማኖት የተማሩ ፤ ኃይማኖታቸውንም የሚወድዱ አባት ቢሆንም ለክርስትና ኃይማኖትም ልዩ አክብሮት አላቸው፡፡ ሁሌ የራሳቸውን እምነት ተከታይ ሰዎች ከሚናገሯቸው ንግግሮች መሃል የሚጠቀሰው “ከመድኃኔዓለም ጋር አትነካኩ ፤ አትዳፈሩ” እያሉ ይመክሩ እንደነበር ይታወቃል፡፡

ስዕል 2፡ ገራድ ሀጂ ከድር ተካ ኦርቶዶክሳውያን መገደል ፤ አብያተ ክርስቲያናትን መቃጠል የለባቸውም ብለው በሙስሊሙ ማኅበረሰብ መካከል በድፍረት እና በእውነት ሲናገሩ

ይህ አመለካከት እና አስተሳሰብ በሁሉም ወረዳዎች የነበረ በተለይም በቀዳማዊ አፄ ኃይለሥላሴ ዘመነ መንግስት ሙስሊሞቹ ለክርስቲያኖች ያላቸው ቦታ እና ክብር ልዩ ነበር፡፡ ክርስቲያኖቹም በተመሳሳይ መልኩ ያቀርቧቸው ያከብርቸው እንደነበር አንቱታን ያገኙ እነ ኢማም ፎቶ የሀገር ሽማግሌዎች እና የሙስሊም አባቶች ሕያው ምስክር ናቸው። በማኅበራዊ ህይወታቸው ፤ በኃይማታዊ በዓላቸው እስከ ቅርብ ዓመታት ይጠያየቃሉ ፤ በፋሲካ ዳቦ እና ለስላሳ ሙስሊሞቹ ይዘው ወደ ክርስቲያኖቹ ቤት ይሄዳሉ ፤ በረመዳን ፍቺ ክርስቲያኖቹ ወደ ሙስሊሞቹ ቤት በተመሳሳይ መልኩ እንኳን አደረሳችሁ ለማለት ገፀ በረከት ይዘው ይሄዳሉ። ይህንን እውነት እነ ገራድ ሀጂ ከድር ተካ አሁንም ጽንፈኞቹ ፤ አሸባሪዎቹ ክርስቲያን ስልጤ ምድር እንዳይኖር በሚፈልጉ ሰዎች በተሰበሰቡበትም ቦታ ይናገራሉ ፤ ተው ብለውም ይቆጣሉ፤ የሚሰማቸው አላገኙም እንጂ።

ስልጤ ዞን ላይ የዞኑን መመስረት ተከትሎ ከመካከለኛው ምስራቅ ሀገራት የመጡ የአካባቢው ተወላጆች ከ1994 ዓ/ም ወዲህ ክርስቲያኖችን ማሳደድ ፤ አብያተ ክርስቲያናትን ማቃጠል እንደ ትልቅ እቅድ ይዘው መንቀሳቀሳቸው የሚታወቅ ነው፡፡ እንደ ምሳሌ የሚጠቀሱት ምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ የቂልጦ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን ፤ ሳንኩራ ወረዳ ሳንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ጥቅምት 1 ቀን 1994 ዓ/ም የጥምቀተ ባህርና የመስቀል አደባባይ ቦታ አጥሩን ሰብስቦ በማቃጠል የሚገለፁ ናቸው፡፡ ምንም እንኳን ከዚያ በፊትም ቤተክርስቲያናትን በማጥፋት ለምሳሌ ውልባረግ ወረዳ የሌፎ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን አሁን ተመልሶ ቦታውን ቢይዝም ፤ ሳንኩራ ወረዳ ረግዲና ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያንን እስከነ ይዞታው በመረከብ ጉልላቱ ላይ ያለውን መስቀል በማውረድ የእነርሱን የአምልኮ መግለጫ የጨረቃ ምስል በማድረግ ቤተክርስቲያኑን ወደ መስጂድነት መቀየሩ የሚታወቅ ቢሆንም በህቡዕ እና በግልፅ ግን ከ1994 ዓ/ም ወዲህ በክርስቲያኖችም በአብያተ ክርስቲያናትም በርካታ ጥቃቶችን አድርሰዋል፡፡ በረከታቸው ይደርብንና የቀድሞ የሀድያ ፤ የከንባታ ፤ የጉራጌ ፤

የሀላባ እና የስልጤ አኅጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አባችን አቡነ መልከጼዴቅ ቀዳማዊ ስልጤ ዞን ላይ የሚከሰቱትን የኃይማኖት ትንኮሳ ለሚመለከተው ሁሉ ሲያመለክቱ እንደነበርም ይታወቃል፡፡ እንዲህ ዓይነት በክርስቲያኖች ላይ እጅግ የመረረ ጥላቻ ማሳደራቸው እንደቀጠለ ቢሆንም በፅሁፍ እቅድ ግን በሁሉም ወረዳዎች በሹመት ላይ ያሉ ካድሬዎች የእቅዱ አስፈፃሚ በመሆን ከ1999 ዓ/ም ጀምሮ የረጅም ጊዜ እቅድ በማቀድ በ20 ዓመታት ውስጥ ማለትም እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር እስከ 2019 ዓ/ም ድረስ በስልጤ ዞን ውስጥ ምንም ዓይነት አብያተ ክርስቲያናት እና ክርስቲያኖች መኖር የለባቸውም በሚል መርህ በመነሳት ይህንን ለማሳካት በየወረዳው ኮሚቴ በማቋቋም የየወረዳ ዋና አስተዳዳሪዎችን የኮሚቴው ሊቀመንበር በማድረግ የተለያዩ ስልቶችን በመንደፍ ሥራ እንደጀመሩም ይታወቃል፡፡

ከማስፈፀሚያ ስልቶች መካከል

1) ሙስሊም ወንዶች ክርስቲያን ሴቶችን በትዳር ማግባት እና ማስለም ካልሆነም ማስነወር እና እንድታረግዝ አድርጎ ማስለም።
2) በተመሳሳይ መልኩ ሙስሊም ሴቶች ክርስቲያን ወንዶችን ማግባት እና ማስለም።
3) ክርስቲያን የመንግስት ሠራተኞችን አለመቅጠር ፤ ዝውውር አለመፈፀም ፤ የተቀጠሩትን ጥቅማ ጥቅም በመንፈግ ፤ የሥራ ጫና በማብዛት ፤ የትምህርት እድል በመከልከል እና በመሳሰሉት ዞኑን ለቅቀው እንዲወጡ ማድረግ።
4) በረመዳን ጾም ፤ በአረፋ በአል እና በሌሎችም ማኅበራዊ በአላት ላይ ክርስቲያኖችን በኢኮኖሚ በመጥቀም ፤ በመደለል ፤ጫት በማስቃም ፤ በአላቱ ላይ በማሳተፍ እና በማታለል ማስለም
5) ት/ቤቶች ላይ ሁሉም ሴት ሙስሊሞች ሂጃብ እንዲጠመጥሙ በማድረግ ሴት ክርስቲያኖች የእነርሱን እንዲከተሉ ሻሽ በማሰር ፤ መስቀላቸውን እንዲበጥሱ በማድረግ ካልተቻለም እንዲሸፍኑ በማድረግ እና በማሳቀቅ ፤ ማንነታቸውንና ህልውናቸውን እንዲጠሉ በማድረግ ፤ ወንድ ክርስቲያኖችን ማሳቀቅ ወደ እነርሱ ባህልና ኃይማኖት በመሳብ ለክርስትና ኃይማኖት ደንታ ቢሶች ማድረግ እና ወደ እስልምና ኃይማኖት መቀላቀል ከያዙዋቸው ማስፈፀሚያ ስልቶች የሚጠቀሱ ናቸው።

በመጨረሻም በዞኑ ውስጥ ያሉትን የኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያናትን መስቀሉን በማውረድ ፤ ንዋየ ቅድሳቱን በማቃጠል ቤተክርስቲያናቱን መስጂድ ማድረግ ፤ የፕሮቴስታንት አዳራሾችን ወደ የእስልምና መድረሳ ት/ቤት መቀየር ፤ በክርስቲያኖች የተሰየሙ ከተሞችን እና ቦታዎችን ወደ እስላማዊ ስም መቀየር እና ዞኑን ፍፁም እስላማዊ ዞን በማድረግ በሃያ ዓመታት ውስጥ ታሪክ በመቀየር ዓለምን በአንድ መድረክ የመምራት ጽንሰ ሃሳብ መተግበር የሚለውን በ1999 ዓ/ም የረጅም ጊዜ እቅድ አቅደው እንደነበር የሚታወቅ ነው።

ይህንን የረጅም ጊዜ እቅዳቸውን በሃያ አምስት ገፅ የተፃፈውን ስልታዊ እቅድ እና አስፈፃሚ የኮሚቴ አባላት ዝርዝር የያዘውን በወቅቱ ለነበሩት የሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ ለቡፁዕ አቡነ መልከጼዴቅ ቀዳማዊ ደርሷቸው ብፁዕ አባታችንም በጉዳዩ ተንቀሳቅሰውበት እኩይ ምግባራቸውን አክሽፈውባቸዋል። የስልጤ ዞን አብያተ ክርስቲያናትንና ክርስቲያኖችን ለማጥፋት የተነሱት ፤ ያሰቡት እና ያቀዱት ዛሬ እንዳልሆነ እና ከአስራ አምስት ዓመት በፊት በህቡዕ እና በእቅድ እንደተነሱ ከዚያ በፊት ደግሞ በሃሳብ ብቻ እዚህም እዚያም ሲንቀሳቀሱ እንደነበር መረጃዎች እና ማስረጃዎች ያረጋግጡልናል፡፡ በዚህም እቅዳቸው በተለይም ከዛሬ አስር ዓመት በፊት የተወሰነ እኩይ ስራ በመስራት የኦርቶዶክሳውያንን ቁጥር በእጅጉ ቀንሰውታል፡፡

የስልጤ ዞን እንዳሰቡት እና እንዳቀዱት ቢሆን ምናልባትም በአሁኑ 2014 ዓ/ም 75% እና ከዚያ በላይ ክርስቲያኖችንና አብያተ ክርስቲያናትን አጥፍተው በተገኙ ነበር፡፡ የሰሩት እኩይ ስራ እንደተጠበቀ ቢሆንም ዞኑ ላይ በአሁኑ ሰዓት የአብያተ ክርስቲያናት ከዛሬ አስራ አምስት ዓመት በፊት ካለው ጋር ሲነፃፀር በተወሰነ ቁጥሩ ጨምሯል። እንዲሁም በዞኑ ላይ ያሉት የምዕመናን ቁጥር በተለያየ ምክንያት በመንግስት ሥራ ፤ በንግድ ስራ ፤ በቀን ስራ እና በመሳሰሉት ከሌላ አካባቢ በመምጣት በተወሰነ መልኩ ጨምሯል።

ሠንጠረዥ 8፡ በስልጤ ዞን የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት እና ቦታዎቻቸው

ተ.ቁ	የወረዳው ስም	የደብሩ ስም	ምርመራ
1	ዳሎቻ	ባልጪ ዳሎቻ ቅ/ድ/ማርያም ቤተክርስቲያን	
		የዳንገቴ ዳሎቻ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን	
2	ውልባረግ	ውልባረግ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን	
		ውልባረግ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን	
		ሴፎ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን	ካጠፉት በኋላ የተሰራ
3	ስልጢ	አጅራ ቅዱስ ጊርጊስ ቤተክርስቲያን	
		ዶቦ በደኖ ቅድስት ልደታ ቤተክርስቲያን	
		ጋሮሬ ደ/ሠላም ቅ/አርሴማ ቤተክርስቲያን	
		ቆቶ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን	
		ቅበት አገታ ደ/ስብሃት ቅ/ድ/ማርያም ቤተክርስቲያን	
		ኢሎስ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን	
4	ሳንኩራ	ሳንኩራ መካነ ሕይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን	
		ሳንኩራ ንቡ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን	ካጠፉት በኋላ የተሰራ
		ጀጀብቾ ለምለም ገብረ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን	ከ1999 ዓ/ም በኋላ
		ገተም ጉርባዬ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን	ከ1999 ዓ/ም በኋላ
		ረግዲና ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን /አሁን የሌለ/	አጥፍተውት የቀረ
5	ላንፍሮ	ጦራ ደብረ ታቦር ቅዱስ በዓለወልድ ቤተክርስቲያን	
		ላንፍሮ ገባባ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን	
6	ሚቶ	ሚቶ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን	
7	ወራቤ	ወራቤ ደብረ ኃይል ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን	
		ወራቤ ማረሚያ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን	ከ1999 ዓ/ም በኋላ
8	ምስ/አዘርነት በርበሬ	ቂልጦ ፍኖተ ሎዛ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን	አንድ ቅጥር ግቢ ውስጥ የሚገኙ
		ቂልጦ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን	
		ሴራ ደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን	

9	ምዕ/አዘርነት በርበሬ	ቀጫ ደብረ ኃይል ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን	
		ሙጎ ቅድስት ኪዳነ ምህረት ቤተክርስቲያን	
10	አሊቾ ውሪሮ	ምንም ቤተክርስቲያን የለም፡፡	
11	ገርቢ በር	ምንም ቤተክርስቲያን የለም፡፡	

- በእያንዳንዱ ወረዳ በአማካይ እስከ 30 ቀበሌ ይኖሩታል፡፡ በአጠቃላይ ከ330 ቀበሌ በላይ በዞኑ ሲገኙ ያሉት አጥቢያ ቤተክርስቲያናት ግን ከ26 አጥቢያ ቤተክርስቲያናት አይበልጡም፡፡ ይህም ሲሰላ ለ13 ቀበሌ አንድ አጥቢያ ቤተክርስቲያን እንደማለት ነው፡፡ የመስጂድ ቁጥር ግን ከአንድ ሺ ሃምሳ በላይ እንደሆኑ መረጃዎች ያሳያሉ፡፡

የስልጤ ዞን በእንዲህ ዓይነት በሁለቱም ቤተ እምነቶች ንፅፅርም ሆኖ ከዛሬ አስራ አምስት ዓመት በፊት ያቀዱትን ተግባራዊ ለማድረግ ጎንደር ላይ በተፈጠረው የሰዎች አለመግባባት እቅዳቸውን ለመተግበር እንደያመቻቸው በእነ አህመዲን ጀበል ቀስቃሽነት በእነ ሙጂብ አሚኖ አስተባባሪነት በየወረዳው ምእመናንን በመግደል እና በማሳደድ ፤ አብያተ ክርስቲያናትን በማቃጠል ውጥን እቅዳቸውን ለመተግበር በየወረዳው ሰዎች መልምለው አሰልጥነዋል፡፡

ስዕል 3፡ ሙጂብ አሚኖ

1) **ሙጂብ አሚኖ፡** ትውልዱ ስልጤ ዞን ውስጥ ነው፡፡ ከእነ አህመዲን ጀበል የጥፋት ተልእኮ በመቀበል የስልጤ ዞንን በበላይነት ከዞን እስከ ቀበሌ ያሉትን አመራሮች በማስተባበር በየወረዳው ለዚህ የጥፋት ተልእኮ ጽንፈኛ እና አሸባሪ ሙስሊም ወጣቶችን በመመልመል እና ስልጠና በመስጠት ለወንጀል የሚያሰማራቸው ግለሰብ ነው፡፡

ስዕል 4፡ አብድረህማን ዳሪ

2) **አብድረህማን ዳሪ፡** ተወልዶ ያደገው ስልጤ ዞን ነው፡፡ የሙጂብ አሚኖ ምልምል ሰልጣኝ ነው። ወራቤ ዩኒቨርሲቲ ላይ ኦርቶዶክሳውያንን በማሳቀቅ ፤ በማሸማቀቅ ይታወቃል። በየወረዳው ያሉትን አሸባሪዎች ከሙጂብ አሚኖ መመሪያ እየተቀበለ የሚያስፈፅም መቀመጫውን ወራቤ ላይ አድርጎ የሚሰራ ነው። የወራቤን ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን ከሁሉም በመቅደም ጉልላቱ ላይ በመውጣት እንዲፈርስ እና እንዲቃጠል ሥራውን ያስጀመረ ጽንፈኛ የዋህብየ የእስልምና እምነት ተከታይ ነው።

ስዕል 5፡ አምራላ ዲልታታ

3) **አምራላ ዲልታታ፡** ትውልዱም እድገቱም ስልጤ ዞን ፤ ሳንኩራ ወረዳ ዓለም ገበያ ከተማ ነው፡፡ በእግር ኳስ ጫወታ ለኢትዮጵያ እግር ኳስ ክለቦች ለወላይታ ዲቻ ፤ ሀድያ ሆሳዕና በመጫወት ይታወቃል። በአሁኑ ሰዓት ለወራቤ ከነማ እግር ኳስ ክለብ እየተጫወተ ይገኛል። የጥፋት ተልእኮውን ከእነ ሙጂብ አሚኖ እና አብድርህማን ዳሪ እየተቀበለ በሳንኩራ ወረዳ ላይ የተቃጠሉትን አብያተ ክርስቲያናት እና የኦርቶዶክሳውያንን ቤት እንዲፈርሱና እንዲቃጠሉ ያደረገው ከሌሎች ግብራበሮቹ ጋር በመሆን ይኸው ፅንፈኛው አምራላ ዲልታታ ነው።

ስዕል 6፡ ያሲን ወራቄ ፤ ሀሰን ሽርሞሎ ፤ ፉዓድ ረሺድ እና ሰለሀዲን ኸይሩ

እነዚህ ስማቸው የተገለፁት ያሲን ወራቄ ፤ ሀሰን ሽርሞሎ ፤ ፉዓድ ረሺድ እና ሰለሀዲን ኸይሩ የተባሉ አሸባሪ እና ፅንፈኛ የወሃቢዬ የእስልምና ተከታዮች ከእነ ሙጂብ አሚኖ ጋር የሚሰሩ ስልጤ ዞን እና በተልእኮ ሌሎች የሀገራችን ክፍሎች በመዘዋወር በጥፋት የተሰማሩ ግለሰቦች ናቸው፡ የእነ ሙጂብ አሚኖን ስምሪት እና የጥፋት ተልእኮ በመያዝ በስልጤ ዞን ላይ የተሰማሩትን ግለሰቦች አንድ ወረዳ ላይ ያለውን መረጃ ብቻ ከዚህ በታች በሚታየው ሰንጠረዥ በስም ዝርዝራቸው የተገለጸ ሲሆን እንዲህ ዓይነቶች ምልምል አሸባሪዎች በየወረዳው እና ከተማ መስተዳደሮች ሰልጥነው በመንግስት እና ከአረብ ሀገራት በሚላክ የገንዘብ ድጋፍ ታግዘው ኦርቶዶክሳውያንን ለመግደል እና አብያተ መቅደሶቻችንን ለማቃጠል የሰለጠኑ በርካቶች ናቸው፡፡

ሠንጠረዥ 9፡ በዳሎቻ ወረዳ የእነ ሙጂብ አሚኖን ስምሪት እና የጥፋት ተልእኮ በመያዝ በስልጤ ዞን ላይ የተሰማሩትን ግለሰቦች መረጃ

ቁ	ስም	የስራቸው ዓይነት	ሚኖሩበት አድራሻ
	በክር ሙንጣዝ	ና ባለሞያ	ቻ ከተማ
	ሙሽ ጀማል	ል	ዳሎቻ ከተማ

	ለቂን ሽ/የሱፍ	ሏ	ዳሎቻ ከተማ
	ድረዛቅ ሙዲን	ንግስት ባለስልጣን	ዳሎቻ ከተማ
	ዲን ሻፊ	ሏ ሥራ	ዳሎቻ ከተማ
	ፉፊቅ ሙዜ	ንግስት ሠራተኛ ሾፌር	ዳሎቻ ከተማ
	ዲን ሥርባሮ	ሀብት	ዳሎቻ ከተማ
	ፊን ሳኒ	ሏ	ዳሎቻ ከተማ
	ከሚል ምትኩ	ፃሪ	ዳሎቻ ከተማ
	ሽ አብርሐም	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	ዬ ሙዜ	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	በ ሙዜ	ንግስት ሠራተኛ	ዳሎቻ ከተማ
	ሩ ሰርጊቾ	ሞህር	ዳሎቻ ከተማ
	ከሚል ሱልጣን	ሞህር	ዳሎቻ ከተማ
	ሞ	ሞህር	ዳሎቻ ከተማ
	ፑር ያሲን	ሞህር	ዳሎቻ ከተማ
	ዲን ላሉ	ክትሪሺያን	ዳሎቻ ከተማ
	ሞ ሱልጣን	ፃሪ	ዳሎቻ ከተማ
	ድ ሁሴን	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	ኔ በድሩ	ሊስ መኪና ሾፌር	ዳሎቻ ከተማ
	ረዲን ዲሎ	ላ	ዳሎቻ ከተማ
	ድ ሁሌ ሸከ	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	ሁሌ ሸከ	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	ኑር ሁሌ ሸከ	ዴ	ዳሎቻ ከተማ
	ሐመድ ኡስማን	ንግስት ሠራተኛ ሾፌር	ዳሎቻ ከተማ

የሽብር ጥቃቱ የተፈፀመባቸው ቦታዎች

1) የሣንኩራ ንቡ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን

ይህ የቤተክስቲያን ቦታ /ይዞታ/ ጥንት ማለትም ከደርግ ዘመን በፊት የጥምቀተ ባህር ቦታ እንደነበር አባቶች ይናገራሉ፡፡ የሣንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ይህ ቦታ ካለበት 1.5 ኪሎ ሜትር ይርቃል። አባቶች የመድኃኔዓለምን ታቦት አክብረው የጥምቀትን በዓል የሚያሳልፉት አሁን የንቡ ቅዱስ ገብርኤል የተሰራበት ቦታ እንደነበር ሁሉም

ይስማማበታል። የደርግ መንግስት ሀገሪቱን ሲቆጣጠር በወቅቱ የነበሩ ስልጤ ሙስሊሞች የመሬት ላራሹን ፖሊሲ በዚህ ቦታ ላይ ተገበሩትና ቦታውን ወሰዱት። ኦርቶዶክሳውያኑም መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ቅጥር ግቢ ውስጥ ከመንገድ የተከፈለውን ቦታ ላይ የጥምቀተ ባህር ፤ የመስቀል አደባባይ እና የማሳረጊያ ቦታ በማድረግ እስከ 1994 ዓ/ም ለማክበር ተቻለ። በ1994 ዓ/ም ይህንኑ የጥምቀተ ባህር ፤ የመስቀል አደባባይ እና የማሳረጊያ ቦታ በእነዚሁ ጽንፈኛ ሙስሊሞች የአጥሩን እንጨት በመነቃቀል አቃጠሉት። በዚህም ህዝበ ክርስቲያኑ ለሚመለከተው ሁሉ አቤቱታውን ያቀረበ ቢሆንም ቦታው የአረንዴ ስፍራ ነው በሚል ከወረዳው መንግስት ጋር ብዙ በመካሰስ ከብዙ ክርክር እና ክስ በኋላ እስኪወሰን ቦታውን ቤተክርስቲያን እየተጠቀመችው የለውጥ ቦታ በሚል አሁን የተቃጠለውን ቦታ ቀድሞም የቤተክርስቲያን ይዞታ የነበረውን ቦታ ተሰጠ ተብሎ ቦታውን ቤተክርስቲያን ጥቅምት 27 ቀን 2010 ዓ/ም የመሠረት ድንጋይ ተጥሎ ታህሳስ 18 ቀን 2011 ዓ/ም ቅዳሴ ቤቱን በማክበር የቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያንን ሊታነጽ ችሏል፡፡ ከተመረቀ ከሦስት ዓመት በኋላ ሚያዚያ 20 ቀን 2014 ዓ/ም በጽንፈኞች እና አሸባሪዎች የሙስሊም ወሃቢዬዎች ተቃጠለ፡፡

ስዕል 7፡ ሚያዚያ 20 ቀን 2014 ዓ/ም በጽንፈኞች እና አሸባሪዎች ወሃቢዬዎች የተቃጠለው የሣንኩራ ንቡ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን

2) የቂልጦ ፍኖተ ሎዛ ቅድስት ድንግል ማርያም ቤተክርስቲያን ገዳም

ይህ ቤተክርስቲያን በስልጤ ዞን ደጋማው ክፍል ምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ ቂልጦ ከተማ ላይ የተሠራ ወረዳ ውስጥም ብቸው ቤተክረስቲያን ነው፡፡ በርካታ ችግሮችን ፤ ፈተናዎችን ፤ መከራዎችን ያየ ቤተክርስቲያን ነው። አስቀድሞ አካባቢው ላይ ከበርካታ ዓመታት በፊት የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን እንደነበር እና ቤተክርስቲያን አቃጥለው ፤ የሚቀድሱትን ካህን አርደው ቦታውን እንዳጠፉት የሚያውቁ ሰዎች ይመሰክራሉ። በተለይ በደጋማው የስልጤ ክፍል አሸባሪዎችና ፅንፈኞች የበዙበት አካባቢ በዚህ በቂልጦ ከተማ ነው፡፡ በመንግስት መዋቅር ሳይቀር ምንም ዓይነት ኦርቶዶክሳዊ አማኝም እንዳይኖር ይደረጋል፡፡ ለዚህም ማሳያው በዚያው በምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ የፖሊስ አዛዥ የነበረው ኢንስፔክተር ከማል ሳሊህ መሐመድ የተባለው ግለሰብ በ2011 ዓ/ም የፃፈው መጽሐፍ የስልጤ ህዝብ የሙብት ትግል ከጥንት እስከ ዛሬ የሚለው ጽንፈኝነትን ፤ አሸባሪነትን የሚሰብክ የስልጤ ሙስሊም በጉራጌ ፤ በሃድያ እና በአማራ ኦርቶዶክሳውያን እንዴት እንደተበደለ እና እንደተጨቆነ የሚናገር ለዚህም አፀፋ መመለስ ያለበት የስልጤ ሙስሊሙ ማኅበረሰብ እንደሆነ የሚሰብክ መጽሐፍ ጽፎ

ለየወረዳዎቹ ሲታደል በመንግስት በጀት እንደነበር ደብዳቤውም ከመንግስት መስሪያ ቤት ተፅፎ እንደወጣ መረጃዎች ያሳያሉ፡
፡

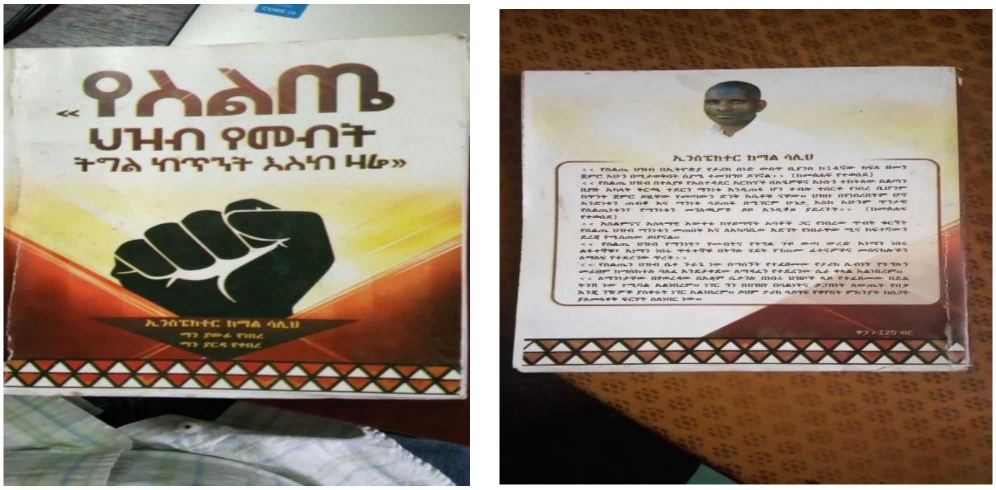

ስዕል 8፡ በምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ የፖሊስ አዛዥ የነበረው ኢንስፔክተር ከማል ሳሊህ መሐመድ የተባለው ግለሰብ በ2011 ዓ/ም የፃፈው መጽሐፍ

ይህ ግለሰብ ምንም ሳይጠየቅ በ2013 ዓ/ም ጡረታ መውጣቱም ይታወቃል፡፡ ምን ያህል በመንግስት መዋቅር እየተደገፈ ክርስቲያኖችን ከዞኑ የማጽዳት ስራ እንደሚሰራ በርካታ አስረጂ ነገሮች ያሉት ወረዳ ነው፡፡

ስዕል 9፡ የቂልጦ ፍኖተ ሎዛ ቅድስት ድንግል ማርያም ቤተክርስቲያን ገዳም

በርካታ እና ተደጋጋሚ ጥቃቶች የተፈጸመበት ምስራቅ አዘርነት በርበሬ ወረዳ ቂልጦ ከተማ በእነዚሁ ጽንፈኛ ፤ ጀሃዲስቶች እና አሸባሪ ሙስሊሞች በ2004 ዓ/ም ፍኖተ ሎዛ ቅድስት ድንግል ማርያም ቤተክርስቲያን አቃጥለዋል፡፡ በተመሳሳይ በ2007 ዓ/ም ቤተ ክርስቲያኑን አቃጥለዋል፡፡ በ2012 ዓ/ም በኮረና ወቅት ክርስቲያኖች ተደብድበዋል ፤ ቤተክርስቲያኑ ዘረፋ ተካሂዶባታል፡፡ በ2013 ዓ/ም የቤተክርስቲያኑን አጥር በመነቃቀል ጥቃት ፈጽመዋል ፤ የንብ ቀፎ ተሰረቋል፤ ለጥበቃ የሚያገለግል መሣሪያ ተወስዶበታል። ይህንን ሁሉ በደል ቤተክርስቲያን ለወረዳው አካላት ፤ ለዞኑ ከፍተኛ አመራሮች ብታመለክትም ሰሚ በማጣት ችግሮቹ እየተባባሱ ሊመጡ ችለዋል። በ2014 ዓ/ም የገዳሙን ዛፎች በማን አለብኝነት ቆርጠው መውሰዳቸው ፤ የስፒከር ድምጽ ረበሸን በማለት የሙብራት ቆጣሪውን ነቅለው መውሰዳቸው ምን ያህል የወረዳው እና የዞኑ መንግስት እንደሚደግፋቸው ማረጋገጫ ነው፡፡ በዚህ ሙሉ ድፍረታቸው ሚያዚያ 21 ቀን 2014 ዓ/ም ቤተክርስቲያኑን ሙሉ በሙሉ እና በገዳሙ ያሉትን ቤቶች በሙሉ እስከ መቃኞ ቤተክርስቲያኑ ጭምር ያወደሙት ሲሆን ይህም በስልጤ ምድር ላይ ኦርቶዶክሳውያን እንዳይኖሩ የታቀደውን እቅድ ተግባራዊ እየተደረገ መሆኑን ያሳያል።

ስዕል 10፡ ሚያዚያ 21 ቀን 2014 ዓ/ም በጽንፈኞች የፈረሰው ቤተክርስቲያንና በገዳሙ ያሉትን ቤቶች

3) የሣንኩራ ወረዳ ጀጀብቾ ለምለም ፃድቁ ገብረ ክርስቶስ ቤተክርስቲያን

ይህ ቤተክርስቲያን የሚገኘው በሣንኩራ ወረዳ ጀጀብቾ ለምለም ቀበሌ ነው፡፡ በወረዳው ከሚገኙ የገጠር ቀበሌዎች ውስጥ በንጽጽር በብዛት በብሔር አማራዎች ፤ በኃይማኖት የኦርቶዶክስ ተዋህዶ እምነት ተከታዮች የሚገኙት በዚሁ በጀጀብቾ ለምለም ቀበሌ ነው። የቤተክርስቲያን መስሪያ ቦታ መጠየቅ ከጀመሩ በደርግ ዘመነ መንግስት ቢሆንም ከበርካታ ዓመታት በኋላ ምዕመናኑ የራሳቸውን መሬት በመስጠት 2012 ዓ/ም የመሠረት ድንጋይ ተጥሎ ጥቅምት 13 እና 14 ቀን 2013 ዓ/ም በብፁዕ አባታችን አቡነ ሕርያቆስ የሀድያና ስልጤ ፤ የከንባታ ሀላባ ጠንባሮ አኅጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ቅዳሴ ቤቱ ተባርኮ ቤተክርስቲያኑ ተመስርቷል፡፡ ከዚህ በኋላ በተለያየ ጊዜ እነዚሁ ጽንፈኞች ምእመናንን ሲከሷቸው ፤ ሲያንገላቷቸው እና መከራ ሲያበዙባቸው እንደነበረ ይታወቃል፡፡ እነዚህ አሸባሪዎች በዚህም ሳይወሰኑ ሚያዚያ 21 ቀን 2014 ዓ/ም ቤተክርስቲያኑን እና በቅጽረ ግቢ ውስጥ የሚገኙትን ቤቶች በሙሉ አውድመውታል።

ስዕል ።፡ ሚያዚያ 21 ቀን 2014 ዓ/ም ቤተክርስቲያኑን እና በቅጽረ ግቢ ውስጥ የሚገኙትን ቤቶች በሙሉ አውድመውታል የተደረገው የጀጀበቾ ለምለም ጻድቁ ገበረ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን (ከመፍረሱ በፊት በግራ ከፈረሰ በኋላ በቀኝ)

4) **የወራቤ ደብረ ኃይል ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን**

የስልጤ ዞን ዋና ከተማ የሆነችው የወራቤ ከተማ ከላይ ከመግቢያው እንደገለጽነው በሀገራችን ካሉ የዞን ዋና ከተሞች በእድሜ ትንሻ እና በጥቂት ዓመታት ውስጥ በፍጥነት ያደገች ከተማ ናት። የከተማዋን እድገት ተከትሎ በርካታ የመንግስትም መንግስታዊ ያልሆኑም ተቋማት መመስረታቸውም የሚታወቅ ነው። የተለያዩ የእምነት ተከታዮች በመንግስት ስራም መንግስታዊ ባልሆኑ ስራዎችም ከተማዋ ላይ መጥተው ይኖሩባታል፡፡

የኢትዮጵያ ኦርዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን አማኞችም ወደ ከተማዋ ከመጡ ማኅበረሰቦች መካከል ይጠቀሳሉ፡፡ በተለይም ከአዲስ አበባ ሆሳዕና በተሰራው የአስፋልት መንገድ ስራ ላይ የተሰማሩ ሠራተኞች መቀመጫቸውን ወራቤ ከተማ በማድረጋቸው ከተማው ላይ ከሚኖሩ የኦርቶዶክስ ተዋህዶ እምነት ተከታይ ጋር በመሆን የቤተክርስቲያን መስሪያ ቦታ በመጠየቅ ቦታውን ካገኙ በኋላ በወቅቱ የነበሩትን ብፁዕ አቡነ መልከጼዴቅ ቀዳማዊ የሀድያና ስልጤ ፤ የጉራጌ ፤ የከንባታ ሀላባ ጠንባሮ አኅጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ በማስፈቀድ ሰኔ 25 ቀን 1998 ዓ/ም የመሰረት ድንጋይ ተቀመጠ ፡፡ ህንፃ ቤተክርስቲያኑን ሰርቶ ለማጠናቀቅ የፈጀው ጊዜ ስድስት ወር ብቻ መሆኑ ይታወቃል፡፡ በዚህ የስድስት ወር ቆይታ ግን ኦርቶዶክሳውያኑ በርካታ ፈተናዎችን አይተዋል፡፡ የአስፋልት መንገድ ሠራተኞች የሚያሰግቧቸውን የግንባታ እቃዎች በመስረቅ ፤ በመደበቅ እንዲሁም ክርስቲያኖች ፀሎት ሲፀልዩ የሚፀልዩበትን ቤታቸው ላይ ድንጋይ በመወርወር ፤ በር በመስበር ፤ በማስፈራራት እና በማጉላላት በርካታ በደሎችን አድርሰውባቸዋል። ይህንን ሁሉ መከራ በመቋቁመው ህንፃው ተጠናቅቆ

ግንቦት 11 እና 12 ቀን 1999 ዓ/ም ቅዳሴ ቤቱ ተባርኮ ቤተክርስቲያኑን ማስመረቅ ተችሏል፡፡ ከዚህም በኋላ በርካታ ፈተናዎች ቤተክርስቲያኑ እና ምእመናን አሳልፈዋል፡፡

በተለይም የወራቤ ዩኒቨርሲቲ ከተመሠረተ በኋላ ከተለያዩ የሀገራችን ክፍሎች ወደ ዩኒቨርሲቲው የገቡ ተማሪዎች ፤ መምህራን እና የዩኒቨርሲቲው ማኅበረሰብ መምጣታቸውን ተከትሎ ኦርቶዶክሳውያን በእጅጉ ቁጥራቸው በመጨመሩ ጽንፈኞቹ እና አሸባሪዎቹ ከበፊቱ ይልቅ ፈተናውን ፤ መከራውን በማጽናትና በማበርታት ኦርቶዶክሳውያንን ማስጨነቃቸው የሚታወቅ ነው፡ ፡ የግቢ ጉባኤ መኖር ፤ በዕለተ ሰንበት ወደ ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን በርካታ ምዕመናን ነጠላ ለብሶ የሚሄዱ ኦርቶዶክሳውያን ሲያዩ ፤ የሙስሊም ከተማ ነች በሚሏት በወራቤ ከተማ ሲመለከቱ ይህንን መቀበል የከበዳቸው ብዙዎች ናቸው።

ስዕል 12፡ በጽንፈኞች ሚያዚያ 20 ቀን 2014 ዓ/ም የወራቤ ደብረ ኃይል ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያንን ሲያቃጥሉ በጽንፈኞቹ ጉዳይ የደረሳባቸው ምእመናን ማከከል

የኦርቶዶክሳውያን መብዛትና ተጋት ያናደዳቸው ጽንፈኞች ሚያዚያ 20 ቀን 2014 ዓ/ም የወራቤ ደብረ ኃይል ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያንን እና በቅጽረ ግቢ ውስጥ ያሉትን ቤቶች እና ንዋያተ ቅድሳትን በማቃጠል ሲረባረቡ የመንግስት አካላት ዝምታን መመረጥ ብቻ አይደለም ፍቃዳቸውን በመግለጣቸው የተመለከቱ የዩኒቨርሲቲው የግቢ ጉባኤ ተማሪዎች እና ኦርቶዶክሳውያን ምዕመናን እሳቱን ለማጥፋት ወደ ቤተክርስቲያኑ ሲገቡ ሦስት ኦርቶዶክሳውያን ወጣቶች በእነዚሁ ጽንፈኞች ሲገደሉ በርካቶችን ከባድ እና ቀላል ጉዳት አድርሰውባቸዋል፡፡

5) የሣንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን

የሣንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን በሣንኩራ ወረዳ ዓለም ገበያ ከተማ ከተመሠረተች ከ60 ዓመት በላይ /በ1952 ዓ/ም እንደተመሠረተች ይነገራል/ ቢሆነውም ብዙ ፈተናዎች ደርሰወበታል። አሁንም በከፍተኛ ስጋት ውስጥ ያለው ቤተክርስቲያን ነው፡፡

ስዕል 13፡ የሣንኩራ መካነ ህይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያንአጥር ቤንዚን አርከፍክፈው ሲያቃጥሉት ወጣቶች ደርሰው ያጠፉት

ቤተክርስቲያኑ በሚያዚያ 2014 ዓ/ም ሊያቃጠሉ በአሸባሪዎቹ ከታሰቡ አብያተ ክርስቲያናት አንዳ ነበር፡፡ በከተማው ኦርቶዶክሳውያን ወጣቶች እና በተወሰነ መልኩ የክልሉ ልዩ ኃይል በመድረስ ከውድመት ድኗል።

<u>ሣንኩራ ገተም ጉርባዬ ቅዱስ ሚካኤል ቤ/ክ</u> <u>ሐጂ ሺፋ ሸኩሬ</u>

6) ሣንኩራ ወረዳ ገተም ጉርባዬ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን

በአሸባሪዎቹ እና ጽንፈኞቹ ሊቃጠሉ ከታሰቡ አብያተ ክርስቲያናት መካከል የሣንኩራ ወረዳ ገተም ጉርባዬ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን አንዳ ነበር። ጽንፈኞቹ ወሃቢዬዎቹ የጀጀብቾ ለምለሙን የፃድቁ ገብረ ክርስቶስን ቤተክርስቲያን አቃጥለው ወደዚህ ወደ ገተም ጉርባኤ ቅዱስ ሚካኤል ቤክርስቲያን ለማቃጠል አላህ ወአከበር እያሉ ሲሄዱ ከሙስሊሙ ማኅበረሰብ መካከል መልካም የሆኑ አሉና በቀበሌው በገተም ጉርባዬ የሚኖሩ ባለሀብት እና የሀገር ሽማግሌ ሐጂ ሺፋ ሸኩሬ ከሚኖሩበት ቤታቸው መኪናቸውን አውጥተው ከፈለጋችሁ የእኔን መኪና አቃጥሉ እንጂ ምንም ያላደረጉትን የክርስቲያኖችን ቤት ማቃጠል የለባችሁም፡፡ እባካችሁ ስለ አላህ ብላችሁ ተዉ ፤ ተመለሱ ፡፡ አላህን የምታመልኩ ከሆነ እረፉ ፤ አላህን ፍሩ በማለት ደግነታቸውን አስመስከረዋል፡፡ ሐጂ ሺፋ በአከባቢው ማኅበረሰብ እጅግ የተወደዱ ሰው ስለነበሩ ጽንፈኞቹ ሐጂ ሺፋን አክብረው ሳይሆን ከሌላው የሙስሊሙ ማኅበረሰብ ክፍል ጋር ያጣሉናል በማለት ለጊዜውም ቢሆን ቤተክርስቲያኑን ሳያቃጥሉት ተርፏል፡፡

ስዕል 14፡ ሣንኩራ ገተም ጉርባዬ ቅዱስ ሚካኤል ቤ/ክ

የጽንፈኝነትና ጅሃዲስትነት እንቅስቃሴ ስልጤ ዞን ላይ እንደሌሎች አካባቢዎች በስውር ሳይሆን በግልጽ ሲሆን በየገበያው ፤ በንግድ ተቋማት እና በመሳሰሉት ማስፈራራት ፤ ክርስቲያኖችን በንቀት ማየት ፤ በቡድን በመሆን በመፈክር ማሰማት እና የመሳሰሉትን እኩይ ድርጊቶች ይፈጽማሉ፡፡ በእርግጥ አብዛኛዎቹ መልካም ሙስሊሞች ይህን አሸባሪነታቸውን ባይደግፏቸውም ጽንፈኞቹ ግን በእንቢታቸው እንደቀጠሉ ነው፡፡ በተለይም የየወረዳው እና የከተማ መስተዳደሮች የመንግስት አመራሮች ለጽንፈኞቹ የኋላ ደጀን መሆኑ ፤ አንዳንዴም ገንዘብ እና በሰው ኃይል መደገፋቸው ስልጤ ዞን ላይ የክርስትና ኃይማኖትን በእጅጉ እየፈተነ ያለ ጉዳይ ሲሆን ፤ ክርስቲያኖች በሀገራቸው እንደ ሁለተኛ ዜጋ ብቻም ሳይሆን ፍፁም የባርነት ፤ የጭቆና እና የመከራ ጊዜ ማሳለፍ ግድ ሆኖባቸዋል።

5.4.54 ጎንደር

በጎንደር ከተማ ከሚያዝያ 18 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ በተከሰተው ግጭት በሕዝበ ክርስትያኑ ላይ የደረሱ ጉዳቶችን የሚያሳይ አጭር

የችግሩ ሁኔታ

ይህ ግጭት የተከሰተው በጎንደር ከተማ ከሚያዝያ 18 ቀን 2014 ዓ.ም ጀምሮ ሲሆን በአካባቢወ በሚንቀሳቀሱ እኩይ ዓላማ ባነገቡ አሸባሪ የጥፋት ሃይሎች ሴራ የተፈጸመና ድርጊቱ የከተማዋን ስም ከማጉደፋ ባለፈ በሁለቱም የሃይማኖት ተከታይ የሆኑ ነዋሪዎችን ላልተፈለገ የሰዎች ህይወት መጥፋት፣ የአካል ጉዳት፣ የንብረት ውድመት እና የሥነ ልቡና ችግር ዳርጓል፡፡ በዚህ የለየለት የሽብር ተግባር 7 ኦርቶዶክሳዊያን በሞት የተነጠቅን ሲሆን፣ በሆስፒታል መረጃ ብቻ 52 ኦርቶዶክሳውያን ቀላል እና ከባድ የአካል ጉዳት ደርሶባቸዋል፡፡ ከ10 በላይ የሚሆኑ ሰዎች ደግሞ ቤት ንብረታቸው የወደመ እና የተዘረፈባቸው

ናቸው። ስለሆነም ይህ ግጭት እንዲፈጠር ዋና ዋና የግጭት ገፊ ምክንያቶችን ቅድመ ግጭት፤ በግጭት ወቅት የተከናወኑ እና ድኅረ ግጭት የነበረው ሁኔታ እንደሚከተለው ቀርቧል።

ቅድመ ግጭት ገፊ እንቅስቃሴወች

ግጭቱ ከመፈጠሩ በፊት በሃገር ደረጃም ይሁን በጎንደርና አካባቢው ከፍተኛ የሆን የአክራሪ ዉሃቢይዝም እና ጽንፈኛ ብሔርተኞች እንቅስቃሴ እንዳለና ይህም በተለያየ መልኩ ሲገለጽ ቆይቷል። በጎንደርና አካባቢው ከሚያዚያ 18 ቀን ጀምሮ የተከሰተው ግጭት ድንገት የተፈጠረ ሳይሆን ቀደም ብሎ የታቀደበት እንደነበር መረጃዎች ያሳያሉ፡፡ በዋናነት ለግጭቱ ገፊ ከሚባሉ ምክኛቶች መካከል፡-

- በሀገር አቀፍ ደረጃ ያለዉ የአክራሪ ዉሃቢይዝም እና ጽንፈኛ ብሔርተኞች እንቅስቃሴ ካለፉት 4 ዓመታት ጀምሮ በቤተ ክርስቲያን ላይ ከፍተኛ በደሎች እና ሴራዎች ሲፈጽም የነበረ ሲሆን በችግሩ ተሳታፊ የሆኑ ጥፋኛ ግለሰቦችና ተቋማት አለመታረማቸዉ ወይንም መንግስት የህግ የበላይነትን አለማስከበሩ ለሌሎች አክራሪዎች የልብ ልብ መስጠቱ
- በ2012 ዓ.ም ለሽብር ስራ ከቱርክ አዝሚር የወደብ ከተማ በ10 ኮንቴነር የጦር መሳርያ ተጭኖ ወደ ሃገር ዉስጥ ለማስገባት በተደረገው ሂደት ዉስጥ 7ቱ ጎንደር ተወልደዉ ያደጉ ነጋዴዎች የነበሩበት መሆኑ (ማስረጃው በብሔራዊ ደህንነት መስሪያ ቤት የሚገኝ እና በወቅቱ በፋና እና በኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ማሰራጫዎች በዶክመንተሪ መልኩ የቀረበ)
- **አህመድያ ሐምዛ** በተባለዉ ግለሰብ አማካኝነት ከ 1 ዓመት በፊት ወደ ጎንደር ከተማ በሱዳን በኩል በድብቅ የገባ ኮንቴነር መሳሪያ ተጭኖ የደረሰበት አለመታወቁ ነገር ግን ከሰሞኑ በነበረው ግጭት የተማረኩ አክራሪ ሙስሊሞች ማን እንዳስታጠቃቸው በጸጥታ ኃይሉ ሲጠየቁ በስም የተገለጸው አህመድያ ሐምዛ እንደሆነ መናገራቸው (ማስረጃ፡ - የቀድሞው የጎንደር ከተማ ከንቲባ አቶ ሞላ መልካሙ፤ እና የደህንነት ተቋሙ)
- በ 2000 ዓ.ም እርዚቅ ኢሳ የተባለ የመዘጋጃ ቤት ኃላፊ ፈቃድ ለ600 ዓመታት የልደታ ታቦት መዉረጃ ቦታ ሆኖ በሚያገለግለው ቦታ ላይ በአክራሪወች በኩል በድፍረት መስጊድ ማሰራቱ ያስነሳዉ ችግር (ከአካባቢው ህዝብ የተገኘ ምስክርነት)
- በ ጥር 12/ 2002 ዓ.ም በጥምቀት በዓል ላይ አራዳ አካባቢ ከሚገኙ የንግድ ህንጻዎች ላይ ሆነዉ በቅዱስ ሚካኤል ታቦት ላይ የጫት ገረባ በመወርወራቸው እና በወቅቱ ችግር ፈጣሪዎች ላይ ተገቢው ህጋዊ እርምጃ አለመወሰዱ ያመጣው የሽብር ልምምድ (ከበቂ በላይ የሰው ምስክር ማቅረብ የሚቻልበት)
- በጠዳ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን በጠየቀዉ የማስፋፊያ ቦታ ላይ በኮረኔል ዘለቀ አስተባባሪነት በቤተ ክርስቲያን ቦታ ላይ ሙስሊሞች ከመንገድ አልፈው ከእነሱ የቀብር ቦታ ጋር በማይገናኝ እና በጭራሽ በማይዋሰን ቦታ ላይ ሙስሊሞች በድፍረት ለመቅበር ያስነሱት ረብሻ (የአካባቢው ህዝብ የሚመሰክረው)
- ከ1408 ዓ.ም ጀምሮ በጎንደር ቀዳሜ አድባራት አበራ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ስር በነበረ የይዞታ ቦታ ላይ በ2002 ዓ.ም ፣ በ 2010 ዓ.ም ፣በ 2013 ዓ.ም ረመዳን ጾም ወቅት እና 2014 ዓ.ም ተደጋጋሚ የይዞታ ቦታ በመጋፋት ሙታንን ለመቅበር በሚያደርጉት የጠብ አጫሪነት ተግባር የተለያዩ ግጭቶች መነሳታቸዉ፣ ነገር ግን ቦታዉ በሚያስነሳው ግጭት ምክንያት ችግሩን ከስሩ ለመቅረፍ በማሰብ በወቅቱ የነበረው የመንግስት አመራር ለሙስሊሞች

ትክ የሚሆን ቦታ ጌታው ሸህ አሊ በሚባለው አካባቢ የጠየቁትን ትክ የቀብር ማስፋፊያ እንደተሰጣቸው (የከተማ አገልግሎት ጽ/ቤት የሚገኝ ማስረጃ)

- በየዓመቱ ሁሌም የግራኝ አህመድ የልደት ቀን ካለከበርን እያሉ ከአረብ አገር በሚመጣ ድጋፍ እና በአክራሪወች በሚዘወር ፋይናስ ሁሌም ቀጠናውን የሁከት ማእከል ለማድረግ የሚጣር እንቅስቃሴ (ማስረጃ፡- የጎንደር ዙሪያ ወረዳ)
- 2012 ዓ.ም ጎንደር ዙሪያ ወረዳ በእንፍራንዝ ፍርቃ ተክለሃይማኖት በባህልና ቱሪዝም በቅርስነት የተመዘገበ ቦታን ቤተ ክርስቲያን አይሰራም በሚል አክራሪው ያስነሳው ግጭት (የወረዳው ባህል እና ቱሪዝም፤ የአካባቢው ነዋሪ እና የጎንደር ዙሪያ ወረዳ ቤት ክህነት እና የማዕከላዊ ጎንደር ሀገረ ስብከት የሚያውቁት)
- በጎንደር ከተማ ባሉት አድባራት ልክ መስጊድ እንሰራለን በሚል ከየአድባራቱ ጎን የግለሰቦችን ቤት እየገዙ ከህግ ውጭ መስራታቸው (በተለያየ ጊዜ ከአብያተ ክርስቲያናት አቅራቢያ የተገዙ እና የእስልምና ትምህርት መስጫ ቤቶች/ መስጊዶች)
- የግለሰብ መኖሪያ ቤቶችን ከህግ አግባብ ውጭ መስጊድ ማድረጋቸው
- የብልጽግና ፓርቲ ስራ አስፈጻሚ እና የክልሉ ቅርስ መስተዳድር ቢሮ ሃላፊ የሆኑት እና የቀድሞ የጎንደር ምክትል ከንቲባ በነበሩት በአቶ እርዚቅ ኢሳ የስልጣን ዘመን ዋና ከንቲባው በስራ ምክንያት ወክለዋቸው እንደሄዱ ሳይመለሱ ከዚህ በፊት ሆኖ በማያውቅ ሁኔታ በአንዴ 14 የመስጊድ ቦታወችን አፅድቀዉ የላኩበት ሙሉ ቃለ ጉባኤ ማስረጃዉ በእጃችን መኖሩ፡፡
- የጎንደር ጅምናዚየም ባለቤት የሆነው **አብድልቃድር ሙሀመድ** ጎንደር ላይ በየአካባቢዉ ወጣቶችን አደራጅቶ የሽብር እና የጅሀድ ስልጠና ሲሰጥበት የነበረዉ ከ120 በላይ የሽብር ማሰልጠኛ ማንዋሎች፤ 130 በላይ ተቀጣጣይ ፈንጅወች እና የተለያዩ የባንክ ደብተሮች እና ደረሰኞች እጅ ከፍንጅ መያዛቸዉ ፡፡ (ማስረጃ፡- የጎንደር ከተማ ፖሊስ መምሪያ፣ የጎንደር ከተማ ኮሙኒኬሽን በወቅቱ የዘገበው ዘገባ፣ ብሔራዊ መረጃ እና ደህንነት)
- በ 2013 ዓ.ም ቀበሌ 10 አካባቢ የጃዋር ሙሀመድን ምስል የያዙ ቲሸርቶችን በመልበስ የግብፅ እና የኦነግን ባንዴራ በማዉለብለብ የኢትዮጵያን ባንዲራ በመርገጥ እና በማቃጠል ላይ እንዳሉ በመንግሰት የፀጥታ አካላት እጅ ከፍንጅ መያዛቸዉ (የከተማው ፖሊስ መምሪያ፤ የአካባቢው ነዋሪዎች)
- በ2013 ዓ.ም የረመዳን ፆም ወቅት ላይ በምሽት የሚቀሳቀሱ መስቀል ያለባቸው ባጃጆችን ከመስጅድ ቆይተው ሲወጡ መደብደብ እና የተለጠፈውን መስቀል ከባጃጆች ላይ በማንሳት ብጥብጥ ለመፍጠር መጣራቸው (በመንግስት የጸጥታ ኃይሎች የተያዘ መረጃ)
- ለመማሪያ ብቻ የተፈቀደላቸዉን ቦታዎች ከ2014 ዓ.ም ጀምሮ የድማፅ ማጉያ በመስቀል ሙሉ በሙሉ የመስጊድ አገልግሎት መስጠት መጀመራቸዉ (በጠቅላላው 11 ሲሆኑ ለአብነት ያህል፡- ቀበሌ 17፣ ቀበሌ 14 ገብርኤል ፊት ለፊት ፣ቀበሌ 06 ቂርቆስ ወረድ ብሎ፣ ቀበሌ 13 አባጃሌ ተክለ ሐይማኖት ጀርባ)
- ከ2013 መጨረሻ ጀምሮ በተለይ በዚህ ዓመት እስከ ቅርብ ጊዜያት ድረስ በየሰበብ አስባቡ ከቀበሌ ጀምሮ እስከ ከተማ አቀፍ በሚጠሩ የመንግስት የስብሰባ መድረኮች ሙስሊሞች ጎንደር ላይ ተጨቁነናል በቅርቡ የሚፈነዳ ቦንብ አለ የሚነሳ እሳት አለ እያሉ አበክረዉ ሲያስጠነቅቁ መቆየታቸዉ (ማስረጃ፡- በተደረጉ የተለያዩ ስብሰባዎች የተሳተፉ ሰዎች እና መድረክ የመሩ አመራሮች ሊመሰክሩ የሚችሉት፡፡ በተለይ ቀበሌ 12 እና 10 አካባቢ የሚኖሩ ሙስሊሙን እንወክላለን የሚሉ ሰዎች የተናገሯቸው፡፡ ለዚህም በቂ መረጃ ማቅረብ የሚቻል መሆኑ)

- በጎንደር ከተማ ቅዳሜ ገበያ ፣ቀበሌ 18 እና ጃናሞራ ሰላምጌ ቀበሌ ላይ የሽብር ማሰልጠኛ ቦታወችን አዘጋጅተዉ ሲያሰለጥኑ እና ሲያስታጥቁ መቆየታቸዉ (ማስረጃ፡ የሰው ምስክሮች)
- የ2014 ዓ.ም የጥምቀት በዓል ላይ ሙህመድ አልቃድር የተባለ አክራሪ ሽብር ለመፍጠር ተቀጣጣይ ፈንጅ ይዞ በጥቆማ እጅ ከፈንጅ የተያዘ እና በመንግስት ቁጥጥር ስር የዋለው አክራሪ ሙስሊም አሸባሪ።

ከላይ የተዘረዘሩት ጉዳዮች ችግሩ ምን ያህል እንድቆየና ለዓመታት ሲሰራበት የነበረ መሆኑንና ከሚያዚያ 18 2014 ጀምሮ የተከሰተው ግጭት የነዚህ የተጠራቀሙ ችግሮች መገለጫ እንደሆነ ያሳያል፡፡ ከላይ ከተጠቀሱት ጉዳዮች ጋር ተያያዥ የሆኑ መረጃዎች ምንም እንኳን በዚህ ሪፖርት ማካትተት አስፈላጊ ባለመሆኑ ባይካተቱም በትክክል ተሰንደው የተቀመጡ መሆናቸውን ለማሳሰብ እንወዳለን።

ለግጭቱ መነሳት ወቅታዊ የሆኑ ምክንያቶች

ከላይ የተጠቀሱት ለዓመታት ሲሰራባቸው የነበሩ ጉዳዮች እንዳሉ ሆነው በወቅቱ ቸግሩ እንዲፈጠር ገፊ ከሆኑ ምክኛቶች መካከል፡-

- የረመዳን የቅድመ ዝግጅት አካሄዶች ያለምንም የከተማ አስተዳደሩ ፍቃድ በጎንደር ከተማ በፒያሳ አካባቢ የጎዳና ላይ አፍጥር ይካሄዳል እየተባለ በመገኛ ብዙሀን ይደረግ የነበረው ትንኮሳ እና ዛቻ ማስፈራራት የመንግስትን ባለስልጣናት ስም በማንሳት ከባህር ማዶ እና ከሀገር ውስጥ አካላት ጋር በመቀናጀት ዘመቻ ማካሄድ በተለይም **ቢላል ቴሌቪዥን፣ ሀሩን ሚድያ ፣ ዛውያ ቴሌቪዥን ፣Abu sumeya Dinu** የፌስ ቡክ ገጽ(ዛውያ ቴሌቪዥን ባለቤት)፤
- የረመዳን ጾም ከገባ በኋላ ይህንን ችግር ለመፍጠር ወደ ጎንደር ከተማ የገቡ የሽብር ጠማቂዎች የነበሩ መሆኑ እና የግጭቱ ዕለት ከከተማው መውጣታቸው (በቂ የምስል መረጃ በእጃችን ያለ ሲሆን የአውሮፕላን በረራ መረጃዎችን በቀላሉ ማግኘት የሚቻል መሆኑ)
- ከአሁን በፊት የነበሩ የጦርነት ጉሰማወች እና እንዲሁም የታሪክ ማጠልሸት አካሄድ በተለይም በአፄ ቴወድሮስ ላይ የነበሩ ዘመቻዎች በአህመዲን ጀበል እንዲሁም በሌሎቹ አክራሪዎች በኩል "**ኪነት ያገነነው አፄ**" ብለው መቀስቀስ ከዚያ በኋላ ደግሞ የወጣቱን ስስ ብልት በማወቅ ሆን ብለው አፍጥር በቴወድሮስ አደባባይ ብለው መቀስቀስ እና ለነውጥ ማነሳሳት (ከበቂ በላይ የምስል እና የቪድዮ ማስረጃዎች ያሉበት)
- በአፍጥር ስም ሲካሄድ የነበረው እንቅስቃሴ ቦታው ከፒያሳ ውጭ ሌላ ቦታ አናደርግም ብለው ከመንግስትም ሆነ ከትላልቅ የእምነቱ አባቶች ጋር ሳይስማሙ መቅረታቸው
- ወደ ቀብር ቦታ ሲሄዱ ሆን ብለው ተዘጋጅተውበት ተቀጣጣይ ፈንጅ ይዘው መውረዳቸው
- ከቀብር ምላሽ የነበረውን የነውጥ እንቅስቃሴ በዛውያ እና ሀሩን፣ በቢላል ቴሌቪዥን የቀጥታ ሽፋን መስጠታቸው ግጭቱ ሆን ተብሎ ተዘጋጅተውበት ሀገር አቀፍ ነውጥ ለማስነሳት ከተለያዩ አካላት ጋር በቅንጅት የተሰራ ለመሆኑ ቀጥተኛ ማሳያ ነው
- በረመዳን ስም በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ የተከፈተው የባንክ ደብተር ከአከፋፈቱ ጀምሮ ችግር ባለበት መንገድ አካውንቱ ተከፍቶ ህገወጥ የገንዘብ ምንጭ ሆኖ ማገልገሉ እና አካውንቱን የከፈተው ግለሰብ **ጅዋር ሙህመድ ሀጎስ** ከህውሐት ጋር ግንኙነት ያለው ሰው መሆኑ

በግጭቱ ወቅት የተፈጠሩ ሁኔታዎች

- በ18/08/2014 ዓ.ም የተፈጠረው ችግር በክርስቲያኖች ተንኳሽነት አለመሆኑን ከቀብር ቦታው አዋሳኝ ከሆነው የቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ፤ አገልጋይ ካህናት፤ የአብነት ተማሪዎች፤ እና ከአካባቢው ማሕበረሰብ ጋር ባደረግነው ማጣራት የደረስንበት ሲሆን ቤተ ክርስቲያኒቱም ሆነች አገልጋዮች በምንም መንገድ ግጭቱ ውስጥ ያልተሳተፉ መሆኑን አረጋግጠናል።
- በ18/08/2014 ዓ.ም ግጭቱ የተባባሰው በዋናነት ግጭት ቀስቃሾች አካላት ሰው በቦንብ ፍንዳታ እንዲሞት ካደረጉ በኋላ ነውጥ ለመፍጠር እየመሩ ወደ ከተማ ማምጣታቸው እና ቅዳሜ ገበያ አካባቢ ብቻውን የተገኘ አንድ ታዳጊ ኦርቶዶክሳዊ ክርስቲያን በገጀራ፣ በፌሮ ብረት እና በተለያዩ የእጅ መሳሪያዎች "**አሏህ አክበር**" እያሉ ቀጥቅጠው መግደላቸው በከተማው ያለውን ህዝብ ያስደነገጠ እና ከባድ ቁጣ የቀሰቀሰ ጉዳይ መሆኑ (በቪድዮ የተደገፈ ማስረጃ አለ)
- በዕለቱ ማለትም በ18/08/2014 ዓ.ም ፒያሣ አካባቢ ከሚገኘው አዲስ መስኪድ እና ቀበሌ 12 አካባቢ ከሚገኘው የእጨጌ ቤት (ሙስሊሞች የሚኖሩበት ቤት ነው) ከፍተኛ ቁጥር ያለው ገጀራ መገኘቱ እና በፖሊስ ኢግዚቢትነት መያዙ እንዲሁም የአካባቢው ነዋሪዎች ምስክር ሊሆኑ የሚችሉ መሆኑ።
- የፒያሣውን ርግብ በር መስጊድ በተቀነባበረ ሁኔታ ለማቃጠል ተቀጣጣይ ርችት ሲተኩሱ መታየታቸው እና ከመስጊዱ ጎን የነበሩ ሱቆች በርችቱ መንደዳቸው (ርችት ሲተኮስ የቪድዮ ማስረጃ አለ)
- በዕለቱ በዚህ ድርጊት የተበሳጨው ሰው ንፁሀን ሙስሊሞችን እንዳያጠቃ እና ጉዳት እንዳይደርስባቸው ከመንገድ እየሰበሰቡ በየአብያተ ክርስቲያኑ ተጠልለው እና ችግሩ እንደበረደ ደህንነታቸው ተጠብቆ ወደ ቤተሰቦቻቸው እንዲቀላቀሉ መደረጉ (ለአብነት በመንበረ መንግስት መድኃኔዓለም ቤተ ክርስቲያን እና በደብረ ገነት አጣጣሚ ቅዱስ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን)፤
- ችግሩ እንደተፈጠረ የአክራሪው እስልምና ኃይል ከውስጥ ካለው ኃይል ጋር በመናበብ በከፍተኛ ደረጃ ዓለም አቀፍ የሚዲያ ዘመቻ በማድረግ ለህዝቡ የተሳሳተ መረጃ ሲሰጥ የቆየ መሆኑ
- በዕለቱ በተለያዩ የቴሌግራም ቻናሎች በኦርቶዶክሳውያን ላይ ጅሀድ ሲያውጁ እና "**ክርስቲያኖችን ግደሉ፣ ከወዳጆቻችሁ፣ ከጎረቤቶቻችሁ ጀምሩ፣ በሽንኩርት ቢላዋም ጭምር ግደሏቸው**" እያሉ ለተጠናከረ የሽብር ስራ ሲያዘጋጇቸው ማደራቸው (ከቴሌግራም ገጾቻቸው የተወሰዱ የድምጽ መልዕክቶች ማስረጃ) (**ኤሊያስ አዲሳለም ቀቤለ 8 ተወላጅ ኖሪነቱ አዲስ አበባ)**
- በ19/08/2014 ዓ.ም የአማራ ክልል የእስልምና ምክር ቤት ምንም ተጨባጭ መረጃ በሌለው ሁኔታ ላይ ያወጣቸው ፍጹም ስህተት እና ቤተ ክርስቲያኒቱን ጨፍጫፊ አድርጎ ያወጣው ኦርቶዶክሳያንን ያሳዘነ አሸባሪዎችን የልብ ልብ የሰጠ መግለጫ (በሰነድ የተቀመጠ)
- በ20/08/2014 ዓ.ም በግጭቱ የሞቱ ሙስሊሞችን ለመቅበር የወጣውን ህዝበ ሙስሊም ወደ ብጥብጥ ለመከተት እና የባሰ ነውጥ ለመፍጠር በማሰብ በተለይም በጎንደር ከተማ በአራዳ ክፍለ ከተማ በሚገኙ ከ7 በላይ በሆኑ የእስልምና እምነት ተከታይ የሆኑ ግለሰቦች ህንጻዎች ላይ እና በመኖሪያ ቤቶች አድፍጦ በመቀመጥ አክራሪው የሽብር ቡድን በከባድ መሳሪያዎች የታገዘ ከ3 ሰዓታት በላይ ከተለያዩ አቅጣጫዎች ወደ ህዝባችን እየተኮሰ ውጊያ ሲያደርግ የቆየ ሲሆን በዚህም ችግሩ አስቀድሞ የተዘጋጁበት የሽብር ተልዕኮ መሆኑን ያመላክታል። በዚህ ውጊያ 2 የመንግስት የጸጥታ ሃይሎች ተገድለዋል። ዋናው የአክራሪው የጦር መሪ ቆስሎ

ሲማረክ ሌሎቹም በየቦታው በፈቃዳቸው ለመንግስት ኃይሎች እጃቸውን ሰጥተዋል፡፡ (ማስረጃ፡- የአካባቢው ማሕበረሰብ፣ የመንግስት የጸጥታ ተቋማት)

- ትላላቅ የቡድን መሳሪያወችን በመተኮስ እና ንጹሀንን በመግደል ሲያሸብሩ መዋላቸው እና ማደራቸው በዚህ ተግባርም እጅ ከፍንጅ ቆስለው መያዛቸው እና ህክምና በሚሰጡበትም ቦታ ከአንዴ ሁለት ሦስቴ እራሳቸውን ቀይረው ሊያመልጡ ሲል መያዛቸው (**ለምሳሌ አብዱ አዱኛ አደም**)
- በ20/08/2014 ዓ.ም በአክራሪው የእስልምና ኃይል በተደረገው ከፍተኛ የጦር ሽብር የተማረኩ እና የቆሰሉ ከሱዳን የመጡ/ የሱዳን ፓስፖርት የያዙ/ ሙስሊም የህውሃት ሰዎች መገኘታቸው። (ማስረጃ፡- የፖሊስ መረጃ እና የጎንደር ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል)
- በ20/08/14 በከተማ ውስጥ ባሉ በተመረጡ ታላላቅ ህንጻወች እና የመስጊዶች የመጨረሻ ፎቅ ላይ ሁነው ሲያዋጉ የነበሩ ሰዎች መኖራቸው (ማስረጃ፡- የምስል ማስረጃ የሚቀርብባቸው)፤
- በተሳሳተ እና በተለያየ መታወቂያና ፓስፖርት ሲንቀሳቀሱ ቆስለው መያዛቸው (**አንዋር አህመድ/ሙሉ ደሳለኝ ሀጎስ**)
- ቀበሌ 10 አካባቢ በአንድ ቤት ውስጥ ብቻ ከ35 በላይ አክራሪ ውሃቢያውች ሲዋጉ ውለው ከነ ሙሉ ትጥቃቸው (ብሬል መትረየስ፣ ስናይፐር፣ ክላሽ እና ገጀራ) እጃቸውን ለመንግስት ኃይሎች መስጠታቸው፡፡
- ሙሉ መረጃው በ2ኛ ፖሊስ ጣቢያ የሚገኝ ቢሆንም የአሸባሪው አክራሪ ኃይል ሙሉ ጭምብል በተገለጠበት በ20/08/2014 ዓ.ም በነበረው ከጦርነት ያልተናነሰ ውጊያ በዕለቱ ከአክራሪው ኃይል የተማረኩ ብዛት ያላቸው ብሬን፣ መትረይሶች፣ ስናይፐሮች፣ ክላሾች፣ የእጅ ቦንቦች እና የተለያዩ መሳሪያዎች በመንግስት እጅ ገብተዋል። (ማስረጃው በሙሉ በ2ኛ ፖሊስ ጣብያ እና በአስተዳደር እና ጸጥታ በኩል ይገኛል።)
- የክርስቲያኖችን ቤት በእጅ ቦንብ ወርውረው ማውደማቸው (ጃፋር በሚባል ግለሰብ ቅዳሜ ገበያ ቅቤ ለምኔ ዘይት ቤት አካባቢ 2 የክርስቲያን የንግድ ቤቶች ከነንብረታቸው የወደመባቸው፤ የወ/ሮ አጸደ ታደሰ ቤት ቀበሌ 07) (ማስረጃ፡- በአካቢው የሚኖሩ ሰዎች ምስክር እና የወደሙ ቤቶች)
- ከህወሀት ፣ከሳምሪ ፣ከኦነግ ሸኔ፣ከአልሸባብ የሽብር ቡድኖች ጋር እጅግ በተናበበ እና በተቀናጀ ሁኔታ መስራታቸዉን በደረሱን የአካል ጉዳት የሆስፒታል ማስረጃወች እና የባንክ ደብተር እንዲሁም የቀበሌ መታወቂያ ማረጋገጣችን ጉዳዩ ከጀርባዉ የሌላ አካላት መሰረታዊ ፍላጎት ማስፈፀሚያ መንገድ መሆኑን ያስረዳል (**ጅዋር ሙህመድ ሀጎስ**)
- በግጭቱ ወቅትም ሆነ በኋላ ይወጡ የነበሩ እጅግ ከእውነት የራቁ መረጃወችን ማሰራጨት። ለአብነት ያህል አንድም መስጊድ ሳይቃጠል 12 መስጊዶች ተቃጥለዋል ፣ የሞቱ ሰወች ከ50 በላይ ነው ብሎ ማስነገር መቀስቀስ፣ ጎንደር የደም ምድር መንቀሳቀስም ሆነ መስራት አልቻልንም እያስባሉ ሚዲያዎች ላይ ማስነገራቸው
- ከዓለም አቀፍ የእነሱ ሀሳብ ደግፈው ከሚቀሳቀሱ ሚዲያዎች ጋር በቅንጅት መስራት (ከግብጽ፣ከቱርክ፣ ከአልጀዚራ)
- ከግጭት በኋላ በሚፈጠሩ መድረኮች ዕጅግ በተናባበ እና በተቀናጀ መልኩ በመግባት እኛ ብቻ ተበደልን በመንግስት ጫና ተደረገብን እያሉ ስህተታቸው እንዳይወጣ እና እንዳይታወቅ በመንጋ መዝመት የሀይማኖት አባቶችን የመንግስት ባለስልጣናትን ማጠልሸት (ጎንደር ላይ የተደረጉ መድረኮች) ።

የጉዳት መጠን ትንታኔን

ከ18/08/204---21/08/2014 ባሉት ቀናት በጎንደር ዩኒቨርሲቲ ሆስፒታል ብቻ የተገኘው መረጃ እንደሚያሳየው በድንገተኛ ክፍል እና በመለስተኛ ቀዶ ጥገና ክፍል የታከሙ ኦርቶዶክሳውያን የሸብር ተጎጅ ታካሚወች ብዛት 46 ሲሆን ህይወታቸው ያለፉ ኦርቶዶክውያን ብዛት 7 ነው።

ሠንጠረዥ 10፡ ከ18/08/204---21/08/2014 ባሉት ቀናት በነበረው ጥቃት ሕይወታቸውን ያጡ ምእመናን

ተ.ቁ	ስም	እድሜ	ጻታ	የህክምና ካርድ ቁጥር
1	ገሉ ገበየ		ወ	
2	ገ/ስላሴ		ወ	
3	ስሙ ያልታወቀ		ወ	1038299
4	ስሙ ያልታወቀ		ወ	1038087
5	ስሙ ያልታወቀ		ወ	1038069
6	በዱላ እና በስለት ተቀጥቅጦ በመጀመሪያው የተገደለ ልጅ	17	ወ	ያልገባ
7	ጊዮርጊስ አካባቢ የነበረ ከመንግስት የጸጥታ ኃይሎች በተባራሪ በብሬን ጥይት ተመትቶ የሞተ ልጅ ሆስቲታል ሳይገባ ደባርቅ የተቀበረ		ወ	ያልገባ
8	ከ38 ኩንታል በላይ በርበሬ የተቃጠለባት ሴት በራስ መጨናነቅ እራሷን ያጠፋችበት ሁኔታ		ሴ	ያልገባ

ሠንጠረዥ 11፡ ከ18/08/204---21/08/2014 ባሉት ቀናት በነበረው ጥቃት ተጎድተው ህክምና ሲከታተሉ የነበሩ ምእመናን ዝርዝር

ተ.ቁ	ስም	እድሜ	ጻታ	የህክምና ካርድ ቁጥር
1	ደርሶ ክብረት	40	ወ	1038054
2	አቡሽ ከተማ	22	ወ	1037955
3	መቅደስ ሰንደቁ	22	ሴ	1037960
4	አሰፋው ወረቀት	30	ወ	1037517
5	ባበይ ሻንቆ	25	ወ	1038393
6	መኩሪያው አየለ	35	ወ	1037826
7	ነፃነት ፀዳለ	42	ወ	1037883
8	ነጋ አዲሱ	23	ወ	1037885
9	ብርሃኑ እሸቴ	28	ወ	1037829
10	ቢኒያም አዱኛ	20	ወ	1037888
11	ብሬ ታከለ	40	ወ	1037855

12	አስናቀ ደሴ	12	ወ	1038140
13	አድየ መንግስቱ	40	ሴ	1038158
14	ስማው አለሙ	22	ወ	1038145
15	አስንቅ ጌቱ	18	ሴ	1038118
16	ዳዊት ነብዩ	19	ወ	1038228
17	ጌታቸው ዘገየ	18	ወ	1038253
18	መልካሙ ተሾመ	25	ወ	1037924
19	ደጀን አለሙ	40	ወ	1038057
20	አላምር ሲሳይ	25	ወ	10389128
21	ሙሉቀን ዋጋ	36	ወ	1038127
22	ሀብታሙ አለሙ	32	ወ	1038135
23	እንግዳው ጌጡ	19	ወ	1037990
24	ሙሉቀን ደሴ	36	ወ	1037920
25	ድረስ አስፋው	37	ወ	1038171
26	ደሴ አለሙ	27	ወ	1037781
27	ደረጀ አስፋው	32	ወ	1038160
28	ያለው ተረፈ	31	ወ	1038209
29	እንየው መሳፍንት	25	ወ	1029057
30	ዮርዳኖስ የሻው	11	ሴ	109316
31	አዛናው አስረስ	21	ወ	1038175
32	አማረ ተክሉ	53	ወ	1037451
33	ባዘዘው አድነ	43	ወ	1024007
34	መልካሙ ተሾመ	25	ወ	1037924
35	እናዳልከ ሙሉ	27	ወ	143526
36	ኤርሚያስ ሲሳይ	17	ወ	
37	ፈለጉሽ ውድነህ	28	ሴ	
38	ሀብቴ ታደሰ	50	ወ	
39	አበበ እንየው	42	ወ	
40	አብይ ጣሰው	50	ወ	
41	ጫቅሌ ጺጋ	65	ወ	
42	አዲሴ አግንቸው	32	ወ	
43	ሞገስ ምህረት	22	ወ	
44	ያለው ደሴ	23	ወ	

45	ዳዊት ምህረቱ	27	ወ	
46	አዛናው አሻግሬ	21	ወ	

ሠንጠረዥ 12፡ ከ18/08/204---21/08/2014 ባሉት ቀናት በነበረው ጥቃት ጉዳታቸው ከፍተኛ ሆኖ ቀዶ ጥገና የተሰራላቸው ኦርቶዶክሳውያን ታካሚዎች

ተ.ቁ	ስም	እድሜ	ጾታ	የህክምና ካርድ ቁጥር
1	ፈንታሁን ታድሎ	20	ወ	1037057
2	ያለምበር አበራ	30	ወ	1038031
3	አምሳሉ ታምሩ	17	ወ	1038090
4	ባበይ ተገኘ	39	ወ	1037782
5	መብራቱ ቀኘ	40	ወ	1038248
6	ወንዜ ተዘራ	40	ወ	1038255

ሠንጠረዥ 13፡ ከ18/08/204---21/08/2014 ባሉት ቀናት በነበረው ጥቃት በኦርቶዶክሳውያን ንብረት ላይ የደረሰ የንብረት ውድመት በጥቂቱ

ተ.ቁ	ንብረት የወደመባቸው እና የተዘረፉ ኦርቶዶክሳውያን	የተሰማሩበት ዘርፍ	ቀበሌ	ሰልክ	የጉዳት ደረጃ	የገንዘብ ግምት
1	አንደበት ሀብቱ	ሞባይል ጥገና እና አክሰሰሪ	05	0918409269	ሙሉ ለሙሉ	1,466,097
2	ምስጋናው ወርቁ	ሞባይል ጥገና እና አክሰሰሪ	05	0918155855	ሙሉ ለሙሉ	184,000
3	ሔለን ባየ	ሞባይል ጥገና እና አክሰሰሪ	05	0912132624	ከፊል	8000
4	የኔነሽ ዱቤ	የበርበሬ ቢጋዝን ዝርፍያ	09	0918729641	38 ኩንታል ሙሉ በሙሉ	262,200
5	ሙላት አያሌ	ምርጥ ዘር እና ፕላስቲክ	09	0918046733	ሙሉ በሙለሉ	750,000
6	ብርሃኔ ይርጋ	የፕላስቲክ ምርቶች ማከፋፈያ	09	0918733195	ሙሉ ለሙሉ	300,000
7	ደረጀ ልጃለም	ካፌ እና ሬስቶራት	11	0918770423	ሙሉ በሙሉ	180,000

8	የወ/ሮ አፀደ ታደሰ	መኖርያ ቤት	07		ሙሉ ለሙሉ	900,000
9						
10						
	በአጠቃላይ በጥቂቱ					**4,050,297**

5.4.55 በምሥራቅ ሸዋ ሃ/ስብከት በ2014 ዓ.ም በቤተ ክርስቲያናችን እና በምዕመናን ላይ የደረሱ ጥፋቶች እና ጉዳቶች

የምሥቅ ሸዋ ሃ/ስብከት በሥሩ 12 ወረዳ ቤተክህነት እና 408 አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ። ከወቅታዊ አፅራረ ቤተክርስትያን ጋር በተያያዘ በተለይም ከኦነግ ሸኔ እና የአክራሪ እስላም ጥምር እንቅስቃሴ በአንዳንድ ቦታዎች ላይ በተለያየ ግዜ ጥቃቶች በመፈፀም ላይ ይገኛሉ። በስጋት ላይ የሚገኙ ምዕመናን እና አጥቢያዎች ይገኛሉ።ከነዚህም በሃገረ ስብከቱ የአዳማ ፣ ቦሰት (ሆለንጪቲ) እና ፈንታሌ (መተሓራ) ወረዳዎች ላይ በጣም በተደጋጋሚ ጉዳት እየደረሰባቸው ያሉ ወረዳዎች ናቸው፡፡ የምሥራቅ ሸዋ ዞን ዋና ከተማ የሆነቸው አዳማ ከተማ በ2012 እና 2013 ዓ.ም በኦሮሚያ በነበረው ጥቃት ምእመኑንና ቤተክርስቲያናትን ጥቃት ለማድረግ ሙከራዎች ተደርገው ፤ አጽራሪያን የሚጠብቁትን ያህል ጥቃት ሳያፈጽሙ በመቅረታቸው እና ብዙ ኦርቶዶክሳዊ የሚኖርበት ከተማ በመሆኑበአሁኑ ወቅት አንዱ የጥቃት ኢላማ ከተማ ናት፡፡ ምሥራቅ ሸዋ የኦርቶዶክስ የበላነት ያለበትና ቅይጥ ማንንት የሚታይበት ዞን በመሆኑ ፤ የኦሮሚያ የፖለቲካ ዋና እምብርት ተደርጎ ሰለሚታይ ውስብስብ ችግሮች ሊያጋጥሙት የሚችል ሃ/ስብከት ነው፡፡   አሁን እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችን ለአብነት ያክልም፡-

1) <u>አዳማ ወረዳ ቤተክህነት ስር እየደረሱ ያሉ ጥፋቶች</u>

- **አዳማ ከተማ፡-** ባለቤትነቱ የቤቴክርስቲያን የሆነው የጥምቀተ ባሕር ቦታ ፤ በከተማው ማስተር ፕላን መሠረት የስፖርት ሜዳ በሚል ተሠርቶ ተወስዷል፡፡ ቤተ ክርስቲያኒቱ የምትጠቀመው የከተማ መስተዳድሩ ሲፈቅድ ብቻ ነው፡፡ በተጨማሪም በከተማው የሚገኙ አብዛኞቹ አጥቢያዎችን ካርታና ፕላን ላለመስጠት እያጓተቱ ይገኛሉ፡፡ ለምሳሌ የና/ደ/ታ/ም/ጸ ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ቤ/ክ ለ40 ዓመታት ስትጠቀምበት ከነበረው ይዞተዋ ፡፡ 7 ሄክታር መሬት በከተማ መስተዳድሩ ግፊትና ጫና በፍ/ቤት ለግለሰቦች እንዲወሰን ተደርጎ ቤ/ክኗ በይግባኝ እየተከራከረች ነው፡፡
- ከአዳማ ከተማ በ 14 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ በሚገኘው **በአዳማ ወረዳ ቤተክህነት ስር በሚገኘው ሮጌ ባለወልድ** አጥቢያ አካባቢ የሚኖሩ ወጣቶች ከኦነግ ጋር በመደራጀች አንዳንድ እንቅስቃሴ እያደረጉ ይገኛል። በአጥቢያው 142 አባወራዎች የሚኖሩ ሲሆን ጥቃቱ እየተፈጸመባቸው ያሉ አካባቢዎች ገንደ መምሬ ፣ ገንደ ጭቋላ ፣ጮሮቃ እና ባቶ በመባል ይታወቃሉ። በአካባቢው የነበረ አንድ ኦርቶዶክሳዊ ግለሰብ ከነልጁ የተገደለ ሲሆን የአጥቢያውን ካህናትም ብር አምጡ በማለት እያስፈራሩ ስለነበር ካህናቱ ከቦታው ወጥተው አገልግሎቱ ላልተወሰነ ግዜ ተቋርጦ የነበረ ሲሆን ፤ በአዳማ ወረዳ በሚኖሩ ምእመናን ድጋፍ ከተወሰነ ግዜ በኋላ አግልግሎቱ አልፎ አልፎ እንዲሰጥ ተደርጎ ነበር። በተጨማሪም ሁለት ጥበቃ በመቅጠር ደብሩ እንዲጠበቅ ለማድረግ ተሞክሯል። በጥቃት አድራሾቹ የተገደሉት ምእመናን ስም አባት ደብሩ አበበ እና ልጅ ታደሰ ደብሩ ይባላሉ። ማታ በቤታቸው እራት እየበሉ በቤታቸው ላይ ተኩስ በመክፈት ልጅ በር ለመዝጋት ሲነሳ ደረቱን በመምታት አባትን ደግሞ ግንባራቸው ላይ በመምታት ገድለዋቸዋል። መሞታቸውን ካረጋገጡ በኋላ የአቶ ደብሩን ባለቤት አስረው በመግረፍ እና በማንገላታት መሳሪያ

ዘርፈው ሔደዋል። የሟቹ አባውራ ቤቱ ከቤተክርስቲያኗ ጎን ሲሆን ሰውዬው ዝክር በመዘከር የሚታወቅ እና ሃይማኖታዊ ሱታፌው ከፍተኛ የነበረ ነው። በተለይ የጥምቀትን በዓል ከብት በመጣል (በማረድ) ጭምር እያዘከረ ምዕመናንን ይመግብ ነበር። በተመሳሳይ ጊዜ ስሙ ያልታወቀ ሌላ ሶስተኛ ሰው በነዚሁ ኃይሎች ተገድሏል። በተጨማሪም የአጥቢያው አስተዳዳሪ መልአከ ብርሃን ለማ ጋር በመደወል እንዲሁም ባለቤታቸው ጋር ጭምር ተዘጋጁ በማለት እና ብር እንዲሰጧቸው አስፈራርተዋቸዋል። የደብሩ አለቃ ባለቤታቸው የምትሰራበት ሱቅ በእነዚሁ ሃይሎች ተዘርፏል። በአጥቢው ያሉ ምዕመናን ይህንን ዛቻ እና ማስፈራራት በመፍራት ከትውልድ ቀያቸው በመሰደድ ወደ ዋቄ ፣ አዋሽ እና አዳማ ላይ በመፍለስ ላይ ይገኛሉ፡፡ እኒሁ ኦርቶዶክሳዊ ምዕመናን ከመኖርያ ቤታቸው ተሰደው ወደ ሌላ ቦታ ከሄዱ ባኋላ ንብረታቸው በዚሁ ኃይል እንዲቃጠል ተደርጓል። በተለይም ግዜው የአዝመራ ወቅት በመሆኑ፤ ከአውድማ ላይ የነበረ የእህል ክምሮች በብዛት ተቃጥለዋል፡፡ ጥቃቱን የሚፈፅሙ የነበሩ አካላት እናንተ አማራዎች በማለት ነበር ጥቃቱን ሲፈፅሙ የነበሩት፡፡ የጥቃቱ ተጎጆዎች በሙሉ ኦርቶዶክሳዊያን ብቻ ነበሩ፡፡

ስዕል 15፡ በጥቃት ፈጻሚዎቹ የተገደለው ወጣት ታደሰ ደብሩ

ከዚህም በተጨማሪ በ22/ 04/2014 ከለሌቱ 5 ሰዓት 4 ሰው ገድለዋል። እነሱም፡-

1) መንግስቱ ዘነበ
2) መኮንን ጥበቡ
3) ገብሬ መንግስቱ
4) ቢንያም ይባላሉ

ሮጌ ባለወልድ ቤተክርስቲያን ጥንታዊ ሲሆን የብራና መፀሐፋትና የተለያዩ ቅርሶች ያለበት ነው። በአሁን ሰዓት የአጥቢያም ምዕመናን ወደ አጎራባች ቦታዎች ተሰደዋል ቤተ ክርስቲያኑ ምንም ጥበቃ እየተደረገለት ባለመሆኑ በከፍተኛ ስጋት ላይ ይገኛል። በተያያዘ ጉዳይ ባቶ ደጋጋ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያንም ተመሳሳይ ስጋት ያለበት ደብር ነው፡፡

2) **በቦሰት ወረዳ ቤተክህነት ስር እየደረሱ ያሉ ጥፋቶች**

ቦሰት (ሆለንጭቲና) እና ፈንታሌ ወረዳዎች በሃረር መስመር ወደ አፋር ክልል መሄጃ የሚገኙ በመሆናቸው ፤ በአሁኑ ሰዓት የኦሮሚያ ነጻነት ሠራዊት (መንግሥት ሸኔ በማለት የሚጠረው ኃይል) በከፍተኛ ሁኔታ የተቆጣጠራቸው አካባቢዎች ናቸው፡ ፡ የአካባበው የመንግሥት መዋቅርም በነዚህ ጽንፈኞች የተጠለፈ ነው፡፡ በመሆኑም በአካባቢው ብዙ ክርስቲያኖችና ከመንግሥት ጋር ሆነው ለሃገር አንድነት ይሠራሉ ተብለው የሚታሰቡ ከፍተኛ ቁጥር ያላቸው ሃገር ወደዳ ግለሰቦች የተገደሉበት አካባቢ ነው፡፡

- በቦሰት ወረዳ ደንገሬ መድኀኔዓለም ቤተክርስቲያን በ27/08/14 ቀሲስ ቴዲ፣ ዲ/ን እሱባለው፣ ቀሲስ ጎሹ የሚባሉ ካህናት ከሁለት ምዕመናን የደብሩ ሰበካ ጉባኤ አባላት እና ሰንበት ተማሪዎች ታግተዋል። አንዱን የታገተ ወጣት ምዕመን እናት መቶ ሺ ብር ተከፍሎ እንዲለቀቅ ተደርጓል። የተቀሩት ታጋቾችም በነፍስ ወከፍ 100ሺ ብር እየከፈሉ እንዲፈቱ ነግረዋቸዋል፡፡ በ01/09/14 ደንገሬ መድኀኔዓለም ቤተክርስቲያም የተቃጠለ ሲሆን የቃጠሎው መጠን አካባቢው ላይ ሔዶ ማየት አስቸጋሪ በመሆኑ ለማወቅ አልቻለም። አካባቢው ላይ የዋቄፈታ እምነት ተከታዮች በብዛት ስላሉ እና ወደ ደብሩ እሳቱን ለማጥፋት የሚሔዱ ምዕመናንን ስለሚጠቁሙአቸው ምዕመናን ወደ ደብሩ ሔደው እሳቱን ማጥፋት አልቻሉም። ከዚህም በተጨማሪ በወረዳው በቁርቁራ በዓለ ወልድ ቤ/ክ በሌሊት እንዳታገለገሉ ተብለው የተከለከሉ ሲሆን፣ነኔ ማርያም፣ፌጦ ገብርኤል ፣ጨሌ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያናትም ካህናቱ አገልግሎት እንዳያገለገሉ ተከልክለዋል። ምክንያቱ ምንድነው ሲባል ከነርሱ ጋር ተቀላቅሎ ሰላይ ይገባል ስለዚህ አገልጋዮቹን እንዳይመጡ በሚል ነው። አሁን ላይ በቦሰት ወረዳ ከተማዋ እና ለአማራ ክልል አጎራባች ቦታዎች ብቻ ያልተያዙት ሌሎቹ ሁሉም ቦታዎች በሙሉ በኦሮሚያ ነጻነት ሠራዊት (ሸኔ) ተይዟል፡፡
- ጨሌ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን ከምሽቱ 2፡30 አካባቢ ወደየቤታቸው በሜድ 7 ኦርቶዶክሳውያንን በማገት ለመለቀቅ በነፍስ ወከፍ 300 ሺብር እንዲከፍሉ የጠየቋቸው ሲሆን ከታገቱት መካከል 3ቱ ብሩ እንዲቀነስላቸው በመደራደር 200ሺ ብር ከፍለው የተለቀቁ ሲሆን የተቀሩት 4ቱ ብር እንዲቀነስላቸው በመለመን ላይ እያሉ የተባለውን ብሩን ማቅረብ ስላልቻሉ ተገድለዋል፡፡ አሬሳቸው እንኳን አልተገኘም በደም የተጨማለቀ ልብሳቸው ብቻ የተገኘ ሲሆን አሁን ቤተሰባቸው የመረረ ሃዘን ላይ ይገኛሉ፡፡
- በ 05/09/2014 ፌጦ ገብርኤል በ4 ሰዓት የደብሩን ጥበቃ ገድለዋቸዋል። ከዚህ በፊት የእህል አዝመራውን ዘርፈውት እና የጥበቃ መሳሪያውን ወስደውበት የነበረ ሲሆን በምሽት ቤተ ክርስቲያኑን የጠበቁ የነበሩ ሁለቱንም ጥበቃዎችን ውጡ ብለው ካስወጡአቸው በኋላ ከደብሩ በታች ባለ ቦታ አንደኛውን ጥበቃ የገደሏቸው ሲሆን ሁለተኛው ጥበቃ ደሞ አምልጠዋል። የአመለጡት ጥበቃ ስለማንነታቸው ሲጠየቁ ፀጉራቸውን ያሳደጉ እና የኦነግ ታጣቂ እንደሆኑ ገልፀዋል።

3) **ፈንታሌ ወረዳ ቤተክህነት ስር እየደረሱ ያሉ ጥፋቶች**

- በፈንታሌ ወረዳ ጡጡጢ ደ/መንክራት ቅ/ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን አስፋልት ዳር ሆነው ምፅዋተ ሙዳይ በመጠበቅ እና ገንዘብ በመሰብሰብ የነበሩ አንድ ካህን በተጨማሪም በጡጡጢ ደ/መንክራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን አገልጋይ የሆኑት ቀሲስ ወርቁ ሞገስ የሚባሉ ካህን በቦታው ላይ የነበሩ ህፃናት እንደገለፁት በአካባቢው ከነበረ ጫካ

የወጡ ሶስት ሰዎች በ13/06/14 ከቀኑ 9 ሰዓት አካባቢ በአራት ጥይት ተመተው ህይወታቸው አልፍል። ድርጊቱ ከመፈፀሙ በፊት ጅቡቲ ሲመጣ የነበረው የከባድ መኪና አሽከርካሪ ካህኑ ሲጠብቁት ከነበረው ሙዳየ ምፅዋት መባ ሰጥቶ እና ተባርኮ ለደቂቃዎች ከኋላው እየመጣ የነበረውን የከባድ መኪና አሽከርካሪ ጓደኛውን ሲጠብቅ የነበረ ሲሆን ከጓደኛው ጋር በነበረው የስልክ ልውውጥ ካህኑ ያሉበት ቦታ መድረሱን እና ከእሳቸው ጋር እያወራ እንደሆነ ተነጋግረው ከአፍታ ቆይታ በኋላ ተነስቶ ጉዞውን ይጀምራል። በቀጣይ እየመጣ የነበረው ከባድ መኪና ቦታው ላይ ሲደርስ ካህኑ ተመተው ሕይወታቸው ማለፉን ሲያይ ቀድሞ ከሳቸው ጋር እንደነበረ ለነገረው ጓደኛው ደውሎ የሆነውን ይነግረዋል። የተነገረውም የከባድ መኪና አሽከርካሪ አካባቢው ወደ ነበረው አጥቢያ በመግባት እዛ ለአገልግሎት ተሰብስበው ለነበሩ ሰዎች ጉዳዩ እንዲጣራ መረጃውን አድርሷል። ይህንን የሰሙት ሰዎች ወደ ቦታው ደውለው ሁኔታው ገልፀዋል መረጃው የደረሳቸው በቦታው ላይ ሔደው ሲያጣሩ የካህኑ ሕይወት አልፎአል። በተፈፀመው አሰቃቂ ግድያ ምክንያት አስከሪኑን ማቆየት ስላልተቻለ በማግስቱ በጠዋት እንዲቀበሩ ተደርጓል። ይህን እና ይህንን በመሳሰሉ ጥቃቶች ሐገረ ስብከቱ በተደጋጋሚ እና በቅርብ ርቀቶች እና ግዜያት ልዩነት መሰል ጥቃቶች በመከሰት ላይ ይገኛሉ።ተመሳሳይ ችግሮች ወደፊትም ሊከሰቱ ይችላሉ ተብሎ ይታሰባል። በግዜ መፍትሔ የሚያስፈልገው ጉዳይ ነው።ከዚህም በተጨማሪ ወረዳው ሀሪቦና ማርያም ፣ጡጡጢ ገብርኤል በተያያዥ ጉዳዮች አደጋ የተጋረጠባቸው ደብራት ናቸው፡፡

ስዕል 16፡ በ13/06/14 በታጣቂዎች የተገደሉት ቀሲስ ወርቁ ሞገስ

- በፈንታሌ ወረዳ አልጌ ኪዳነምህረት ቤተ ክርስቲያን አካባቢ ተሰብስበው DSTv እያዮ ያሉ 40 ወጣቶች ላይ በተከፈተ ተኩስ 10 ሰዎች በኦነግ ሸኔ በሚባል ተገድለዋል። የቆሰሉትም ወደ ህክምና ለመውሰድ መንገድ ተዘግቶ ስለቆየ አስቸጋሪ ሆኖ ነበር።በዚህም ምክንያት ድርጊቱ በተፈፀመ ማግስት ጠዋት ነው ቆስለው አዳማ ሆስፒታል በመውሰድ ህክምና እንዲያገኙ ተደርገዋል። የሚቾች ስማቸውም

    1. ሙሉቀን
    2. ታደለ ኤልያስ
    3. ልዑል መለሰ
    4. ቡቸች ዳንኤል (ጽዮን)
    5. ዘሪሁን ደምሴ
    6. ሔኖክ
    7. ቢንያም ወልዴ
    8. ደባልቀው እሸቱ የተገደሉ ልጆች ናቸው።

ስዕል 17፡ በእለቱ የተገደሉ ወጣቶች ፎቶ

4) በቦራ (ዓለም ጤና) ወረዳ የተፈፀመ የንብረት ስርቆት

በቦራ ወረዳ ዶዮ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ፅላት በመስከረም 25/2014 ዓ.ም የተሰረቀ ሲሆን ፅላቱን የማፈላለግ ሥራ ሳይሰራ ቀርቷል፡፡ ፅላቱን እንደሰረቁ ሲጠረጠሩ የነበሩት ካህን ለህግ የተጠቆሙ ቢሆንም ከአካባቢው ላይ ንብረታቸውን እና ቤተሰቦቻቸውንን አሸሽተው ከቦታው ተሰውረዋል፡፡ ሃገረ ስብከቱም በተሰረቀው ፅላት ምትክ ከዝዋይ ተወስዶ በቦታው እንዲተካ አድርጓል፡፡

6 ማጠቃልያ

በየጊዜው የሚከሠተውን እንዲህ ያለውን ችግር ለማስወገድ ከቅዱስ ሲኖዶስ ጀምሮ በየደረጃው በአገልግሎት ላይ የሚገኙ አካላት ከመንግሥት ጋር በመተባበር መሥራትና አውቀው የሚያጠፉትን የመንግሥት ባለ ሥልጣናት ማጋለጥ ይገባል።

6.1 ከቅዱስ ሲኖዶስ የሚጠበቀው

ቅዱስ ሲኖዶስ የቤተ ክርስቲያኗ የበላይ እረኛ በመሆኑ በየዕለቱ ስለመንጋው ውሎና አዳር መከታተልና መጠበቅ ፤ ማሰማራት አማላካዊ አደራው ነው፡፡ ቤተ ክርስቲያኗ እና ልጆቿ በአክራሪዎች፣ በፖለቲካ ድርጅቶች፣ በባለ ሥልጣናት እና በመንግሥት ጭምር ጥቃትና በደል ሲደርስባቸው፣ በገዛ ሀገራቸው ግፍ ሲፈጸምባቸው ጊዜና ማንኛውም ሁኔታ ሳያዘገየው ቀድሞ መድረስ መፍትሔ ማቅረብ ገባዋል። የሚፈጸመውን እኩይ ድርጊት ለማጋላጥ ቀዳሚ መሆንም ይገባዋል። የሚደርሰውን ጥቃት በመከላከል ሂደትም የሚመለከታቸው ወገኖች ምን ማድረግ እንዳለባቸው እና እርምጃቸው ምን መምሰል እንዳለበት አቅጣጫ በመስጠት የመምራት ሚናውን መወጣት ይኖርበታል። ተናግሮ ለመሰማት፣ አድርጎም ለማሳየት

ቅዱስ ሲኖዶስ አምላካዊም፣ ሕጋዊም፣ ሞራላዊም ኃላፊነት አለበት። የአቅምም ብቃትና የትክክለኝነት መሠረት ያለው በመሆኑ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር የቤተ ክርስቲያን ልዕልና ማስጠበቅ ዘመኑ የሚጠይቀው ኃላፊነት ነው። ከተግባራቱ መካከልም፡-

ሀ. ጉዳዩን ወደ ሕግ መውሰድ፡- የመንግሥት ከፍተኛ ኃላፊዎችን ለማነጋገር እና የዲፕሎማሲም ሆነ ሌሎች ተግባራትን በማከናወን ለተጎጂዎች ቶሎ ደርሶ አስፈላጊውን ድጋፍ በማድረግ እንዲያገግሙ፣ እንዲጽናኑ እና እንዲበረታቱ ለማድረግ አስፈላጊውን የመረጃ መረብ ዘርግቶ ጥቃቶች ሳይፈጸሙ ቀድሞ ጥቆማና ማስጠንቀቂያ መስጠት የመጀመሪያው ተግባሩ ነው። በኦርቶዶክሳውያን ላይ ጥቃት የሚፈጽሙ የሌሎች እምነት ተከታዮችን መሪዎች አማኞቻቸውን ሥርዓት እንዲያስይዙ ማድረግ፣ በዚህ መፍትሔ ካልተገኘ ጉዳዩን ለሕግ ማቅረብ ይገባል። የጥቃት ፈጻሚዎችንና የመንግሥትን እኩይ ድርጊትና ሴራ ለዓለም አቀፉ ማኅበረሰብ ማጋለጥም ቸል ሊባል አይገባም። ችግሩ እንዴት በዘላቂነት እንደሚወገድ ምእመናን እንዲወያዩ ማድረግም ይገባል።

ለ) ቅዱስ ሲኖዶስ አስተዳደራዊ እና ሌሎች ጉዳዮች እንዳሉበት ቢታወቅም ቤተ ክርስቲያ እየወደመች፣ ምእመናንን የሰው አውሬ እየበላቸው ሆደ ሰፊ መሆን የለበትም። ከዚህ ሌላ ቅድሚያ የሚሰጠው ተግባር የለም። ማኅበረ ቅዱሳንም ሆነ ልዩ ልዩ የአገልግሎት ማኅበራት፣ ወጣቶችና ክርስቲያኖች ለተፈጻሚነቱ ድርሻ ሊኖራቸው ይገባል። በቤተ ክርስቲያን በየደረጃው በአገልግሎት ላይ ያሉ አካላት ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ ማገዝም ይገባል።

ሐ) ቅዱስ ሲኖዶስ አስተባባሪነት በሁሉም ክልሎች፣ ዞኖች፣ ወረዳዎችና ቀበሌዎች ያሉትን ክርስቲያኖች የማምለኪ ቦታዎችና ገዳማትን ለማከበር ግልጽ ዋስትና እንዲሰጥየሚቻለውን ሁሉ መሥራት ይገባዋል። በሁሉም ክልሎች፣ ዞኖችና ወረዳዎች በኦርቶዶክሳውያን ላይ የሚደርሰውን ግፍ ተከታትሎ ለሕግ የሚያቀርብና ዘመኑ ባስገኘው መሣሪያ ለዓለም የሚሰራጭበትን አሠራር መዘርጋት ይገባል። በቤተ ክርስቲያንና በየደረጃም ሥልጣን ላይ በሚገኙ የመንግሥት ተሿሚዎች በመተባበር የሚሠሩበትን ሁኔታ ማመቻቸትም ሌላው ተጋባር ነው። ኢሕአዴግ ሥልጣን ላይ ከወጣበት ከ1983 ዓ.ም ጀምሮ በመላው የአገሪቱ ክፍል በኦርቶዶክሳውያን ላይ የደረሰው ግድያ፣ የንብረት ውድመት፣ የአምልኮ ቦታ መነጠቅ ከመነገር በላይ ነው። የተፈጸመው ገጽታ ማጠልሸት፣ የተከተለው ስደት ምርመራ ተድርጎ፣ ተቄጥሮ፣ ተመዝኖ የሥነ ልቡና ሕክምና የገንዘብ ካሳ ያስፈልገዋል።

6.2 መንግሥት

የመንግሥት ግምባር ቀደም ተግባር ሕግና ሥርዓትን ማስከበር በመሆኑ ክርስቲያኑ "መንግሥት ይጠብቀኛል" ብሎ እምነት እንዲጥልበት የሚያደርግ ተግባር መፈጸም ይገባዋል። ኃላፊነቱን ይልተወጣ ወይም ግዴታውን ወደ ጎን በማለት አድሎ የሚፈጽምን አካል ተጠያቂ ማድረግ ይኖርበታል። የቤተ ክርስቲያንን መቃጠል፣ መዘረፍና በኦርቶዶክሳውያን ላይ እየተፈጸመ ያለውን እንዳልሰማ እያለፈ ቢሆንም ይህን ማስቆም ይገባል። በገሃድ የተፈጸሙ ጭፍጨፋና ግፎች ደግሞ ጉዳዩን ፍጹም ተቃራኒ መልክ በመስጠት በግለሰቦች መካከል እንደ ተፈጠረ ተራ ግጭት እንዲዘገብ እየተደረገ እውነታን እያሳፈነ ነው፡፡

የመንግሥት ባለሥልጣናት በግጭቶች ውስጥ መሳተፋቸው በጅማ፣ በሐረርጌ፣ በድሬ ዳዋ በግልጽ ታይቷል። ከሐረርጌ እስከ ጅማ፣ ከወለጋ እስከ ወሎ፣ ከወልቂጤ እስከ ጅግጅጋ በኦርቶዶክሳውያን ላይ በተፈጸመው የዘር ማጥፋ ጭፍጨፋ መንግሥት አንድም ጊዜ የኀዘን መግለጫ አልሰጠም። ካሳ አልተከፈለም፤ ቤተ ክርስቲያንን ያወደሙ አካላት መልሰው እንዲታነጹ አልተደረገም። የእስልምና ጉዳዮች እንደ ተቋም አልተጠየቀም። ኃላፊነታቸውን ያልተወጡ ጥቃት ለተፈጸመባቸው አካባቢዎች የመንግሥት ኃላፊዎች እና የጸጥታ አካላት ተጠያቂ ማድረግ ይኖርበታል። መንግሥት ኃላፊነቱን ቢወጣና ትኩረት ሰጥቶ ቢሆን አንድም ችግሮቹ ሳይፈጸሙ ይከላከል ነበር። ቢፈጸሙ እንኳ ቶሎ በመድረስ አጥፊዎችን ለሕግ ማቅረብ ነበረበት። ለሀገሪቱ ሰላምና ደኅንነት አደገኛ የሆነውን የሃይማኖት ጦርነት ሊያሥነሳ የሚችልን አደገኛ ድርጊት በቸልታ ከመመልከት ይልቅ

መፍትሔ መስጠት ብልህነት ነው። ጠቅላይ ሚኒስትሩ በአደባባይ "ሀገር ናት" ያሏት ቤተ ክርስቲያን በተደጋጋሚ ስትጠቃ የመንግሥት ምላሽ ዝምታ መሆኑ የሚያስገርም ነው።

6.3 መጅሊስ

የእስልምና እምነት የበላይ ጠባቂ የሆነው መጂልስ እስካሁን ከተፈጸሙት ጥቃቶች 99 በመቶ የሚሆነው በእስምና እምነት ተከታዮች መሆኑን አውቆ አማኞቹን ከእኩይ ድርጊታቸው እንዲታቀቡ ማድረግ ይኖርበታል። ጽንፈኞች ሃይማኖታዊ ተልእኮ ይዘው በአደባባይ "አላህ ወአከበር" እያሉ ጥቃት ሲፈጽሙ ታይቷል። ድርጊቱ ተቋሙን የማይወክል ከሆነም በግልጽ ማውገዝና ጥቃት ፈጻሚዎቹ በሕግ እንዲጠየቁ መተባበር ይኖርበታል። ድርጊቱ ተቋሙን የሚወክል ከሆነ ደግሞ ኃላፊነቱን መውሰድ ይኖርበታል።

6.4 የፖለቲካ ፓርቲዎች

የፖለቲካ ፓርቲዎች የሚሸከሙት የሕዝብን አጀንዳ ይዘው በመሆኑ የሕዝብን ጉዳት፣ ሕማም፣ ጩኸት ማሰማት ይኖርባቸዋል። ችግሩ እንዲወገድ መፍትሔ ማፍለቅ ኃላፊነት አለባቸው፡፡ እስካሁን ኦርቶዶክሳውያንን በተመለከተ ኃላፊነቱን የተወጣ የፖለቲካ ፓረቲ ባይኖርም ይህን ማድረግ ግዴታው ነው።

6.5 ሚድያዎች

ሚዲያ አራተኛው መንግሥት ተብሎ የሚታወቅ በመሆኑ ለመንግሥት አፈ ቀላጤ ከመሆን ወጥቶ የሕዝብ ድምጽ መሆን ይገባዋል።

6.6 ወጣት ክርስቲያኖች

ዘመናዊውን ትምህርት የቀሰመው ወጣት ቤተ ክርስቲያንን ለመጠበቅ መሥራት የሚገባው ብዙ ነገር አለ። ችግር ሲከሠት የመከላከልም ሆነ መጪውን ጊዜ አስተማማኝ ለማድረግ መሥራት ለነገ የማይባል ተግባርና ኃላፊነት አለባቸው። ድካሙ ውጤታማ እንዲሆንም በተደራጀና በተናበበ መልኩ በጋራ መቆም ይገባል። ከተነጣጠልን ለአጥቂዎቻችን ምቹ እንደምንሆንላቸው ማወቅ አለብን። ትግላችን ጦር መዝዞ እንደ መውጣት የቀለለ ሳይሆን በተጠና፣ በተደራጀ እና አንድ ማዕከላዊ አመራር ያለው መሆን ገባዋል። በተናጠል የምናደርገው ጥረት የሚያስገኘው ውጤት አጥጋቢ ስለማይሆን መተባበራችን አማራጭ የሌለው ተግባር ነው።

ኦርቶዶክሳውያንን ለመታደግ የምናደርገው ጥረት ሃይማኖታችን እንዳይጠፉ አስተዋጽዖ እያደረግን መሆናችንን ማወቅ አለብን፡፡ በቆራጥነት ሥራ ስንጀምር የሚደርስለት አጥቶ ዝም ያለው፣ ተገዶ የሰለመው ሁሉ ይመለሳል። በየሀገረ ስብከቱና በየደብሩ ለተግባራዊነቱ እንዲነሳሱ መቀስቀስ፣ ወጣቶችና ሠራተኞች በየመሥሪያ ቤቶቻችን ፣ በማኅበራዊና በሚዲያ ሱታፌያችን የቤተ ክርስቲያንን ጩኸት ማስተጋባት ይኖርብናል። በዚህም"-

ሀ. ***የገንዘብ ድጋፍ ማድረግ***፡- ማኅበር፣ እድር እና ሌሎች ኦርቶዶክሳውያን የሚሳተፉባቸው አረጃጀቶች ሁሉ ለቤተ ክርስቲያን እንዲሠሩ ማድረግ ይገባል። ግንዛቤ ለመፍጠር ጸሐፊያን፣ ጋዜጠኞች፣ አርቲስቶች ሞያቸውን ቤተ ክርስቲያንን ለመታደግ እንዲያውሉት ማስገንዘብ ሌላው ተግባር ነው። በየደብሩ በሰበካ ጉባኤ የምናገለግልም ሆነ በገጠር የሚገኙ ክርስቲያኖች የአንድን ክርስቲያን መጎዳት እንደ ሁላችን ጥቃት በመቁጠር ለተጎጂዎች የገንዘብ ፣ የቁሳቁስ፣ የመጠለያና ሌላም ድጋፍ ማድረግ ይገባቸዋል።

ለ. **በየቦታውና በየጊዜ ሰላማዊ ሠልፎችን ማድረግ፡-** ዓለም አቀፉ ማኅበረሰብ በኦርቶዶክሳውያን ላይ እየደረሰ ያለውን ግፍ እንዲመለከት፣ አምላካችን እግዚአብሔርም ግፋችንን አይቶ ይቅር ከጥፋት እንዲታደገን በፍጹም መንፈሳዊነት እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሆነን በየቦታው በተደጋጋሚ ሰላማዊ ሰልፎችን ማድረግ ይኖርብናል። እንዲህ ማድረጋችን የመንግሥትን ቸልተኝነትና በሴራ የተተበተቡ አካላትን ድርጊት ማጋለጥ ለነገ የማኘለው ተግባርና ኃላፊነታችን ነው።